

LATVIJAS LAUKU
KONSULTĀCIJU UN
IZGLĪTĪBAS CENTRS

LAUKSAIMNIECĪBAS BRUTO SEGUMU APRĒKINI PAR 2024. GADU

Ozolnieki, 2025

“Lauksaimniecības bruto segumu aprēķini par 2024. gadu”

Izdevējs: SIA “Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs”

Sagatavots publicēšanai LLKC Apgādā

Atbildīgais par izdevumu: LLKC Ekonomikas nodaļa

Sastādītājs: **Kristaps Vītols**

Literārā redaktore: Dace Millere

Dizains: Sandra Ruicēna, Dzintars Melnis

Ozolnieki, 2025

IR JĀDARA TAS, KAS JĀDARA – TAD BŪS LABI!

Esiet sveicināti 2024. gada bruto segumu apkopojumā!

Pēdējie trīs gadi uzskatāmi pieradījuši, ka lauksaimniekiem ļoti nopietni jā-domā par risku diversifikāciju. Tas nozīmē, ka jāmaina saimniecības ieņēmumu struktūra no mono kultūrām uz alternatīviem ienākumu avotiem, kas var palīdzēt izdzīvot dažādās krīzēs.

Bruto segumi šajā procesā ir labs palīgs, lai analizētu situāciju dažādu šķirņu un kultūru audzēšanā, gūtu ieskatu ražošanas formātos. Tas ir riks, kas var palīdzēt saprast, ar kādu ražošanas veidu justies drošāk, saimniekojot laukos, jo klimata izaicinājumi, krizes un kara situācija ietekmē ikvienu.

Aicinu izmantot bruto segumus, lai pēc iespējas diversificētu savu ražošanu – vai tā būtu segtu platību izveide, pievērsanās akvakultūrai vai pat meža stādīšana, iesaistoties enerģētikas jomā. Piemēram, Skandināvijā vairāk nekā pusei saimniecību ir diversificēti ienākumi. Pie tiem pieturas arī lielo valstu lauksaimnieki – no piena ražošanas līdz dārzenēm audzēšanai, no gaļas ieguves līdz siltumnīcām, arī bioloģiskām, palīdzot dažādot ieņēmumu avotus.

Aicinu saimniekus izvērtēt, kādi bijuši pēdējie trīs gadi saimniecībā, ko var darīt, lai uzlabotu tās darbību, nēmot vērā kā klimatiskos, tā ģeopolitiskos izmaiņumus un riskus.

Ir jādzīvo. Un dzīvot var, ieklausoties Vinnija Pūka sacītajā: “Ir jādara tas, kas jādara. Tad būs labi”.

Atskatoties uz 2024. gadu, redzam, ka pavasara salnas lielā Latvijas daļā ne vien ievērojami samazināja augļu un ogu ražas potenciālu, bet pat pilnībā to izslēdza, jo – viss nosala.

Savukārt, iestājoties sausam un karstam laikam, augkopības saimniecībās augi neatīstīja visus saceredojušies stiebrus, samazinot potenciālo ražas līmeni vasarājiem. Jūlija lietusgāzes un vētra izsita vēl nenokulto rapsi, saveldrēja nenokultos zirņus, ziemāju un vasarāju graudaugu sējumus, apgrūtinot ražas novākšanu. Daudzām kultūrām aizvadītajā gadā bija arī ļoti zema cena (mieži, tritikāle, rudzi, griķi), radot vēl lielākus zaudējumus.

Neizdevies gads bija arī dārzenkopības agrajām kultūrām, kuras ļoti ietekmēja aukstums. Lai arī vēlajām kultūrām bija labas ražas, to novākšana un uzglabāšana bija apgrūtināta, jo novāktā produkcija bija pārmitra un bojājās. Cenas gan saglabājās stabilā līmenī.

Nedaudz labāku kā 2023. gadu pērn piedzīvoja piena lopkopības nozare, jo piena cenas bija ar augšupejošu tendenci, bet lopbarības cenas samazinājās.

Kopumā lopkopības nozarē gads vērtējams kā veiksmīgs. Salīdzinoši vēsais un dažos reģionos sausais pavasarīs radija lielas grūtības ganību sezonas uzsākšanā un kvalitatīva rupjās lopbarības pirmā plāvuma iegūšanu. Tomēr vasaras vidū un beigās pietiekamais nokrišņu daudzums deva iespēju lielākai daļai saimniecību sagatavot rupjo lopbarību nepieciešamajā daudzumā.

Vēl kāds pozitīvs 2024. gada fakts – samazinājās cenas mēslojumam, kas pēdējo gadu laikā bija ļoti augstas.

**Mārtiņš CIMERMANIS,
LLKC valdes priekšsēdētājs**

SATURS

IEVADS	5
1. BRUTO SEGUMA APRĒKINĀŠANAS	
TEORĒTISKIE ASPEKTI	6
1.1. Bruto seguma veidošanas process	
un tajā izmantoto terminu skaidrojums.....	6
1.2. Bruto seguma aprēķins augkopībā.....	8
1.3. Bruto seguma aprēķins lopkopībā	10
1.4. Bruto segumu paskaidrojošās shēmas.....	11
1.5. Bruto seguma aprēķina paraugs.....	13
2. BRUTO SEGUMU SAGATAVOŠĀNA	
PIEAICINĀTIE EKSPERTI	14
3. EKSPERTU SAGATAVOTIE BRUTO SEGUMI	15
3.1. Augkopība	15
3.1.1. Augli un ogas.....	15
Augļkopības nozares apskats	15
Ābeļu dārza ierikošana	17
Ābeles	18
Avenes (rudens, bioloģiski).....	19
Avenes (rudens, konvencionāli)	20
Avenes (vasaras)	21
Dzērveņu lauka iekārtošana	22
Dzērvenes	23
Ķiršu dārza iekārtošana	24
Ķirši	25
Krūmcidonijas (bioloģiski).....	26
Krūmcidonijas (konvencionāli)	27
Krūmmelleņu lauka iekārtošana	28
Krūmmellenes	29
Smiltsērkšķu dārza iekārtošana (bioloģiski) ..	30
Smiltsērkšķi (bioloģiski)	31
Smiltsērkšķu dārza iekārtošana (konvencionāli)	32
Smiltsērkšķi (konvencionāli)	33
Upenes (bioloģiski)	34
Upenes (konvencionāli)	35
Zemenes (ekstensīvi)	36
Zemenes (intensīvi)	37
3.1.2. Dārzenji, garšaugi un salāti	38
Bioloģiskās dārzenkopības nozares apskats ..	38
Baltie galviņkāposti	40
Burkāni	41
Dilles	42
Galda bietes	43
Gurķi	44
Kartupeļi	45
Ķimenes	46
Ķiploki (ziemas)	47
Rabarberi (bioloģiski)	48
Rabarberi (konvencionāli)	49
Salāti siltumnīcās	50
Sīpoli	51
Tomāti siltumnīcās	52
3.1.3. Graudaugi, eļļas augi, šķiedraugi, pākšaugi..	53
Graudkopības nozares apskats	53
Auzas	54
Griķi	56
Kaņepes	58
Lauka pupas	59
Papuve	61
Rapši	63
Ripši	65
Rudzi	67
Starpkultūra	69
Tritikāle	71
Vasaras kvieši	73

Vasaras mieži	75
Ziemas kvieši	77
Ziemas mieži	79
Zirņi	81
3.1.4. Lopbarības kultūras	83
Ganību zāle	83
Kukurūza	85
Siens	86
Skābbarība	88
3.1.5. Nektāraugi	90
Facēlijā	90
3.1.6. Tējas	92
Kumelītes	92
Piparmētra	93
3.1.7. Zālāji	94
Āboļiņš	94
Timotinš	96
3.2. Lopkopība	98
3.2.1. Aitkopība	98
Aitkopības nozares apskats	98
Aitu mātes	100
Audzējamās aitas	101
Jēri šķirnei	102
Nobarojamie jēri	103
Vaislas tekī	104
3.2.2. Biškopība	105
Biškopības nozares apskats	105
Bites	107
3.2.3. Briežkopība	108
Teļi (3-5 mēneši)	108
Vaislas govs	109
Vaislas jaundzīvnieki	110
Nobarojamie jaundzīvnieki	111
Vaislas buļļi	112
3.2.4. Cūkkopība	113
Cūkkopības nozares apskats	113
Nobarojamās cūkas	114
Sivēnmātes (intensīvi)	115
3.2.5. Gaļas lopkopība	116
Nobarojamie jaunlopi (7-16 mēneši)	116
Vaislas buļļi	117
Vaislai audzējamās teles	118
Gaļas šķirnes zīditājgovs	119
3.2.6. Kazkopība	120
Kazu audzēšanas nozares apskats	120
Kazas	121
3.2.7. Pienā lopkopība	122
Pienā lopkopības nozares apskats	122
Audzējamās teles (3-12 mēneši)	124
Audzējamās teles (13-24 mēneši)	125
Audzējamie teļi (0-2 mēneši)	126
Slaucamās govis (pašaudzēta tele)	127
Slaucamās govis (pirkta tele)	128
3.2.8. Truškopība	129
Truši	129
3.2.9. Vistkopība	130
Dējējvistas (ekstensīvi)	130
Dējējvistas (intensīvi)	131
Broileri (ekstensīvi)	132
Broileri (intensīvi)	133
3.2.10. Zirgkopība	134
Jaunzirgs	134
Pieaudzis, nodarbināts zirgs	135
3.3. Akvakultūra	136
Karpas	136

IEVADS

Bruto segums ir rādītājs, ko lauksaimnieki var izmantot savas saimniecības ekonomiskās efektivitātes un ražošanas izdevīguma aprēķināšanai. Bruto segums var aprēķināt gan kultūraugiem, gan dzīvniekiem.

SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs" (LLKC) jau 31. gadu sagatavo bruto segumu piemērus, lai lauksaimniekiem būtu, pēc kā vadīties, aprēķinot savas saimniecības saimniekošanas rezultātus. Bruto segumi tiek sagatavoti, sadarbojoties ar nozares ekspertiem, lauku saimniecībām un nozares asociācijām.

Apkopoti augkopības un lopkopības nozares bruto segumu aprēķini lauksaimniecības uzņēmumos par 2024. gadu, kas atšķiras pēc ražošanas intensitātes pakāpes un ražošanas specifikas. Katrā bruto seguma aprēķinā ir izmantota konkrēta optimāla ražošanas tehnoloģija.

Augkopības nozarē bruto segumi sagatavoti sekojošās apakšnozarēs: graudaugu, eļļas augu, šķiedraugu un pākšaugu, dārzenu, augļu un ogu, zālāju, lopbarības augu, nektāraugu un tēju audzēšana.

Lopkopības nozarē sagatavoti bruto segumi desmit apakšnozarēs – aitkopība, biškopība, briežkopība, cūkkopība, gaļas lielopu audzēšana, kazkopība, piena lopkopība, truškopība, vistkopība un zirgkopība.

Bez augkopības un lopkopības bruto segumiem sagatavots bruto segums arī akvakultūrā karpām.

Tāpat kā iepriekšējos gados, arī šogad bruto segumiem klāt pievienoti ekspertru ziņojumi par situāciju attiecīgajā nozarē 2024. gada. Tie atklāj aktualitātes un tendences nozarē, kā arī palidz izprast cēloņus cenu un daudzumu svārstībām gan saražotajai produkcijai, gan izejvielām un pakalpojumiem.

LLKC sastādītie bruto segumi pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet tos nevar uzskatīt par universāliem un kategoriskiem. Lai tos varētu izmantot konkrētas saimniecības vajadzībām, ir jāņem vērā tajā izmantotā ražošanas tehnoloģija un citi apstākļi.

LLKC izstrādātie bruto seguma aprēķini un nozares ekspertu ziņojumi pieejami LLKC mājaslapā: www.llkc.lv, sadaļā „Biznesa attīstība”.

Izstrādātie materiāli var būt noderīgi jauniem un esošiem lauku uzņēmējiem, kuriem precizai plānošanai nepieciešami aprēķini no nozarē strādājošām saimniecībām, dažādu nozaru konsultantiem, lauksaimniecības skolu audzēkņiem, studentiem un pasniedzējiem, Zemkopības ministrijas un Lauku atbalsta die-nesta speciālistiem, kā arī citiem interesentiem.

Materiāls ir sagatavots un publicēts, izmantojot LR Zemkopības ministrijas dotāciju līdzekļus.

Bruto segumu aprēķinus sagatavojuši LLKC Ekonomikas nodaļa.

Ja jums ir kādi ieteikumi vai komentāri, sazinieties ar LLKC ekonomikas konsultantu Kristapu Vītolu (e-pasts: Kristaps.Vitols@llkc.lv, tālr. 28337799).

1. BRUTO SEGUMA APRĒĶINĀŠANAS TEORĒTISKIE ASPEKTI

Bruto seguma aprēķins ir viena no svarīgākajām saimnieciskās darbības analīzes un prognozēšanas sastāvdaļām. Ar tā palīdzību lauksaimnieks var uzskaitāmi redzēt ražošanas tehnoloģijas efektivitāti.

Bruto seguma veidošanas process un tajā izmantoto terminu skaidrojums

Bruto segums – starpība, ko iegūst, no bruto produkcijas novērtējuma atskaitot mainīgās izmaksas. Visas mainīgās izmaksas un ieņēmumi bruto segumu kalkulācijā ir iekļauti bez pievienotās vērtības nodokļa (PVN).

Bruto produkcija – gada laikā vai citā noteiktā periodā saražotā produkcija. Tajā ietilpst:

- produkcijas realizācijas ieņēmumi,
- saimniecībā patērētā pašražotā produkcija (novērtēta naudā),
- nepabeigfās ražošanas (novērtēta naudā) augkopības un lopkopības produkcijas krājumu gada beigu un gada sākuma vērtību starpība.

No bruto produkcijas vērtības atskaita iepirkto dzīvnieku vērtību.

Mainīgās izmaksas – izmaksas, kas ir tieši atkarīgas no ražošanas procesa un mainīs atkarībā no ražošanas apjoma. Šīs izmaksas ir sadalāmas pa atsevišķām lauksaimnieciskās ražošanas nozarēm.

Augkopības mainīgās izmaksas sastāv no šādām izmaksām:

- seklas materiāls,
- mēslojums,
- augu aizsardzības izmaksas,
- tehnikas pakalpojumu izmantošana,
- pārējās izmaksas, kuras var attiecināt uz konkrētu kultūraugu.

Lopkopības mainīgās izmaksas sastāv no šādām izmaksām:

- lopbarība,
- medikamenti un veterinārie pakalpojumi,
- dzīvnieku pārraudzība,
- apsēklošana,
- pārējās izmaksas, kuras var attiecināt uz konkrētu dzīvnieku veidu.

Pastāvīgās izmaksas – relatīvi stabīlas izmaksas, kas ir atkarīgas no saimniecības lieluma nevis no produkcijas ražošanas apjoma. Tajās ietilpst šādas izmaksas:

- ražošanas ēku un tehnikas remonts un uzturēšana,
- pastāvīgi strādājošo darba algas un sociālās apdrošināšanas maksājumi,
- saimniecības vadīšanas izmaksas, saimniecības apdrošināšana, nomas maksājumi, nodokļi un citas izmaksas,
- pamatlīdzekļu nolietojums (novērtēts naudā).

Tā kā degvielas un elektroenerģijas patēriņš ražošanas vajadzībām saimniecībās parasti ir zināms tikai par konkrētu laika periodu (visbiežāk – gadā vai sezonā) un to neuzskaita katrai nozarei vai kultūraugam atsevišķi, arī šīs mainīgās izmaksas pieskaita pie pastāvīgajām izmaksām. Ja kādā saimniecībā tiek veikta precīza šo resursu uzskaitē, tad degvielas un elektroenerģijas patēriņu var iekļaut bruto segumā kā mainīgās izmaksas.

Saimniecības **peļna** veidojas, no bruto seguma atskaitot pastāvīgās izmaksas. Saimniecības peļna ir matemātiski aprēķināts lielums, jo tajā ietilpst arī vērtības, kas ir novērtētas naudas izteiksmē, bet kā reāla nauda nepastāv, piemēram, krājumu izmaiņas, pamatlīdzekļu nolietojums u. tml.

Bruto seguma veidošanās procesu skatīt 1. attēlā.

1. attēls

Bruto seguma veidošanās shēma

Avots: LLKC

Ilustrācijai izmastosim vienkāršotu bruto seguma aprēķina piemēru (EUR), kas ir veikts 25 ha lielai saimniecībai ar 10 govīm. Saimniecībā 9 ha platībā audzē miežus, no kuriem 1 ha izmanto lopbarības ieguvei, bet graudus no pārējiem 8 ha realizē. Saimniecībā audzē arī kartupeļus – 1 ha un zālājus – 15 ha platībā (skatīt 1. tabulu).

1. tabula

Saimniecības bruto seguma aprēķina piemērs

Postenis	Vērtība, EUR
Ieņēmumi no 10 govīm, t. sk.:	25 191
- no piena	24 650
- no kūtsmēsliem	541
Ieņēmumi no 8 ha miežu	6045
Ieņēmumi no 1 ha kartupeļu	3150
Bruto produkcija, kopā	34 386
Mainīgās izmaksas lopkopībā, t. sk.:	12 368
- 15 ha ganību zālei	3687
- 1 ha miežiem	560
- minerālbarībai	376
- pārējai lopbarībai	5327
- veterinārām izmaksām	498
- citām mainīgām izmaksām	1920
Mainīgās izmaksas augkopībā, t. sk.:	8075
- 8 ha miežiem	5600
- 1 ha kartupeliem	2475
Mainīgās izmaksas, kopā	20 443
Saimniecības bruto segums	13 943

Avots: LLKC

Šajā piemērā saimniecības bruto produkcijas vērtība ir 34 368 eiro, no kuriem 25 191 eiro ir ieņēmumi no 10 govīm, 6045 eiro – no miežiem un 3150 eiro – no kartupeļiem. Mieži 1 ha platībā tiek izmantoti lopbarībai, tāpēc to audzēšanas izmaksas ir uzskaitītas kā pašražotā lopbarība pie lopkopības mainīgajām izmaksām.

1.1. Bruto seguma aprēķins augkopībā

Izdevumā ir aprēķināts dažādu kultūraugu *Bruto segums 1*, *Bruto segums 2* un *Bruto segums 3*.

Bruto segums 1 ir noteikts, pieņemot, ka saimniecībā visus darbus veic pašu spēkiem un neizmanto pakalpojumus.

Bruto segums 2 parāda ražošanas variantu, kad saimniecībai būtu jāpērk visi tehnikas pakalpojumi. Izmantotās tehnikas pakalpojumu cenas ir iegūtas, aprēķinot vidējo tirgus cenu no pakalpojumu sniedzējiem Latvijas novados. Dažiem bruto segumiem (graudaugiem, lopbarības augiem u. c.) izstrādāts otrs bruto seguma veids, kurā iekļautas izmaksas, kas rodas, izmantojot saimniecībai piederošu tehniku. Izmaksu pozīcijas ir tehnikas nolietojums, darbspēka izmaksas, degvielas izmaksas, remontu un apkopju izmaksas. Tehnikas nolietojums aprēķināts, pamatojoties uz vidējo tirgus cenu tehnikai, kas atbilst konkrētās jaudas prasībām un tehniskajiem parametriem. Dīzeldegvielas patēriņš katrai operācijai piemērots, vadoties pēc eksperta ieteikumiem.

Bruto segums 3 ir noteikts, ņemot vērā augkopībā pieejamo Eiropas Savienības atbalstu. Augkopības bruto segumos ietvertā atbalsta apkopojumu skatīt 2. tabulā.

2. tabula

ES atbalsts kultūraugiem 2024. gadā

	Atbalsta maksājumu veidi	Likmes, EUR/ha
Platību maksājumi		
Ilgtspēju sekmējošais ienākumu pamatatbalsts (ISIP)		80,86
Atbalsts par videi un klimatam labvēlīgu lauksaimniecības praksi (EKO1)		30,10
Ekoloģiski nozīmīgas platības (EKO2)		
nektāraugi, slāpekļi piesaistoši kultūraugi (izņemot lauka pupas, zirņus) un ar amzemē sētu stiebrzāļu vai tauriņziežu maisījums, kurā tauriņzieži >50%		119,65
zaļmēslojuma papuve		218,00
starpkultūras		56,00
zālāju pasēja		52,37
Augsnes kvalitātes un reakcijas optimizācija (pamatkalķošana) (EKO2.1)		71,00
Saudzējošā lauksaimniecības prakse (EKO4)		11,22
Slāpekļa un amonjaka emisiju un piesārnojumu mazinošas lauksaimniecības prakses (EKO5)		
precīza šķidrmēslu iestrāde		21,70
precīzā minerālmēslu un AAL izkliede		14,00
Zālāju saglabāšanas veicināšana (EKO6)		66,95
Agroekoloģijas prakses bioloģiskās saimniecībās (EKO7)		62,96
Maksājums gados jaunajiem lauksaimniekiem		41,22
Brīvprātīgs saistītais atbalsts (BSA)		
par proteīnaugiem (SAP)		128,00
par sertificētas sēklas kartupeļiem (SSK)		396,94
par sertificētām stiebrzāļu un lopbarības augu sēklām (SSA)		88,13
par sertificētu labības sēklu (SLS)		82,52
par miežiem (SMI)		38,61
par vasaras rapsi un vasaras ripsi (SVR)		33,94
par dārzeņiem (SDA)		594,97
par augļiem un ogām (SAU)		131,28
Pasākums "Bioloģiskā lauksaimniecība" (BLA)		
par zālāju platību un papuvī, tostarp platību, kurā iesēti zaļmēslojuma augi augsnē ielabošanai (BLA4)		46,00
par labības, eļļas augu, lopbarības sakņaugu un nektāraugu (tostarp sinepju, mārdadžu, ķīmeni, sējas koriandru), tīrsējas stiebrzāļu (sēklas ieguvei) aizņemtu platību, kā arī par tādu platību, kurā tiek audzēti dažādi kultūraugi nelielā aramzemes platībā vai vairāki kultūraugi audzēti vienlaiku laukā, ja katrs no kultūraugiem attiecīgajā laukā aizņem mazāk par 0,1 ha (BLA1)		103,00
par tauriņziežu (tostarp pākšaugu un vairāk nekā 50% apjomā tauriņziežu aizņemtu zālāju, kā arī citu kultūraugu platību ar tauriņziežu pasēju vairāk nekā 50% apjomā) platību (BLA2)		83,00
par dārzeņu (tostarp garšaugu un ārstniecības augu), kartupeļu, augļu un ogu dārzu platību (BLA3)		518,00

Avots: LLKC, sagatavots pēc LAD datiem, 2024

Intensīvās ražošanas rādītāji bruto segumos ir aprēķināti, nemot vērā ražību, kuru var iegūt, izmantojot konkrētajā bruto segumā uzrādīto ražošanas tehnoloģiju. Audzēšanas tehnoloģijas ir atkarīgas arī no paredzamā produkcijas izmantošanas veida (piemēram, graudi pārtikai vai lopbarībai, burkāni pārdošanai buntītēs u. c.).

Bruto segumā ir parādīts izlietoto minerālmēslu fiziskais daudzums, kā arī nepieciešamo minerālmēslu apjomi tīrvielā. Aprēķinu tabulās minētā minerālmēslu lietošana ir tikai viens no iespējamiem mēslošanas variantiem. Graudaugiem un rapšiem nepieciešamais minerālmēslu daudzums ir noteikts, izmantojot datorprogrammu augu mēslošanas plānu sastādīšanai.

Saimniecībā minerālmēslojums ir jāizvēlas, pamatojoties uz augu barības vielu izneses normatīviem atbilstoši izvēlētai tehnoloģijai un ražībai, ja augsnē nodrošinājums ar minerālvielām ir vidējs.

3. tabula

Darbīgās vielas apjoma aprēķina piemērs

Kompleksais mēslojums: NPK 5:20:30 (N – slāpeklis, P – fosfors, K – kālijs), fiziskais apjoms 150 kg.

Rādītāji	N	P ₂ O ₅	K ₂ O
Tīrviela, %	5	20	30
Fiziskais apjoms, kg	150	150	150
Tīrviela, kg = kg x (tīrv.%) : 100	8	30	45

Avots: LLKC

Audzējot kultūraugus saskaņā ar bioloģiskās audzēšanas metodi, tehnoloģijas atšķiras no konvencionālajā saimniekošanā lietotajām tehnoloģijām. Bruto segumos, kas sastādīti bioloģiski audzētiem augiem, galvenokārt mēslošanai tiek izmantoti kūtsmēslī. Tajos esošā NPK daudzums ir koriģēts, nēmot vērā tā izmantošanās procentu (izmantoti A. Kārkliņa un A. Ružas sastādītie "Lauku kultūraugu un mēslošanas normatīvi", LLU, 2013). Kūtsmēslī bruto segumos iekļauti nevis tirgus cenā, bet vērtībā, kas tiek noteikta, pieņemot, ka iegūto kūtsmēslu vērtība ir vienāda ar tajos ietilpstoto, augiem pieejamo barības elementu – N, P₂O₅ un K₂O – tirgus cenu. Līdzīgā veidā ir noteikta arī iegūto kūtsmēslu vērtība lopkopības bruto segumu aprēķinos.

Kaltēšanas izmaksu aprēķinā 2024. gadā, pamatojoties uz augkopības ekspertu sniegtu informāciju, ir pieņemts, ka graudaugu ziemāju un vasarāju kultūrām un rapšu sēklām mitrumu bija nepieciešams samazināt līdzvērtīgi – par 2%.

Augkopības kultūraugu transperta izmaksas ir noteiktas atkarībā no videjā transportēšanas attāluma un videjā vienā reizē transportējamā produkcijas daudzuma. Transporta pakalpojums 2024. gadā izmaksāja vidēji 1,19 EUR/km (bez PVN).

Aprēķinos izmantota mērvienība *tonnkilometrs (tkm)* – transporta mērvienība, kas raksturo vienas tonnas produkcijas pārvadājumu viena kilometra attālumā. To aprēķina, transporta pakalpojuma cenu par kilometru dalot ar pārvadājamās produkcijas daudzumu. Līdz ar to arī transporta pakalpojumu cenas par kilometru tiek koriģētas, aprēķinot transporta cenu par tonnkilometru.

Bruto seguma aprēķins lopkopībā

Atšķirībā no augkopības bruto segumiem lopkopības bruto seguma aprēķinu tabulās nav mašīnu un roku darba operāciju, bet ir izmaksas par algoto darbaspēku.

Slaucamajām govīm, sivēnmātēm, aitām, kazām, dējējvistām un bitēm bruto segums ir aprēķināts gadam; audzējamiem telējiem, audzējamām tēliem un nobarojamiem dzīvniekiem – audzēšanas periodam.

Lopbarībā izmantojamo kultūraugu (piemēram, graudu) cena ir vienāda ar to tirgus cenu, bet speciālo lopbarības kultūraugu cena ir vienāda ar to audzēšanas izmaksām.

Lopkopībā **Bruto segums 3** arī ir iegūts, pamatojoties uz **Bruto segumu 2** un nēmot vērā lopkopībai 2024. gadā pieejamo valsts un ES atbalstu (4. tabulā).

4. tabula

ES un valsts atbalsts lopkopībai 2024. gadā

Atbalsta maksājumu veidi	likmes	mērvienība
Brīvprātīgs saistītais atbalsts (BSA)		
par slaucamām govīm (SSG)	286,53	EUR/dzīvn.
par kazām (SKZ)	36,94	EUR/dzīvn.
par liellopiem (SLM)	108,17	EUR/dzīvn.
par aitām (SAI)	33,78	EUR/dzīvn.
Valsts subsīdijas		
par A – ciltsgrāmatas pamatdaļas kazu	93,00	EUR/dzīvn.
par vaislas bulli	100,00	EUR/dzīvn.
par pārraudzībā esošu, novērtētu jaunzirgu	170,00	EUR/dzīvn.

Avots: LLKC, sagatavots pēc LAD datiem, 2024

Brīvprātīga saistītā atbalsta (BSA) mērķis ir risināt noteiktas grūtības sektoros, kas ir nozīmīgi ekonomisku, sociālu vai vides apstākļu dēļ. Atbalstu var piešķirt tādā apjomā, lai nodrošinātu esošo ražošanas apjomu saglabāšanu.

Bruto segumu paskaidrojošās shēmas

Bruto segumu aprēķini ir viens no galvenajiem instrumentiem, kas saimniecības vadītājam palīdz analizēt saimniekošanas rezultātus. Bruto seguma aprēķins ir jāveic visiem kultūraugiem un dzīvnieku sugām, kas saimniecībā tiek audzētas pārdošanai. Tādā veidā tiek aprēķināts kopējais lauksaimniecības bruto segums, no kura atņemot saimniecības pastāvīgās izmaksas, pamatlīdzekļu nolietojumu u. c., tiek aprēķināta saimniecības peļņa vai zaudējumi (skatīt 2. attēlu).

2. attēls

Saimniecības peļñas veidošanās shēma

Bruto produkcija no 1 ha
kviešu

Mainīgās izmaksas 1 ha
kviešu: sēkla, mēslojums,
pesticīdi, tehnikas
pakalpojumi

Bruto produkcija no 1 ha
kartupeļu

Mainīgās izmaksas 1 ha
kartupeļu:
sēkla, mēslojums, pesticīdi,
tehnikas pakalpojumi un
darbaspēks

Bruto produkcija no 1
cūkas

Mainīgās izmaksas 1 cūkas
nobarošanai:
sīvēni, barība, zāles

Bruto segums no 1 ha
kviešu

Hektāru skaits

Bruto segums no 1 ha
kartupeļu

Hektāru skaits

Bruto segums no 1 cūkas

Cūku skaits

Bruto segums no
kviešu audzēšanas

Bruto segums no
kartupeļu audzēšanas

Bruto segums no
cūku nobarošanas

Kopējais bruto segums no nozarēm

Saimniecības pastāvīgās izmaksas:
ēku, tehnikas nolietojums un remonts, nodokļi, kredītprocenti, elektrība, saimnieka un
pastāvīgo strādājošo darba algas, transporta izmaksas, apdrošināšana, zemes nomā

Saimniecības
peļņa

Lopkopības bruto segumu ieņēmumu sadaļā, lai aprēķinātu precizus ieņēmumus no teļu piedzimšanas uz vienu dzīvnieku vienību (dzimstības koeficients) un brāķētiem dzīvniekiem uz vienu dzīvnieku vienību (brāķēšanas koeficients), kā arī precizus izdevumus dzīvnieku nomaiņai (atjaunošanai) uz vienu dzīvnieku vienību (ganāmpulka atjaunošanas koeficients), tiek izmantoti koeficienti. Tie aprēķināti, izmantojot ganāmpulkas atražošanas shēmas.

Ja pieņem, ka ganāmpulkā gada laikā vidēji ir 100 govis, tad koeficienti tiek aprēķināti sekojoši:

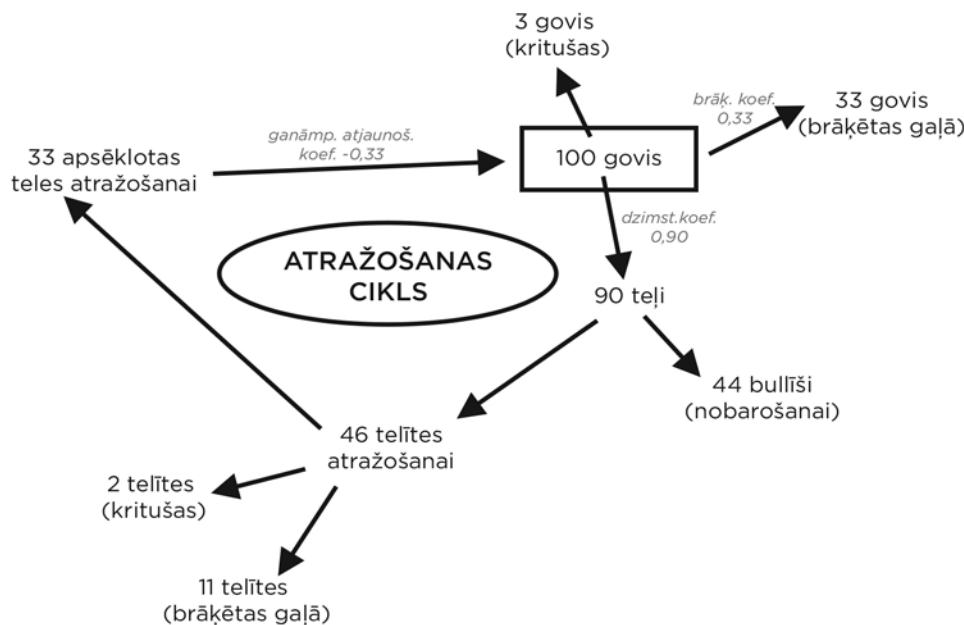
brāķēšanas koeficients = brāķēto govju skaits/vidējais govju skaits ($33/100 = 0,33$);

dzimstības koeficients = dzimušo teļu skaits/vidējais govju skaits ($90/100 = 0,9$);

ganāmpulka atjaunošanas koeficients = apsēkloto teļu atražošanai skaits/vidējais govju skaits ($33/100 = 0,33$). Šis koeficients ieņēmumu sadaļā ir ar minuszīmi, t. i., $-0,33$, jo, lai ganāmpulkas atražotu, rodas izdevumi (skatit 3. attēlu).

3. attēls

Govju ganāmpulkas atražošanas shēma

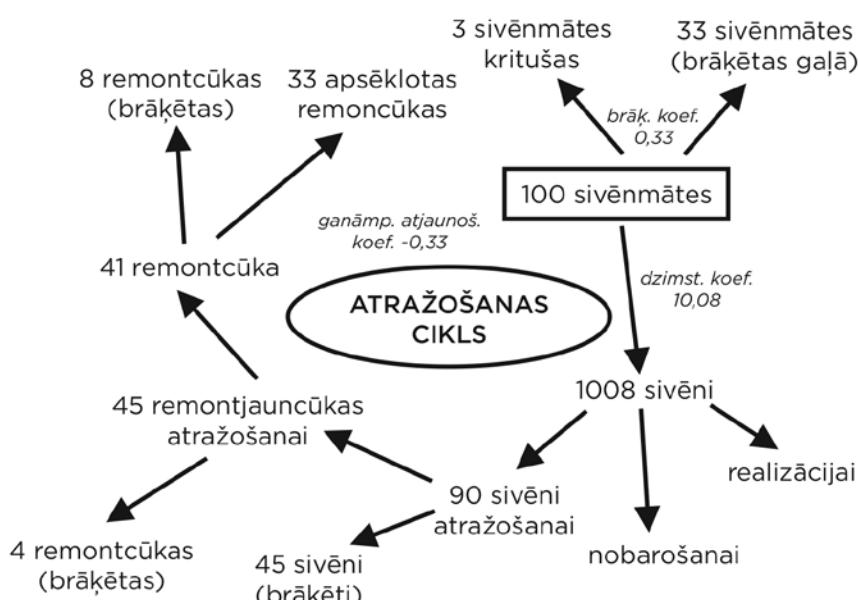

Avots: LLKC

Tieši tāds pats koeficientu aprēķināšanas princips ir arī pārējiem dzīvniekiem. 4. attēlā redzama cūku ganāmpulkas atražošanas shēma.

4. attēls

Cūku ganāmpulkas atražošanas shēma

Avots: LLKC

Ja pieņem, ka ganāmpulkā gada laikā vidēji ir 100 sivēnmātes, tad koeficienti tiek aprēķināti sekojoši:

brāķēšanas koeficients = brāķēto sivēnmāšu skaits/vidējais sivēnmāšu skaits ($33/100 = 0,33$);

dzimstības koeficients = dzimušo sivēnu skaits/vidējais sivēnmāšu skaits ($1008/100 = 10,08$);

ganāmpulka atjaunošanas koeficients = apsēkloto remontcūku skaits/vidējais sivēnmāšu skaits ($33/100 = 0,33$). Šis koeficients ieņēmumu sadaļā ir ar minuszīmi, t. i., $-0,33$, jo, lai ganāmpulkas atražotu, rodas izdevumi.

Bruto seguma aprēķina paraugs

ZIEMAS KVIEŠI (pērkot tehniskos pakalpojumus)

	Mēr-vienība	Intensīvi		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI				
Graudi	t	4,7	210,00	987,00
KOPĀ (1)				987,00
MAINĪGAS IZMAKSAS				
IZEJVIELU IZMAKSAS				
Sēkla	kg	230	0,41	94,30
Mēslojums:			N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (129:40:60)	
Tirvielā	kg	200	0,57	114,00
Rudens:				
NPK 8:20:30	kg	200	0,36	72,00
Kūtsmēšli (reizi piecos gados)	t	150	0,36	54,00
Pavasaris:				
Amonija nitrāts 34	kg	200	6,27	
Amonija sulfāts 30+7S	kg	150	13,50	
Augu aizsardzība:				
Rudens:				
Kodne				30,00
Pavasaris:				8,03
Herbicīdi				
Fungicīdi				
Retardanti				
KOPĀ (2)				392,10
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS				
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	3	21,00	63,00
Kūtsmēslu izkliedēšana	reizes	1	37,52	37,52
Kultivēšana	reizes	1	44,20	44,20
Sējumu ecēšana	reizes	1	23,53	70,59
Sēšana	reizes	1	92,82	92,82
Kombinētā augsnēs apstrāde + sēja	reizes	3	4,7	14,62
Smidzināšana	reizes	1	4,7	4,74
Graudu kulisana	reizes	1	4,44	16,92
Graudu tīrišana	t	282	0,06	65,04
Graudu kaltēšana (2 t%)	t	1		
Transports (20 t/60 km)	tkm			
Aršana	reizes	1		
KOPĀ (3)				446,44
KOPĀ MAINĪGAS IZMAKSAS (4=2+3)				838,54
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				594,90
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				148,46
ATBALSTS				
Ilgspēju sekmējošais ienākumu pamatatbalsts (ISIP)				80,86
Atbalsts par videi un klimatam labvēlīgu lauksaimniecības praksi (EKO1)				30,10
Agroekoloģijas prakses bioloģiskās saimniecībās (EKO7)				
Bioloģiskā lauksaimniecība (BLA)				
KOPĀ atbalsts (7)				110,96
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				259,42

Ziemas kviešu Bruto segums 1, kur no ieņēmumiem atskaitītas izejvielu izmaksas

Ziemas kviešu Bruto segums 2, kur no ieņēmumiem atskaitītas kopējās mainīgās izmaksas

Ziemas kviešu Bruto segums 3, kur no ieņēmumu un atbalsta summas atskaitītas kopējās mainīgās izmaksas

Kopējie ieņēmumi no produkcijas realizācijas

Kopējās izejvielu izmaksas

Kopējās tehnisko operāciju un pakalpojumu izmaksas

Kopējās mainīgās izmaksas, kas rodas, saskaitot izejvielu izmaksas un tehnisko operāciju izmaksas

Kopējais saņemtais atbalsts par ziemas kviešiem

2. BRUTO SEGUMU SAGATAVOŠANĀ PIEACINĀTIE EKSPERTI

Eksperti	Ārējie	Bruto segumu veidi
LLKC		
Andris Skudra, LLKC Augkopības nodaļas vecākais speciālists (e-pasts: Andris.Skudra@llkc.lv)		Graudaugu, eļļas augu, zālāju sēklas, šķiedraugu, pākšaugu un papuves bruto segumi
Ilze Andersone, LLKC Vides nodaļas augkopības konsultante (e-pasts: Ilze.Andersone@llkc.lv)	Attiecīgo kultūraugu audzētāji	Graudaugu, eļļas augu, pākšaugu un papuves bioloģiskie bruto segumi
Māris Narvils, LLKC Vides nodaļas vecākais speciālists dārzkopībā (e-pasts: Maris.Narvils@llkc.lv)	Latvijas Augkopju asociācija; Andrejs Brūvelis – Smiltsērkšķu audzētāju apvienības vadītājs; Pauls Kantāns – z/s "Abullāči 2" īpašnieks; attiecīgo kultūraugu audzētāji	Augļu un ogu bruto segumi
Ieva Kamerāde-Sniedze, LLKC Ogres konsultāciju biroja augkopības konsultante (e-pasts: Ieva.Kamerade@llkc.lv)	Attiecīgo kultūraugu audzētāji	Dārzenu un garšaugu, lopbarības kultūraugu bruto segumi
Māris Narvils, LLKC Vides nodaļas vecākais speciālists dārzkopībā (e-pasts: Maris.Narvils@llkc.lv)	Attiecīgo kultūraugu audzētāji	Dārzenu un garšaugu bioloģiskie bruto segumi
Ivars Geiba, LLKC Krāslavas konsultāciju biroja vadītājs (e-pasts: Ivars.Geiba@llkc.lv)		Kumelīšu un piparmētru bruto segumi
Aija Luse, LLKC Ogres konsultāciju biroja vadītāja, lopkopības konsultante (e-pasts: Aija.Luse@llkc.lv)		Zirgu un jaunzirgu bruto segumi
Laila Plīta, LLKC Lopkopības nodaļas konsultante lopkopībā (e-pasts: Laila.Plita@llkc.lv)	Dzintra Lezdiņa (truškopība), Latvijas Apvienotā putnkopības nozares asociācija (putnkopība), Kristīne Piliena (kazkopība)	Vistu, trušu un kazu bruto segumi
Dainis Arbidāns, LLKC Lopkopības nodaļas konsultants-eksperts veterinārmedicīnā (e-pasts: Dainis.Arvidans@llkc.lv)		Sivēnmāšu un nobarojamo cūku bruto segumi. Slau-camo govju un audzējamo teļu bruto segumi
Ilmārs Gruduls, LLKC Lopkopības nodaļas konsultants piena kvalitātes jautājumos (e-pasts: Ilmars.Gruduls@llkc.lv)		Aitu māšu, nobarojamo jēru, jēru šķirnei, audzējamo aitu, vaislas tekū bruto segumi. Nobarojamo gaļas jaunlopu, zīdītāgovju, vaislas teļu un vaislas buļļu bruto segumi
	Latvijas Biškopības biedrība	Bišu un facēlijas bruto segumi
	Bioloģisko lauksaimnieku un savvalas dzīvnieku audzētāju asociācija	Nobarojamo jaundzīvnieku, vaislas jaundzīvnieku, vaislas buļļu, vaislas govju un teļu bruto segumi briežkopībā
Raivis Apsītis, LLKC Zivsaimniecības nodaļas eksperts (e-pasts: Raivis.Apsitis@llkc.lv)	Latvijas Zivju audzētāju asociācija; Latvijas Vēžu un zivju audzētāju asociācija	Karpa bruto segums

3. EKSPERTU SAGATAVOTIE BRUTO SEGUMI

3.1. AUGKOPĪBA

3.1.1. AUGLI UN OGAS

AUGLKOPĪBAS NOZARES APSKATS PAR 2024. GADU

Geopolitiski salīdzinoši stabils gads, ne tikai pasaule, bet arī Eiropā un Latvijā. Otrs jaunā KLP plānošanas perioda gads. Iezīmējās ar zināmu stabilitāti. Ir objektīvi faktori, kas ietekmē nozari.

Nodokļu politika, saglabājot 12% pievienotās vērtības nodokli, apgrūtina nozares konkurētspēju. Daudzās citās ES valstīs ir cita pieeja, pārtikai piemērojot mazāku PVN. Ražošanai nepieciešamo AAL pieejamība arī ir atšķirīga, kas samazina ražošanas elastību dažādās kaitīgo organismu izplatības situācijās. Pats par sevi mazais Latvijas tirgus nevar nodrošināt labas iespējas vietējiem ražotājiem, jo joprojām vairumtirdzniecībā pastāv negodprātīgas prakses, tajā skaitā skolu ēdināšanas nodrošināšanā. Kā pozitīvs faktors ir jāmin "Skolas auglis", programmai nodrošinot papildus finansējumu.

Turpina palielināties bioloģisko upeņu platības, kur nopietnus izaicinājumus rada pavasara perioda salnas. Nozares dialogs ar atbildigājām iestādēm ir saistīts ar sarežģītiem izaicinājumiem – kā "Zaļais kurss" un klimata neutralitātes politika, kur ne vienmēr tiek atrasti uz inovatīvām metodēm balstīti risinājumi ražošanas nodrošināšanai. Daudz darāmā vēl ir vietējo pārtikas kēžu nodrošināšanā, kas ir cieši saistīts ar pietiekošu vietējo augļu un ogu saražošanu, kas ir valsts drošības jautājums.

Latvijā 2024. gads, bija siltākais novērojumu vēsturē, ar vidējo gaisa temperatūru +8,7 °C, kas ir 1,9 °C virs klimatiskās normas (1991.–2020. gads). Pēdējie 12 gadi ir bijuši siltāki par klimatisko normu. Visi gada mēneši, izņemot janvāri, bija siltāki par normu. Nokrišņi bija 653,5 mm, kas tikai par 5% atpalika no videjiem rādītājiem. Atsevišķi mēneši izcēlas ar lielāku nokrišņu daudzumu – februāris par 40% un aprīlis par 97% (piektais mitrākais novērojumu vēsturē) un jūlijs par 74% mitrāks, kas kļuva par trešo mitrāko vasaras vidus mēnesi vēsturē. Tas notika divu dienu vētras dēļ ar intensīviem nokrišņiem. Vienā mēnesī no gada vai 32 dienas bija vējš ar vētras spēku, no kurām deviņas bija ar stipras vētras un trīs ar ļoti stipras vētras spēku. Diemžēl netiek dati par vidējo saules spīdēšanas ilgumu.

Siltā ziema augļu un ogu dārzos īpašus bojājumus neradīja. Lai arī pirmais aukstums uzņāca jau decembra sākumā, salīdzinoši sausais rudens nodrošināja, ka augļu koku dzinumi pārmēru nebija izauguši un paspēja nobriest. Līdzīgi bija ar krūmogulājiem. Līdz aprīļa beigām lielākajai daļai dārzkopības kultūraugu saglabājās apmierinoši līdz labi augšanas apstākļi. Maijs tradicionāli izcēlās ar mēneša sākuma salnām un lielāko mēneša daļu bez nokrišņiem, vien pērkona negaisiem lokāli veldzējot laukus un dārzus. Tā kā augsne vidēji bija mitrāka, tad arī salnu postījumi nebija tik grandiozi. Ražu bojāja jūlija beigās uzņākušais aktīvais ciklons, taču tā kā tas neskāra visu Latvijas teritoriju, postījumi vairāk bija saistīti ar lauztiem zariem, norautiem augļiem. Arvien aktuālāks klūst aspekts par augļudārzu aizsardzību pret nelabvēlīgiem klimatiskajiem apstākļiem. Aizsargstādījumiem atklātās vietās ir jākļūst par standarta metodi augļu dārzu ierikošanā. Ilgtmiņā tas ļauto ietaupīt līdzekļus salīdzinājumā ar pretsalnu līdzekļu un ūdens smidzinājumiem.

Ābeles un bumbieri praktiski necieta no salnām, jo ziedēja vēlāk. Mazāk aprūpētos dārzos vasaras otrajā pusei bija novērojama puvju izplatība. Ābolu raža bija salīdzinoši laba visā Latvijā, izņemot Austrumlatviju. Kvalitatīviem āboliem cena bija laba, tikai nopietna konkurence atkal bija no Polijas, no kurienes lēti ieved zemākas kvalitātes ābulus. Joprojām aktuāls ir ābolu izcelsmes jautājums. Negodprātīgu tirgotāju neutrūkst.

Plūmes un ķirši tradicionāli cieš vairāk no salnām kā pārējās augļu kultūras, tikai labākajās dārza vietās bojājumi bija nenozīmīgi. Mazāk cieta hibrīdpļūmes, jo līdz salnām bija jau noziedējušas. Sevišķi cieta saldie ķirši, dažviet pilnībā paliekot bez ražas. Aizsargātās dārza vietās bija labas ražas. Saldo ķiršu ražas iegūšanai arvien vairāk jādomā par stādījumu aizsargsegumiem. Labām un kvalitatīvām plūmēm un saldiem ķiršiem svagā patēriņa pieprasījums joprojām ir lielaks nekā piedāvājums. Lai arī nedaudz riskanta, tomēr joprojām tā ir laba biznesa niša.

Smiltsērkšķu ražu mazāk bojāja salnas un raibspārnu muša. Raža un ogu kvalitāte bija laba saimniecībās, kurās tika izpildīti tehnoloģiskie nosacījumi audzēšanai. Attīstot mazumtirdzniecību, pamazām tiek aktivizēts vietējais saldēto ogu tirgus, attīstās arī pārstrāde. Situācija ir stabilizējusies.

Biolīgisko upeņu audzēšanā neiztika bez izaicinājumiem. Ne visiem audzētājiem izdevās tikt pie labas ražas. Daļu lauku atkal skāra spēcīgas salnas. Parādās atšķirības starp audzēšanas vietām. Iespējams, par papildu riska faktoru var kļūt agrās šķirnes. Nozares trumpis ir spēcīga kooperatīva darbība, kas palidz nozarei organizēties un sekmīgi startē ārvalstu tirgos. Saldēšana nodrošina pakāpenisku ogu realizāciju visa gada garumā. Būs nepieciešama tehnoloģisko risinājumu pārskatīšana, meklējot iespējas upenāju stiprināšanai.

Krūmmelleļu audzētāji kopumā Latvijā varēja būt apmierināti, ražas lielākajai daļai audzētāju bija labas, cenas salīdzinoši stabīlas. Tikai atsevišķos dārzos Austrumlatvijā salnas bija nodarījušas postu. Problemas ir ar darbaspēku novākšanas laikā, dažādi tas tiek risināts. Ir audzētāji, kas ir sekmīgi iemācījušies izmantot pašlaistāju palīdzību. Problemas sagādā nepietiekamais augu aizsardzības līdzekļu skaits, kas liedz izmantot efektīvās aizsardzība metodes. Nozares attīstība ir stabilizējusies.

Līdzīga situācija bija lielogu dzērveņu audzētājiem, kur lielākajai daļai audzētāju salnas gāja secen un tika sagaidīta laba ogu raža. Pārējie izaicinājumi ļoti līdzīgi kā krūmmelleļu audzētājiem, ir iespēja lasīt ogas ilgākā laika periodā.

Zemeņu audzētājiem par vienu no izaicinājumiem sāk kļūt siltie laika apstākļi jūnijā, kas paātrina ogu nogatavošanos, tādējādi atkal saīsinot audzēšanas sezonu. Pie tik straujas nogatavošanās neizbēgami rodas lielāki zaudējumi, karstumā pasliktinās arī ogu kvalitāte. Nedaudz vienkāršāk ir segtās platībās, kuras var noēnot, mazinot karstuma ietekmi. Iespējams, audzējot vēlās šķirnes, daļēji var šo problēmu risināt.

Aveņu audzētajus ietekmēja ne tikai salnas, bet arī mitruma nodrošinājums vasarā. Daļēji arī kaitēkļi. Savukārt rudens avenēm lietavu dēļ daļēji bija problēmas ar ražas nogatavošanos un pelēkās puves izplatību.

Salīdzinoši stabs lielākajai daļai augļu kooperatīvu. LPKS "Augļu nams" turpināja darboties, izmantojot integrētās audzēšanas metodes. Ražošana pārsvarā ir saistīta ar aboliem, bet mazākos apjomos ir arī pārējās augļkopības kultūras. "Zaļā karotīte" turpina būt par šī uzņēmuma pamatu. Papildus piešķirtais finansējums "Skolas auglim" ir lāvis stabilāk justies arī kooperatīva biedriem, kuru sastāvs ir nemainīgs jau 12 gadus, kas liecina par rūpīgi pārdomātu un konstruktīvu darbību. Sadarbojas ar dažādiem lielveikalu tīkliem. Turpināja realizēt LAD projektu "Tālizpētes tehnoloģiju pielietojums augļu dārzu novērtēšanai". LPKS "Zelta ābele" deviņas saimniecības saimnieku jau sešpadsmit sezonas. Apsaimnieko 298 ha. Izceļas ar inovatīviem risinājumiem produkcijas realizācijā. Sekmigi turpina vitrīnu tirdzniecību. Darbojas kā produkcijas vairumtirdzniecībā, tā mazumtirdzniecībā, tajā skaitā lielveikalu tīklos. Ir attīstīta arī produkcijas pārstrāde. Ar ES, ZM un LAD atbalstu turpināja attīstīt savu darbības programmu. LPKS "Baltijas ogu kompānija" apvieno sešus dzērveņu un krūmmelleņu audzētajus. Turpina sekmi strādāt Latvijas lielveikalu kēdēs, nodrošina garāku sezonu krūmmelleņu realizācijā. Konkurence joprojām ir nopietna, jo atšķirīgā nodokļu politika, vieglāk pieejami cilvēku resursi citur Eiropā, neļauj pragmatiski turpināt nozares attīstību. Darbojas vairum un mazumtirdzniecībā, regulāri strādā pie inovatīviem pārstrādes produktiem. Kooperatīvā sabiedrība "Bio Berries Latvia" ir jaunākā, strādā vien piektā gadu. Sastāv kā biedrs tādās organizācijās kā "Latvijas Lauksaimniecības kooperatīvu asociācija" un "Latvijas Bioloģiskās lauksaimniecības asociācija". Atbilstīga organizācija, katru gadu atjauno bioloģiskā ražotāja sertifikātu. Orientējas uz ES tirgiem, tirgo svaigas, attīrītas un saldētas upenes. Nemot vērā, ka bioloģiskā upeņu ražošana ir "uz vilņa", var droši plānot nākotni, bet izaicinājumu vienalga netrūkst. Apvieno 42 bioloģisko upeņu audzētajus Latvijā. Jau sešus gadus ar 175 ha smiltsērkšķu, krūmcidoniju un dzērveņu platībām darbojās LPKS "Baltijas ogu dārzi", kur deviņas saimniecības aktīvi strādā, lai risinātu gan audzēšanas, gan uzglabāšanas, pirmapstrādes un realizācijas jautājumus. Pamata produkts ir smiltsērkšķu ogas, kas tiek attīrītas, šķirotas, tiek piedāvātas vairum un mazumtirdzniecībā. Gatavoti tiek dažādas sarežģītibas smiltsērkšķu pārstrādes produkti. Līdzīgi tas notiek arī ar krūmcidonijām un lielogu dzērvenēm. Liela daļa svaigo augļu un ogu pārstrādes produktu ir bioloģiski sertificēti. LPKS "Rūjienas oga" sekmi darbojas smiltsērkšķu, krūmcidoniju, upeņu, ķirbju audzēšanā un pārstrādē. Rūpējas par kopīgu realizāciju kā vairum, tā mazumtirdzniecībā.

Turpināties nozares kooperatīvu tālākā nostiprināšanās. Lielā mērā tālāka nozares attīstība būs saistīta ar to, cik strauji būs kooperācijas tālākie attīstības tempi. Nozarē ir nepieciešami specifiski modernizācijas pasākumi, kas ir saistīti ar dažādu inovatīvu risinājumu meklēšanu, veidošanu un attīstīšanu. Nemot vērā problēmas, kas ir saistītas ar darbaspēka problemām, šobrīd nozare skatās divos virzienos. Lētā darbaspēka piesaiste no trešajām valstīm kopumā tiek novērtēta, saskatot zināmus riskus. Otrs ir augsti tehnoloģiskie risinājumi. Viens no iespējamiem risinājumiem ir dronu izmantošanas potenciāls. Otrs – tālāko risinājumu meklēšana, ar klimatisko apstākļu riskiem saistīto zaudējumu mazināšana, strādājot dialogā ar atbildīgām iestādēm un apdrošināšanas biznesā esošajiem uzņēmumiem. Vienlaikus ir skaidrs, ka audzētājiem ir jāstrādā pie augsnes augļības celšanas, mikrobioloģiskās daudzveidības stiprināšanas, lai nodrošinātu labāku kultūraugu dabisko imunitāti un izturību pret nelabvēlīgajiem laika apstākļiem. Paredzama plašāka dažādu augu veselību stiprinošu preparātu ienākšana audzēšanas tehnoloģijās. Risinājumu meklēšanai arvien aktīvāk notiks māksligā intelekta izmantošana. Paredzama ir tālaka tradicionālās pārtika ražošanas potenciālā ierobežošana, nemot vērā "Zaļā kursa" prasības. Paredzams, ka viens no virzieniem būs polikultūru stādījumu ieviešana, cits jautājums, cik tas būs saistīts ar atbilstošiem ES atbalsta instrumentiem. Skaidrs, ka praktiskā daudzveidība būs viens no potenciālajiem risinājumiem ne tikai klimatisko risku, bet kaitīgo organismu spiediena mazināšanai. Selekcijā svarīga kļūs vietējiem apstākļiem pie-mērotu šķirņu veidošana, nostiprinot vietējo genofondu. Turpināties pārtikas kēžu saīsināšana, stiprinot vietējo kopienu kapacitāti un neatkarību. Pārtikas nodrošinājums kļūs par prioritāri risināmu jautājumu.

Māris NARVILS,
LLKC Vides nodaļas vecākais speciālists dārzkopībā

ABEĻU DĀRZA IERĪKOŠANAS UN KOPŠANAS IZMAKSAS LĪDZ RAŽAI

Ir sevišķi sastādīšanai izmantojot || KC Aukcionāras nodalas un lauku salmuieču sniegtie dati

ĀBELES

IENĒMUMI	Ražošanas līgums – 17 g.	Mēr-vienība	Augļu dārzs uz mazā auguma potcelma (4.-20. g.)
Āboli Āboli sulai		t t	20,7 2,3
KOPĀ (1)		Daudz.	Cena EUR
MAINĪGĀS IZMAKSAS IZEJVIELU IZMAKSAS			
Mēsojums:			
Tīrvielā		N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (45:8:34)	
Kalcija nitrāts	kg 9	0,74	6,66
Amonija nitrāts	kg 60	0,36	21,60
Kalcija hlorīds	kg 18	0,82	14,76
Karbonāds (palīdz noārdīties lapām)	kg 50	0,48	24,00
Epso Top	kg 15	0,58	
Superfosfāts	kg 42	0,53	22,26
Kālija hlorīds	kg 56	0,41	22,96
Augu aizsardzība:			
Herbicidi			10,39
Fungicidi			187,86
Insekticidi			36,47
Kastes (4 gadiem, ietilpība 20 kg)	gab. 185	4,50	832,50
Konteineri (10 gadiem, ietilpība 335 kg)	gab. 60	60,00	3600,00
KOPĀ (2)			5014,18
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS			
Vainaga veidošana	h 60	6,86	411,60
Augaizmetītu retināšana	h 100	6,86	686,00
Zaru smalcināšana vai izvākšana pēc vainaga veidošanas	reizes 3	21,00	100,00
Minerālmēšu izkliedēšana (mehanizēti)	reizes 12	39,05	63,00
Smidzināšana (mēsojums, augu aizsardzības līdzekļi)	reizes 4	46,81	187,24
Zāles applaušana rindstarpās	h 16	6,86	109,76
Zāles plaušana apdrobēs	t 25	50,00	1250,00
Ražas vārkšana			626,96
Konteineru novēšana no lauka	eiro 1	626,96	
Transports (60 km)	tkm 1380	0,53	731,40
Šķirošana, fasēšana	h 130	6,86	891,80
KOPĀ (3)			5526,36
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)			
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (Ienēnumi-izejvielu izmaksas)			10 540,54
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (Ienēnumi-kopā mainīgās izmaksas)			8900,83
ATBALSTS			3374,47
Ilgspēju sekmejošais lenākumu pamatbalsts (ISIP)			
Atbalsts par videi un klimatam labvēlu lauksaimniecības praksi (EKO1)			80,86
Brievprātīgs saistītais atbalsts par augļiem un ogām (SAU)			30,10
KOPĀ (7)			119,00
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((Ienēnumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)			229,96
			3604,43

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodalas un lauku saimniecību sniegtie dati.

RUDENS AVENES (BIOLOGISKI)

	Mēri-vienība	1. gads (lejķirošana)	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IENĒMUMI											
Ogas svāgumam patēriņam	t					0,30	5400,00	1620,00	1,80	5400,00	9720,00
Ogas pārstādei	t					0,10	2900,00	290,00	0,80	2900,00	2320,00
KOPĀ (1)								1620,00			12 040,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS											
Stādi	gab. kg	8000	0,55	4400,00	60,00						
Zālāja sekla rindstarpām	kg	15	4,00	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (38:44:85)							
Mesiķiņums:	kg	35	3,66	128,10							
Tīvslā	kg	200	0,680	136,00							
Kūtsmeļi											
Physio Natur PKS 41											
Augu aržāndzība:											
Bioģeķislie AAL											
Citas mainīgās izmaksas:											
Muižas zinākās (skaidras)	m ³	300	9,50	2850,00							
Kastes (3 kg)	gab.					50	0,70	35,00	50	9,50	475,00
Kastes (vieneļliezlojotamas 0,5 kg)						600	0,050	30,00	100	0,70	70,00
KOPĀ (2)								65,00	3600	0,050	180,00
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS											
Minerālmēsliu izķiedēšana	reizes h	1	21,00	21,00					8	6,86	54,88
Minerālmēsliu izķiedēšana manuāli – 2 reizes	reizes h	1	28,80	28,80							
Šķūksana	reizes h	1	37,52	37,52							
Kultivēšana	h	15	6,86	102,90							
Lauka markēšana	h	88	6,86	603,68							
Stādīšana ar rokām	reizes h	1	44,20	44,20							
Zāļju sejās rindstarpās	reizes tonnas	35	4,10	143,50							
Kūtsmeļu izķiedēšana	reizes h										
Smidzīnšanai	kg										
Krumu nojaušana	reizes h										
Novāķēšana ar rokām	kg										
Zāļju apdzīšana	reizes h										
Transporti (30 km)	km										
Aršana	reizes h										
Muižēšana											
KOPĀ (3)								1164,60	60	6,86	411,60
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4)								1735,87			6226,51
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ienēmuši-lejķirošanas izmaksas)								9309,97			7346,11
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ienēmuši-lejķirošanas izmaksas)								-7574,10			-10 920,40
ATBALSTS								-9309,97			4633,89
Ilgspēju sekmeļojošais ienākumu pamatbaltais (ISIP)											
Agroekoloģijas prakses bioloģiskās saimniecības (EKOT)											
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par augiem un ogām (SAU)											
Bioģeķiskās lauksaimniecības atbalsts											
KOPĀ (7)								757,06			757,06
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7+4) ((ienēmuši-atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)								-8552,91			5450,95
											600,00
Avenu darza likvidēšanas izmaksas											

Bruto seguma sastādīšanai izmantoji LLKC vides nodajus un avenu audzētāju sniegtie dati.

Avenu darza likvidēšanas izmaksas

Izstrādātais avenu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas āskānā ir ēsperu viedokli ir jāpielieto, tādējādi iegūtu konkrēto rāzību.
Ogas svāgumam patēriņam
Ogas pārstādei
KOPĀ (1)
IZJUVIELU IZMAKSAS
Stādi
Zālāja sekla rindstarpām
Mesiķiņums:
Tīvslā
Kūtsmeļi
Physio Natur PKS 41
Augu aržāndzība:
Bioģeķislie AAL
Citas mainīgās izmaksas:
Muižas zinākās (skaidras)
Kastes (3 kg)
Kastes (vieneļliezlojotamas 0,5 kg)
KOPĀ (2)
MINĀNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS
Minerālmēsliu izķiedēšana
Minerālmēsliu izķiedēšana manuāli – 2 reizes
Šķūksana
Kultivēšana
Lauka markēšana
Stādīšana ar rokām
Zāļju sejās rindstarpās
Kūtsmeļu izķiedēšana
Smidzīnšanai
Krumu nojaušana
Novāķēšana ar rokām
Zāļju apdzīšana
Transporti (30 km)
Aršana
Muižēšana
KOPĀ (3)
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4)
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ienēmuši-lejķirošanas izmaksas)
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ienēmuši-lejķirošanas izmaksas)
ATBALSTS
Ilgspēju sekmeļojošais ienākumu pamatbaltais (ISIP)
Agroekoloģijas prakses bioloģiskās saimniecības (EKOT)
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par augiem un ogām (SAU)
Bioģeķiskās lauksaimniecības atbalsts
KOPĀ (7)
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7+4) ((ienēmuši-atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)

Avenu rāzu var plānot arī lieliku, ja ir pietiekama kopšāna un iespējams ienorkt tunelus, pagarinot ogu novāķēšanas periodu.
Sadālījums no šķērnes, laika apstākļiem (ielātā laikā samazinās 99 kvalitātē), novāķēšanas biezuma un mēlošanas intensitātes.
Taras daudzums stādīt rudenī laikā no 20. septembra līdz 15. oktobrim, jo pavasarī stādi atri saplaukst, slikti pieaug, kā arī trukst mitruma.
Avenu rāzu var plānot arī lieliku, ja ir pietiekama kopšāna un iespējams ienorkt tunelus, pagarinot ogu novāķēšanas periodu.
Sadālījums no šķērnes, laika apstākļiem (ielātā laikā samazinās 99 kvalitātē), novāķēšanas biezuma un mēlošanas intensitātes.
Taras daudzums un izmaksas var mainīties atkarībā no uzglabāšanas, transportēšanas un realizēšanas veida.
Vissbiežāk avenes nav vajadzīgs papildus laistīt (ferīkot pilien veida
Muižēšuma papildināšanu veic ik pēc dieniem gadīem, atjaunojot 50 m ³ muižēšuma. Ja ir pieejami salmi vai šķērda, muižēšuma izmaksas ir mazākas.
Mieslošana katrā konkrētā gadījumā ir jāveic atbilstoši augstnes analīzem.
Rudenī norāzojošos dzīnumus nogriež vai noplauj tūlīt pēc rāzas novāķēšanas.
Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērotā Valsts ienēmušu dienētē apkopotā bruto vidējā standū tarifa likme augļu audzēšanas laukstrādniekiem 2024. gadā. Likmē ieiklauts darba devēja VSAOi.
Katrā saimniecībā sanemtie atbalsti veidi un ilielumi attiecīgam kultūraugam var atskirties, jo saimniecībā konkrēto plātni var arī nepieciešamti atbalsta sanemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2024. gādam.

RUDENS AVENES (PARASTĀ PRAKSE)

IĒNĒMUMI	Mērvienība	Daudz.	1. gads (fermkošana)	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	2. gads	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	3.-8. gads	Cena, EUR	Kopā, EUR
Ogas svārīgām patēriņam	t					1	5400,00			2,7	5400,00	14 580,00	
Ogas pārstrādei	t									0,6	2900,00	1740,00	
KOPĀ (1)												16 320,00	
MAINĪGĀS IZMAKSAS IZVIELU IZMAKSAS													
Stādi	gab. kg	5500 25	0,55 4,00	3025,00 100,00									
Zālāja sēkla rindstarpām	kg	140 250	0,36 0,92	N-P ₂ O ₅ :K ₂ O (97:66:11:7) 230,00	50,40 200 10	150 200 0,92 0,57	N-P ₂ O ₅ :K ₂ O (65:40:56) 184,00	54,00 200 5,70	150 200 0,92 0,57	NP ₂ O ₅ :K ₂ O (65:40:56) 184,00	54,00 184,00	54,00	
Mēsījums:	kg	10 30	0,57 3,66	kg 10 30	5,70 109,80							5,70	
Trivielā	kg												
Amonija nitrāls	kg												
NPK 7:20:28	kg												
Epsō Top	kg												
Kūtsmēsi	kg												
Augu aizsardzība:	t												
Herbicidi													
Fungicidi													
Citas mainīgās izmaksas:													
Muižas izmaksas (skaidas)													
Kastes (3 kg)	m ³	300	9,50		2850,00								
Kastes (vienreizlejojams 0,5 kg)	gab. gab.					2000	0,05						
KOPĀ (2)													
MAŠINĀ UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS													
Kūtsmēsu izķilešanai	t	30	4,10		123,00								
Minerālmēšu izķilešanai	reizes h	2	21,00		42,00								
Minerālmēšu izķilešanai manuāli – 2 reizes	reizes h	1	28,80		28,80								
Sūtīšana	reizes h	1	37,52		37,52								
Kultivēšana	reizes h	15	6,86		102,90								
Lauka mārkēšana	reizes h	74	6,86		507,64								
Stādīšana ar rokām	reizes h	1	44,20		44,20								
Zālāju sējai rindstarpās	reizes h	5	23,53		117,65								
Smidzināšana	reizes h					4	23,53						
Krūmu noplaušana	kg					1	41,20						
Novārķāšana ar rokām	reizes h					1000	2,00						
Zālāja apaplaušana	kg					4	46,81						
Transporti (30 km)	km	3	46,81		140,43								
Ar šana	reizes h	1	65,04		30		1,06						
Muižēšana	h	80	6,86		65,04								
KOPĀ (3)													
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4)													
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (Iēnēnumi-izējvielu izmaksas)		8214,05										7542,00	
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (Iēnēnumi-kopā mainīgās izmaksas)		-6456,07										8738,27	
ATBALSTS		-8214,05										15 123,73	
Ilgspēju sekmiņējošais ienākumu pamatabalsts (ISIP)												7817,73	
Atbalsts par videi un klimatam labvēlu laukaimniecības praksi (EKO1)													
Briņprātīgs saistītais atbalsts (par augļiem un ogām (SAU))													
KOPĀ (7)													
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)*4) ((Iēnēnumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)		-7984,09										7811,69	
Avenu dāzza likvidēšanas izmaksas												600,00	

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodalas un lauku saimniecību sniegtie dati.

Avenu dāza likvidēšanas izmaksas

AVENES (vasaras)

IEŅĒMUMI	Mēr-vienība	Daudz.	1. gads (ferikošana)		2. gads		3.-10. gads
KOPĀ (1)	t	t	Cena EUR	Kopā EUR	Daudz.	Cena EUR	Kopā EUR
OGAS SVAIGAM PĀTĒRĪNĀM OGAS PĀRSTĀDEI							
MAINĪGAS IZMAKSAS							
Zāļu seklas rindstarpām	gab. kg	5500 25	0,55 4,00	3025,00 100,00			
Mesižums:	kg	140	0,36	50,40	150	0,36	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (65:40:56) 150
Tirvielā	kg	250	0,92	230,00	200	0,92	54,00
Amonija nitrāls	kg	10	0,57	5,70	10	0,57	184,00
NPK 7,20:28	kg	30	3,66	109,80	5,70		5,70
Epsō Top	t						
Kūsmesli							
Augu aizsardzība:							
Herbicidi							
Insekticidi							
Fungicidi							
Citas mainīgās izmaksas:							
Muižas izmaksas (skaidas)	m ³ sk.	300	9,50	2850,00	1	800,00	39,15
Balstu sistēma	gab. gab. gab.	0,2	700,00	140,00			3,72
Elektriskās dārza šķēres (5. gadiem)							34,12
Kastes (3 kg)							475,00
Kastes (vienreizlietojamās 0,5 kg)							
KOPĀ (2)				6599,79		200	140,00
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS							
Kūsmesļu izķildešana	t	30	4,10	123,00		200	140,00
Minerālmēsļu izķildešana	reizes h	2	21,00	42,00	15	6,86	1099,99
Minerālmēsļu izķildešana manuāli – 2 reizes	reizes h	1	28,80	28,80			
Šķūksana	reizes h	1	37,52	37,52			
Kultivēšana	reizes h	15	6,86	102,90	15	6,86	102,90
Lauku markēšana	reizes h	74	6,86				
Slādišana ar rokām	reizes h	1	44,20	507,64			
Zāļu seļļu rindstarpās	reizes h	6	23,53	44,20			
Smidzināšana	reizes h			141,18	5	23,53	117,65
Krūmu veidošana	reizes kg			48	6,86	6,86	439,04
Balstu sistēmas uzstādišana	reizes tkm			1	50,00	50,00	500,00
Novārkšana ar rokām	reizes h	4	46,81	187,24	4	46,81	187,24
Zāļu apmaišana				65,04	46,81	1,06	79,50
Transporti (30 km)		1	65,04	628,83			
Aršana		92	6,86	1908,35	46	6,86	314,42
Muižasāna							6240,75
KOPĀ (3)				6599,79		787,07	7340,75
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4)				6599,79		1902,06	10 400,01
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēumi+izvēji vienā izmaksas)				-6599,79		-1114,99	4159,26
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēumi+atbalsti+kopā mainīgās izmaksas)				-3508,14		-1902,06	
ATBALSTS							
Ilgspēju sekmi ījōsais ienakumu pamatatlbalis (ISIP)				80,86		80,86	80,86
Atbalsts par videi un klimatam lāvētīgu lauksimniecības praksi (EKO1)				30,10		30,10	30,10
Brīvpārīgs saistītais atbalsts par augliem un ogām (SAU)				119,00		119,00	119,00
KOPĀ (7)				229,96			229,96
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)+4) ((ieņēumi+atbalsti)+kopā mainīgās izmaksas)				-8278,18		-1672,10	4389,22
Avenu dārza likvidēšanas izmaksas							
600,00							

Izstrādātais avenu bruto segums darbā vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar eksperti viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto rāzību.
Ogas svaisgām patēriņam
Avenes ieteicams stādīt rudeni laikā no 20 septembra līdz 15. oktobrim, jo pavašanai stādīt ātri saplaukst, slīkti pieaug, kā arī tiem trūkt mitruma.
Zāļu seklas rindstarpām
Mesižums:
Tirvielā
Amonija nitrāls
NPK 7,20:28
Epsō Top
Kūsmesli
Augu aizsardzība:
Herbicidi
Insekticidi
Fungicidi
Citas mainīgās izmaksas:
Muižas izmaksas (skaidas)
Balstu sistēma
Elektriskās dārza šķēres (5. gadiem)
Kastes (3 kg)
Kastes (vienreizlietojamās 0,5 kg)
KOPĀ (1)
MAINĪGAS IZMAKSAS
Zāļu seklas rindstarpām
Mesižums:
Tirvielā
Amonija nitrāls
NPK 7,20:28
Epsō Top
Kūsmesli
Augu aizsardzība:
Herbicidi
Insekticidi
Fungicidi
Citas mainīgās izmaksas:
Muižas izmaksas (skaidas)
Balstu sistēma
Elektriskās dārza šķēres (5. gadiem)
Kastes (3 kg)
Kastes (vienreizlietojamās 0,5 kg)
KOPĀ (2)
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS
Kūsmesļu izķildešana
Minerālmēsļu izķildešana
Minerālmēsļu izķildešana manuāli – 2 reizes
Šķūksana
Kultivēšana
Lauku markēšana
Slādišana ar rokām
Zāļu seļļu rindstarpās
Smidzināšana
Krūmu veidošana
Balstu sistēmas uzstādišana
Novārkšana ar rokām
Zāļu apmaišana
Transporti (30 km)
Aršana
Muižasāna
KOPĀ (3)
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4)
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēumi+izvēji vienā izmaksas)
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēumi+atbalsti+kopā mainīgās izmaksas)
ATBALSTS
Ilgspēju sekmi ījōsais ienakumu pamatatlbalis (ISIP)
Atbalsts par videi un klimatam lāvētīgu lauksimniecības praksi (EKO1)
Brīvpārīgs saistītais atbalsts par augliem un ogām (SAU)
KOPĀ (7)
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)+4) ((ieņēumi+atbalsti)+kopā mainīgās izmaksas)

Avenes ieteicams stādīt rudeni laikā no 20 septembra līdz 15. oktobrim, jo pavašanai stādīt ātri saplaukst, slīkti pieaug, kā arī tiem trūkt mitruma.
Ogas svaisgām patēriņam
Avenes ieteicams stādīt rudeni laikā no 20 septembra līdz 15. oktobrim, jo pavašanai stādīt ātri saplaukst, slīkti pieaug, kā arī tiem trūkt mitruma.
Zāļu seklas rindstarpām
Mesižums:
Tirvielā
Amonija nitrāls
NPK 7,20:28
Epsō Top
Kūsmesli
Augu aizsardzība:
Herbicidi
Insekticidi
Fungicidi
Citas mainīgās izmaksas:
Muižas izmaksas (skaidas)
Balstu sistēma
Elektriskās dārza šķēres (5. gadiem)
Kastes (3 kg)
Kastes (vienreizlietojamās 0,5 kg)
KOPĀ (1)
MAINĪGAS IZMAKSAS
Zāļu seklas rindstarpām
Mesižums:
Tirvielā
Amonija nitrāls
NPK 7,20:28
Epsō Top
Kūsmesli
Augu aizsardzība:
Herbicidi
Insekticidi
Fungicidi
Citas mainīgās izmaksas:
Muižas izmaksas (skaidas)
Balstu sistēma
Elektriskās dārza šķēres (5. gadiem)
Kastes (3 kg)
Kastes (vienreizlietojamās 0,5 kg)
KOPĀ (2)
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS
Kūsmesļu izķildešana
Minerālmēsļu izķildešana
Minerālmēsļu izķildešana manuāli – 2 reizes
Šķūksana
Kultivēšana
Lauku markēšana
Slādišana ar rokām
Zāļu seļļu rindstarpās
Smidzināšana
Krūmu veidošana
Balstu sistēmas uzstādišana
Novārkšana ar rokām
Zāļu apmaišana
Transporti (30 km)
Aršana
Muižasāna
KOPĀ (3)
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4)
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēumi+izvēji vienā izmaksas)
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēumi+atbalsti+kopā mainīgās izmaksas)
ATBALSTS
Ilgspēju sekmi ījōsais ienakumu pamatatlbalis (ISIP)
Atbalsts par videi un klimatam lāvētīgu lauksimniecības praksi (EKO1)
Brīvpārīgs saistītais atbalsts par augliem un ogām (SAU)
KOPĀ (7)
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)+4) ((ieņēumi+atbalsti)+kopā mainīgās izmaksas)

Avenes ieteicams stādīt rudeni laikā no 20 septembra līdz 15. oktobrim, jo pavašanai stādīt ātri saplaukst, slīkti pieaug, kā arī tiem trūkt mitruma.
Ogas svaisgām patēriņam
Avenes ieteicams stādīt rudeni laikā no 20 septembra līdz 15. oktobrim, jo pavašanai stādīt ātri saplaukst, slīkti pieaug, kā arī tiem trūkt mitruma.
Zāļu seklas rindstarpām
Mesižums:
Tirvielā
Amonija nitrāls
NPK 7,20:28
Epsō Top
Kūsmesli
Augu aizsardzība:
Herbicidi
Insekticidi
Fungicidi
Citas mainīgās izmaksas:
Muižas izmaksas (skaidas)
Balstu sistēma
Elektriskās dārza šķēres (5. gadiem)
Kastes (3 kg)
Kastes (vienreizlietojamās 0,5 kg)
KOPĀ (1)
MAINĪGAS IZMAKSAS
Zāļu seklas rindstarpām
Mesižums:
Tirvielā
Amonija nitrāls
NPK 7,20:28
Epsō Top
Kūsmesli
Augu aizsardzība:
Herbicidi
Insekticidi
Fungicidi
Citas mainīgās izmaksas:
Muižas izmaksas (skaidas)
Balstu sistēma
Elektriskās dārza šķēres (5. gadiem)
Kastes (3 kg)
Kastes (vienreizlietojamās 0,5 kg)
KOPĀ (2)
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS
Kūsmesļu izķildešana
Minerālmēsļu izķildešana
Minerālmēsļu izķildešana manuāli – 2 reizes
Šķūksana
Kultivēšana
Lauku markēšana
Slādišana ar rokām
Zāļu seļļu rindstarpās
Smidzināšana
Krūmu veidošana
Balstu sistēmas uzstādišana
Novārkšana ar rokām
Zāļu apmaišana
Transporti (30 km)
Aršana
Muižasāna
KOPĀ (3)
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4)
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēumi+izvēji vienā izmaksas)
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēumi+atbalsti+kopā mainīgās izmaksas)
ATBALSTS
Ilgspēju sekmi ījōsais ienakumu pamatatlbalis (ISIP)
Atbalsts par videi un klimatam lāvētīgu lauksimniecības praksi (EKO1)
Brīvpārīgs saistītais atbalsts par augliem un ogām (SAU)
KOPĀ (7)
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)+4) ((ieņēumi+atbalsti)+kopā mainīgās izmaksas)

Avenes ieteicams stādīt rudeni laikā no 20 septembra līdz 15. oktobrim, jo pavašanai stādīt ātri saplaukst, slīkti pieaug, kā arī tiem trūkt mitruma.
Ogas svaisgām patēriņam
Avenes ieteicams stādīt rudeni laikā no 20 septembra līdz 15. oktobrim, jo pavašanai stādīt ātri saplaukst, slīkti pieaug, kā arī tiem trūkt mitruma.
Zāļu seklas rindstarpām
Mesižums:
Tirvielā
Amonija nitrāls
NPK 7,20:28
Epsō Top
Kūsmesli
Augu aizsardzība:
Herbicidi
Insekticidi
Fungicidi
Citas mainīgās izmaksas:
Muižas izmaksas (skaidas)
Balstu sistēma
Elektriskās dārza šķēres (5. gadiem)
Kastes (3 kg)
Kastes (vienreizlietojamās 0,5 kg)
KOPĀ (1)
MAINĪGAS IZMAKSAS
Zāļu seklas rindstarpām
Mesižums:
Tirvielā
Amonija nitrāls
NPK 7,20:28
Epsō Top
Kūsmesli
Augu aizsardzība:
Herbicidi
Insekticidi
Fungicidi
Citas mainīgās izmaksas:
Muižas izmaksas (skaidas)
Balstu sistēma
Elektriskās dārza šķēres (5. gadiem)
Kastes (3 kg)
Kastes (vienreizlietojamās 0,5 kg)
KOPĀ (2)
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS
Kūsmesļu izķildešana
Minerālmēsļu izķildešana
Minerālmēsļu izķildešana manuāli – 2 reizes
Šķūksana
Kultivēšana
Lauku markēšana
Slādišana ar rokām
Zāļu seļļu rindstarpās
Smidzināšana
Krūmu veidošana
Balstu sistēmas uzstādišana
Novārkšana ar rokām
Zāļu apmaišana
Transporti (30 km)
Aršana
Muižasāna
KOPĀ (3)
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4)
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēumi+izvēji vienā izmaksas)
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēumi+atbalsti+kopā mainīgās izmaksas)
ATBALSTS
Ilgspēju sekmi ījōsais ienakumu pamatatlbalis (ISIP)
Atbalsts par videi un klimatam lāvētīgu lauksimniecības praksi (EKO1)
Brīvpārīgs saistītais atbalsts par augliem un ogām (SAU)
KOPĀ (7)
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)+4) ((ieņēumi+atbalsti)+kopā mainīgās izmaksas)

Avenes ieteicams stādīt rudeni laikā no 20 septembra līdz 15. oktobrim, jo pavašanai stādīt ātri saplaukst, slīkti pieaug, kā arī tiem trūkt mitruma.

<tbl_r cells="1" ix="5" maxcspan

ZĒRĪVĒNU (IELOGU) LĀUKA IERĪKOŠANAS UN KOPŠĀNAS IZMAKSAS LĪdz RĀŽA

卷之三

DZĒRVENES (LIELOGU)

IENĀKUMI	Mēri- vienība	4. gads	5.-9. gads	10. un turpmākie gadi						
	Draudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Draudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Draudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	
Dzērvēnes Stigas (katru otru gadu) KOPĀ(1)	t kg	3 2500.00	7500.00	5.5 500	1500.00 4.25	8250.00 2125.00	14.0 500	1500.00 4.25	21 000.00 2125.00	
MAINGAS IZMAKSAS IZDEVIELU IZMAKSAS										
Triešas. Mēsotijums: NPK 11:1:2:1 Citas maingas izmaksas:	kg m ³ gab. gab.	80 50 18.00	0.96 900.00	76.80 50	0.96 18.00	76.80 900.00	80 50	0.96 18.00	76.80 900.00	
Kudrā Kāties (17 kg) Kontenei (20 kg) Sikais inventārs				200.00	44	220.00				
KOPĀ(2)				1176.80		10656.80			976.80	
MAŠNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS										
Agrokīmiskas analīzes (katru otru gadu) Ravēšana Minerālēnu izkārtošana Apūdenēšanas sistēmas (kg/dēļā tīrīšana Kūdras izvešēšana Kudras izkārtošana – multūčšana (ar lāpšām) Razas novākšana dažādās Razas novākšana ar kombainu Dēstu pievēšana no laukas Stumbra ngulīšana Stīgu kārmašana, virsējo stīgu atpūciešana	reizes h reizes reizes l h t ha reizes reizes reizes	15 1 21.00 20.00 50 24 3 0.00 1 103.10 0.25 0.5	10.00 21.00 20.00 1.48 8.60 0.00 1 103.10 0.25 0.5	150.00 21.00 200.00 74.00 206.40 24 1 103.10 1 103.10 0.25 0.5	35 1 21.00 1 50 1.48 24 1 103.10 1 103.10 1 173.80	70.00 10.00 200.00 74.00 206.40 24 1041.00 1 103.10 1 166.24 41.56 0.25 0.5	70.00 350.00 200.00 50 50 24 1041.00 1 103.10 1 166.24 86.90 0.25 0.5	1 50 1 50 50 24 1 1 1 1 1 173.80	70.00 10.00 21.00 200.00 50 8.60 24 1041.00 1 103.10 1 166.24 86.90 0.25 0.5	70.00 500.00 21.00 200.00 50 14.8 8.60 1041.00 103.10 103.10 166.24 86.90 0.25 0.5
KOPĀ(3)				754.50		2496.96			2846.96	
KOPĀ MAINGĀS IZMAKSAS (4+2+3)				1931.30		13153.76			3 923.76	
BRUTO SEGUMS 1 (5+1-2) (Ienākumi+izdevieli izmaksas)				6323.20		-281.80			22 148.20	
BRUTO SEGUMS 2 (6+1-4) (Ienākumi+kopā mainīgās izmaksas)				5568.70		-2778.76			19 501.24	
ATBALSTS										
Ilgspēju sekਮējotās ienākumi pamatbalsts. (ISP) Atbalsts par videi un klimatam labvēgli lāksinātiecības praksi (EK01) Briņprātīgs saistītais atbalsts par augiem un ogām (SAU)					80.86 30.10 119.00	80.86 30.10 119.00			80.86 30.10 119.00	
KOPĀ(7)				229.96		229.96			229.96	
BRUTO SEGUMS 3 (8+1+7+4) (Ienākumi+atbalsts)+kopā mainīgās izmaksas)				5798.66		-2548.80			19 731.20	

Bruņuma sastādīšanai izmantoji LLKC Augkopības nodajas un lauku saimniecību sniegtie dati.

Izstrādātās dzērvēnu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskāra ar eksperī viedokli i jāpielieto, tālākās apstākļos iegūtu konkēto ražību. Šis bruto segums veidojis ietādā skirnē kā Stevens, Ben Leor, Pūgim, kuras ilgstošā periodā izrādās līdzīgas vidiņas ražas. Palielinat ražu var, izmantojot mineralūnas, bet tad palielinīs nezālu pārmenīšanas risks, otrkārt, palielinās balto - netiek rāstoši sugu dāla.

Saimniecības ražas zudumā sastādīja pat 50–75% no plānotā.

Dzērvēnu laukā izmantošanas ilgums ir 50 gadu 10–25. gadsā labas kopšanas un labos klimatiskajos apstākļos raža var sasniegt 15–20 t/ha.

Pamatnēdōjumā tiek lietoti atkarībā no laupu analīzem un novērojumiem. Mikroelementu analīzes vajadzētu veikt ik pēc 2–3 gadiem.

Jādzērvēnu vertikālie dzīnumi ir slīkti auguši (<5 cm), tad nepieciešams papildus mēslot ar anorūja sulfātu. Ja laupekļa dzīvenēm būs par daudz ievērojami paleiņš, tādēļ stīgu nasa savukārt samazinās otrs rāza. Paleiņoties stīgu daudzumam, tas biezāk, jāķemē, jāgriez un jāngūdula.

Dzērvēnu dēsti jāpievel, lai piešpiest zemei salā izciļāto augsnēs virskārtu.

Apriņķī ogas tiek novāktas ar jādugju kombainu (320–400 kg 15 minūtes). Kombaini ogas novāc konteineros. Konteineri ar speciālu tehniku tiek novesti no laukas, kur tiek realizēti virumitirdzniecībā.

Vērot laukā virsmas renovāciju un vertikālo dzīnumu noņaušanu, no 1 ha lielas platības iepējans iegūt apmēram 5–10 t ar stīgam (daudzums atkarīgs no šķērniem un vertikālo dzīnumu noņaušanas biezumā).

Katra saimniecība sanemtie atbalsti veidi un lielumā attiecīgi kultūraugumam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto plātni vai arī nepieciešams atbalsta saņemšanai. Atbalsts veidi un likums norādītas atbilstoši 2024. gadam.

Ceturtais gads ar kombainu novākt ražu nav vēlams, tāpēc rāžas novākšana tiek piedāvāta pastāstājēm.

Sastādītās bruto segums pamatojas uz ilggādīgu audzēšanas pieejumi, bet to nevar uzskaitīt par universālu un kategorisku, katra konkrētajā gadījumā audzētajam ļāvēcām audzēšanas korekcijas.

Dzērvēnu ražība 5–9. gadījumā mainīga, ar tendenci pieauga. Atkarībā no rāžošanas gada otrs levakums var būt 3 līdz 8 tonnas no ha.

KIRŠU (SKĀBO) DĀRZA IERĪKOŠANAS UN KOPŠANAS IZMAKSAS LĪDZ RAŽAI

MATERIALU IZMAKSAS	Ražošanas līgums – 17 g.	Mērvienība	Augsnes sagatavojšana	1. gads (stādīšanas gads)				2.-3. gads	
				Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
Zālāja sekla	gab. kg	800	7,00	5600,00	100,00	5600,00	20	N·P ₂ O ₅ ·K ₂ O(10:10:24)	7,20
Mēsījums;	kg	25	4,00				6	0,36	2,88
Tirvielā	kg	10	0,36	3,60			50	0,48	26,50
Amonija nitrāts	kg	25	0,53	13,25			40	0,53	16,40
Karbonāts	kg	20	0,41	8,20				0,41	
Superfostāts									
Kālijā hlorīts									
Zālmēsījuma sēkla									
Augu aizsardzība.									
Herbīciidi									
Insektīciidi									
Citas mainīgās izmaksas:									
Paliņmatrāli rindu iezīmēšanai (komplekts)									
Elektriskās dārza šķēres ar rātu (komplekts) 5 gadiem									
Žogs									
Sliedīšana (rūji 25 m; 1,80 m augstī)									
Mieti									
Šķērsstabi									
Stiepīle									
Vārti									
KOPĀ (1)				57,00			1	8091,01	142,82
MAŠINU UN ROKU DARBĀ OPERĀCIJAS									
Dzīlīdzīnāšana	reizes	1	59,00	59,00	1	65,04	65,04		
Aišana	reizes	1	65,04	65,04	1	28,80	28,80		
Šķijkāna	reizes	1	37,52	37,52	1	37,52	37,52		
Kultivēšana	reizes	1	44,20	44,20	1	44,72	44,72		
Zālmēsījuma sēšana	reizes	1			15	6,86	102,90		
Šķīvošana	reizes	1			92,00	92,00			
Rindu vietu iezīmēšana	h				53	6,86	363,58		
Zemes uršana (leķartas noma, degviela, darbas pēks)	h				1	60,00			
Stādīšana	h				14	6,86			
Apdrobju frēžēšana	h				800	0,15	120,00		
Apdrobju kapēšana	h				4	139,76	559,04		
Apgrēšana	reizes				15	6,86	102,90		
Laišīšana manuāli	h				13	6,86			
Vainoga veidošana	h				1	39,05	39,05		
Minerālmēsīšu izkliedēšanai (manuāli – 2 reizes)	reizes				1	44,20	44,20		
Zāles sejai rindstāpns	reizes				3	40,00	120,00		
Zāles applūšana rindstarpās	reizes				1	650,00	650,00		
Zāga uzsliežīšana	reizes								
KOPĀ (2)				205,76			2614,97		997,35
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (3) (1+2=3)				262,76			10 705,98		1140,17
BRUTO SEGUMS 1 (4=0-1) (Ienākumi)-kopā mainīgās izmaksas				57,00			8091,01		-140,17
BRUTO SEGUMS 2 (5=0-3) Ienākumi-kopā mainīgās izmaksas				-262,76			-10 705,98		-140,17
ATBALSTS									
Ilgspējīgu sekmejotās ierākumu pamatlaiabāstis (ISIP)									
Atbalsts par vielu un klimatam labvērtīgu lauksmienečas praksi (EKO1)									
Briyptātis saistītais atbalsts par augļiem un ogām (SAU)									
KOPĀ (6)									
BRUTO SEGUMS (7=6-3 (atbalsts-kopā mainīgās izmaksas))				-151,80			-10 476,02		-910,21
Dārza likvidēšana							800		
1 Materiālu izmaksas kopā (1.-4. gads)								8290,83	
2 Darbs pēkšķā izmaksas kopā (ieskaitot dārza likvidēšanu)								4618,08	
3 Izmaksas (darbs un materiāls) kopā (1.-2.)								12 908,91	

Bruto seguma sastādīšanai izmanto LLKC Augkopības nodalas un lauku saimniecību sniegtie dati.

KIRŠI

	Razšķanas ilgums – 16 g.	Mēr– vienība	Daudz. t	Cena, EUR 3000,00	Kopā, EUR 8400,00
IENĀMUMI					
Kirši					
KOPĀ (1)					
MAINĪGĀS IZMAKSAS IZEJVIELU IZMAKSAS					
Mēslojums:					
Tirviešā					
NPK 12:11:18	kg	200	0,84	168,00	
Epsō Top	kg	15	0,57	8,55	
Nitrbors	kg	200	0,94	188,00	
Karbamīds	kg	50	0,48	24,00	
Lalstīm Osmo (pret salnu postūjumiem)	kg	5	15,78	78,90	
Augu aizsardzība:					
Herbicīdi					
Fungicīdi					
Insekticīdi					
Citas mainīgās izmaksas:					
Kastes (4 kg)	gab.	200	0,70	140,00	
Gazes liegabals putnu atbaidīšanai (10 gadiem)	gab.	0,1	285,00	28,50	
Skanas iekārtu putnu atbaidīšanai (2 gadiem)	gab.	1	415,00	207,50	
Pūķis putnu atbaidīšanai	gab.	3	100,00	300,00	
KOPĀ (2)					
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS					
Vainaga veidošana	h	160	6,86	1097,60	
Minerālmēslu izkledēšana (manuāli – 2 reizes)	h	26	6,86	178,36	
Smidzināšana	reizes	5	39,05	195,25	
Plaušana	reizes	3	40,00	120,00	
Apdrobju frēzēšana	reizes	2	60,00	120,00	
Masveida ražas novākšana	kg	2100	0,25	525,00	
Agrāku vai vēlāku ogu novākšana	kg	700	0,45	315,00	
Transporti (60 km)	tkm	168	1,06	178,08	
KOPĀ (3)					
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)					
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ienāmumi-izejvielu izmaksas)					
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ienāmumi-kopā mainīgās izmaksas)					
ATBALSTS					
Ilgspējīgi sekmejošais ienākumu pamatalbalsts (ISIP)					
Atbalsts par videi un klimatam labvērtīgu lauksaimniecības praksi (EK01)					
Brivpriātīgs saistītais atbalsts par augļiem un ogām (SAU)					
KOPĀ (7)					
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ienāmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)					

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodalas un lauku saimniecību sniegtie dati.

Izstrādātais kiršu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskānā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šados apstakļos iegūtu konkrētu rāzību.
Saimniecībās, kuras pavašā skāra salnas, rāzas potenciāls samazinājās. Atsevišķās saimniecības rāzas zudumi sastādīja pat 50–75% no plānotā.
Bruto segums sastādīts kiršiem, kas audzēti augsnē ar 180–250 kg/ha P ₂ O ₅ un ne vairāk kā 350 kg/ha K ₂ O nodrošinājumu. Trūdielu saturs augsnē 2,0–3,0%, augsnēs skābums pH 6,0–7,0. Ja augsnes skābums ir zemāks par pH 6,5, nepieciešama papildu apstrāde ar kalciju.
Taras daudzums un izmaksas var mainīties atkarībā no uzglabāšanas, transportēšanas un realizēšanas veida.
Katrā saimniecībā sāņemtie atbalsta veidi un lēlumi attiecīgām kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta sanemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2024. gadam.
Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota Valsts lēnēmumu dienesta apkopošā bruto vidējā stundu tarifa likme auglu audzēšanas laukstrādniekiem 2024. gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSAO.
Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskaitīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākliem (augsnes augļibā, iekultivētības pakāpe, nežālinība, cenas u. c.).

KRŪMCIDONIJAS (BIOLOGISKI)

Šeiquera sastādīšanai izmantoj HHC Vides nodalas un krājmediju austrētāju sniegtie dati.

Krūmīšanu dāņu likvidēšanas izmaksas

KRŪMĀCĪDONIJAS (PARĀSTĀ PRAKSE)

Uzstādītās iestādes ir Lietuvos tās iestādes, kurām pēc likuma tiesību aktu ir piešķirtas iestādītās iestādes pilnvarotības tiesību aktu ietvaros.

Krūmcidoniju dārza likvidēšanas izmaksas

IRŪMME LLENU LAUKA IERĪKOŠANAS UN KOPŠANAS IZMAKSAS LĪDZ RAŽAI

Materiāli un darbi									
Sākotnējais materiāls – stādītās segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskāra ar ekspertru viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrētu ražu.					Izstrādātais krūmmelēnu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskāra ar ekspertru viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrētu ražu.				
MATERIAĻU IZMAKSAS					Stādītās segums, stādīšanas gads – 1. gads				
Sākotnējais materiāls – stādītās segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskāra ar ekspertru viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrētu ražu.					Stādītās segums, stādīšanas gads – 1. gads				
Materiāli	Ner- vienība	Daudz. Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz. Cena, EUR	Materiāli	Ner- vienība	Daudz. Cena, EUR	Daudz. Cena, EUR	2. gads
Sākotnējais materiāls – stādītās segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskāra ar ekspertru viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrētu ražu.					Izstrādātais krūmmelēnu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskāra ar ekspertru viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrētu ražu.				
Vilna/vilktuvēmēli: NPK 12:11:18 Anonīja sulfāts Vilkpalemeti Latvijas Osmo (priekš salinu postūjiem)					Vilna/vilktuvēmēli: NPK 12:11:18 Anonīja sulfāts Vilkpalemeti Latvijas Osmo (priekš salinu postūjiem)				
Augu aizsardzība: Herbicidi Fungicidi					Augu aizsardzība: Herbicidi Fungicidi				
Citas mainīgās izmaksas:					Citas mainīgās izmaksas:				
Plieņveida laistišanas sistēma Pretsalinu laistišanas sistēma Kudra (muļča) Žogs					Plieņveida laistišanas sistēma Pretsalinu laistišanas sistēma Kudra (muļča) Žogs				
KOPĀ (1)					KOPĀ (1)				
MASĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS					MASĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS				
Izgatavošanas operācijas					Izgatavošanas operācijas				
Drukāšana laistišanas sistēmu izveide					Drukāšana laistišanas sistēmu izveide				
Kūdras izvēsa laistišanas sistēmu izveide					Kūdras izvēsa laistišanas sistēmu izveide				
Vilna/vilktuvēmēli: Drošības līdzīšanā (traktorvilkmes)					Vilna/vilktuvēmēli: Drošības līdzīšanā (traktorvilkmes)				
Stādīšana					Stādīšana				
Vilna/vilktuvēmēli: Drošības līdzīšanā					Vilna/vilktuvēmēli: Drošības līdzīšanā				
Rindstarpu zāles plājsāna					Rindstarpu zāles plājsāna				
Transports					Transports				
ATBALSTS					ATBALSTS				
KOPĀ MAINĪGAS IZMAKSAS (3) (1+2=3)					KOPĀ MAINĪGAS IZMAKSAS (3) (1+2=3)				
Izgatavošanas operācijas (SIP)					Izgatavošanas operācijas (SIP)				
Zāļu sašķīdināšana ar traktortehniku					Zāļu sašķīdināšana ar traktortehniku				
Ravēšana (manuāl – 1. gads – 2 reizes; 2. gads – 3 reizes)					Ravēšana (manuāl – 1. gads – 2 reizes; 2. gads – 3 reizes)				
Smilzīšanā (manuāl)					Smilzīšanā (manuāl)				
Zīgēšanā					Zīgēšanā				
Rindstarpu zāles plājsāna					Rindstarpu zāles plājsāna				
Transports					Transports				
BRUTO SEGUMS (5+4+3 (atbalsts+kopā mainīgais izmaksas))					BRUTO SEGUMS (5+4+3 (atbalsts+kopā mainīgais izmaksas))				
1. Materiālu izmaksas kopā (1+2=3)					1. Materiālu izmaksas kopā (1+2=3)				
2. Dibinātie īstādītās kopā (ieskatot Jārās likviditāti)					2. Dibinātie īstādītās kopā (ieskatot Jārās likviditāti)				
KOPĀ (4)					KOPĀ (4)				
BRUTO SEGUMS (5+4+3 (atbalsts+kopā mainīgais izmaksas))					BRUTO SEGUMS (5+4+3 (atbalsts+kopā mainīgais izmaksas))				
1. Materiālu izmaksas kopā (1+2=3)					1. Materiālu izmaksas kopā (1+2=3)				
2. Dibinātie īstādītās kopā (ieskatot Jārās likviditāti)					2. Dibinātie īstādītās kopā (ieskatot Jārās likviditāti)				
KOPĀ (5)					KOPĀ (5)				
KOPĀ LIKVIDĒŠANA					KOPĀ LIKVIDĒŠANA				

Arī ūtoto seguma sastādīšanai izmiantoti z/s "Abullāči" Īpašnieka Paula Kantāna sniegtie dati.

KRÜMMELNES

SMILTSĒRKŠU DĀRZA IERĪKOŠANAS UN KOPŠANAS IZMAKSAS LĪDZ RAŽAI (BIOLOGISKI)

	Materiāļi un darbi	Mēr-vienība	Augstais sagatavošanas gads	1. gads				2., 3., 4. gads			
				Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Dežuz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR
MATERIAĻU IZMAKSAS											
Stādi (viengadži)	gab.	kg	N ₂ P ₂ O ₅ ;K ₂ O(32:16:47)	1250	1,20	1500,00	N ₂ P ₂ O ₅ ;K ₂ O(0:9:11)	150	0,680	47,60	102,00
Mēsojums:	t	kg	3,66	70	0,680						
Kūsmēsīli	kg	kg	109,80				N ₂ P ₂ O ₅ ;K ₂ O(0:20:23)	150	0,680		
Physio Natur PKS 41	gab.	kg	40	2,60	104,00						
Citas izmaksas:											
Zalīmēšojuma sēkla											
Laišīšanas sistēma											
KOPĀ (1)											102,00
MĀŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS											
Augsņu plno analīzu veikšana	reizes	1	70,00	70,00							
Dzilirdināšana	reizes	1	59,00	59,00							
Kūsmēsīlu izķiedēšana	t	30	4,10	123,00							
Zemes urbšana	reizes	1	65,04	65,04							
Āršana	reizes	1	37,52	37,52							
Šūlšana	reizes	1	44,20	44,20							
Kultivēšana	reizes	1									
Zāmēšojuma sēšana	reizes	1									
Šķivošana	reizes	1									
Rindu vietu iezīmēšana	reizes	1									
Stādīšana	reizes	1									
Apdrobīju kaplēšana (manuāli)	h										
Laistīšanas sistēmas ierīčšana	gab.										
Laistīšana (degviela suikums, darbas pēks)	reizes										
Laistīšanas sistēmas uzstādīšana	reizes										
Vainaga veidošana	h										
Minērāmēšana	reizes	1									
Minērāmēšanu izķiedēšana (manuāli)	h										
Zāles applūšana īrstst.	reizes	1									
KOPĀ (2)											1316,09
KOPĀ MAINĀGĀS IZMAKSAS (3) (1+2=3)											
BRUTO SEGUMS 1 (4=0-1) (leņķēmumi-izvēlētu izmaksas)				213,80			-4547,60			-102,00	
BRUTO SEGUMS 2 (5=0-3) (leņķēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				-612,56			-6866,90			-1418,09	
ATBALSTS											
Ilgspēju sakmējōšais lenākumu pamatbalsts (SIP)											
Agroekoloģijas prakses bioloģiskās saimniecības (EKOT)											
Brioprātīgs saistītais atbalsts par augļiem un ogām (SAU)											
Bioloģiskās laiksaimniecības atbalsts par augļiem un ogām											
KOPĀ (6)											
BRUTO SEGUMS (7=6-3 (atbalsts-kopā mainīgās izmaksas))				-492,50			-6109,84			-661,03	
Dārza likvidēšana											
1 Materiālu izmaksas kopā (1 – 4. gads)											
2 Darbas pēka izmaksas kopā (iesāktot dārza likvidēšanu)											
3 Izmaksas (darbs un materiāli) kopā (1 + 2.)											
											12 533,73

Bruto seguma sagatavošana izmanto LLKC Vides nodalas un smiltsērkšu audzētāju sniegtie dati.

SMLTSĒRKŠKI (BIOLOGISKI)

Bruito seuma sadala vošanā izmantoj **LK**C Vides nodalas un simtsēriķšķu audzētāju snieglei dati.

Algotā darbasēkā izmaksu aprekjīnā piemērota Valsts ierēžumu ciņestā apkopotā hantū vidējā ūstāndu tarija likme audzēšanas

SMILTSĒRKŠU DĀRZA IERĪKOŠANAS UN KOPŠĀNAS IZMAKSAS LĪDZ RAŽAI (PARASTĀ PRAKSE)

Materiāli un darbi	Mēr-vienība	Augstnes segatavojanas gads		1. gads		2. gads		3. gads	
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR
MATERIAĻU IZMAKSAS									
Stādi (viegadīgi)	gab.	1250	1,00	1250,00	70	0,96	67,20	70	0,96
Mēsojums:	kg	70	0,36	7,20	20	0,36	7,20	150	0,96
Trīvielā	kg	1250	1,00	1250,00	N-P ₂ O ₅ ;K ₂ O(15:8:15)	67,20	67,20	N-P ₂ O ₅ ;K ₂ O(17:17:32)	144,00
NPK 1:1:1;2:1	kg	70	0,96	67,20	20	0,36	7,20	150	0,96
Amonija nitrāls	kg	70	0,36	7,20					
Insektilcidi	kg	1250	1,00	1250,00					
Citis izmaksas:	kg	70	0,96	67,20					
Zalmešlojuma sēkla	kg	40	2,60	104,00	1	3500	3500,00		
Lastisaršanas sistēma	gab.	104,00			3500				
KOPĀ (1)					4824,40				
MAŠNUJUN ROJKU DARBA OPERĀCIJAS									
Augļēju pilno analīžu veikšana	reizes	1	70,00	70,00					
Dzīlrojāšana	reizes	1	59,00	59,00	1	65,04	65,04		
Āršana	reizes	1	65,04	65,04	1	28,80	28,80		
Šķūšana	reizes	1	37,52	37,52	1	37,52	37,52		
Kultivēšana	reizes	1	44,20	44,20	1	44,72	44,72		
Zalmešlojuma sēšana	reizes	1	70,00	70,00	1	340,00	340,00		
Šķivošana	reizes	1	63	63	1	63	63		
Rindu vietu izmēššana	reizes	1	6,86	6,86	1	250,00	250,00		
Mehanizēta sālēšana (pošķēpjums)	h	1	250,00	250,00	4	60,00	240,00	4	60,00
Apedobju kapēšana (manuāli - 3 reizes)	gab.	1	60,00	60,00	1	60,00	60,00	1	60,00
Latīšanas sistēmas ierīkošana	reizes	1	6,86	6,86	1	6,86	6,86	1	6,86
Latīšana (degviela suklīm, darbas pēks)	reizes	1	6,86	6,86	10	6,86	68,60	10	6,86
Snidzināšana	reizes	1	6,86	6,86	10	6,86	68,60	10	6,86
Minerālmēniņķķeļšķēšana (manuāli)	h	1	46,81	46,81	5	187,24	936,20	5	46,81
Zilēs apblāzus (īndstarpas)	reizes	275,76			1824,10				
KOPĀ (2)					6648,50				
KOPĀ VĀINGĀS IZMAKSAS (3) (1+2=3)									
BRUTO SEGUMS 1 (4=0,1) (leņķumtiņķi vērtētu izmaksas)		-104,00			-4824,40			-74,40	-464,00
BRUTO SEGUMS 2 (5=0,3) (leņķumiņķi kopā mainīgas izmaksas)		-379,76			-8648,50			-1109,23	-1661,89
ATBALSTS									
Ilgspēju sekmīgojais ienākumu pamatlataibalis (ISIP)									
Atbalsts par idei un klimatam labvērtīgu lauksmīniecības praksi (EKO1)									
Birokrātijas sistāms atbalsts par audžējumi un cīņām (SAU)									
KOPĀ (6)									
BRUTO SEGUMS (7=6-3 (atbalsts-kopā mainīgas izmaksas))		-268,80			-3418,54			-879,27	-1431,93
Dārza likvidēšanas									
						800			
1 Materiālu izmaksas kopā (1.-3. gads)								5466,80	
2 Darbaspēka zinākuma kopas (lestakot dārza likvidēšanai)									5152,58
3 Izmaksas (darbs un materiāli) kopā (1.+2.)									10 599,38

Bruto seguma segatavojāšanā izmantoti LLKC Augkopības nodalas un Smiltsērkšu audzētāju apvienības vadītāja Andreja Brūvela sniegtie dati.

Izstrādātais smiltsērkšu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas sāstās ar pēķeri viedokli ir apētieito, lai sādos apstāklos iegūtu konkērtu rezultātu.

Stādi attālumi ir 4 x 1 m, 1250 stādu uz 1 ha.

Smiltsērkšu audzēšanai ir pieņemto mālsimta augstnes vai vieglo smilts ar rūtīviem daudzumā vir 3,0% un augstnes skābumu robežas pH 5,6-6,5. Kalkainākās augstnes var būt vites (vadaudu mīkozes).

Smiltsērkšu audzēšanai ir pieņemto mālsimta augstnes vai vieglo smilts ar rūtīviem daudzumā vir 3,0% un augstnes skābumu robežas pH 5,6-6,5. Kalkainākās augstnes var būt vites (vadaudu mīkozes).

Smiltsērkšu audzēšanai ir pieņemto mālsimta augstnes vai vieglo smilts ar rūtīviem daudzumā vir 3,0% un augstnes skābumu robežas pH 5,6-6,5. Kalkainākās augstnes var būt vites (vadaudu mīkozes).

Smiltsērkšu audzēšanai ir pieņemto mālsimta augstnes vai vieglo smilts ar rūtīviem daudzumā vir 3,0% un augstnes skābumu robežas pH 5,6-6,5. Kalkainākās augstnes var būt vites (vadaudu mīkozes).

Smiltsērkšu audzēšanai ir pieņemto mālsimta augstnes vai vieglo smilts ar rūtīviem daudzumā vir 3,0% un augstnes skābumu robežas pH 5,6-6,5. Kalkainākās augstnes var būt vites (vadaudu mīkozes).

Smiltsērkšu audzēšanai ir pieņemto mālsimta augstnes vai vieglo smilts ar rūtīviem daudzumā vir 3,0% un augstnes skābumu robežas pH 5,6-6,5. Kalkainākās augstnes var būt vites (vadaudu mīkozes).

Smiltsērkšu audzēšanai ir pieņemto mālsimta augstnes vai vieglo smilts ar rūtīviem daudzumā vir 3,0% un augstnes skābumu robežas pH 5,6-6,5. Kalkainākās augstnes var būt vites (vadaudu mīkozes).

Smiltsērkšu audzēšanai ir pieņemto mālsimta augstnes vai vieglo smilts ar rūtīviem daudzumā vir 3,0% un augstnes skābumu robežas pH 5,6-6,5. Kalkainākās augstnes var būt vites (vadaudu mīkozes).

Smiltsērkšu audzēšanai ir pieņemto mālsimta augstnes vai vieglo smilts ar rūtīviem daudzumā vir 3,0% un augstnes skābumu robežas pH 5,6-6,5. Kalkainākās augstnes var būt vites (vadaudu mīkozes).

Smiltsērkšu audzēšanai ir pieņemto mālsimta augstnes vai vieglo smilts ar rūtīviem daudzumā vir 3,0% un augstnes skābumu robežas pH 5,6-6,5. Kalkainākās augstnes var būt vites (vadaudu mīkozes).

Smiltsērkšu audzēšanai ir pieņemto mālsimta augstnes vai vieglo smilts ar rūtīviem daudzumā vir 3,0% un augstnes skābumu robežas pH 5,6-6,5. Kalkainākās augstnes var būt vites (vadaudu mīkozes).

Smiltsērkšu audzēšanai ir pieņemto mālsimta augstnes vai vieglo smilts ar rūtīviem daudzumā vir 3,0% un augstnes skābumu robežas pH 5,6-6,5. Kalkainākās augstnes var būt vites (vadaudu mīkozes).

Smiltsērkšu audzēšanai ir pieņemto mālsimta augstnes vai vieglo smilts ar rūtīviem daudzumā vir 3,0% un augstnes skābumu robežas pH 5,6-6,5. Kalkainākās augstnes var būt vites (vadaudu mīkozes).

Smiltsērkšu audzēšanai ir pieņemto mālsimta augstnes vai vieglo smilts ar rūtīviem daudzumā vir 3,0% un augstnes skābumu robežas pH 5,6-6,5. Kalkainākās augstnes var būt vites (vadaudu mīkozes).

Smiltsērkšu audzēšanai ir pieņemto mālsimta augstnes vai vieglo smilts ar rūtīviem daudzumā vir 3,0% un augstnes skābumu robežas pH 5,6-6,5. Kalkainākās augstnes var būt vites (vadaudu mīkozes).

Smiltsērkšu audzēšanai ir pieņemto mālsimta augstnes vai vieglo smilts ar rūtīviem daudzumā vir 3,0% un augstnes skābumu robežas pH 5,6-6,5. Kalkainākās augstnes var būt vites (vadaudu mīkozes).

Smiltsērkšu audzēšanai ir pieņemto mālsimta augstnes vai vieglo smilts ar rūtīviem daudzumā vir 3,0% un augstnes skābumu robežas pH 5,6-6,5. Kalkainākās augstnes var būt vites (vadaudu mīkozes).

Smiltsērkšu audzēšanai ir pieņemto mālsimta augstnes vai vieglo smilts ar rūtīviem daudzumā vir 3,0% un augstnes skābumu robežas pH 5,6-6,5. Kalkainākās augstnes var būt vites (vadaudu mīkozes).

Smiltsērkšu audzēšanai ir pieņemto mālsimta augstnes vai vieglo smilts ar rūtīviem daudzumā vir 3,0% un augstnes skābumu robežas pH 5,6-6,5. Kalkainākās augstnes var būt vites (vadaudu mīkozes).

Smiltsērkšu audzēšanai ir pieņemto mālsimta augstnes vai vieglo smilts ar rūtīviem daudzumā vir 3,0% un augstnes skābumu robežas pH 5,6-6,5. Kalkainākās augstnes var būt vites (vadaudu mīkozes).

Smiltsērkšu audzēšanai ir pieņemto mālsimta augstnes vai vieglo smilts ar rūtīviem daudzumā vir 3,0% un augstnes skābumu robežas pH 5,6-6,5. Kalkainākās augstnes var būt vites (vadaudu mīkozes).

Smiltsērkšu audzēšanai ir pieņemto mālsimta augstnes vai vieglo smilts ar rūtīviem daudzumā vir 3,0% un augstnes skābumu robežas pH 5,6-6,5. Kalkainākās augstnes var būt vites (vadaudu mīkozes).

Smiltsērkšu audzēšanai ir pieņemto mālsimta augstnes vai vieglo smilts ar rūtīviem daudzumā vir 3,0% un augstnes skābumu robežas pH 5,6-6,5. Kalkainākās augstnes var būt vites (vadaudu mīkozes).

Smiltsērkšu audzēšanai ir pieņemto mālsimta augstnes vai vieglo smilts ar rūtīviem daudzumā vir 3,0% un augstnes skābumu robežas pH 5,6-6,5. Kalkainākās augstnes var būt vites (vadaudu mīkozes).

Smiltsērkšu audzēšanai ir pieņemto mālsimta augstnes vai vieglo smilts ar rūtīviem daudzumā vir 3,0% un augstnes skābumu robežas pH 5,6-6,5. Kalkainākās augstnes var būt vites (vadaudu mīkozes).

Smiltsērkšu audzēšanai ir pieņemto mālsimta augstnes vai vieglo smilts ar rūtīviem daudzumā vir 3,0% un augstnes skābumu robežas pH 5,6-6,5. Kalkainākās augstnes var būt vites (vadaudu mīkozes).

Smiltsērkšu audzēšanai ir pieņemto mālsimta augstnes vai vieglo smilts ar rūtīviem daudzumā vir 3,0% un augstnes skābumu robežas pH 5,6-6,5. Kalkainākās augstnes var būt vites (vadaudu mīkozes).

Smiltsērkšu audzēšanai ir pieņemto mālsimta augstnes vai vieglo smilts ar rūtīviem daudzumā vir 3,0% un augstnes skābumu robežas pH 5,6-6,5. Kalkainākās augstnes var būt vites (vadaudu mīkozes).

Smiltsērkšu audzēšanai ir pieņemto mālsimta augstnes vai vieglo smilts ar rūtīviem daudzumā vir 3,0% un augstnes skābumu robežas pH 5,6-6,5. Kalkainākās augstnes var būt vites (vadaudu mīkozes).

Smiltsērkšu audzēšanai ir pieņemto mālsimta augstnes vai vieglo smilts ar rūtīviem daudzumā vir 3,0% un augstnes skābumu robežas pH 5,6-6,5. Kalkainākās augstnes var būt vites (vadaudu mīkozes).

Smiltsērkšu audzēšanai ir pieņemto mālsimta augstnes vai vieglo smilts ar rūtīviem daudzumā vir 3,0% un augstnes skābumu robežas pH 5,6-6,5. Kalkainākās augstnes var būt vites (vadaudu mīkozes).

Smiltsērkšu audzēšanai ir pieņemto mālsimta augstnes vai vieglo smilts ar rūtīviem daudzumā vir 3,0% un augstnes skābumu robežas pH 5,6-6,5. Kalkainākās augstnes var būt vites (vadaudu mīkozes).

Smiltsērkšu audzēšanai ir pieņemto mālsimta augstnes vai vieglo smilts ar rūtīviem daudzumā vir 3,0% un augstnes skābumu robežas pH 5,6-6,5. Kalkainākās augstnes var būt vites (vadaudu mīkozes).

Smiltsērkšu audzēšanai ir pieņemto mālsimta augstnes vai vieglo smilts ar rūtīviem daudzumā vir 3,0% un augstnes skābumu robežas pH 5,6-6,5. Kalkainākās augstnes var būt vites (vadaudu mīkozes).

Smiltsērkšu audzēšanai ir pieņemto mālsimta augstnes vai vieglo smilts ar rūtīviem daudzumā vir 3,0% un augstnes skābumu robežas pH 5,6-6,5. Kalkainākās augstnes var būt vites (vadaudu mīkozes).

Smiltsērkšu audzēšanai ir pieņemto mālsimta augstnes vai vieglo smilts ar rūtīviem daudzumā vir 3,0% un augstnes skābumu robežas pH 5,6-6,5. Kalkainākās augstnes var būt vites (vadaudu mīkozes).

Smiltsērkšu audzēšanai ir pieņemto mālsimta augstnes vai vieglo smilts ar rūtīviem daudzumā vir 3,0% un augstnes skābumu robežas pH 5,6-6,5. Kalkainākās augstnes var būt vites (vadaudu mīkozes).

Smiltsērkšu audzēšanai ir pieņemto mālsimta augstnes vai vieglo smilts ar rūtīviem daudzumā vir 3,0% un augstnes skābumu robežas pH 5,6-6,5. Kalkainākās augstnes var būt vites (vadaudu mīkozes).

Smiltsērkšu audzēšanai ir pieņemto mālsimta augstnes vai vieglo smilts ar rūtīviem daudzumā vir 3,0% un augstnes skābumu robežas pH 5,6-6,5. Kalkainākās augstnes var būt vites (vadaudu mīkozes).

Smiltsērkšu audzēšanai ir pieņemto mālsimta augstnes vai vieglo smilts ar rūtīviem daudzumā vir 3,0% un augstnes skābumu robežas pH 5,6-6,5. Kalkainākās augstnes var būt vites (vadaudu mīkozes).

Smiltsērkšu audzēšanai ir pieņemto mālsimta augstnes vai vieglo smilts ar rūtīviem daudzumā vir 3,0% un augstnes skābumu robežas pH 5,6-6,5. Kalkainākās augstnes var būt vites (vadaudu mīkozes).

Smiltsērkšu audzēšanai ir pieņemto mālsimta augstnes vai vieglo smilts ar rūtīviem daudzumā vir 3,0% un augstnes skābumu robežas pH 5,6-6,5. Kalkainākās augstnes var būt vites (vadaudu mīkozes).

Smiltsērkšu audzēšanai ir pieņemto mālsimta augstnes vai vieglo smilts ar rūtīviem daudzumā vir 3,0% un augstnes skābumu robežas pH 5,6-6,5. Kalkainākās augstnes var būt vites (vadaudu mīkozes).

Smiltsērkšu audzēšanai ir pieņemto mālsimta augstnes vai vieglo smilts ar rūtīviem daudzumā vir 3,0% un augstnes skābumu robežas pH 5,6-6,5. Kalkainākās augstnes var būt vites (vadaudu mīkozes).

Smiltsērkšu audzēšanai ir pieņemto mālsimta augstnes vai vieglo smilts ar rūtīviem daudzumā vir 3,0% un augstnes skābumu robežas pH 5,6-6,5. Kalkainākās augstnes var būt vites (vadaudu mīkozes).

Smiltsērkšu audzēšanai ir pieņemto mālsimta augstnes vai vieglo smilts ar rūtīviem daudzumā vir 3,0% un augstnes skābumu robežas pH 5,6-6,5. Kalkainākās augstnes var būt vites (vadaudu mīkozes).

Smiltsērkšu audzēšanai ir pieņemto mālsimta augstnes vai vieglo smilts ar rūtīviem daudzumā vir 3,0% un augstnes skābumu robežas pH 5,6-6,5. Kalkainākās augstnes var būt vites (vadaudu mīkozes).

Smiltsērkšu audzēšanai ir pieņemto mālsimta augstnes vai vieglo smilts ar rūtīviem daudzumā vir 3,0% un augstnes skābumu robežas pH 5,6-6,5. Kalkainākās augstnes var būt vites (vadaudu mīkozes).

Smiltsērkšu audzēšanai ir pieņemto mālsimta augstnes vai vieglo smilts ar rūtīviem daudzumā vir 3,0% un augstnes skābumu robežas pH 5,6-6,5. Kalkainākās augstnes var būt vites (vadaudu mīkozes).

Smiltsērkšu audzēšanai ir pieņemto mālsimta augstnes vai vieglo smilts ar rūtīviem daudzumā vir 3,0% un augstnes skābumu robežas pH 5,6-6,5. Kalkainākās augstnes var bū

SMILTSĒRKŠKI (PARASTĀ PRAKSE)

	Mēr-vienība	4., 5. gads	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	6., 7., 10., 11., 14., 15... gads	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	8., 9., 12., 13., 16., 17... gads	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IEŅĒMUMI													
Augļi uz zariem	t	5,5	1200,00	6600,00						6,5	1200,00	7800,00	
KOPĀ (1)					6600,00							7800,00	
MAINĪGĀS IZMAKSAS													
IZJIELU IZMAKSAS													
Nēstojums:													
Trīvielā NPK 8:11:23	kg	250	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (20:28:58)	202,50	250	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O(20:28:58)	202,50	250	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O(20:28:58)	202,50	250	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O(20:28:58)	202,50
Insekticidi					320,00				320,00			320,00	
KOPĀ (2)					532,50				532,50			532,50	
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS													
Zāles plaušana	reizes h	5	46,81	234,05	5	46,81	234,05	5	46,81	234,05	5	46,81	234,05
Minerālmēsīšu izkliedēšana manuāli	reizes	18	6,86	123,48	18	6,86	123,48	18	6,86	123,48	18	6,86	123,48
Smidzināšana	reizes	4	39,05	156,20	4	39,05	156,20	4	39,05	156,20	4	39,05	156,20
Laišana	reizes	5	60,00	300,00	5	60,00	300,00	5	60,00	300,00	5	60,00	300,00
Laistīšanas sistēmas uzlīūčšana	reizes	1	60,00	60,00	1	60,00	60,00	1	60,00	60,00	1	60,00	60,00
Razas vākšana – razojosu zaru nogriešana,	t	5,5	300,00	1650,00									
atlapošana	tkm	385	1,06	408,10									
Zaru transports (70 km)	h	16	6,86	109,76	16	6,86	109,76	16	6,86	109,76	16	6,86	109,76
Plantācijas sanitārā apkopōšana	reizes				0,25		0,25		0,25				
Krūmu valinaga atjaunošana (6., 10. un 14. g.)													
Nozēdējošo zaru šķeldosanai (reizi 4. gados)													
KOPĀ (3)					3041,59				983,49			3415,79	
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)					3564,09				1560,99			3938,29	
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (Ienēmumi-izjeliu izmaksas)					6077,50				-522,50			7277,50	
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (Ienēmumi- kopā mainīgās izmaksas)					3035,91				-1560,99			3861,71	
ATBALSTS													
Igspējīgi sekmeņjosais lenākumur pamatbalsts (ISIP)													
Atbalsts par vielu un klimatam labvēžigu lauksmiņniecības praksi (EKO1)					80,86				80,86			80,86	
Briņprātīgs saistītais atbalsts dar augļiem un ogām (SAU)					30,10				30,10			30,10	
KOPĀ (7)					119,00				119,00			119,00	
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1-7)-4) (Ienēmumi+ atbalsts)- kopā mainīgās izmaksas)					229,96				-1331,03			4091,67	

Bruto seguma sagatavošanā izmantoji LLKC Augkopības nodalas un Smiltsērkšku audzētāju apvienības vadītāja Andreja Brūvela sniegtie dati.

Izstrādātāis smiltsērkšķu bruto segums parāda vienu konkretu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskārā ar ekspertu viedokli ir ļāpelieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto rāzību.

Saimniecībā, kurās pavares skāra salnas, ražas potenciāls samazinājās. Atsevišķās saimniecības ražas zudumi sārtādīja pat 50–75% no planotā.

Ogas tiek novāktas ik pa dienam gādiem – divus gadus augļi nogriezot ar visiem zariem, nakanoš divus gadus ražu uņemotā. Ražošanas periodiskums ir objekts gan no krūmu igspējības viedokļa, gan cinoties ar raibspānu mušu. Regulāri divi "bada" gadi ierobežo šī bīstamā monofāga savairošās plantācijā.

Latvijā augļu uzpircējai augļu pārdevējējam dod izmantot savu taru – kastes, kurās smiltsērkšķu produkciju lasīt un tālāk nodot uzpircējam. Līdz ar to taras izmaksas bruto seguma nāv paredezētas.

Bruto seguma paredzēts, ka smiltsērkšķi tiks realizēti ar visiem zariem, augļi netiks atdūti no zariem. Tam ir sekojoši iemesli – audzētājiem nav jāinvestē sadarbavās, kā arī šāda veida produkciju ir viegli realizēt. Kaut arī pārdošanas cena auglēja ar visiem zariem ir nedaudz zemāka, to kompensēs, ka tiek samazinātas izmaksas.

Katrā saimniecībā sapņētā atbalsta veidi un ielumi attiecīgām kultūraugām var atšķirties, jo saimniecība konkrēti platību var arī nepieejot atbalsta sanemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2024. gadam.

Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota Vālsts ienēmumu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa ikme augļu audzēšanas laukstrādniekiem 2024. gadā. Likmē iekļauts darba devējā VSАО.

Sastādītā bruto seguma pamatojais uz ilggadīgu audzēšanu gadījumā ir ļāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai, izmantojām apūdeņošanas iekārtām, mehanizācijas un automatizācijas līmenim, kā arī citiem apstākļiem (augstes auglība, iekultivētības pakāpe, nezālinātība, cenas u. c.).

UPENES (BIOLOGISKI)

		Mēri-vienība		1. gads (sākot nošķēršanai)		2. gads		3. gads		4. gads		5.-12. gads	
IENĀKUMI		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
Ogas svārgam patēriņam	t												
Ogas parādībei	t												
KOPĀ (1)													
MAINĪGĀS IZMAKSAS													
IZJELIU IZMAKSAS													
Zāļu sekla	kg gab.	5000	0,65	3250,00	15	4,00	60,00						
Sārti (viengadīgi)	kg	N-P ₂ O ₅ -K ₂ O (32:16:47)		N-P ₂ O ₅ -K ₂ O (0:0:0)	100	0,68	68,00						
Mēsliņums:	kg tonnas	30	3,66	109,80	12	3,20	38,40						
Trivielā	kg litri	12	3,20	38,40	4	3,20	24,84						
Fūksijas PKS 41	kg tonnas												
Kūsmasli	kg tonnas												
Vermikomposta organiskais māslījums (BARO)													
Skidumēsi (vīces)													
Augu airzandība:													
Biotiķiskie AAL:													
Citas mainīgās izmaksas:													
Kastes (10 kg)	gab.												
KOPĀ (2)													
WĀSINU UN ROKU DARBĀ OPERĀCIJAS													
Sūšana	reizes	1	28,80	28,80									
Kultivēšana	reizes	1	37,52	37,52									
Stādīšana ar agrīgātu	reizes	1	196,64	196,64	1	44,20	44,20						
Zāļu sēšana	tonnas	30	4,10	123,00									
Kūsmēšu izkliedēšana	tonnas												
Šķidrmēšu izkliedēšana	tonnas												
Minerālmēšu izkliedēšana	tonnas												
Smidzināšana	reizes												
Krūmu formēšana (mehāniski)	reizes												
Zāļu apmaiņšana (mehāniski)	reizes												
Rindstarpa novārtīšana	reizes												
Apdrošiniņš rāvēšana	reizes												
Transporta (30 km)	km												
Aīšana	reizes	1	65,04	65,04									
KOPĀ (3)													
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)													
BRUTO SEGUNDS 1 (5=1-2) (lenēmumi/izviedumi izmaksas)													
-3250,00													
-4252,92													
ATBALSTS													
Ilgspēļu sekmējotais lenākumu pamatbalists (ISPB)													
Agroekoloģijas prakses bioloģiskās saimniecības (IEOT)													
Bīnpārāgus saistītās atbalsts par vīglīmeni un oglem (SAU)													
Biolīgiskās lauksmīmiecības mīkšķajums													
KOPĀ (7)													
BRUTO SEGUNDS 3 (8=(1-7)-4) (lenēmumi + atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)													
-3495,86													
163,41													
3273,74													
1105,30													
349,38													
2516,68													
348,24													
489,14													
3788,24													
800,00													

Upēnu dārza likvidēšanas izmaksas

Bruto seguma sastādīšanai izmanto LLKC Vides nodalas un upēnu audzējāju sniegītie dati.

JUPENES (PARASTĀ PRAKSE)

Izstrādātās upuru bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas sastāvā ar ekipējumu viedokli ir ļāpietīti, lai šādos apstākļos iegūtu konkrētu ražu.												
Sāmniecības, kuras pavaudzīši ir salīdzināti, rāzis potenciāls samazinājās. Atsevišķas sāmniecības rāzis zudumi sastādīja pat 50-75% no plānotā.												
Upurus stāda rudēni no 15. septembra līdz 15. oktobrim vai pavasarī no 15. aprīļa līdz 1. maijam.												
Mē- vienība	Daudz. t	Cena, EUR kg, gab.	Daudz. Cena, EUR kg, gab.	Daudz. Cena, EUR kg, gab.	Daudz. Cena, EUR kg, gab.	Daudz. Cena, EUR kg, gab.	Daudz. Cena, EUR kg, gab.	Daudz. Cena, EUR kg, gab.	Daudz. Cena, EUR kg, gab.	Daudz. Cena, EUR kg, gab.	Daudz. Cena, EUR kg, gab.	5.-7. gads
IEŅĒMUMI	1. gads (leitkotasa)	2. gads	3. gads	4. gads	5.-7. gads							
Ogas svārīgām patēriņam Ogas pārstrādai	t	t	t	t	t							
KOPĀ (1)	Zāļu sēkla Stādi (viengadīgi) Mēsļojums.	kg	kg	kg	kg	N ₂ P ₂ O ₅ :K ₂ O (60:55:90)	N ₂ P ₂ O ₅ :K ₂ O (53:52:36)	N ₂ P ₂ O ₅ :K ₂ O (53:52:36)	N ₂ P ₂ O ₅ :K ₂ O (71:22:36)	N ₂ P ₂ O ₅ :K ₂ O (71:22:36)	N ₂ P ₂ O ₅ :K ₂ O (71:22:36)	
MAINIĜĀSIZMĀKSAS	NPK (12:11:18)	kg	kg	kg	kg	0,84	0,84	0,84	0,84	0,84	0,84	
ZĀLVIELU IZMĀKSAS	Nitrabors	kg	kg	kg	kg	420,00	200	180	168,00	168,00	168,00	
Augu aizsardzība:	Rasklība	kg	kg	kg	kg	5,99	5,99	5,99	5,99	5,99	5,99	
Omex Sulphomex	Insēkticīdi	kg	kg	kg	kg	52,36	7	7	52,36	52,36	52,36	
Fungicīdi	Herbicīdi	kg	kg	kg	kg	7,48	7	7,48	7	7,48	7	
Citas manīgās izmaksas:	Citas manīgās izmaksas:	kg	kg	kg	kg	17,60	50	50	34,12	34,12	100,00	
KOPĀ (2)	Kastes (10 kg)	gab.	gab.	gab.	gab.	0,80	0,80	0,80	92,80	92,80	34,12	
RAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS	reizes	reizes	reizes	reizes	reizes	28,80	28,80	28,80				
reizes	reizes	reizes	reizes	reizes	reizes	37,52	37,52	37,52				
reizes	reizes	reizes	reizes	reizes	reizes	196,64	196,64	196,64				
h	reizes	reizes	reizes	reizes	reizes	21,00	21,00	21,00				
reizes	reizes	reizes	reizes	reizes	reizes	23,53	23,53	23,53				
reizes	reizes	reizes	reizes	reizes	reizes	4,00	4,00	4,00				
reizes	reizes	reizes	reizes	reizes	reizes	80,00	80,00	80,00				
reizes	reizes	reizes	reizes	reizes	reizes	65,04	65,04	65,04				
KOPĀ (3)	KOPĀ MAINIĜĀSIZMĀKSAS (4=2+3)	100,85	100,85	100,85	100,85	726,36	726,36	726,36	1199,90	1199,90	1312,56	1410,50
BRUTO SEGUMLS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izmaksas)	4634,45	-3681,60	-4694,45	-4694,45	-4694,45	1360,81	1360,81	1360,81	2272,32	2272,32	2134,90	2175,98
BRUTO SEGUMLS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-izmaksas)	-3681,60	-4694,45	-4694,45	-4694,45	-4694,45	-1360,81	-1360,81	-1360,81	1167,58	1167,58	3079,66	5394,52
ATBALSTS	atbalsts	atbalsts	atbalsts	atbalsts	atbalsts	80,86	80,86	80,86	-32,32	-32,32	1795,10	3984,02
Īstspējai un sekmēmējais ienākumu pamatai atlīdzība (SIP)	80,86	80,86	80,86	80,86	80,86	30,10	30,10	30,10	119,00	119,00	119,00	208,86
EKO (1)	30,10	30,10	30,10	30,10	30,10	119,00	119,00	119,00	119,00	119,00	119,00	30,10
KOPĀ (7)	229,96	229,96	229,96	229,96	229,96	229,96	229,96	229,96	229,96	229,96	229,96	229,96
BRUTO SEGUMLS 3 (6=1-7) (ieņēmumi+ atlīdzība-izmaksas)	4464,49	4464,49	4464,49	4464,49	4464,49	-1130,85	-1130,85	-1130,85	197,64	197,64	2075,06	4213,98

KC Auškoniħas nodalas un unenii audžtāju snieqtie dati

Izņēmīgā dārza likvidēšanas izmaksas

三

ZEMENES (ekstensīvi)

IEŅĒMUMI	Mēri-vienība	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
Ogas svāigam palēriņam Ogas īstrādei	t	t			2,00 1,10	3000,00 1500,00	6000,00 1650,00	2,75 1,50	3000,00 1500,00	8250,00 2250,00	1,50 1,10	3000,00 1500,00	4500,00 1650,00
KOPĀ (1)							7650,00			10 500,00			6150,00
MAINGĀS IZMAKSAS IEJVIELU IZMAKSAS													
Stādi Mēslojums: Tirvielā Amonija nitāts Nitroitors NPK 11:9:20 Augu aizsardzība: Fungicidi Insekticidi Citas mainīgās izmaksas Mūlčas izmaksas (salmi) Kastes (4 gadiem, ietilpība 5 kg) Kastes (vienež lietojamās 0,5 kg)	tukst gab. kg kg kg kg %	33 100 400 400	400 NP ₂ O ₅ :K ₂ O (78:36:80) 0,36 0,69	13 200,00 36,00 276,00 119,95 75,00	100 100 200 100 70	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (72:18:40) 0,36 0,94 0,69 119,95 75,00	36,00 94,00 138,00 119,95 75,00	100 100 200 100 35	0,36 0,94 0,69 119,95 188,50	36,00 94,00 138,00 119,95 188,50	50 50	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (25:0:0) 0,36 0,94	18,00 47,00
KOPĀ (2)							13 766,45			1912,95			750,05
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS										68,75			750,05
Aizšana Kultivāšana (īndstarpās) Šķūšana Minerālmēšu izķilēšāšana Stādīšana + laistīšana Smidzināšana Lauka markēšana Ravēšana Salmu uzķķēšana Rāzas novākšana (0,50 EUR/kg) Transports (30 km)	reizes reizes reizes reizes tukst gab. reizes reizes reizes reizes kg km	1 5 2 3 33 2 1 1 1 3100 93	65,04 37,52 28,80 63,00 30,00 23,53 45,00 1 1 3100 93	65,04 37,52 57,60 63,00 980,00 47,06 45,00 550,00 1050,00 1550,00 3,18	4 4 4 3 3 3 1 1 1 3,18	37,52 84,00 21,00 23,53 23,53 550,00 1050,00 600,00 4250 295,74	150,08 4 4 21,00 4 23,53 2 600,00 3,18	150,08 84,00 21,00 23,53 94,12 550,00 1100,00 600,00 2600 295,74	4 2 3 3 3 2 1 1 1 93	150,08 84,00 21,00 23,53 94,12 550,00 1100,00 600,00 2600 3,18	4 2 3 3 3 2 1 1 1 93	37,52 21,00 21,00 23,53 23,53 550,00 1100,00 600,00 2600 3,18	150,08 42,00 70,59 70,59 70,59 1100,00 1100,00 600,00 2600 3,18
KOPĀ (3)							1455,30			3150,41			4448,94
KOPĀ MAINGĀS IZMAKSAS (4=2+3)							15 221,75			5663,36			5794,14
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izvietu izmaksas)							-13 766,45			5737,05			9154,80
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-izpānīgās izmaksas)							-15 221,75			1986,64			4705,86
ATBALSTS													1594,14
Ilgspēju sekunārās iemakumu pamatbalsts (ISIP) Atbalsts par videi un klimatēm labvēlu lauksmieneicbas praksi (EKO1)							80,86 30,10 119,00			80,86 30,10 119,00			80,86 30,10 119,00
Briņprātīgs saistītais atbalsts par augļiem un ogām (SAU)													229,96
KOPĀ (7)													229,96
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7+4)) (ieņēmumi+atbalsti)+kopā mainīgās izmaksas)							-14 991,79			2216,60			4935,82
													1824,10

Izrādātās zemenu bruto segums parāda vienu konkrētu audējumu tehnoloģiju, kas sastānā ar eksperti ievokli ir jāpieleto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrētu ražību.

Bruto seguma aprēķini velkā ekstensīvai zemenu audējām 0,5-3,0 ha lielā plātībā. Laukam ir nepieciešami transporta ceļi, līdz ar to stādījuma plātība samazinās par 10%.

Bruto segums sastādīts zemēm, kas audētas augsnē ar 200 kg/ha P₂O₅ un 250 kg/ha K₂O nodrošinājumu. Augsnēs slābums pH 6,0-6,5, trudīvielu saturs augsnē 2,5-2,8%.

Nitrābors (kalcijs nitrāts+bors) augu papildmēšošanai tiek dots ziedēšanas vēldēšanas, masveida ziedēšanas un rāzās veidošanas laikā.

Zemēm tiek stādītas augstātā Stādījumos tiek izmantotas viēji vēlās zemēnu skrines. Zemenu stīgas netiek apgrieztas un savāktas, to izplatību samazina, diskojot rindstārpias. Ogas tiek realizētas svāgām patēriņam un pārstrādei.

Transportēšanas attālums plānots no produkcijas novākšanas vietas līdz uzglabāšanas vietai.

Katrā salmiņčībā sanemtie atbalsti veidi un lielumi attiecīgām kultūragām var atskirties, jo salmiņčībā konkrētie plātību var arī nepieciekt atbalsta sanemšanai. Atbalsta veidi un lielums norādīts atbalstos 2024. gadam.

Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērta Vārtu ienēmumi dienestā apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme augļu audēšanas laukstrādniekiem 2024. gadā. Likme iekļauts darba devēja VSOL.

Sastādījus bruto segums pamatojies uz ilggadīgu audējām pie redzi, bet to nevar izskaņāt par universālu kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijs atbalstos salīmēkošanas tehnoloģijai un apstākliem (augstes auglība, iekultivētības pakape, nezaļainība, cenas u.c.).

Bruto seguma sastādīšanai izmanto LLLC/Augkopības nodajas un audzētāju sniegtie dati.

ZEMENES (intensīvi)

	Mēr-vienība	1. gads Daudz. t	Cena, EUR 3,00	Kopā EUR 3000,00	Daudz. t	Cena, EUR 8,00	Kopā EUR 9000,00	Daudz. t	Cena, EUR 3000,00	Kopā, EUR 30 000,00
IENĒMUMI Ogas svāigam patēriņam Ogas pārstāvēi										
KOPĀ (1)										
MAINĪGĀS IZMAKSAS	tūkst. gab.	32	240	7680,00						
Stādi (Kasečēs) Mesičums:	kg	150	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (78:45:100) 0,94 0,69	141,00 345,00	150	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (78:45:100) 0,94 0,69	141,00 345,00	150	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (78:45:100) 0,94 0,69	141,00 345,00
Triviešā Nitrobors NPK 11:9:20 Augu aizsardzība: Herbicidi Fungicidi Insekticidi	kg	500			500			500		
Citas mainīgās izmaksas Salmi mūlcesanai Plienveida laisīšanas sistēma Kastes vienreizlietojamās 3 kg)	kg	70	20,00 1500,00 360,00	1400,00 1500,00 360,00	35	20,00	700,00	35	20,00	700,00
KOPĀ (2)	gab. gab. gab.	1000	0,36	2600	0,36	936,00	3400	0,36	936,00	2892,40
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS	reizes	1	65,04	65,04	5	21,00	105,00	4	21,00	84,00
Aišana Šķūksana Minerālmēslu izkliedēšana Stādšana Saimu uzķķēšana Smidzināšana Stīgu apgrīšana Ravēšana Veco lapu notrīšana Laisīšanas sistēmas izveide Laisīšana Ražas novākšana Transports (30 km) Stādījuma iztīcināšana un plēves utilizācija	reizes reizes reizes gab. reizes reizes reizes reizes h reizes reizes kg km reizes	2 5 32 000 1 5 1 2 8 1 40 3000 90 3,18	28,80 21,00 0,03 960 1050,00 23,53 100,00 700,00 6,86 100,00 10,00 1,20 286,20	57,60 105,00 960 1050,00 117,65 100,00 140,00 54,88 100,00 400,00 3600,00 8000 240	141,00 345,00 54,00 239,90 75,00 100,00 1200,00 44 100,00 40 1,20 3,18	141,00 345,00 54,00 239,90 188,50 100,00 2400,00 6,86 100,00 40 9600,00 763,20	141,00 345,00 54,00 239,90 188,50 100,00 1200,00 44 100,00 40 10 000 300	150	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (78:45:100) 0,94 0,69	141,00 345,00
KOPĀ (3)										16 111,02
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)										19 003,42
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ienēmu-i-izvejtu izmaksas)										27 107,60
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ienēmu-kopā mainīgās izmaksas)										10 996,58
ATBALSTS										
Ilgtspēju sekmējošais lenķikumu pamatatlsts (ISIP) Atbalsts par viedei un klimatam lāvētīgu lauksaimniecības praksi (EK01) Bīvprātīgs seņištītais atbalsts par augļiem un ogām (SAU)										
KOPĀ (7)										229,96
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) (ienēmu+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)										11 226,54
Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodalas un audzētāju sniegtie dati.										

Izstrādātais zemenu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar eksperti viedokli ir jāpielieto, lai šados apstakļos iegūtu konkrēto rāzību.

Saimniecībā, kuras pavasarī skāra salnas, rāzas potenciāls samazinājās. Bija saimniecības, kurās rāzas zdumui sastādīja pat 50-75% no plānotā.

Bruto segums sastādīts zemēm, kas audzētas augsnē ar 200 kg/ha P₂O₅, un 250 kg/ha K₂O nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0-6,5, trūciņu saturs augsnē 2,5-2,8%.

Zemenes tiek stādītas pavisarī. Nitrābors (kalca nitrāts-borsi) augu papildīmēlošanai tiek dots ziedēšanas, māsveida ziedēšanas un rāzas veidošanas laikā.

Algotā darbaspēka izmaksu aprekīnā piemērota Valsts ienēmumu dienēm atbilstošā bruto vidējā stundu tarifa likme augļu audzēšanas laukstrādniekiem 2024. gadā. Likmē iekļauj darba devēja VSAOI.

Katrā saimniecībā sanemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgām laukstrādniekiem var atšķirties. Jo saimniecība konkrētu plātību var ari nepieciekt atbalsta sanemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2024. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar izskaņot par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic Korekācijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstakļiem (augsnes augība, ikultivētības pakāpe, nezālainība, cenas u. c.).

3.1.2. DĀRZENI, GARŠAUGI UN SALĀTI BIOLOGISKĀS DĀRZENKOPĪBAS NOZARES ZINOJUMS PAR 2024. GADU

Bioloģisko dārzeņu audzēšanas nozare piedzīvoja zināmu stabilizāciju, salīdzinot ar 2023. gadu, kad, sākoties jaunajam plānošanas periodam, darbu neturpināja daļa saimniecību, kas audzēja dārzeņus.

Šajā nozarē ir vairākas saimniecības, kurās notiek gan dārzeņu, gan augļu un ogu audzēšana. Risku sadališana ir pozitīvi vērtējams aspekts. Lai arī lēnāk, nozarē pamazām nostiprinās kooperācija. Kooperatīvu aktivitāte un atpazīstamība noteikti ir pieaugusi.

Kā klimatiskie apstākļi ietekmēja bioloģisko dārzeņu audzēšanu? Aizvadītajā sezonā bija raksturīgs, ka meteoroloģisko apstākļu rezultātā izaudzēto dārzeņu un kartupeļu daudzums un kvalitāte bija ļoti atšķirīga – no ļoti labas līdz ļoti sliktai pat viena reģiona robežās, kas apstiprina pieaugošo tendenci, ka audzēšanas nosacījumi klūst lokāli atšķirīgi. Tādējādi tas mazliet atgādina sliktā loteriju, kuram audzētājam šajā sezonā paveiksies un kuram nepaveiksies.

Pavasaris nebija labvēlīgs visa veida agro dārzeņu audzēšanas uzsākšanai, jo bija vērojams vairāk nokrišņu kā parasti aprīli. Aprīļa otrās puses aukstums darbus nobremzēja un traucēja attīstībai jau iesētajos un iestādītajos laukos. Maijā sausums un salnas arī nelabvēlīgi ietekmēja augus. Tradicionāli tas sarežģīja agro dārzeņu nonākšanu tirgū. Vasaras turpinājums ar periodiskiem siltuma un aukstuma periodiem radīja papildu stresu audzējamiem dārzeņiem. Prioritāra bija barības vielu nodrošināšana. Tas nozīmēja, ka dārzeņiem, kuri ierasti patēri daudz ūdens, līdz jūlijā beigām bija nepieciešama laistišana. Labi apstākļi ķirbjaugu audzēšanai. Vasaras vidus mēnesis – jūlis – radīja salīdzinoši negatīvu ietekmi dārzeņu audzētājiem, sevišķi Latvija vidusdaļā, ap Rigu, kur ir daudz dārzeņu audzēšanas saimniecību. Īpaši negatīvi tas ietekmēja tādus kultūraugus kā ziemas ķiploki un sīpoli. Rezultātā izplatījušās fuzariozes īpaši pasliktināja uzglabāšanu, uzrādot vienus no sliktākajiem rādītājiem pēdējās desmitgadēs. Atkarībā no sugars un attīstības stadijas cieta arī citi dārzeņi – gan no nokrišņiem, gan vēja radītiem postijumiem. Attapšanās no jūlijā beigu vētras un intensīvajiem nokrišņiem bija saistīta ar augsnēs veselību, ūdens novadīšanas iespējām un no tā, cik ātri varēja augiem uz lauka atkal pievadīt gaisu augsnē. Vietās, kuras šī liksta neskāra, bija piemēroti apstākļi labu un kvalitatīvu dārzeņu izaudzēšanai, tajā skaitā ķirbjaugu.

Augusta otrajā pusē un rudens sākumā vietām vēl bija nepieciešama papildu mitruma nodrošināšana. Rudens kopumā ļoti labvēlīgs pamata dārzeņu kultūru un vēlāk arī vēlu vācamo dārzeņu nobriešanai un novākšanai.

Pēdējos gados arvien spēcīgāk darbojas kooperatīvs *Ekoloģisks.lv*, tā mērķis ir nodrošināt savstarpeļu palidzību, dalīties ar zināšanām un resursiem, kā arī veicināt bioloģiskās lauksaimniecības produktu noīetu gan vietējā, gan starptautiskā tirgū. Darbības virzieni balstās uz resursu koplietošanu un rūpēm, lai būtu nodrošināta tirgus pieejamība. Darbība mārketinga un reklāmas lauciņā. Aktīva produktu kvalitātes kontrole un atbalsts vietējām kopienām.

Kooperatīvs aug, nu jau pastāvīgie biedri ir desmit bioloģisko dārzeņu audzētāji. Sortimentā iztrūkstošu produktu un dārzeņu nodrošināšanai tiek piesaistīti sadarbības partneri, tā tiek paplašināts piedāvājums. Tas notiek uz abpusēji izdevīgiem noteikumiem. Kooperatīva biedri aktīvi izmanto iespējas papildināt savas zināšanas ne tikai audzēšanas tehnoloģijās, bet arī kompostēšanas pieredzē Austrijā, kas ir viena no šīs nozares līderiem Rietumeiropā. Lai veicinātu kooperācijas kustības attīstību, kooperatīvs aktīvi piedalās Latvijas Lauksaimniecības kooperatīvu asociācijas starpnozaru darba grupās.

Kooperatīvs sadarbojas ar citām Latvijas pašvaldībām. Stāsta par pieredzi, kā veicas un kā var attīstīt kooperāciju, tā veicinot bioloģiskās lauksaimniecības kooperāciju citos Latvijas novados.

Sarunu festivāls LAMPA ir vēl viena aktivitāte, kur sadaļā “No lauka līdz galdam” kooperatīva pārstāvji piedalījās lauksaimniecībai aktuālu tēmu apspriešanā: kādi ir vietējie produkti, to pieejamība, garša un smarža un citas patēriņam svarīgās nianses.

Pamazām tiek izvērsta sadarbība arī ar sabiedrisko ēdināšanu, kas ļauj cilvēkiem, kuri aizņemtības dēļ izvēlas ēst sabiedriskās vietās, tikt pie veselīgiem ēdieniem, vairojot savas darba spējas.

Ir noliktava-veikals, kas palīdz spert soli pretī patērētājiem. Noliktava ir pieejama ne tikai lielajiem sadarbības partnieriem, bet laipni gaidīti ir arī citi, kas nozīmē, ka bioloģiskos dārzeņus var nopirkt ikviens. Tas ļoti veicina veselīgu dārzeni nonākšanu pie gala patērētājiem. Aktīvi tiek izmantotas iespējas dārzeņus un pārstrādes produktus piedāvāt reģiona vietējos tirgos.

Zaļais iepirkums – bioloģiskā komponente – ir ļāvis kooperatīvam spert drošu soli, lai Siguldas novada skolās būtu pieejama bioloģiskā pārtika. Tas dod iespēju ne tikai ēdināt, bet informēt skolēnus par bioloģisko lauksaimniecību, tajā skaitā bioloģisko dārzeņu audzēšanu. Tas sekmē nozares attīstību.

Viens no vecākajiem kooperatīviem Latvijā ir LPKS “Zaļais Grozs”, kas darbojas jau 21 gadu. Tas apvieno 12 dažāda profila saimniecības no sešiem Vidzemes pagastiem, tajā skaitā tās, kas nodarbojas ar bioloģisko dārzkopību. Vismaz četras ir saistītas arī ar bioloģisko dārzeņu audzēšanu. Ir LBLA un LLKA biedri. Piedāvājumā ir ap 190 dažādi svaigi un pārstrādāti produkti, tajā skaitā no bioloģisko dārzeņu audzēšanas. Kooperatīva biedri ir gan pilna laika nodarbinātie saimniecībās, gan strādā vēl algotu darbu. Ir saimniecības, kurās tiek audzēti pārtikā lietojami nišas kultūraugi. Kooperatīvā ir saimniecības, kas ir veidojušās no jauna, ģimenēm pārceļoties no pilsētas uz laukiem. Kooperatīvs ir guvis balvas konkursos “Sējējs” un “Zaļā pēda”. Lielākā daļa saimniecību ir nelielas pēc platības. Tas ir mazo saimniecību kooperatīvs, jo mazajām saimniecībām, kopīgi darbojoties, ir lielākas iespējas izdzīvot.

Daļa no saimniecībām nodarbojas ar pārstrādi, lai paplašinātu produkta klāstu, kļūtu finansiāli stabilāki, vienmērīgāka kļūtu produkcijas realizācija.

Tirdzniecība notiek visdažādākajos veidos, sākot no tiešās pārdošanas, tirgiem, dažādiem citiem ar bioloģisko lauksaimniecību saistītiem pasākumiem, līdz bioloģiskās produkcijas veikaliem, arī lielveikalu tīklu "RIMI". Ar klientiem tiek strādāts, katras nedēļas piedāvājums mainās.

Pastāvīgi realizē ES finanšu rīku projektus, saņemot ar bioloģisko lauksaimniecību ES saistītos maksājumus, kā arī izmantojot kooperācijas veicināšanas pasākumus. Kooperatīva sortimentam un realizācijas mārketingam ir jābūt ļoti elastīgam, jo pircēju gaume un vēlmes var mainīties katru sezonu, ar to kooperatīva biedriem ir jārēķinās. Kooperatīvs piedalās tādās izstādēs kā "Rāmava" un "Riga Food".

Pagaidām abiem kooperatīviem ir lokāls raksturs, darbojoties vairāk Vidzemes reģionā, taču ir tikai laika jautājums, ka tādi veidosies arī citur Latvijā.

MĀRIS NARVILS,
LLKC Vides nodaļas vecākais speciālists dārzkopībā

BALTIE GALVINKĀPOSTI

IENĒMUMI		Mērvienība	Agriezīmētā Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Vēlētie Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.: Cena, EUR	Kopā, EUR	Biotoloģiski augēns
Kāposi	t	30	400,00	12 000,00	50	280,00	14 000,00	15	600,00	900,00	
KOPĀ (1)				12 000,00			14 000,00			9000,00	
MAINGĀS IZMAKSAS											
IZJELVIU IZMAKSAS											
Stādi	tukst.	60	80,00	4800,00	35	80,00	2800,00	35	130,00	4550,00	
Mēsījums:											
Thrivielā	kg	400	0,84	336,00	400	0,36	144,00				
NPK 12:11:18	kg	100	0,36	36,00	200	0,94	188,00				
Amonija nitrāts	kg				2	0,74	1,48				
Nitratbors	kg				250	0,41	102,50				
Yara Vita Calcium	kg				250	0,53	132,50				
Kālia hlorīds	kg				2	13,95	27,90				
Superfostāts	litrī				3	2,74	8,22				
Omex BIO 20	litrī										
Universal BIO	litrī										
Dolomītīti	litrī										
Omex Foliar Baron	litrī	1	8,99	8,99							
Kelpak	litrī										
Kūsmēši	t										
Augu aizsardzība:											
Herbicidi											
Fungicidi											
Insekticidi											
Biotoloģiskie AAL											
Citas mainīgās izmaksas:											
Maisiņi rāžas realizācijai (66 gab. uz t)	gab.	1980	0,08	156,40	3300	0,08	264,00	990	0,08	79,20	5195,17
KOPĀ (2)				5624,44			4044,28				
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS											
Minerālmēsu izkledēšana	reizes	2	21,00	42,00	4	21,00	84,00	40	4,10	164,00	
Kūsmēšu izkledēšana	reizes	2	37,52	75,04	1	37,52	37,52	2	37,52	75,04	
Kultivēšana	reizes	1	310,00	310,00	1	215,00	215,00	1	215,00	215,00	
Stādšana	reizes	3	23,53	70,59	7	23,53	164,71	2	23,53	47,06	
Smitzināšana	reizes	1	34,17	34,17	1	34,17	34,17	3	34,17	102,51	
Rūsināšana	reizes	h	210	6,90	350	6,90	2413,71	105	6,90	2413,71	
Kāpstu novāksana ar rokām	km	3000	0,18	530,00	5000	0,18	883,33	1500	0,18	265,00	
Transporti (6 t/100 km)	reizes	1	65,04	65,04	1	65,04	65,04	1	65,04	65,04	
Arišana	t	30	24,14	24,14	50	24,14	1206,86	15	24,14	362,06	
Uzglabāšanas konteineros (2 mēneši)											
Sagatavojotās realizācijai											
KOPĀ (3)				329,18			5884,34			2259,82	
KOPĀ MAINGĀS IZMAKSAS (4-2-3)				8923,82			9880,62			7454,99	
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-ievēlumi izmaksas)				6375,56			9955,72			3804,83	
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgas izmaksas)				3076,38			4101,38			1545,01	
ĀTBALSTS											
Ilgspēju sekmējošās ienākumu pamatabalsts (ISIP)											
Atbalsts par videi un klimatam labvērtīgu lauksaimniecības praksi (EKO1)				80,86			80,86			80,86	
Agroekoloģijas prakses bioloģiskās saimniecības izmaksas (EKO7)				30,10			30,10			30,20	
Briyārtīgs saistītais atbalsts par dārzniekiem (SDA)				476,00			476,00			476,00	
Bioloģiskās lauksaimniecības atbalsts										518,00	
KOPĀ (7)				586,96			586,96			1114,06	
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi-ievēlumi) kopā mainīgas izmaksas)				363,34			4688,34			2659,07	

Bruto seguma sastādīšanai izmantoji LLKC augkopības konsultantes levas Kamerādes-Sniedes, vecākā speciālistiā dārkopībā Māra Narvila, kā arī lauku saimniecību sniegtie dati.

BURKĀNI

IEŅĒMUMI		Mēr-vienība	Intensīvi		Bioloģiski			
Burkāni	KOPĀ (1)	t	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
MAINĪGĀS IZMAKSAS								
Sēklas	milj.	1	983,00	983,00	1,2	1050,00	1260,00	
Mēslojums:	kg	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (219:66:126)						
Tirvielā	kg	600	0,96	576,00				
NPK 1:1:21	kg	250	0,36	90,00				
Amonija nitrāts	kg	250	0,31	77,50				
Kalcija amonija nitrāts	kg	2	0,74	1,48				
Yara Vita Calchinit	kg	6	2,74	16,44				
Universal Bio	litri							
Keipak	litri							
Kūtsmēši	t							
Augu aizsardzība:								
Herbicidi								
Insekticidi								
Fungicidi								
Citas mainīgās izmaksas:								
Maisi ražas realizācijai (66 gab. uz t)	2640	0,08	211,20	2359,28	728	0,08	58,24	1435,40
KOPĀ (2)								
MAŠINU UN ROKU DARBIA OPERĀCIJAS								
Minerālmēsu izkliedēšana	reizes	3	21,00	63,00	20	4,10	82,00	
Kūtsmēsu izkliedēšana	reizes	1	37,52	37,52	2	37,52	75,04	
Kultivēšana	reizes	1	56,00	56,00	1	56,00	56,00	
Sēšana	reizes	1	22,70	22,70	1	22,70	22,70	
Pievērsana	reizes	6	23,53	141,18	2	23,53	47,06	
Smidzināšana	reizes							
Rusināšana	reizes							
Ravēšana	reizes							
Burkānu novākšana ar rokām	h							
Burkānu novākšana ar kombainu	reizes	1	560,00	560,00	2	34,17	68,34	
Transports (1,5 t/100 km)	km	4000	0,71	2826,67	1820	0,71	1103,41	
Aršana	reizes	1	65,04	65,04	1	65,04	1004,10	
Uzglabāšana konteineros (2 mēneši)	t	20	25,00	500,00	9	25,00	65,04	225,00
KOPĀ (3)								
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)					4272,11		4034,83	
BRUTO SEGUMS 1 (5=1+2) (ieņēmuri-izvejielu izmaksas)					6631,39		5470,23	
BRUTO SEGUMS 2 (6=1+4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)					13 640,72		14 944,60	
ATBALSTS					9368,61		10 909,77	
Igtspēju sekmējošais ienākumu pamatabalsts (ISP)								
Atbalsts par videi un klimatam labvērtīgu lauksmīniecības praksi (EKO1)								
Agroekoloģijas prakses bioloģiskās saimniecības (EKO7)								
Brivprātīgais saistītais atbalsts par dārzeniem (SDA)								
Bioloģiskas lauksmīniecības atbalsts								
KOPĀ (7)								
BRUTO SEGUMS 3 (8=1+7+4) (ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)					586,96		1114,06	
					9955,57		12 023,83	

Izstrādātais burkānu bruto segums parāda konkrētas audzēšanas tehnoloģijas kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šados apstākļos iegūtu konkrēto rāzību.

Bruto segums sastādīts burkāniem, kas audzēti augsnē ar 60–90 kg/ha P₂O₅ un 150–180 kg/ha K₂O nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 5,5–6,0, trūdielu saturs augsnē 2,5–2,8%.

Burkānu sēklas izsējas daudzums izvēlēts, balstoties uz ekspertu ieteikumu, kādam tam jābūt, sejot burkānus dobēs. Mēslojuma daudzums burkāniem izvēlēts tāds, lai sasniegtu optimālo rāzību limeni.

Pamatmēsotu reizē ar seju tiek iestādīti minerālmēsi NPK 11:11:21, amonija nitrāts un kalcijs amonija nitrāts. Bioloģiskajā audzēšanas variantā drīkst izmantot tikai bioloģiskos mēslošanas (kūtsmēši, komposts) un augu aizsardzības līdzekļus.

Nepieciešamie tehniskie pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas nemdas no LLKC apkopoto tehnisko pakalpojumu vidējām cenām 2024. gadā.

Pēc ekspertu atzinuma, burkāni vidēji tiek transportēti 100 km lielā attālumā pa 1,5 t vienā reizē.

Jāņem vērā arī burkānu transportēšana no lauka līdz uzglabāšanas vietai, bet šo izmaksu lielums ir individuāls katrā saimniecībā, jo atkarīgs no transportēšanas attāluma un izmantojamās tehnikas.

Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieiekt atbalsta sanemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2024. gadam.

Algotē darbaspēka izmaksu aprekinā piemērota Vāsts ienēmumi dienaišana apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme dārzenu audzēšanas laukstrādniekiem 2024. gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSАО.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pierdzi, bet to nevar uzsakaitīt par universālu un kategorisko.

Katrā konkrētajā gadījumā ir jāievie korrekcijs atbilstoši saimniecības tehnoloģijai un apstākliem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezālainība, cenas u. c.).

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC augkopības konsultantes īevas Kamerādes-Sniņčes, vecākā speciālistu dārkopībā Māra Narvila, kā arī lauku saimniecību sniegtie dati.

DILLES

		Mēr-vienība	Daudz.	Pārstrādei Cena, EUR	Kopā, EUR	Bunfites, svārgam patēriņam Cena, EUR	Daudz.	Kopā, EUR
IENĀMUMI								
Dilles	Dilles buntītēs	t gab.	3	2500,00	7500,00		25 000	0,40
KOPĀ (1)					7500,00			10 000,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS IZEJVIELU IZMAKSAS		kg	20	17,44	348,80	15	59,17	887,55
Sēkla		kg	500	0,84	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (11:15:90) 0,36	300 150 8	0,84 0,36 0,74	252,00 54,00 5,92
Mēslojums:		kg	150	0,84	420,00 54,00			
Tirvielā		kg	3	2,74	8,22			
NPK 12:11:18		kg						
Amonija nitrāts		kg						
Calcinit		kg						
Universal bio		—						
Augu aizsardzība:								
Herbicidi								
Citas mainīgās izmaksas:								
Materiāli iepakošanai								
Kastīes		gab.	4	6,00	24,00	25 750	0,006	141,63
		gab.	50	3,00	150,00	25	4,50	112,50
					895,58			1502,38
KOPĀ (2)								
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS		reizes	2	21,00	42,00	4	21,00	84,00
Minerālmēslu izķilešana		reizes	2	37,52	75,04	2	37,52	75,04
Kultivēšana		reizes	1	56,00	56,00	1	56,00	56,00
Sēšana		reizes	1	22,70	22,70	1	22,70	22,70
Pievēšana		reizes	1	23,53	47,06	3	23,53	70,59
Smidzināšana		reizes	2	6,90	862,04	140	6,90	965,49
Dilli novārkšana ar rokām		h	125	25,00	75,00	25 000	0,07	1750,00
Dilli saņatavošana realizācijai (pirmā pārstrāde)		t/gab.	3	106,00	636,00	8,3	106,00	879,80
Transporti (reiss 100 km)		reisi	6	44,72	44,72	1	44,72	44,72
Šķivošana		reizes	1	65,04	65,04	1	65,04	65,04
Aīšana		reizes	1					
KOPĀ (3)					1925,60			4013,38
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)					2821,18			5515,76
BRUTO SEGUMS 1 (5=1+2) (ienāmumi-izējvieu izmaksas)					6604,42			8497,62
BRUTO SEGUMS 2 (6=1+4) (ienāmumi-kopā mainīgās izmaksas)					4678,82			4484,24
ATBALSTS								
Ilgspēju semjējosais ienākumu pamatabalists (ISIP)								
Atbalsts par videi un klimatam labvēlīgu lauksaimniecības praksti (EKO 1)								
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par dārzēniem (SDA)								
KOPĀ atbalsts (7)								
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) (ienāmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)					5265,78			5071,20

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC augkopības konsultantes levas Kamerādes-Shiedzes un lauku saimniecību sniegtie dati.

Izstrādātais galda diliļu bruto segums parāda konkrētas audzēšanas tehnoloģijas, kas saskārā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrētu rāzību.	Bruto segums sastādīts diliļem, kas audzētas augsnē ar 100–120 kg/ha P ₂ O ₅ un 120–150 kg/ha K ₂ O nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,5–7,0, trūdielu saturs augsnē 2,9–3,3%.
Diliļu izmaksas izvērtējums pēc ekspertu ieteikuma. Lai iegūtu diliļus buntītem, jāizvēlas vēlinas šķirnes. Izmantojot agrinās, herbīciņus izmanto nedrīkst. Mēslojuma dāudzums galda diliļem izvēlēts tāds, lai sasniegtu attiecīgu rāžas līmeni.	Nepieciešamie tehniskie pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas īmētas no LLKC apkopoto tehnisko pakalpojumu vidējām cenām 2024. gadā. Pēc ekspertu atzinuma, diliļi vidēji tiek transportētas 100 km leīā attālumā pa 500 kg vai 3000 buntītēm vienā reize. Jāņem vērā arī diliļu līdz uzglabāšanas – iestainošanas vietā, bet šo izmaksu ielūems ir individuāls katrā saimniecībā, jo atkarīgs no transportēšanas attāluma un tehnoloģijas.
Sēkla Mēslojums: Tirvielā NPK 12:11:18 Amonija nitrāts Calcinit Universal bio Augu aizsardzība: Herbicidi Citas mainīgās izmaksas: Materiāli iepakošanai Kastīes	

SALDABINETES

LLKC augkopības konsultantes levas Kamerādes-Sniēdes, veckā speciālista dārzkopībā Māra Narvila kā arī lauku saliniečibū sniegtie dati.

GURKI

	Mērvienība	Ar stādu			Ar sēklu			Bioloģiski ar stādu		
IENĀMUMI	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	
Gurki	t	20,0	1080,00	21 600,00	9,8	1080,00	10 584,00	5,8	1500,00	8700,00
KOPĀ (1)				21 600,00			10 584,00			8700,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS										
IZĒMELU IZMAKSAS										
Sēklas	tkst. tkst.	30	250,00	7500,00	50	37,19	1859,50	40	260,00	10 400,00
Šķādi	kg	600	1,03	618,00	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (1179:92:180)	0,96	480,00	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (38:18:55)		
Mēslojums:	kg	400	0,96	384,00		0,94	188,00			
Tirvīlā	kg	400	0,94	376,00		0,74	2,22			
NPK 12:8:16	kg	9	0,74	6,66		3	8,22			
NPK 11:11:21	kg	5	2,74	13,70		3				
Nitrbor	litri					2,74				
Calcinit	litri									
Universal Bio	litri									
Kelpak	litri									
Kūtsmēsi	litri									
Biomiks	litri									
Augu aizsardzība:										
Fungicīdi										
Insekticīdi										
Bioloģiskie AAL										
KOPĀ (2)					9528,23		2928,52			25,50
MĀŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS										10 644,42
Minerālmēšu izkliedēšana	reizes	4	21,00	84,00	2	21,00	42,00	35	4,10	143,50
Kūtsmēšu izkliedēšana	reizes	2	37,52	75,04	2	37,52	75,04	2	37,52	75,04
Kultivāšana	reizes	1	180,00	180,00	1	80,00	80,00	1	180,00	180,00
Sēšana	reizes	1	22,70	22,70	1	22,70	22,70	1	22,70	22,70
Stādīšana	reizes	1	6,90	268,96	39	6,90	268,96	39	6,90	268,96
Pievēšana	reizes	39	80,00	160,00	2	80,00	160,00	2	80,00	160,00
Ravēšana	reizes	2	23,53	117,65	3	23,53	70,59	2	23,53	47,06
Rušināšana	reizes	5	200	6,90	1379,26	98	6,90	675,84	58	399,99
Smidzināšana	h	100	6,90	689,63	49	6,90	337,92	29	6,90	199,99
Gurku novākšana ar rotām	h	2000	0,71	1413,33	980	0,71	692,53	580	0,71	409,87
Šķirošana	tkm	1	65,04	65,04	1	65,04	65,04	1	65,04	65,04
Transports (1,5 t/100 km)	reizes									
Aršana	reizes									
KOPĀ (3)					4455,62		2490,62			1972,14
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)					13 983,84		5419,14			12 616,56
BRUTO SEGUMS 1 (5=1+2) ((ienāmumi+atbalsts)-(izmaksas))					12 071,77		7655,48			-1944,42
BRUTO SEGUMS 2 (6=1+4) ((ienāmumi+atbalsts)-(izmaksas))					7816,16		5164,86			-3916,56
ATBALSTS										
Ilgspēļu sekmejōšais ienākumu pamatatlalsts (ISIP)										
Atbalsts par viedu un klimatam labvēlīgu lauksaimniecības praksi (EK01)					80,86		80,86			80,86
Agroekoloģijas prakses bioloģiskas saimniecības (EK07)					30,10		30,10			39,20
Briyprātīgs saistītais atlalsts par dārzeniem (SDA)					476,00		476,00			476,00
Bioloģiskās lauksaimniecības atbalsts										518,00
KOPĀ (7)					586,96		586,96			1114,06
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ienāmumi+atbalsts)-(kopā mainīgās izmaksas))					8203,12		5751,82			-2802,50

Izstrādātās gurku bruto segums parāda konkrētas audzēšanas tehnoloģijas, kas saskārā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šados apstākļos iegūtu konkrēto razību.

IENĀMUMI	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	
Gurki	t	20,0	1080,00	21 600,00	9,8	1080,00	10 584,00	5,8	1500,00	8700,00
KOPĀ (1)				21 600,00			10 584,00			8700,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS										
IZĒMELU IZMAKSAS										
Sēklas	tkst. tkst.	30	250,00	7500,00	50	37,19	1859,50	40	260,00	10 400,00
Šķādi	kg	600	1,03	618,00	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (1179:92:180)	0,96	480,00	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (38:18:55)		
Mēslojums:	kg	400	0,96	384,00		0,94	188,00			
Tirvīlā	kg	400	0,94	376,00		0,74	2,22			
NPK 12:8:16	kg	9	0,74	6,66		3	8,22			
NPK 11:11:21	kg	5	2,74	13,70		3				
Nitrbor	litri					2,74				
Calcinit	litri									
Universal Bio	litri									
Kelpak	litri									
Kūtsmēsi	litri									
Biomiks	litri									
Augu aizsardzība:										
Fungicīdi										
Insekticīdi										
Bioloģiskie AAL										
KOPĀ (2)					9528,23		2928,52			25,50
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS										10 644,42
Minerālmēšu izkliedēšana	reizes	4	21,00	84,00	2	21,00	42,00	35	4,10	143,50
Kūtsmēšu izkliedēšana	reizes	2	37,52	75,04	2	37,52	75,04	2	37,52	75,04
Kultivāšana	reizes	1	180,00	180,00	1	80,00	80,00	1	180,00	180,00
Sēšana	reizes	1	22,70	22,70	1	22,70	22,70	1	22,70	22,70
Stādīšana	reizes	1	6,90	268,96	39	6,90	268,96	39	6,90	268,96
Pievēšana	reizes	39	80,00	160,00	2	80,00	160,00	2	80,00	160,00
Ravēšana	reizes	2	23,53	117,65	3	23,53	70,59	2	23,53	47,06
Rušināšana	reizes	5	200	6,90	1379,26	98	6,90	675,84	58	399,99
Smidzināšana	h	100	6,90	689,63	49	6,90	337,92	29	6,90	199,99
Gurku novākšana ar rotām	h	2000	0,71	1413,33	980	0,71	692,53	580	0,71	409,87
Šķirošana	tkm	1	65,04	65,04	1	65,04	65,04	1	65,04	65,04
Transports (1,5 t/100 km)	reizes									
Aršana	reizes									
KOPĀ (3)					4455,62		2490,62			1972,14
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)					13 983,84		5419,14			12 616,56
BRUTO SEGUMS 1 (5=1+2) ((ienāmumi+atbalsts)-(izmaksas))					12 071,77		7655,48			-1944,42
BRUTO SEGUMS 2 (6=1+4) ((ienāmumi+atbalsts)-(izmaksas))					7816,16		5164,86			-3916,56
ATBALSTS										
Ilgspēļu sekmejōšais ienākumu pamatatlalsts (ISIP)										
Atbalsts par viedu un klimatam labvēlīgu lauksaimniecības praksi (EK01)					80,86		80,86			80,86
Agroekoloģijas prakses bioloģiskas saimniecības (EK07)					30,10		30,10			39,20
Briyprātīgs saistītais atlalsts par dārzeniem (SDA)					476,00		476,00			476,00
Bioloģiskās lauksaimniecības atbalsts										518,00
KOPĀ (7)					586,96		586,96			1114,06
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ienāmumi+atbalsts)-(kopā mainīgās izmaksas))					8203,12		5751,82			-2802,50

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC augkopības konsultantes levas Kamerādes-Snedzes, vecākā speciālistu dārzziņpībā Māra Navila, kā arī lauku saimniecību sniegtie dati.

KARTUPPELI

bruoju seduma sasādišanai izmantoji LKK audzopibas konsultantes Ievas Kamerādes-Sniedzes, vecākā speciālistā dārzkopībā Mārī Nārīja, kā arī lauku salīmniecību sniegtie dati.

KIMENES

Bruto sequuma sasiādišanai izmantoti HKC audzēkņu konsultantes levas Kamerādes-Sniedzes un lauku saimniecību sniegtie dati.

KIPLOKI (ziemās)

IEŅĒMUMI	Mērvienība	Daudz.	Intensīvi (no daivīņām)	Bioģiski
	t	3,5	Cena, EUR	Kopā, EUR
KOPĀ (1)			3350,00	11 725,00
MAINGĀS IZMAKSAS	kg	1000	5,20	5200,00
Sēkas	kg	500	0,84	420,00
Mēsljums:	kg	100	0,94	94,00
Tirvielā	kg	100	0,28	28,00
NPK 12:11:8	kg	100	1,09	109,00
Yara Vita Nitabor	kg	100	8,21	82,10
Amonija sulfāts	kg	10		
Kālija sulfāts	litrī			
Omex Calmax	litrī			
Kelpak	t			
Kūtsmēši	kg			
Biomiks				
Augu aizsardzība:				
Herbicidi				
Fungicidi				
Citis maiņīgās izmaksas:				
Maisi rāžas realizācijai (20 kg)	gab.	175	0,08	14,00
KOPĀ (2)			6121,79	150
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS	reizes	4	21,00	84,00
Minerālnēšu izkliedēšana	reizes	2	37,52	75,04
Kūtsmēšu izkliedēšana	reizes	1	0,50	500,00
Kultivēšana	kg	1000	375	375,00
Ecešana	h	32	6,90	220,68
Daivīnu sagatavošana stādīšanai	h	60	6,90	413,78
Stādīšana	reizes	4	34,17	136,68
Ravēšana	reizes	3	23,53	70,59
Ziedkopu nolausana	reizes	1	82,22	82,22
Vagošana	reizes	1	155,00	542,50
Smidzināšana	reizes	1	252,00	882,00
Kiploku novārkšana ar racēju	reizes	1	50,00	175,00
Razas savāksana, sakņu, laktu nogriesana	t	3,5	1,06	371,00
Notrišana un tarošana	t	3,5	65,04	65,04
Žāvēšana	tkm	350	180,00	360,00
Transports (1 t/100 km)	reizes	1		
Aršana	t	2		
Uzglabāšana (2 mēneši)				
KOPĀ (3)			4353,53	10 475,32
KOPĀ MAINGĀS IZMAKSAS (4=2+3)			1249,68	10031,46
BRUTO SEGUMIS 2 (6=1-4) (ieņēmuši-kopā mainīgās izmaksas)				4968,54
ATBALSTS				
Ilgspēju sekmējošais iemāķumu pamatabalsts (ISP)				
Atbalsts par videi un klimatam labvēlīgu lauksmīniecības praksi (EKO1)				
Agroekoloģijas praktikas bioloģiskās saimniecībās (EKO7)				
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par tārzeniem (SDA)				
Biolodisks kās lauksmīniecības atbalsts				
KOPĀ (7)			586,96	1114,06
BRUTO SEGUMIS 3 (8=(1+7)-4) (ieņēmuši+atbalsti)-kopā mainīgās izmaksas)			1836,64	6082,50

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC augkopības konsultantes levas Kamerādes-Shiedzes, vecākā speciālista dārzhopībā Māra Narvila, kā arī lauku saimniecību sniegtie dati.

RABARBERI (BIOLOGISKI)

IĒNĒMUMI	Mēr-vienība	1. gads (stādīšana)		2. gads		3.-12. gads	
KOPĀ (1)	t	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
MAINIĜAS IZMAKSAS							
Stādī (viengadži)							
Tirvīeļa	gab.	10 000	1,80	18 000,00			
Physio Natur PKS 41	kg	200	N P ₂ O ₅ ;K ₂ O (38:44:85)	136,00			
Kūsmēši	kg	36	3,66	128,10	30	3,66	N P ₂ O ₅ ;K ₂ O (32:16:47)
Kelpkak	t	3	10,99	32,97			
Citas mainīgās izmaksas:							
Kastes (10 kg)	gab.						
KOPĀ (2)							
MAŠINĀ UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS							
Minerālmēslu izkledēšana	reizes	1	21,00	21,00			
Šķķēšana	reizes	1	28,80	28,80			
Kultivēšana	reizes	1	37,52	37,52			
Stādīšana ar rokām	h	40	6,90	275,85			
Kūsmēšlu izkledēšana	h	35	4,10	143,50	30	4,10	
Novākšana ar rokām	tonnas				30	6,90	
Transports (60 km/1 t)	km				204,82	165	
Rindstarpri rāvēšana/lapkopšana	km	160	6,90	1103,41	108	1,06	600
Arišana	reizes	1	65,04	120	6,90	827,56	120
KOPĀ (3)							
BRUTO MAINĪGAS IZMAKSAS (4=2+3)							
BRUTO SEGUMS 1 (5=(1-2) ienākumi-izvēju izmaksas)		-18 287,07					
BRUTO SEGUMS 2 (6=(1-4) ienākumi-Kopā mainīgās izmaksas)		-19 972,19					
ATBALSTS							
Ilgspēju sekmēotais ienākumu pamatabalsts (ISIP)							
Agroekoloģijas prakses biologiskās salinītiebās (EK07)							
Bioloģiskas lauksalinītiecas atbalsta maksājums							
Brivpārīgs saistītais atbalsts par darzeniem (SDA)							
KOPĀ (7)							
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) (ienākumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)		-18 858,13					
							7999,81

Bruto seguma sastādīšanai izmantoji LLKC vecākā speciālista dārzkopība Māra Narvila un lauku salinītiebu sniegtie dati.

RABARBERI (KONVENTIONĀLI)

IEŅĒMUMI		Mērvienība	1. gads (stādīšana)		2. gads		3.-12. gads
Rabarberi	KOPĀ (1)	t	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
MAINGĀS IZMAKSAS							
Stādi (viengadži)		gab.	10 000	1,70	17 000,00		
Tīvielā		kg	100	NP ₂ O ₅ ;K ₂ O (49:27:5)	69,00	200	NP ₂ O ₅ ;K ₂ O (37:18:40)
NPK 11:9:20		kg	35	3,66	128,10	100	0,69
Kūsmēši		kg			11,20	94,00	0,94
Nitrobor						300	0,94
Augu alzīsardzības līdzekļi							345,00
Citas mainīgas izmaksas:							282,00
Kastes (10 kg)		gab.			300	0,80	240,00
KOPĀ (2)				17 208,30		350	0,80
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS							
Minerālmēšu izkledēšana		reizes	1	21,00	21,00	3	21,00
Šķķēšana		reizes	1	28,80	28,80		63,00
Kultivēšana		reizes	1	37,52	37,52		
Stādīšana ar rokām		h	40	6,90	275,85		
Kūsmēšu izkledēšana		tonnas	35	4,10	143,50		
Smidzināšana		reizes	1	23,53	23,53		
Novārkšana ar rokām		h			66		
Transports (50 km/1 t)		tkm			240	6,90	1706,84
Rindstarpu rāvēšanai/apikopšanai		reizes	16	6,90	110,34	954,00	954,00
Aršana		h	1	65,04	65,04	16	110,34
KOPĀ (3)				705,58		861,90	2834,18
KOPĀ MAINGĀS IZMAKSAS (4=2+3)					17 913,88		3741,18
BRUTO SEGUMS 1 (5=1+2) (ieņēmumi+zeļuvelu izmaksas)					1333,90		
BRUTO SEGUMS 2 (6=1+4) (ieņēmumi+kopējā mainīgās izmaksas)					2728,00		
ATBALSTS					-17 913,88		
Ilgspēju sekmēmēšošais ierakumu pamatībalists (ISIP)					1966,10		
Atbalsts par videi un klimatam labvēlīgu lauksmīniecības praksi (EKO1)						80,86	80,86
Briņpārīgs saistītās atbalsts par dzēzeriem (SDA)						30,10	30,10
KOPĀ (7)						476,00	476,00
BRUTO SEGUMS 3 (8=(4+7)4) (ieņēmumi+ atbalsti+ kopējā mainīgās izmaksas)					586,96		586,96
						2453,06	8945,78
						2453,06	

Bruto seguma sastādīšanai izmantoji LLKC augkopības konsultantes Ievas Kamerādes-Sniedzes un Iauku saimniecību sniegtie dati.

Izstrādātais rabarberu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas rakstākā ar ekspertu viedokli ir piemētojis, lai šādos apstāklos iegūtu konkreto rāzību.							
Rabarberus stāda pavašari no 15. aprīla līdz 15. maijam vai no 1. Iedz 31. augustam.							
Rindstāpīas sezonā tiek rūpītās 2 reizes.							
Bruto segums sastādīts rabarberiem, kas audzēti augsnē ar 200 kg/ha K ₂ O un 180 kg/ha P ₂ O ₅ nodrošinājumu. Augsnēs skābums pH 5,7-6,0, trūdvielu saturis augsnē 2,5%.							
Taraš daudzums un izmaksas var mainīties atkarībā no uzglabāšanas, transportēšanas un realizēšanas veida.							

SALĀTI SILTUMNĪCĀS (1000 m²)

IEŅĒMUMI		Mēr- vienība	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
Salāti		kg	2500	2,00	5000,00
KOPĀ (1)					5000,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS					
IEJVIELU IZMAKSAS					
Dēsti		tūkst.	10	100,00	1000,00
Mēsojums:		kg	33	0,84	27,72
Trīvielā		kg	10	0,74	7,40
NPK 12:11:18		kg	0,30	8,21	2,46
Calcinit					
Omx Calmax					
Augu aizsardzība:					
Fungicidi					
Citas mainīgās izmaksas:					
Neitralizēta kūdra (KKS)		m ³	25	35,22	880,50
Iepakojums – kastes, plēve		gab.	34	8,00	272,00
KOPĀ (2)					2201,46
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS					
Substrāta izkliedēšana		h	8	6,90	55,17
Minerālmēšu izkliedēšana		h	1	6,90	6,90
Frēzēšana		reizes	1	49,71	49,71
Stādīšana		h	38	6,90	262,06
Ravēšana (2 reizes)		reizes	2	205,65	411,31
Laisīšana + papildmēlošana		h	50	6,90	344,82
Smidzināšana		h	1	6,90	6,90
Salātu novārkšana ar rokām		h	24	6,90	165,51
Tiršana un tarošana		h	50	6,90	344,82
Mazgāšana pirms realizācijas		h	2	6,90	13,79
Transports (60 km pa 200 kg)		tkm	150	5,30	795,00
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)					2455,99
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izviedētie izmaksas)					4657,45
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)					2798,54
BRUTO SEGUMS 3 (7=1-5) (kopā mainīgās izmaksas)					342,55

Bruto seguma sastādīšanai izmantiot LKL augkopības konsultantes levas Kamerādes-Snedzes un lauku saimniecību sniegtie dati.

SĪPOLI											
IENĀMUMI		Mēr-vienība	No sēklas		No sīkspoliem		Bioloģiski				
Sīpoli		t	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
KOPĀ (1)											
MAINĪGAS IZMAKSAS											
IZJUVELU IZMAKSAS											
Sēkla	milj. kg	1	1157,00	1157,00	1000	2,58	258,00	750	2,30	1725,00	
Sīkspoli	kg	400	N-P ₂ O ₅ -K ₂ O (123:44:174)	384,00	500	N-P ₂ O ₅ -K ₂ O (113:55:105)	480,00	N-P ₂ O ₅ -K ₂ O (38:18:55)			
Mēsiņumi:	kg	0,96			100	0,36	36,00				
Trīvielī:	kg	200	0,94	188,00	150	0,94	141,00				
NPK 11:1:1	kg	200			6	0,74	4,44				
Amonija nitrāts	kg	200	0,28	56,00	3	2,74	8,22				
Yara Vita Nitrobor	kg	300	0,84	252,00							
Yara Vita Calicnit	kg	6	8,21	49,26							
Universal BIO	litri	6	2,74	16,44							
Amonija sulfāts	litri	1	8,99	8,99							
Kālija magnēzijs	litri	1	7,48	7,48							
Omex Calimax	t										
Universal BIO											
Omex Foliar Boron											
Omex Sulphomex											
Kelpak											
Kūtsmēši											
Augu aizsardzība:											
Herbicidi											
Insekticidi											
Fungicidi											
Citas mainīgās izmaksas:											
Mainīgi realizācijai (66 gab. uz t)	gab.	1990	0,08	1980	0,08	1980	0,08	660	0,08	52,80	
KOPĀ (2)										1949,86	
MAISINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS											
Minerālmēsīnu izķiedēšana	reizes t	4	21,00	84,00	3	21,00	63,00	35	4,10	143,50	
Kūtsmēši izķiedēšana	reizes	2	37,52	75,04	2	37,52	75,04	2	37,52	75,04	
Kultivēšana	reizes	1	56,00	56,00	1	70,00	70,00	1	70,00	70,00	
Sēšanai/stādīšana	reizes	1	22,70	22,70							
Pievēšana	reizes	13	23,53	305,89	7	23,53	164,71	2	23,53	47,06	
Smidzināšana	reizes	1	80,00	80,00							
Rušināšana	h										
Ravēšana	reizes h	1	65,78	65,78	16	6,90	110,34	2	80,00	160,00	
Novāksana ar kraftāju	h	116	6,90	79,97	120	65,78	64	6,90		441,36	
Novāksana ar rokām	tkm	3000	0,53	159,00	3000	0,53	827,56	77	65,78	65,78	
Transporta (2 t/100 km)	reizes h	1	65,04	65,04	1	65,04	159,00	1000	0,53	531,02	
Aršana	h	33	6,90	228,88	33	6,90	229,88	1	65,04	530,00	
Sagatavošana realizācijai	t	15	45,00	675,00	15	45,00	675,00	5	65,04	65,04	
Zāvēšana, ventiļēšana, uzglabāšana (2 mēneši)										76,63	
KOPĀ (3)										225,00	
BRUTO MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)										2430,42	
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (Ienāmumi/izjūvelu izmaksas)										4380,76	
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (Ienāmumi/kopā mainīgās izmaksas)										8050,14	
ATBALSTS										5619,72	
Ilgspēju sekਮējōsais ienākumu pamataīstība (ISIP)										80,86	
Atbalsts par vielu un klimatam labvēlu lauksaimniecības praksi (EKO1)										30,10	
Agroekoloģijas prakses bioloģiskās saimniecības (EKO7)										476,00	
Briņpārtīga saistītais atbalsts par dārzniekiem (SDA)										518,00	
Bioloģiskās lauksaimniecības atbalsts											
KOPĀ (7)											
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) (Ienāmumi+atbalsts), kopā mainīgās izmaksas)										6733,78	

Bruto seguma sastādīšanai izmantoji LLKC augkopības konsultantes levas Kamerādes-Shiedzes, vecākā speciālista dārzkopībā Māra Navila, kā arī lauku saimniecību sniegtie dati.

Izstrādātās sīpolu bruto segums parāda konkretās audzēšanas tehnoloģijas, kas saskāra ar audzētā īpniecību, kā arī apstākļos iegūtu konkrēto ražu.
Bruto segums sastādīts sīpoliem, kas audzēti augsnē ar 150 kg/ha P ₂ O ₅ , un 180 kg/ha K ₂ O nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0–7,5, trūdīvielus saturis augsnē 2,5–2,8%.
Sīpolu sēklas izzējas un sīkspoli (15–20 mm diametrs) izstāšanās daudzums izvēlēts pēc eksperītu ieteikuma. Mēsījumā daudzums sīpoliem izvēlēts rāds, lai sasniedgtu optimālo rāžas līmeni.
Bioloģiskā audzēšanas variāntā drīkst izmantot tikai aizsardzības līdzekļus.
Sīpolus sej 45 cm attālās rindās vai 4–6 rindu slējās (110–120 cm plātums). Uz 1 ha tiek izstāts 1 miljons sīpoliem. Sīkspolius stāda, tikklidiz ir iepējama laukā apstrāde.

TOMĀTI SILTUMNĪCĀS (1000 m²)

IENĀMUMI	Mērvienība	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Intensīvi
Tomāti	t	20	800	16 000,00	16 000,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS					
KOPĀ (1)					
IZEVIELU IZMAKSAS					
Seklās	gab.	2200	0,30	660,00	Izstrādātais tomātu bruto segums parāda konkrētās audzēšanas tehnoloģijas, kas sasknā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai sajūstākotie iegūtu konkrēto rāzību.
Mesijsjums:	kg	150	0,74	111,00	
Tryvelā	kg	20	2,39	47,80	
Calcinit	kg	23	1,80	41,40	
Kristalons, dzeltenais	kg	412	2,11	869,32	
Kristalons, zālais	kg	180	1,88	338,40	
Kristalons, sarkanais	kg	1,10	3,80	4,18	
Kālija nitrāts	-				
Tradebor					
Augu aizsardzība:					
Fungicidi					
Insekticidi					
Citas mainīgas izmaksas:	gab.	80	2,48	198,35	
Kastes	gab.	2200	0,10	220,00	
Podini (reizi 10 gados)					
Poliellēna plēve siltumnīcai (reizi 5 gados)	m	4750	0,01	102,00	
Polietilēna plēve kudras reñēm (reizi 2 gados)					
Kudras substrāts (250 l māksas) (reizi 2 gados)					
Geoteikstila plēve 1254 m ² (reizi 10-15 gados)					
Plinīšanaas caurules	m	4750	0,01	140,60	
Auklas					
Trose plastrmass apvalķi (reizi 10 gados)	gab.	20	5,00	87,78	
Spriegotāji / 16 gab. (reizi 10 gados)	-	3	40,00	53,20	
Dzeltenie limes vairogi (20 gab.)	-	14	10,00	15,00	
Dezinfekcijas iðzeklis					
Slāpekļiskābe ijdens paskābināšanai					
Mazvērtīgais inventārs					
KOPĀ (2)					
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS					
Pliēves iķišana siltumnīcai	h	64	6,90	441,36	
Ģeoteikstila iķišāšana	h	32	6,90	220,68	
Substrāta sapildīšana podos (2200 gab.)	h	16	6,90	110,34	
Pliēves reñes sagatavojšana	h	6	6,90	41,38	
Sēšana a kastītēs	h	1,5	6,90	10,34	
Plikēšana podos	h	6	6,90	41,38	
Dēstu laistīšana un papildmēšošana (t. sk. elektībra)	h	4	6,90	21,56	
Plinīšamo cauruli iķišāšana	h	18	6,90	27,59	
Stādu izstādīšana	h	24	6,90	124,13	
Troses uzlikšana, stādu uzsiezīšana	h	224	6,90	165,51	
Laišana un meslošana (t. sk. elektībra)	h	420	6,90	2896,46	
Kopšana (pažari nolaušana, attlapošana, galotņu saisināšana utt.)	h	1200	1,06	1272,00	
Razas novāksana, šķirošana	h	0,5	6,90	3,45	
Transporti (60 km pa 600 kg)	h	20	6,90	137,93	
Pliīšamo cauruli novāksana	h	20	6,90	137,93	
Augu aizsardzības līdzekļu sniedzīšanā					
KOPĀ (3)					
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (Ienāmumi-izvēielu izmaksas)				10 953,72	
BRUTO SEGUMS 2 (6=1+4) (Ienāmumi-kopā mainīgās izmaksas)				3323,30	

Bruto seguma sastādīšanai izmantoji LLKC augkopības konsultantes levas Kamerādes-Snedzes un lauku saimniecību sniegtie dati.

3.1.3. GRAUDAUGI, EĻLAS AUGI, ŠĶIEDRAUGI, PĀKŠAUGI GRAUDKOPĪBAS NOZĀRES APSKĀTS PAR 2024. GADU

Vērtējot 2024. gadu graudkopības nozarē kopumā, jāatzīst, ka arī šis lauksaimniekiem bija ģeopolitiskās nestabilitātes, neziņas un agroklimatiskajiem izaicinājumiem piepildīts gads. Arvien biežāk lauksaimniekiem jārēķinās ar mainīgajiem klimatiskajiem apstākļiem. Ari šis gads bija ar saviem izaicinājumiem: kailsalu ziemājiem Vidzemē un Latgalē, stiprām lietusgāzēm un vēju Zemgalē, vietām sausumu Kurzemē un Latgalē.

Lai gan Latvijā kopumā aizvadītā ziema bija siltāka un nokrišņiem bagātāka nekā citus gadus, tomēr pārmitrā augsne rudenī, stiprais kailsals janvāra sākumā, kas vietām sasniedza mīnuss 26 grādus un Daugavpilī pat mīnuss 29,5 grādus, pēc tam biezās sniega segas izveidošanās janvāra vidū un atkusnis janvāra beigās, applūdinot zemākās lauku vietas, būtiski ietekmēja ziemāju pārziemošanu. Stiprā kailsala ietekmē daudzviet Vidzemes un Latgales reģionos rapsis pilnībā izsala. Labāka situācija bija Zemgalē un Kurzemē, kur kailsals nebija tik ilgstošs un spēcīgs, jo bija izveidojusies neliela sniega sega, tomēr kailsala ietekmē rapša lapas apsala, kas ietekmēja tā attīstību. Savukārt, strauji kūstot sniegam janvāra beigās, uz sasalušas augsnes applūda lauki un rapsis izslika.

Graudaugu sējumi kopumā pārziemoja labi. Sliktāk pārziemoja graudaugi Vidzemes un Latgales reģionos, kuri bija vairāk pārauguši, būtiska ietekme uz graudaugu pārziemošanu bija šķirnei, ko lauksaimnieki atkal pēc šis smagās ziemas varēja novērtēt.

Lielākā daļa rapša sējumu Latgalē un Vidzemē tika pārsēti, bet nepārsētie bija izretojušies. Maija sākumā Latgalē, Vidzemē un Kurzemē bija salnas, kas vietām apsaldēja rapsi, it īpaši centrālā dzinuma ziedpumpurus un lapas, kā arī graudaugiem radīja stresu, lapas sāka dzeltēt. Turpmākā augu attīstībā mitrums un vēsais laiks veicināja rapša zarošanos un jaunu ziedpumpuru veidošanos. Rapša sējumos savairojās kaitēkļi, it īpaši stublāju smecernieks un spīdulis, kuru iero-bežošanai bija jāveic to ierobežošanas pasākumi.

Daļa nepārziemojušo platību tika pārsētas ar vasaras rapsi, līdz ar to šajā gadā dubultojušās vasaras rapša sējplatības (22,3 tūkst. ha), salidzinot ar pagājušo gadu, kad tika apsēti 10,1 tūkst. ha, arī ražas līmenis šogad bija augstāks – 1,63 t/ha – nekā 2023. gadā, kad tika iegūtas 1,48 t/ha. Vasaras graudaugu ražas līmeni daudzviet ietekmēja sausums, lai gan graudaugi pavasarī sacerojā labi, tomēr, iestājoties sausam un karstam laikam, augi neattīstīja visus sacerojušies stiebrus, rezultātā samazinot potenciālo ražas līmeni vasarājiem. Vidzemē un Latgalē auzām skarās bija mazāk graudu. Kurzemē un Latgalē vasaras kviešiem sausuma ietekmē veidojās sīkāki graudi ar zemāku kvalitāti.

Lai gan ražas novāšanu lauksaimnieki šogad varēja uzsākt 10 dienas agrāk kā ierasts, tomēr jūlijā atnāca ar izaicinājumiem, karstās dienas mijās ar lietusgāzēm un vētru. Bauskas novadā jau 11. jūlijā plosījās postōšs pērkona negaiss, sasniedzot vēja ātrumu 29 m/s un radot plašus postījumus laukos, sasidot labību veldrē un izsitol rapsi. Savukārt 28. un 29. jūlijā ekstremālie laika apstākļi un meteoroloģiskā situācija lauksaimniekiem bija kaut kas nepieredzēts. Nokrišņu daudzums, kas nolija 12 stundu laikā bija: Zemgalē – Jelgavā, Olainē vairāk nekā 200 mm, Vircavā 170 mm, Elejā, Vilcē un Bauskā 150 mm, Rīgā un Ogrē 120 mm, Siguldā 100 mm, Gulbenes un Balvu novadā 60 mm. Stiprā vēja brāzmas, kas Rīgas līča piekrastē un Rīgā sasniedza 30–32 un Zemgalē 26–28 m/s, radīja plašus laukaugu postījumus.

Zemgalē jūlijā lietusgāzes un vētra izsita nenokulto rapsi, saveldrēja nenokultos zirņu, ziemāju un vasarāju graudaugu sējumus, kā rezultātā bija apgrūtināta novāšana, bet sausais un siltais laiks ļāva sējumus novākt – graudaugu ražas bija labas, bet graudu kvalitāte samazinājās.

Pākšaugi – lauka pupas un zirņi – pārmitrās augsnes dēļ tika iesēti vēlāk, pavasarī izveidoja spēcīgu sakņu sistēmu, kas mazāk cieta no sausuma apstākļiem atsevišķos Latvijas reģionos. Siltā un Saulainā laika dēļ ražas novāšanu varēja uzsākt ātrāk un iegūt labas sēklu ražas, bet daudzviet, kur pupu sēklgrauzis bija vairāk izplatījies un netika laikus ierobežots, lauka pupu sēklas bija bojātas, kas neļāva iegūt pārtikas kvalitātes ražu.

Šis gads griķiem bija ļoti labvēlīgs. Pietiekams mitrums un siltums deva augstas ražas. Griķu kulšanai bija ļoti labvēlīgi laika apstākļi, jo pēc rudens salnām laiks bija sauss un Saulains, kas ļāva griķiem sasniegt optimālo mitrumu kulšanai.

Lauksaimniekiem nepieciešams izvēlēties ziemcietīgas ziemāju šķirnes, ieviest saimniecības specializācijai atbilstošu augu maiņu, nodrošināt augsnes auglības paaugstināšanu un bioloģisko aktivitāti, kas stabilizētu kultūraugu ražas līmeni un paaugstinātu ekonomisko efektivitāti saimniecībā.

**ANDRIS SKUDRA,
LLKC Augkopības nodaļas eksperts**

AUZAS (pērkot tehniskos pakalpojumus)

	Mēr- viensība	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Bio loģiski
IENĀMUMI								
Graudī	t	2,9	190,00	551,00	1,4	295,00	413,00	
KOPĀ (1)				551,00				413,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS IZEJVIELU IZMAKSAS	kg	200	0,44	88,00	210	0,50	105,00	
Sēkla	kg	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (61:27:27)	0,48	86,40	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (32:16:47)			
Mēslojums:	kg	180	0,36	36,00				
Trivielā	kg	100						
NPK 15:15:15+11S	t							
Amonija nitrāts 34%								
Kūtsmēši (reizi piecos gados)								
Augu aizsardzība:								
Kodne								
Herbicīdi								
KOPĀ (2)				231,59				214,80
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS	reizes	2	21,00	42,00				
Minerālmēsīlu izkliedēšana	t	1	37,52	37,52	30	4,10	123,00	
Kūtsmēši un izkliedēšana	reizes	1			1	37,52	37,52	
Kultivēšana	reizes	1	44,20	44,20	1	26,90	26,90	
Sējumu ečēšana	reizes	1	23,53	23,53	1	44,20	44,20	
Sēšana	reizes	1	92,82	92,82	1			
Smidzināšana	reizes	1						
Graudu kulišana	reizes	1						
Salmu presēšana ritulos (t. sk. aukla)	t	2,9	3,11	9,02	1	92,82	92,82	
Graudu tīrišana	t	2,9	4,44	25,75	1	61,70	61,70	
Graudu kaltēšana (2 t%)	tkm	174	0,060	10,35	1	3,11	4,35	
Transporti (20 t/60 Km)	t							
Aršana	reizes	1	65,04	65,04	1	4,44	12,43	
KOPĀ (3)				350,23				65,04
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				581,83				472,96
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ienāmumi-kopā mainīgās izmaksas)				319,41				687,76
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ienāmumi-kopā mainīgās izmaksas)				-30,83				198,20
ATBALSTS								-274,76
Ilgspēju sekmējošais lenākumu pamatalbalsts (ISIP)					80,86			80,86
Atbalsts par videi un klimatam labvēlīgu lauksaimniecības praksi (EKO1)					30,10			39,20
Agroekoloģijas prakses bioloģiskās saimniecības (EKO7)								103,00
Bioloģiskā lauksaimniecība (BLA)								223,06
KOPĀ atbalsts (7)					110,96			-51,70
BRUTO SEGUMS 3 (3-(1+7)-4) ((ienāmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				80,13				

Bruto seguma sastādīšanai izmantoji LLKC Augkopības nodajas un Vides nodajas sniegtie dati.

AUZAS (izmantojot saimniecības īpašumā esošo tehniku)

	Mēr-vienība	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Biolodžiski
IENĀMUMI								
Graudī	t	2,9	190,00	551,00	1,4	295,00	413,00	
KOPĀ (1)				551,00				413,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS IZEVIELU IZMAKSAS	kg	200	0,44	88,00	210	0,50	105,00	
Sēkla	kg	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (6:1:27:27)	0,48	86,40	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (32:16:47)			
Mēslojums:	kg	180	0,36	36,00	30	3,66	109,80	
Trīvielā	kg							
NPK 15:15:15+11S	kg							
Amonija nitrāts 34	kg							
Kūtsmēslis (reizi piecos gados)	t							
Augu aizsardzība:								
Kodīne								
Herbicidi								
Citas mainīgās izmaksas:								
Tikls	gab.							
KOPĀ (2)				231,59				219,66
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS	reizes	2	9,48	18,95	1	97,61	97,61	
Minerālmēšļu izkliedēšana	reizes	1	18,48	18,48	1	18,48	18,48	
Kūtsmēšļu izkliedēšana	reizes	1	29,29	29,29	1	14,82	14,82	
Kultivēšana	reizes	1	8,98	8,98	1	29,29	29,29	
Sēšana	reizes	1	117,01	117,01	1	117,01	117,01	
Smidzināšana	reizes	1	2,9	3,11	1	46,91	46,91	
Graudu kulišana	t	2,9	4,44	25,75	1,4	3,11	4,35	
Saimu presēšana ritulos	t	2,9	8,14	23,60	1,4	4,44	12,43	
Graudu tīrīšana (pakaļpojums)	t	2,9	64,83	64,83	1	8,14	11,40	
Graudu kaltēšana (2 t%) (pakaļpojums)	reizes	1				64,83	64,83	
Transports (20 t/60 km)								
Aršana								
KOPĀ (3)				315,92				417,15
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4+2+3)				547,52				636,81
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (Ienāmumi-izējielu izmaksas)				319,41				193,34
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (Ienāmumi-kopā mainīgās izmaksas)				3,48				-223,81
ATBALSTS								
Ilgspēju sekmejošais lenākumu pamataitbalsts (ISIP)								
Atbalsts par videi un klimatam labvērtīgu lauksaimniecības praksi (EKO1)								
Agroekoloģijas prakses bioloģiskās saimniecības (EKO7)								
Biolodžiskā lauksaimniecība (BLA)								
KOPĀ atbalsts (7)								
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((Ienāmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				110,96				223,06
				114,44				-0,75

Bruto seguma sastādīšanai izmantojti LLKC Augkopības nodalas un Vides nodalas sniegtie dati.

Izstrādātais auzu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertru viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrētu ražību.
Bruto segums sastādīts auzām, kas audzētas augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu.
Augsnes skābums pH 6,0-7,0, trūdiņu saturs augsnē 2,0-2,5%.

Auzu sēklas izsejās daudzums izvēlēts pēc ekspertru ieteikuma.
Mēslojuma daudzums auzām izvēlēts tāds, lai sasniegtu optimālo rāžas līmeni.
Bioloģiskā audzēšanas varianta dīķist izmantot tikai bioloģiskos mēslošanas (kūtsmēši, komposts) un augu aizsardzības līdzekļus.
Graudu tīrīšanas un kaltēšanas pakaļpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakaļpojumu sniedzējiem, un to cenas nemetas no LLKC apkopotajām tehnisko pakaļpojumu vidējām cenām 2024. gadā. Pāriejām tehniskajām operācijām piemērotas LLKC Inženieritehniskās nodalas, eksperta aprēķinātās izmaksas, kādās tās varētu būt, ja operācijas veic ar saimniecībā pieejamo tehniku (tehniskie parametri tiek piņemti). Skaidrojumu par tehnisko izmaksu aprēķinu skaitā levadraistā. Pēc ekspertru atzinuma, auzas vidēji tiek transportētas 60 km lielā attālumā pa 20 t vienā reizē. Kaitēšanai izvēlēti 2 t%, jo 2024. gads bija labvēlīgs auzu audzēšanai un novākšanai. Pakalpojuma sniedzeja ir zenojuma likmēm.
Katrā saimniecībā sāņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugumam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieejot atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbalstoši 2024. gadam
Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pīredzī, bet to nevar uzskaņīti par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadijumā ir īvērtēj korekcijs atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākliem (augsnes auglība, iekultivētības pakape, nezāļainība u. c.).

GRIĶI (pērkot tehniskos pakalpojumus)

	Mēr-vienība	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Biotoloģiski
IENĀMUMI Griķi	t	1,4	265,00	371,00	1,4	340,00	476,00	Izstrādātais griķu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šados apstāklos iegūtu konkrētu ražību.
KOPĀ (1)				371,00			476,00	
MAŅĪGĀS IZMAKSAS IZEJVIELU IZMAKSAS Sēklas Mēslojums: Tīrvielā NPK 8:20:30+3S	kg	100	0,40	40,00	90	0,65	58,50	Bruto segums sastādīts griķiem, kas audzēti augsnē ar vidēju pH 6,0, trūdvielu saturs augsnē 2,0-2,5%.
KOPĀ (2)	kg	250	N:P ₂ O ₅ ;K ₂ O (20:50:70) 0,57	142,50	N:P ₂ O ₅ ;K ₂ O (0:0:0) 182,50		58,50	
MAŠINU UN ROKU DARBU OPERĀCIJAS								
Minerālmēsli izkliedēšana	reizes	1	21,00	21,00	1	37,52	37,52	
Sultivēšana	reizes	1	37,52	37,52	1	44,20	44,20	
Kušana	reizes	1	44,20	44,20	1	92,82	92,82	
Tīršana	reizes	1	92,82	92,82	1	3,11	3,11	
Kaltēšana (2 t%)	t	1,4	3,11	4,35	1,40	4,44	4,35	
Transporti (5 t/60 km)	t	1,4	4,44	12,43	1,40	4,44	12,43	
Aršana	tkm	84	0,212	17,81	84	0,212	17,81	
	reizes	1	65,04	65,04	1	65,04	65,04	
KOPĀ (3)			295,17	295,17		274,17	274,17	
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)			477,67	477,67		332,67	332,67	
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ienāmumi+izjelēju izmaksas)			188,50	188,50		417,50	417,50	
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ienāmumi+kopā mainīgās izmaksas)			-106,67	-106,67		143,33	143,33	
ATBALSTS						80,86	80,86	
Ilgspēju sekmējošais ienākumu pamatbalsts (ISIP)								
Atbalsts par videi un klimatam labvērtīgu lauksaimniecības praksi (EKO1)			80,86	80,86				
Agroekoloģijas prakses bioloģiskās saimniecības (EKO7)			30,10	30,10				
Biooloģiskā lauksaimniecība (BLA)								
KOPĀ atbalsts (7)								
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ienāmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)			4,29	4,29		366,39	366,39	

Bruto seguma sastādīšanai izmantoji LLKC Augkopības nodalas un Vides nodajas sniegtie dati.

GRIKI (izmantojot saimniecības īpašumā esošo tehniku)

Brieto seguma sastādīšanai izmantoti HJKC Avakon®bas nodalas un Vides nodalas sniegtie dati.

<p>Izstrādātais griķu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šados apstākļos iegūtu konkrētu ražību.</p>	<p>Bruto segums sastādīts griķiem, kas audzēti augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0, trūdvielu saturs augsnē 2,0–2,5%.</p>	<p>Griķu sēklas izsējas daudzums izvēlēts pēc ekspertu ieteikuma. Mēslojumi daudzums grikiem izvēlēts tāds, lai sasniegtu optimālo ražas līmeni. Bioloģiskajā audzēšanas variantā drīkst izmantot tikai bioloģiskos mēšlošanas (kutsmēsi, komposti) un augu aizsardzības līdzekļus.</p>	<p>Graudu tiršanas un kaltēšanas pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas nemdas no LLKC apkopotajām tehnisko pakalpojumu vidējām cenām 2024. gadā. Pārējām tehniskajām operācijām piemērotas LLKC Inženierītehniskās nodalas eksperta aprēķinātās izmaksas, kādās tās varētu būt, ja operācijas veic ar saimniecību pieejamo tehniku (tehniskie parametri tiek pieņemti). Skaidrojumu par tehnisko izmaksu aprēķinu skaitit levadrankstā. Pēc eksperimentu atzinumā, griķi vidēji tiek transportēti 60 km ilēā attālumā pa 5 t vienai reizē. Kaltēšanai izvēlēti 2 t⁰/jo 2024. gads bija labvēlīgs griķu audzēšanai un novākšanai. Kaltēšanas izmaksas atskirībā no saražotā produkcijas apjomā, mitruma un pakalpojuma sniedzēja izcenojuma likmēm.</p>	<p>Katrā saimniecībā samērtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugumam var atšķirties jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2024. gadam.</p>	<p>Sastādītais bruto segums pamatojoties uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskaņot par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes augība, ieklivitvērtības pakāpe, nezālāinība u. c.).</p>
--	---	---	--	--	---

KĀNEPES (pērkot tehniskos pakalpojumus)

	Mēr– vienība	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Skiedrai
IENĒMUMI Kanepes stiebri	t	5,0	150,00	750,00	
KOPĀ (1)				750,00	
MAINĪGĀS IZMAKSAS IZEVIELU IZMAKSAS	kg	40	7,00	280,00	
Sēkla Mēslojums: Trīvielā NPK 8:20:30+3S	kg	200	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (16:40:60) 0,57	114,00	
KOPĀ (2)	kg	394,00			
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS	reizes	1	60,58	60,58	
Kombinētā sējmašīna (ar minerālmēslu iestrādi)	reizes	1	30,00	30,00	
Kanepju tīlināšana, apvēršana	reizes	1	46,81	46,81	
Kanepju plaušana	tkm	400	0,21	84,80	
Transports kanepju stiebriņiem (5 t/80 km)	reizes	1	65,04	65,04	
Arsana				287,23	
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				681,23	
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ienēmumi-izvelvielu izmaksas)				356,00	
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ienēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				68,77	
ATBALSTS					
Ilgtspēju sekmējošais ienākumu pamatbalsts (ISIP)				80,86	
Atbalsts par videi un klimatam labvēlīgu lauksaimniecības praksi (EKO1)				30,10	
Brīvprātīgais saistītais atbalsts par protēnaugiem (SAP)				128,00	
KOPĀ atbalsts (7)				238,96	
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ienēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				307,73	

Iestrādātais kanepju bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.	Bruto segums sastādīts kanepēm, kas audzētas augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,5, trūdvielu saturs augsnē 2,0–2,5%.	Kanepju sēklas izsējas daudzums izvēlēts pēc ekspertu ieteikuma. Mēslojuma daudzums kanepēm izvēlēts tāds, lai sasniegtu optimālo ražas līmeni.	Pirms sēklu iegādes ieteicams sazināties ar sēklu selekcionāriem, lai noskaidrotu jūsu saimniecības apstākļiem piemērotāko šķirni.	Visi nepieciešamie pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas nemetas no LLKC apkopotajām vidējām tehnisko pakalpojumu cenām Latvijā 2024. gadā. Pēc ekspertu atzinuma, kanepju stiebriņi tiek transportēti 80 km attālumā pa 5 t vienā reizē.	Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskaitīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezālainība u. c.).
---	---	---	--	---	---

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodajas un lauku saimniecību sniegtie dati.

LAUKA PUPAS (pērkot tehniskos pakalpojumus)

	Mērīvienība	Intensīvi	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Minimālā augstnes apstrāde	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Biotūriski
IENĀMUMI										
Graudī	t	4,2	255,00	1071,00	1071,00	4,0	255,00	1020,00	1,0	280,00
KOPĀ (1)										280,00
MAIŅĀS IZMAKSAS IZVIELU IZMAKSAS	kg	300	0,43	129,00	320	0,43	137,60	330	0,43	141,90
Mēslojums:	kg	250	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (37:50:75)	142,50	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (37:50:75)	0,57	142,50	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (32:16:47)		
Tirviešā	kg	80	0,57	45,00	250	0,28	22,40	250	0,28	
NPK 8:20:30+2S	kg	2,5	0,28	2,40	80	2,40	6,00	80	2,40	
Amonija sulfāts 21+24S	litri				2,5			2,5		
Bors	t									
Kūtsmēši (reizi piecos gados)										
Augu aizsardzība:										
Herbicidi										
Insekticidi										
Fungicidi										
KOPĀ (2)										251,70
MAIŠNU UN ROKU DAREBA OPERĀCIJAS	reizes	2	21,00	42,00	2	21,00	42,00	30	4,10	123,00
Minerālmēsītu izkliedēšana	reizes	1	37,52	37,52	1	60,58	60,58	1	37,52	37,52
Kūtsmēši izkliedēšana	reizes									
Kultivēšana	reizes	1	44,20	44,20	3	23,53	70,59	1	44,20	44,20
Kombinētā augstnes apstrāde + sēja	reizes	3	23,53	70,59	1	92,82	92,82	1	92,82	92,82
Sēšana	reizes									
Smidzināšana	reizes	1	92,82	92,82	1	3,11	12,44	1,0	3,11	3,11
Graudūku ūdens	reizes	4,2	3,11	13,06	4,0	4,44	35,52	1,0	4,44	8,88
Graudūku kārtēšana	reizes	4,2	4,44	37,30	4,0	0,060	14,28	60	0,060	3,57
Graudūku kārtēšana (2 t%)	tkm	252	0,060	14,99						
Transporti (20 t/60 km)	reizes									
Pieviešana	reizes	1	65,04	65,04				1	22,70	22,70
Aršana										
KOPĀ (3)										65,04
KŪTSMĒŠI IZMAKSAS (4=2+3)										400,84
BRUTO SEGUMS 1 (5=1+2) (ienāmumi-izvejelu izmaksas)										652,54
BRUTO SEGUMS 2 (6=1+4) (ienāmumi-kopā mainīgās izmaksas)										28,30
ATBALSTS										-37,54
Ilgispēju sekmējošais ienākumu pamatbalsts (ISIP)										
Agroekoloģiskas prakses bioloģiskas saimniecības (EKO7)										
Bioloģiskā laiksaimniecība (BLA)										
Briyprātīgais saistītais atbalsts par proteinaugiem (SAP)										
KOPĀ atbalsts (7)										
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ienāmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)										-78,48

Bruto seguma sastādīšanai izmanto LKKC Augkopības nodajās un Vides nodalas sniegtie dati.

Izstrādātais lauka pupu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskāra ar eksperītu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.
KOPĀ (1)
MAIŅĀS IZMAKSAS IZVIELU IZMAKSAS
Sēkla
Mēslojums:
Tirviešā
NPK 8:20:30+2S
Amonija sulfāts 21+24S
Bors
Kūtsmēši (reizi piecos gados)
Augu aizsardzība:
Herbicidi
Insekticidi
Fungicidi
KOPĀ (2)
MAIŠNU UN ROKU DAREBA OPERĀCIJAS
Minerālmēsītu izkliedēšana
Kūtsmēši izkliedēšana
Kultivēšana
Kombinētā augstnes apstrāde + sēja
Sēšana
Smidzināšana
Graudūku ūdens
Graudūku kārtēšana
Graudūku kārtēšana (2 t%)
Transporti (20 t/60 km)
Pieviešana
Aršana
KOPĀ (3)
KŪTSMĒŠI IZMAKSAS (4=2+3)
BRUTO SEGUMS 1 (5=1+2) (ienāmumi-izvejelu izmaksas)
BRUTO SEGUMS 2 (6=1+4) (ienāmumi-kopā mainīgās izmaksas)
ATBALSTS
Ilgispēju sekmējošais ienākumu pamatbalsts (ISIP)
Agroekoloģiskas prakses bioloģiskas saimniecības (EKO7)
Bioloģiskā laiksaimniecība (BLA)
Briyprātīgais saistītais atbalsts par proteinaugiem (SAP)
KOPĀ atbalsts (7)
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ienāmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)

Izstrādātais lauka pupu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskāra ar eksperītu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.
KOPĀ (1)
MAIŅĀS IZMAKSAS IZVIELU IZMAKSAS
Sēkla
Mēslojums:
Tirviešā
NPK 8:20:30+2S
Amonija sulfāts 21+24S
Bors
Kūtsmēši (reizi piecos gados)
Augu aizsardzība:
Herbicidi
Insekticidi
Fungicidi
KOPĀ (2)
MAIŠNU UN ROKU DAREBA OPERĀCIJAS
Minerālmēsītu izkliedēšana
Kūtsmēši izkliedēšana
Kultivēšana
Kombinētā augstnes apstrāde + sēja
Sēšana
Smidzināšana
Graudūku ūdens
Graudūku kārtēšana
Graudūku kārtēšana (2 t%)
Transporti (20 t/60 km)
Pieviešana
Aršana
KOPĀ (3)
KŪTSMĒŠI IZMAKSAS (4=2+3)
BRUTO SEGUMS 1 (5=1+2) (ienāmumi-izvejelu izmaksas)
BRUTO SEGUMS 2 (6=1+4) (ienāmumi-kopā mainīgās izmaksas)
ATBALSTS
Ilgispēju sekmējošais ienākumu pamatbalsts (ISIP)
Agroekoloģiskas prakses bioloģiskas saimniecības (EKO7)
Bioloģiskā laiksaimniecība (BLA)
Briyprātīgais saistītais atbalsts par proteinaugiem (SAP)
KOPĀ atbalsts (7)
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ienāmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)

Izstrādātais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas prieredzi, bet to nevar uzskaitīt par universālu un kategorisko. Katrā konkrētā gadījumā ir jāveic korekājas atbilstoši saimniecības tehnoloģijai un apstājiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezālinība u. c.).
KOPĀ (1)
MAIŅĀS IZMAKSAS IZVIELU IZMAKSAS
Sēkla
Mēslojums:
Tirviešā
NPK 8:20:30+2S
Amonija sulfāts 21+24S
Bors
Kūtsmēši (reizi piecos gados)
Augu aizsardzība:
Herbicidi
Insekticidi
Fungicidi
KOPĀ (2)
MAIŠNU UN ROKU DAREBA OPERĀCIJAS
Minerālmēsītu izkliedēšana
Kūtsmēši izkliedēšana
Kultivēšana
Kombinētā augstnes apstrāde + sēja
Sēšana
Smidzināšana
Graudūku ūdens
Graudūku kārtēšana
Graudūku kārtēšana (2 t%)
Transporti (20 t/60 km)
Pieviešana
Aršana
KOPĀ (3)
KŪTSMĒŠI IZMAKSAS (4=2+3)
BRUTO SEGUMS 1 (5=1+2) (ienāmumi-izvejelu izmaksas)
BRUTO SEGUMS 2 (6=1+4) (ienāmumi-kopā mainīgās izmaksas)
ATBALSTS
Ilgispēju sekmējošais ienākumu pamatbalsts (ISIP)
Agroekoloģiskas prakses bioloģiskas saimniecības (EKO7)
Bioloģiskā laiksaimniecība (BLA)
Briyprātīgais saistītais atbalsts par proteinaugiem (SAP)
KOPĀ atbalsts (7)
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ienāmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)

Izstrādātais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas prieredzi, bet to nevar uzskaitīt par universālu un kategorisko. Katrā konkrētā gadījumā ir jāveic korekājas atbilstoši saimniecības tehnoloģijai un apstājiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezālinība u. c.).
KOPĀ (1)
MAIŅĀS IZMAKSAS IZVIELU IZMAKSAS
Sēkla
Mēslojums:
Tirviešā
NPK 8:20:30+2S
Amonija sulfāts 21+24S
Bors
Kūtsmēši (reizi piecos gados)
Augu aizsardzība:
Herbicidi
Insekticidi
Fungicidi
KOPĀ (2)
MAIŠNU UN ROKU DAREBA OPERĀCIJAS
Minerālmēsītu izkliedēšana
Kūtsmēši izkliedēšana
Kultivēšana
Kombinētā augstnes apstrāde + sēja
Sēšana
Smidzināšana
Graudūku ūdens
Graudūku kārtēšana
Graudūku kārtēšana (2 t%)
Transporti (20 t/60 km)
Pieviešana
Aršana
KOPĀ (3)
KŪTSMĒŠI IZMAKSAS (4=2+3)
BRUTO SEGUMS 1 (5=1+2) (ienāmumi-izvejelu izmaksas)
BRUTO SEGUMS 2 (6=1+4) (ienāmumi-kopā mainīgās izmaksas)
ATBALSTS
Ilgispēju sekmējošais ienākumu pamatbalsts (ISIP)
Agroekoloģiskas prakses bioloģiskas saimniecības (EKO7)
Bioloģiskā laiksaimniecība (BLA)
Briyprātīgais saistītais atbalsts par proteinaugiem (SAP)
KOPĀ atbalsts (7)
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ienāmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)

Izstrādātais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas prieredzi, bet to nevar uzskaitīt par universālu un kategorisko. Katrā konkrētā gadījumā ir jāveic korekājas atbilstoši saimniecības tehnoloģijai un apstājiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezālinība u. c.).
KOPĀ (1)
MAIŅĀS IZMAKSAS IZVIELU IZMAKSAS
Sēkla
Mēslojums:
Tirviešā
NPK 8:20:30+2S
Amonija sulfāts 21+24S
Bors
Kūtsmēši (reizi piecos gados)
Augu aizsardzība:
Herbicidi
Insekticidi
Fungicidi
KOPĀ (2)
MAIŠNU UN ROKU DAREBA OPERĀCIJAS
Minerālmēsītu izkliedēšana
Kūtsmēši izkliedēšana
Kultivēšana
Kombinētā augstnes apstrāde + sēja
Sēšana
Smidzināšana
Graudūku ūdens
Graudūku kārtēšana
Graudūku kārtēšana (2 t%)
Transporti (20 t/60 km)
Pieviešana
Aršana
KOPĀ (3)
KŪTSMĒŠI IZMAKSAS (4=2+3)
BRUTO SEGUMS 1 (5=1+2) (ienāmumi-izvejelu izmaksas)
BRUTO SEGUMS 2 (6=1+4) (ienāmumi-kopā mainīgās izmaksas)
ATBALSTS
Ilgispēju sekmējošais ienākumu pamatbalsts (ISIP)
Agroekoloģiskas prakses bioloģiskas saimniecības (EKO7)
Bioloģiskā laiksaimniecība (BLA)
Briyprātīgais saistītais atbalsts par proteinaugiem (SAP)
KOPĀ atbalsts (7)
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ienāmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)

Izstrādātais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas prieredzi, bet to nevar uzskaitīt par universālu un kategorisko. Katrā konkrētā gadījumā ir jāveic korekājas atbilstoši saimniecības tehnoloģijai un apstājiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezālinība u. c.).
KOPĀ (1)
MAIŅĀS IZMAKSAS IZVIELU IZMAKSAS
Sēkla
Mēslojums:
Tirviešā
NPK 8:20:30+2S
Amonija sulfāts 21+24S
Bors
Kūtsmēši (reizi piecos gados)
Augu aizsardzība:
Herbicidi
Insekticidi
Fungicidi
KOPĀ (2)
MAIŠNU UN ROKU DAREBA OPERĀCIJAS
Minerālmēsītu izkliedēšana
Kūtsmēši izkliedēšana
Kultivēšana
Kombinētā augstnes apstrāde + sēja
Sēšana
Smidzināšana
Graudūku ūdens
Graudūku kārtēšana
Graudūku kārtēšana (2 t%)
Transporti (20 t/60 km)
Pieviešana
Aršana
KOPĀ (3)
KŪTSMĒŠI IZMAKSAS (4=2+3)
BRUTO SEGUMS 1 (5=1+2) (ienāmumi-izvejelu izmaksas)
BRUTO SEGUMS 2 (6=1+4) (ienāmumi-kopā mainīgās izmaksas)
ATBALSTS
Ilgispēju sekmējošais ienākumu pamatbalsts (ISIP)
Agroekoloģiskas prakses bioloģiskas saimniec

LAUKA PUPAS (izmantojot saimniecības īpašumā esošo tehniku)

Bruto secuma sastādīšanai izmantoji || KC Auškontošas nodalas iun Vides nodalas sniegtie dati

PAPUVE (pērkot tehniskos pakalpojumus)

	Mēr-vienība	Daudz.	Intensīvi (ķīmiskā)	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Biooloģiski
MAINĪGĀS IZMAKSAS									
IZEJVIELU IZMAKSAS									
Augu aizsardzība:									
Glifosāti									
KOPĀ (1)									
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS									
Smidzināšana	reizes	1	23,53	23,53		2	37,52	75,04	
Kultivēšana	reizes	1	65,04	65,04		1	65,04	65,04	
Aršanai	reizes	1							
KOPĀ (2)				88,57					140,08
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSĀS (3=1+2)									
BRUTO SEGUMS 1 (4=1-2) (ieņēnumi-izejvielu izmaksas)					106,17				140,08
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēnumi-kopā mainīgās izmaksas)					-17,60				
ATBALSTS					-106,17				-140,08
Ilgspējīgi sekmejōjošais ienākumu pamatalbalsts (ISIP)									
Agroekoloģijas prakses biooloģiskās saimniecībās (EKOT)									
Biooloģiskā lauksaimniecība (BLA)									
KOPĀ atbalsts (7)									
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-5) ((ieņēnumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)					-25,31				25,98

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodalas un Vides nodalas sniegtie dati.

Izstrādātais papuves bruto segums parāda vienu konkrētu apstrādes tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākjos sagatavotu augsti augsti.
Visi nepieciešamie pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas ļemtas no LLKC apkopotajām vidējām tehnisko pakalpojumu cenām Latvijā 2024. gadā.

PAPUVĒ (izmantojot saimniecības īpašumā esošo tehniku)

	Mēri- viensība	Intensīvi (klīmiskā)	Bioloģiski			
	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
MAINĪGĀS IZMAKSAS						
IZEJVIELU IZMAKSAS						
Augu aizsardzība: Glišsāti			17,60			
KOPĀ (1)			17,60			
MAŠINĀ UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS	reizes reizes reizes	1 64,83 1	8,98 64,83 8,98	2 1 1	18,48 64,83 8,98	36,96 64,83 101,80
Smidzināšana Kultūrēšana Aršana						
KOPĀ (2)			73,81			101,80
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (3=1+2)			91,41			101,80
BRUTO SEGUMS 1 (4=1-2) (ienēumi-izējielu izmaksas)			-17,60			
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ienēumi-kopā mainīgās izmaksas)			-91,41			-101,80
ATBALSTS						
Ilgstēju sekmējošais ienākumu pamatbalsts (ISIP) Agroekoloģijas prakses bioloģiskās ienēmiecībās (EK07) Bioloģiskā lauksa ienēmiecība (BLA)						
KOPĀ atbalsts (7)						
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-5) ((ienēumi+atbalsts)-(kopā mainīgās izmaksas))			-10,55			64,26

Bruno se diena sastādīšanai izmantoji ! KC Auakopības nodalas un Vides nodalas sniegtie dati

RAPŠI (pērkot tehniskos pakalpojumus)

IEŅĒMUMI		Mērī- vieta Sēkla	Vasaras rapši Cena, EUR	Kopā, EUR	Ziemas rapši Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz. kg	Ziemas rapši – minimārā augstnes apstrāde	Cena, EUR	Kopā, EUR
KOPĀ (1)		t	1,6	480,00	768,00	1,9	480,00	912,00	1,7	480,00
MAINĪGAS IZMAKSAS										
Sēkla (kodināta)		kg	3,8	27,00	102,60	3	27,00	81,00	3,5	27,00
Mēslojums:				N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (137:38:38)			N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (109:52:52)		N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (129:56:26)	
Tirviešā		kg					kg			
Rudens:		kg					kg			
NPK 10:26:26+2S										
Pavasaris:										
NPK 15:15:15+11S										
Amonija sulfāts 21+24S										
Amonija nitrāts 34										
Bors										
Augu aizsardzība:										
Rudens:										
Herbicidi										
Limacidi										
Insekticidi										
Fungicidi										
KOPĀ (2)										
IAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS										
Minerālmēslu izkledēšana		reizes	3	21,00	63,00	2	21,00	42,00	3	21,00
Augsnes kombinētā pirmsējus apstrāde		reizes	1	52,50	52,50	1	52,50	52,50	1	52,50
Sēšana		reizes	1	44,20	44,20	1	44,20	44,20	1	44,20
Smidzināšana		reizes	3	23,53	70,59	3	23,53	70,59	3	23,53
Kulšana		reizes	1	100,96	100,96	1	100,96	100,96	1	100,96
Transporti (20 t/100 km)		t	160	0,060	9,52	190	0,060	11,31	170	0,060
Sēklu tiršana		t	1,6	3,11	4,98	1,9	3,11	5,91	1,7	3,11
Sēkļu kaltēšana (2 t%)		t	1,6	4,44	14,21	1,9	4,44	16,87	1,7	4,44
Aršana		reizes	1	65,04	65,04	1	65,04	65,04		
KOPĀ (3)										
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)										
BRUTO SEGUMLS 1 (5=1+2) (Ieņēmumi+iejielu izmaksas)										
BRUTO SEGUMLS 2 (6=7+4) (Ieņēmumi+kopā mainīgās izmaksas)										
-65,65										
ATBALSTS										
Ģispēju sekmējošais ienākumu pamatatlalsts (ISP)										
Ibalsts par videi un klimatam labvēigu lauksaimniecības praksi (EKO1)										
Ir viprasīgs saistītās atbalsts par vasaras rapsi (SVR)										
KOPĀ atbalsts (7)										
BRUTO SEGUMLS 3 (8=(1+7)-4) ((Ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)										
76,31										
Istuks seguma sastādīšanai izmantoji LLKC Augkopības nodalas sniegtie dati.										
Izstrādātais rapšu bruto segums parāda vienu konkretu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar eksperti viedokli ir īpielieto, lai šādos apstakļos iegūtu konkrētu rāžību.										
Bruto segums sastādīts rapšiem, kas audzēti augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0–7,0, trudvielu saturs augsnē 2,0–2,5%.										
Rapšu sēklas izsējas daudzums izvēlēts pēc eksperti ieteikuma. Mēslojuma daudzums rapšiem izvēlēts tāds, lai visi nepieciešamie pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas pēntas no LLKC apkopotajām vidējām tehnisko pakalpojumu cenām Latvijā 2024. gadā. Pēc eksperti atzinuma, rapši vidēji tiek transportēti 100 km lielā attālumā pa 20 t vienā reizi. Kaltēšanai izvēlēti 2 t%, jo 2024. gads bija labvēlīgs rābsaudzēšanai un novārīšanai. Kaltēšanas izmaksas atšķirībs attkarībā no sarāzotā produkcijas apjomu, mitruma un pakalpojuma sniedzēja izcenojuma likmēm.										
Visi nepieciešamie pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas pēntas no LLKC apkopotajām vidējām tehnisko pakalpojumu cenām Latvijā 2024. gadā. Pēc eksperti atzinuma, rapši vidēji tiek transportēti 100 km lielā attālumā pa 20 t vienā reizi. Reizi. Kaltēšanai izvēlēti 2 t%, jo 2024. gads bija labvēlīgs rābsaudzēšanai un novārīšanai. Kaltēšanas izmaksas atšķirībs attkarībā no sarāzotā produkcijas apjomu, mitruma un pakalpojuma sniedzēja izcenojuma likmēm.										
Visi nepieciešamie pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas pēntas no LLKC apkopotajām vidējām tehnisko pakalpojumu cenām Latvijā 2024. gadā. Pēc eksperti atzinuma, rapši vidēji tiek transportēti 100 km lielā attālumā pa 20 t vienā reizi. Reizi. Kaltēšanai izvēlēti 2 t%, jo 2024. gads bija labvēlīgs rābsaudzēšanai un novārīšanai. Kaltēšanas izmaksas atšķirībs attkarībā no sarāzotā produkcijas apjomu, mitruma un pakalpojuma sniedzēja izcenojuma likmēm.										
Katrā sāmniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūragām var atšķirties, jo sāmniecība konkrēto plātnu var arī nepiešķekt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2024. gadam.										
Katrā sāmniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūragām var atšķirties, jo sāmniecība konkrēto plātnu var arī nepiešķekt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2024. gadam.										
Sastādītais bruto segums pamatojās uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskaņit par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāievie korekcijas arīstotīši sāmniekošanas tehnoloģijai un apstakļiem (augsnes augība, iekultivētības pakāpe, nezālinība u.c.).										
Sastādītais bruto segums pamatojās uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskaņit par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāievie korekcijas arīstotīši sāmniekošanas tehnoloģijai un apstakļiem (augsnes augība, iekultivētības pakāpe, nezālinība u.c.).										
Sastādītais bruto segums pamatojās uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskaņit par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāievie korekcijas arīstotīši sāmniekošanas tehnoloģijai un apstakļiem (augsnes augība, iekultivētības pakāpe, nezālinība u.c.).										
Sastādītais bruto segums pamatojās uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskaņit par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāievie korekcijas arīstotīši sāmniekošanas tehnoloģijai un apstakļiem (augsnes augība, iekultivētības pakāpe, nezālinība u.c.).										
Sastādītais bruto segums pamatojās uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskaņit par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāievie korekcijas arīstotīši sāmniekošanas tehnoloģijai un apstakļiem (augsnes augība, iekultivētības pakāpe, nezālinība u.c.).										
Sastādītais bruto segums pamatojās uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskaņit par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāievie korekcijas arīstotīši sāmniekošanas tehnoloģijai un apstakļiem (augsnes augība, iekultivētības pakāpe, nezālinība u.c.).										
Sastādītais bruto segums pamatojās uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskaņit par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāievie korekcijas arīstotīši sāmniekošanas tehnoloģijai un apstakļiem (augsnes augība, iekultivētības pakāpe, nezālinība u.c.).										
Sastādītais bruto segums pamatojās uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskaņit par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāievie korekcijas arīstotīši sāmniekošanas tehnoloģijai un apstakļiem (augsnes augība, iekultivētības pakāpe, nezālinība u.c.).										
Sastādītais bruto segums pamatojās uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskaņit par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāievie korekcijas arīstotīši sāmniekošanas tehnoloģijai un apstakļiem (augsnes augība, iekultivētības pakāpe, nezālinība u.c.).										
Sastādītais bruto segums pamatojās uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskaņit par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāievie korekcijas arīstotīši sāmniekošanas tehnoloģijai un apstakļiem (augsnes augība, iekultivētības pakāpe, nezālinība u.c.).										
Sastādītais bruto segums pamatojās uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskaņit par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāievie korekcijas arīstotīši sāmniekošanas tehnoloģijai un apstakļiem (augsnes augība, iekultivētības pakāpe, nezālinība u.c.).										
Sastādītais bruto segums pamatojās uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskaņit par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāievie korekcijas arīstotīši sāmniekošanas tehnoloģijai un apstakļiem (augsnes augība, iekultivētības pakāpe, nezālinība u.c.).										
Sastādītais bruto segums pamatojās uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskaņit par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāievie korekcijas arīstotīši sāmniekošanas tehnoloģijai un apstakļiem (augsnes augība, iekultivētības pakāpe, nezālinība u.c.).										
Sastādītais bruto segums pamatojās uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskaņit par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāievie korekcijas arīstotīši sāmniekošanas tehnoloģijai un apstakļiem (augsnes augība, iekultivētības pakāpe, nezālinība u.c.).										
Sastādītais bruto segums pamatojās uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskaņit par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāievie korekcijas arīstotīši sāmniekošanas tehnoloģijai un apstakļiem (augsnes augība, iekultivētības pakāpe, nezālinība u.c.).										
Sastādītais bruto segums pamatojās uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskaņit par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāievie korekcijas arīstotīši sāmniekošanas tehnoloģijai un apstakļiem (augsnes augība, iekultivētības pakāpe, nezālinība u.c.).										
Sastādītais bruto segums pamatojās uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskaņit par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāievie korekcijas arīstotīši sāmniekošanas tehnoloģijai un apstakļiem (augsnes augība, iekultivētības pakāpe, nezālinība u.c.).										
Sastādītais bruto segums pamatojās uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskaņit par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāievie korekcijas arīstotīši sāmniekošanas tehnoloģijai un apstakļiem (augsnes augība, iekultivētības pakāpe, nezālinība u.c.).										
Sastādītais bruto segums pamatojās uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskaņit par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāievie korekcijas arīstotīši sāmniekošanas tehnoloģijai un apstakļiem (augsnes augība, iekultivētības pakāpe, nezālinība u.c.).										
Sastādītais bruto segums pamatojās uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskaņit par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāievie korekcijas arīstotīši sāmniekošanas tehnoloģijai un apstakļiem (augsnes augība, iekultivētības pakāpe, nezālinība u.c.).										
Sastādītais bruto segums pamatojās uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskaņit par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāievie korekcijas arīstotīši sāmniekošanas tehnoloģijai un apstakļiem (augsnes augība, iekultivētības pakāpe, nezālinība u.c.).										
Sastādītais bruto segums pamatojās uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskaņit par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāievie korekcijas arīstotīši sāmniekošanas tehnoloģijai un apstakļiem (augsnes augība, iekultivētības pakāpe, nezālinība u.c.).										
Sastādītais bruto segums pamatojās uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskaņit par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāievie korekcijas arīstotīši sāmniekošanas tehnoloģijai un apstakļiem (augsnes augība, iekultivētības pakāpe, nezālinība u.c.).										
Sastādītais bruto segums pamatojās uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskaņit par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāievie korekcijas arīstotīši sāmniekošanas tehnoloģijai un apstakļiem (augsnes augība, iekultivētības pakāpe, nezālinība u.c.).										
Sastādītais bruto segums pamatojās uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskaņit par universālu un kategorisku. Katrā kon										

RAPŠI (izmantojot saimniecības ipašumā esošo tehniku)

IEŅĒMUMI	Mēri-vienība	Daudz.	Vasaras rapši	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Ziemas rapši	Cena, EUR	Kopā, EUR	Ziemas rapši – minimālā augstnes apstrāde
KOPĀ (1)	t	1,6	480,00	768,00	1,9	480,00	912,00	1,7	480,00	816,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS IZDEVIELU IZMAKSAS	kg	3,8	27,00	102,60	3	27,00	81,00	3,5	27,00	94,50
Sēkla (kodinātā) Mēslojums:	kg	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (137:38:38)			200	0,59	118,00	100	0,59	59,00
Trīvielā Rudens:	kg	250	0,48	120,00	100	0,28	28,00	200	0,48	96,00
Pavasarīs: NPK 10:26:26+2S	kg	150	0,28	42,00	200	0,36	72,00	200	0,28	28,00
Amonija sulfāts 21+24S	kg	200	0,36	72,00	15	2,40	3,60	1,5	2,40	72,00
Amonija nitrāts 34	kg	2	2,40	4,80						3,60
Bors										
Augu aizsardzība: Rudens:										
Herbicidi										
Limacīdi										
Pavasarīs:										
Insekticīdi										
Fungicīdi										
KOPĀ (2)										
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS										
Minerālmēsīna izķliegēšana	reizes	3	9,48	28,43	2	9,48	18,95	3	9,48	28,43
Augstnes kombinētā pirmsējējas apstrāde (pakalpojums)	reizes	1	52,50	52,50	1	52,50	52,50	1	52,50	52,50
Sēšana	reizes	1	29,29	29,29	1	29,29	29,29	1	29,29	29,29
Smidzināšana	reizes	3	8,98	26,93	3	8,98	26,93	3	8,98	26,93
Kušana	reizes	1	117,01	117,01	1	117,01	117,01	1	117,01	117,01
Transports (20 t/100 km)	t	1,6	8,14	13,02	1,90	8,14	15,47	1,7	8,14	13,84
Sēku tīrīšana (pakalpojums)	t	1,6	3,11	4,98	1,90	3,11	5,91	1,7	3,11	5,29
Sēku kaltēšana (2 t%) (pakalpojums)	t	1,6	4,44	14,21	1,90	4,44	16,87	1,7	4,44	15,10
Aršana	reizes	1	64,83	64,83	1	64,83	64,83	1	64,83	64,83
KOPĀ (3)										
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)										288,39
BRUTO SEGUMS 1 (5=1+2) (leņķumi+izvejīlu izmaksas)										770,67
BRUTO SEGUMS 2 (6=1+4) (leņķumi+kopā mainīgās izmaksas)										333,72
ATBALSTS										45,33
Ilgspēju sekrēnējošais ienākumu pamatatlalsts (ISIP)										
Atbalsts par videi un klimatam labvērtīgu lauksaimniecības praksi (EKO1)										
Brivprātīgs saistītais atbalsts par vasaras rapsi (SVR)										
KOPĀ atbalsts (7)										
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((leņķumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)										110,96
										156,29

Bruto seguma sastādīšanai izmantoji LLKC Augkopības nodalas sniegtie dati.

Izstrādātais rapšu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas sastāda ar eksportu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrētu rāžību.
Bruto segums sastādīts rapšiem, kas audzēti augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0–7,0, trūvdvielu saturis augsnē 2,0–2,5%.
Rapšu sēkļas izsējās daudzums izvēlēts pēc ekspertru ieteikuma. Mēslojuma daudzums rapšiem izvēlēts tāds, lai sasniegtu optimālo rāzus līmeni.
Rapšu tūršanas un kaltēšanas pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas nemetas no LLKC apkopotajām tehnisko pakalpojumu vidējām cenām 2024. gada. Pārējām tehniskājām operācijām piemērotas LLKC Inženieritehniskās nodalas eksperta aprēķinātās izmaksas, kādas tās varētu būt, ja operācijas veic ar saimniecības pieejamo tehniku (tehnisko parametri tiek pieņemti pēc biežāk lietotajiem). Skaitdrojumu pari izmaksu aprekšinu skaitit levdraustīkli. Pēc ekspertru atzinuma, rapši vidējā tiek transportēti 100 km lielā attālumā pa 20 t vienā reizi.
Kaltēšanai izvēlēti 2 (%) jo 2024. gads bija labvēlīgs rapšu audzēšanai un novakšanai. Kaltēšanas izmaksas atšķiras atkarībā no sarāzotā produkcijas apjomā, mitruma un pakalpojuma sniedzēja izmaksu likmēm. Katrā saimniecībā sanemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgām kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var āri nepieciekt atbalsta sanēmšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2024. gadam.
Sastādītais bruto segums pamatojās uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisko, katrai konkrētajai gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākliem (augsnes auglība, iekultivētības pakape, nezālīmība u. c.).

RIPSIS (pērkot tehniskos pakalpojumus)

IENĀMUMI		Mērvienība	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Bioloģiski
Ripsis		t	0,50	600,00	300,00	Izstrādātais ripsu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.
KOPĀ (1)					300,00	Ripsu realizācijas cena nemeta no lauksaimnieku datiem.
MAINĪGĀS IZMAKSAS IZEJVIELU IZMAKSAS		kg	7	6,50	45,50	Bruto segums sastādīts ripsim, kas audzēts augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0, trūdvielu saturs augsnē 2,0-2,5%.
Sēkla Mēslojums: Trīvīlā Kūtsmēši (reizi piecos gados)		kg	30	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (32:16:47) 3,66	109,80	Ripsu sēklas izsējas daudzums izvēlēts pēc ekspertu ieteikuma. Bioloģiskajā audzēšanas variantā drīkst izmantot tikai bioloģiskos mēslošanas (kūtsmēši, komposts) un augu aizsardzības līdzekļus.
KOPĀ (2)					155,30	
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS		tonnas	30	4,10	123,00	
Kūtsmēšu izkliedēšana		reizes	1	37,52	37,52	
Kultivēšana		reizes	1	44,20	44,20	
Sēšana		reizes	1	100,96	100,96	
Kuišana		t	0,50	3,11	1,56	
Tiršana		t	0,50	4,44	4,44	
Kaitēšana (2 t%)		tkm	50	0,106	5,30	
Transports (10 t/100 km)		reizes	1	65,04	65,04	
Aršana					259,02	
KOPĀ (3)						414,32
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)						144,70
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)						-114,32
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)						
ATBALSTS						
Ilgtspēju sekmējošais ienākumu pamatbalsts (ISIP)					80,86	
Agroekoloģijas prakses bioloģiskās saimniecībās (EKO7)					39,20	
Bioloģiskā lauksaimniecība (BLA)					103,00	
KOPĀ atbalsts (7)					223,06	
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)					108,75	

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Vides nodajas sniegtie dati.

Izstrādātais ripsu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.
Ripsu realizācijas cena nemeta no lauksaimnieku datiem.
Bruto segums sastādīts ripsim, kas audzēts augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0, trūdvielu saturs augsnē 2,0-2,5%.
Ripsu sēklas izsējas daudzums izvēlēts pēc ekspertu ieteikuma. Bioloģiskajā audzēšanas variantā drīkst izmantot tikai bioloģiskos mēslošanas (kūtsmēši, komposts) un augu aizsardzības līdzekļus.
Visi nepieciešamie pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas nematas no LLKC apkopotajām vidējām tehnisko pakalpojumu cenām Latvijā 2024. gadā. Pēc ekspertu atzinuma, ripsi vidēji tiek transportēti 100 km lielā attālumā pa 10 t vienā reizē. Kaitēšanai izvēlēti 2 t%, jo 2024. gads bija labvēlgis ripsa audzēšanai un novākšanai. Kaitēšanas izmaksas atšķiras atkarībā no saražotā produkcijas apjomā, nitruma un pakalpojuma sniedzēja izcenojuma liknēm.
Katrā saimniecībā sāņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2024. gadam.
Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezālinība u. c.).

RIPSIS (izmantojot saimniecības īpašumā esošo tehniku)

	Mēr-vienība	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Biolodūšiski
IENĒMUMI Ripis	t	0,50	600,00	300,00	
KOPĀ (1)				300,00	
MAINĪGĀS IZMAKSAS IZEVIELU IZMAKSAS Sēkla Mēsojums: Trīvīlā Kūtsmēsi (reizi piecos gados)	kg	7	6,50	45,50	
KOPĀ (2)	kg	30	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (32:16:47) 3,66	109,80	
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS Kūtsmēslu izkliedēšana Kultivēšana Sēšana Kuišana Trīšana Kaltēšana (2 t%) Transports (10 t/100 km) Aršana	reizes reizes reizes t t t reizes reizes	1 1 1 0,50 0,50 0,50 1	97,61 18,48 29,29 117,01 3,11 4,44 10,40 64,83	155,30 97,61 18,48 29,29 117,01 1,56 4,44 5,20 64,83	
KOPĀ (3)				240,82	
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				396,12	
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ienēumi+izvejielu izmaksas)				144,70	
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ienēumi+kopā mainīgās izmaksas)				-96,12	
ATBALSTS Ilgspēju sekmējošais ienākumu pamataatbalsts (ISIP) Agroekoloģijas prakses bioloģiskās saimniecībās (EKO7) Biolodūšiskā lauksaimniecība (BLA)				80,86 39,20 103,00	
KOPĀ atbalsts (7)				223,06	
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ienēumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				126,94	

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Vides nodalas sniegtie dati.

IENĒMUMI Ripis	Izstrādātais rīšu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertru viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākjos iegūtu konkrēto ražību.
KOPĀ (1)	Ripšu realizācijas cena nemta no lauksaimnieku datiem.
MAINĪGĀS IZMAKSAS IZEJVIELU IZMAKSAS Sēkla Mēsojums: Trīvīlā Kūtsmēsi (reizi piecos gados)	Bruto segums sastādīts rīpīm, kas audzēts augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0, trūdvielu saturs augsnē 2,0-2,5%.
KOPĀ (2)	Ripšu sēklas izsējējas daudzums izvēlēts pēc ekspertru ieteikuma. Bioloģiskajā audzēšanas variāntā drīkst izmantot tikai bioloģiskos mēslošanas (kūtsmēli, komposts) un augu aizsardzības līdzekļus.
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS Kūtsmēslu izkliedēšana Kultivēšana Sēšana Kuišana Trīšana Kaltēšana (2 t%) Transports (10 t/100 km) Aršana	Visi nepieciešamie pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas nemtas no LLKC apkopotajām vidējām tehnisko pakalpojumu cenām Latvijā 2024. gadā. Pēc ekspertru atzinuma, ripši vidēji tiek transportēti 100 km lielā attālumā pa 10 t vienā reizē. Kaltēšanai izvēlēti 2 t%, jo 2024. gads bija labvēlīgs ripša audzēšanai un novārkšanai. Kaltēšanas izmaksas atšķirības no saražotā produkcijas apjomā, mitruma un pakalpojuma sniedzeja izcenojuma liknēm.
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)	
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ienēumi+izvejielu izmaksas)	144,70
ATBALSTS Ilgspēju sekmējošais ienākumu pamataatbalsts (ISIP) Agroekoloģijas prakses bioloģiskās saimniecībās (EKO7) Biolodūšiskā lauksaimniecība (BLA)	
KOPĀ atbalsts (7)	
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ienēumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)	126,94

IENĒMUMI Ripis	Izstrādātais rīšu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertru viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākjos iegūtu konkrēto ražību.
KOPĀ (1)	Ripšu realizācijas cena nemta no lauksaimnieku datiem.
MAINĪGĀS IZMAKSAS IZEJVIELU IZMAKSAS Sēkla Mēsojums: Trīvīlā Kūtsmēsi (reizi piecos gados)	Bruto segums sastādīts rīpīm, kas audzēts augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0, trūdvielu saturs augsnē 2,0-2,5%.
KOPĀ (2)	Ripšu sēklas izsējējas daudzums izvēlēts pēc ekspertru ieteikuma. Bioloģiskajā audzēšanas variāntā drīkst izmantot tikai bioloģiskos mēslošanas (kūtsmēli, komposts) un augu aizsardzības līdzekļus.
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS Kūtsmēslu izkliedēšana Kultivēšana Sēšana Kuišana Trīšana Kaltēšana (2 t%) Transports (10 t/100 km) Aršana	Visi nepieciešamie pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas nemtas no LLKC apkopotajām vidējām tehnisko pakalpojumu cenām Latvijā 2024. gadā. Pēc ekspertru atzinuma, ripši vidēji tiek transportēti 100 km lielā attālumā pa 10 t vienā reizē. Kaltēšanai izvēlēti 2 t%, jo 2024. gads bija labvēlīgs ripša audzēšanai un novārkšanai. Kaltēšanas izmaksas atšķirības no saražotā produkcijas apjomā, mitruma un pakalpojuma sniedzeja izcenojuma liknēm.
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)	
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ienēumi+izvejielu izmaksas)	144,70
ATBALSTS Ilgspēju sekmējošais ienākumu pamataatbalsts (ISIP) Agroekoloģijas prakses bioloģiskās saimniecībās (EKO7) Biolodūšiskā lauksaimniecība (BLA)	
KOPĀ atbalsts (7)	
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ienēumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)	126,94

RUDZI (pērkot tehniskos pakalpojumus)

		Mērvienība		Intensīvi		Minimāla augstnes apstrāde		Bioloģiski		
IENĒMUMI		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
Graudi	t	3,9	130,00	507,00	3,7	130,00	481,00	1,5	150,00	225,00
KOPĀ (1)				507,00			481,00			225,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS IZJELIELU IZMAKSAS	kg	180	0,30	54,00	180	0,30	54,00	200	0,50	100,00
Sēkla Mēslojums:	kg	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (75:40:60)		N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (75:40:60)				N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (32:16:47)		
Rudens:	kg	200	0,57	114,00	200	0,57	114,00	30	3,66	109,80
Kūtsmēši (reizi piecos gados) NPK 8:20:30+2S	kg	180	0,36	64,80	180	0,36	64,80			
Pavasaris:	kg									
Amonija nitrāts Augu aizsardzība:										
Rudens:										
Kodne Pavasaris:										
Herbicīdi										
KOPĀ (2)				260,31			260,31			209,80
MAŠINU UN ROKU DARBU OPERĀCIJAS	reizes	2	21,00	42,00	2	21,00	42,00	30	4,10	123,00
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	1	37,52	37,52				1	37,52	37,52
Kūtsmēslu izkliedēšana	reizes	1	44,20	44,20				1	26,90	26,90
Sējumu ecēšana	reizes	1						1	44,20	44,20
Sēšana	reizes	1								
Kombinētā augstnes apstrāde + sēja	reizes	1	23,53	23,53	1	60,58	60,58			
Smidzināšana	reizes	1	92,82	92,82	1	23,53	23,53			
Graudu kultūšana	reizes	1	3,11	12,13	3,7	92,82	92,82	1	92,82	92,82
Graudu tiršana	reizes	3,9	4,44	34,63	3,7	3,11	11,51	1,5	3,11	4,67
Graudu kultēšana (2 t%)	t	3,9	0,060	13,92	222	4,44	32,86	1,5	4,44	13,32
Transports (20 t/60 km)	tkm	234	0,060	65,04	65,04	0,060	13,21	90	0,060	5,36
Aršana	reizes	1						1	65,04	65,04
KOPĀ (3)				365,79			276,51			412,82
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				626,11			536,82			622,62
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (Ienēmumi+izjelielu izmaksas)				246,69			220,69			15,20
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (Ienēmumi+kopā mainīgās izmaksas)				-119,11			-55,82			-397,62
ATBALSTS										
Ilgtspēju sekmējošais ienākumu pamatatlalsts (ISIP)										
Atbalsts par videi un klimatam labvērtigu lauksaimniecības praksi (EK01)										
Agroekoloģijas prakses bioloģiskās saimniecībās (EK07)										
Biolοgiskā lauksaimniecība (BLA)										
KOPĀ (7)				110,96			110,96			223,06
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((Ienēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				-8,15			55,14			-174,56

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodalas un Vides nodalas sniegtie dati.

Izstrādātais rudzu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskārā ar eksperī viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto rāzību.
Bruto segums sastādīts rudziem, kas audzēti augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0-7,0, trudvīelu saturs augsnē 2,0-2,5%.
Rudzu sēklas izsējas daudzums izvēlēts pēc eksperī iereķuma. Mēslojuma daudzums rudziem izvēlēts tāds, lai sasniegta optimāla rāža līmeni. Bioloģiskajā audzēšanas variantā drīkst izmantot tikai bioloģiskos mēšošanas (kūtsmēši, komposts) un augu aizsardzības līdzekļus.
Visi nepieciešamie pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas nemetas no LLKC apkopotajām vidējām tehnisko pakalpojumu cennam Latvijā 2024. gadā.
Pēc eksperī atzinuma, rudzi vidēji tiek transportēti 60 km lielā attālumā pār 20 t vienā reizē. Graudu kultēšanai izveleti 2 t%, jo 2024. gads bija labvēlīgs rudzu audzēšanai un novākšanai. Kultēšanas izmaksas atšķirības attiecībā no saražotā produkcijas apjomam, mitrumam un pakalpojuma sniedzēja izcenojuma likmēm.
Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un liešumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto plātību var arī nepieiekt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2024. gadam.

RUDZI (izmantojot saimniecības īpašumā esošo tehniku)

IENĀSUMI	Mēr-vienība	Intensīvi	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Biolodiski
Graudī	t	3,9	130,00	507,00	3,7	130,00	481,00	1,5	150,00	225,00	
KOPĀ (1)				507,00			481,00			225,00	
MAINĪGĀS IZMAKSAS											
Sēkla Mēlojums:	kg	180	0,30	54,00	180	0,30	54,00	200	0,50	100,00	
Rudens:	kg	N:P2O5:K2O (75:40:60)			N:P2O5:K2O (75:40:60)			N:P2O5:K2O (32:16:47)			
Kūtsmēšis (reizi piecos gados)	t	200	0,57	114,00	200	0,57	114,00	30	3,66	109,80	
NPK 8:20:30+2S	kg	180	0,36	64,80	180	0,36	64,80				
Pavasarīs:											
Amonija nitrāts											
Augu aizsandzība:											
Rudens:											
Kodne											
Herbicidi											
KOPĀ (2)				260,31			260,31			209,80	
MAŠINU UN ROKU DARBU OPERĀCIJAS											
Minerālmēslu izķiledešana	reizes	2	9,48	18,95	2	9,48	18,95	1	97,61	97,61	
Kūtsmēslu izķiledešana	reizes	1	18,48	18,48				1	18,48	18,48	
Kultivēšana	reizes	1	29,29	29,29	1	63,17	63,17	1	14,82	14,82	
Sēšana	reizes	1	8,98	8,98	1	8,98	8,98	1	29,29	29,29	
Sēšana	reizes	1	8,98	8,98	1	8,98	8,98				
Kombinētā augsnes apstrāde + sēja	reizes	1	117,01	117,01	1	117,01	117,01	1	117,01	117,01	
Smidzināšana	reizes	1	3,11	3,11	12,13	3,7	3,11	1,5	3,11	4,67	
Graudū kūšana	reizes	1	4,44	4,44	34,63	3,7	4,44	32,86	1,5	4,44	
Graudū tīrišana (pakalpojums)	t	3,9	3,9	8,14	31,74	3,7	8,14	30,12	1,5	8,14	
Graudū kaltēšana (2 t%) (pakalpojums)	t	3,9	3,9	64,83	64,83				1	64,83	
Transports (20 t/60 km)	reizes	1	336,06	336,06				282,60			
Aršana											
KOPĀ (3)				596,37			542,91			582,05	
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)											
BRUTO SEGUMS 1 (5=t-2) (ienāumi-i-zeļyelu izmaksas)				246,69			220,69			15,20	
BRUTO SEGUMS 2 (6=t-1-4) (ienāumi-kopā mainīgās izmaksas)				-89,37			-61,91			-357,05	
ATBALSTS											
Ilgspēju sekmējošais ierākumu pamatbalsts (ISP)											
Atbalsts par videi un klimatam labvēlīgu lauksaimniecības praksi (EKO1)					80,86						
Agroekoloģijas prakses bioloģiskās saimniecībās (EKO7)					30,10						
Bioloģiskā lauksaimniecība (BLA)											
KOPĀ (7)											
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1-t-7)-4) (ienāumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				21,59			110,96			-133,99	

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodalas un Vides nodalas sniegtie dati.

Izstrādātais rudzu bruto segums parāda vienu konkretu audzēšanas tehnoloģiju, kas caskaņā ar ekspertru viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkretu rāzību.
Rudzu segums sastādīts rudziem, kas audzēti augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0-7,0, trūdielus saturis augsnē 2,0-2,5%.
Rudzu sēdas izsējas daudzums izvēlēts pēc ekspertru ieteikuma. Mēsījuma daudzums nodalas izvēlēts tāds, lai sasniegta optimālo rāzā limeni. Bioloģiskā audzēšanas variantā drīkst izmantot tikai bioloģiskos mēsījosenas (kūtsmēšas, komposti) un augu aizsardzības līdzekļus.
Graudu tīrišanas un kaltēšanas pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cena nemeta no LLKC apkopotajām tehnisko pakalpojumu vidējām cenām 2024. gadā. Pārējam tehniskajām operācijām piemērotas LLKC inženieritehniskas nodalas ekspertru apmeklētās izmaksas, kādas tās varētu būt, ja operācijas veic ar saimniecību pieejamo tehniku tehniskie parametri tiek pienākti pēc biežāk lietotajiem). Skaidrojumu par tehnisko izmaksu apmeklēnu skaitā levdraukstā. Pēc ekspertru atzinuma, rūdži vidēji tiek transportēti 60 km ielā attālumā pa 20 t vienā reizē.
Graudu kaltēšanai izvēlēta 2 t%, jo 2024. gads bija labvēlīgs rūdžu audzēšanai un novākšanai. Kaltēšanas izmaksas atšķirās atkarībā no saražotā produkcijas apjomu, mitruma un pakalpojuma sniedzēja zenojuma un likmēm.
Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugā var atšķitīties, jo saimniecība konkrēto plātiņu var arī nepieiekt atbalsta sanemšanai Atbalsta veidi un likmes norādītas atbalistoši 2024. gadam.

STARPKULTŪRA (pērkot tehniskos pakalpojumus)

	Mēr-	Intensīvi (kāmiskā)	Biooloģiski		
	vienība	Daudz.	Cena, EUR Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR Kopā, EUR
IENĀMUMI Zalmasa	tonnas	25		20	
MAINĪGĀS IZMAKSAS					
IZEJVIELU IZMAKSAS	kg	50 6	0,44 2,50	22,00 15,00	50 6
Sēklas: Auzas Sinepes				37,00	0,50 2,50
KOPĀ (1)					25,00 15,00 40,00
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS	reizes	1	60,58	60,58	
Kombinētā augsnies apstrāde + sēja	reizes			1	44,20
Sēšana	reizes			1	52,50
Augsnies kombinētā pirmssējas apstrāde	reizes	1	44,72	44,72	52,50
Šķivošana pavašari	reizes	1	44,72	44,72	44,72
Šķivošana rudenī	reizes	1	44,72	44,72	44,72
KOPĀ (2)			150,02		186,14
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (3=1+2)			187,02		226,14
BRUTO SEGUMS 1 (4=1-2) (ienāumi-izejvieu izmaksas)			-37,00		-40,00
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ienāumi-kopā mainīgās izmaksas)			-187,02		-226,14
ATBALSTS					
Ilgtspēju sekmējošais ienākumu pamatbalsts (ISIP)			80,86		80,86
Starpkultūras (EKO2)			56,00		56,00
Agroekoloģijas prakses bioloģiskās saimniecības (EKO7)					39,20
Bioloģiskā lauksaimniecība (BLA)					46,00
KOPĀ atbalsts (7)			136,86		222,06
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-5) ((ienāumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)			-50,16		-4,08

Bruto seguma sastādīšanai izmantoji LLKC Augkopības nodajas un Vides nodajas sniegtie dati.

Izstrādātais starpkultūras bruto segums parāda vienu konkrētu apstrādes tehnoloģiju, kas saskānā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos sagatavotu augsnī sējai.
Visi nepieciešamie pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas nemitas no LLKC apkopotajām vidējām tehnisko pakalpojumu cenām Latvijā 2024. gadā.

STARPKULTŪRA (izmantojot saimniecības īpašumā esošo tehniku)

	Mēr-vienība	Daudz.	Intensīvi (ķīmiskā)	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Bio loģiski
IENĒMUMI									
Zalmas	tonnas	25				20			
MAINĪGĀS IZMAKSAS									
Sēklas:									
Auzas	kg	50	0,44	22,00	50	0,50	25,00		
Sinepes	kg	6	2,50	15,00	6	2,50	15,00		
KOPĀ (1)				37,00			40,00		
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS									
Kombinētā augstnes apstrāde + sēja	reizes	1	63,17	63,17	1	63,17	63,17		
Sēšana	reizes				1	29,29	29,29		
Augstnes kombinētā pirmssejas apstrāde	reizes				1	56,54	56,54		
Šķivošana pavašari	reizes	1	41,75	41,75	1	41,75	41,75		
Šķivošana rudeni	reizes	1	41,75	41,75	1	41,75	41,75		
KOPĀ (2)				146,67			232,50		
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (3=1+2)				183,67			272,50		
BRUTO SEGUMS 1 (4=1-2) (ienēumi+izņemtu izmaksas)				-37,00			-40,00		
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ienēumi+izmaksas)				-183,67			-272,50		
ATBALSTS									
Ilgspēju sekmējošais ienākumu pamataatbalsts (ISIP)				80,86			80,86		
Starpkultūras (EKO2)				56,00			56,00		
Agroekoloģijas prakses bioloģiskās saimniecībās (EKO7)							39,20		
Bioloģiskā lauksaimniecība (BLA)							46,00		
KOPĀ atbalsts (7)				136,86			222,06		
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-5) (ienēumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				-46,81			-50,44		

Bruto seguma sastādīšanai izmantojti LLKC Augkopības nodajas un Vides nodajas sniegtie dati.

TRITIKĀLE (pērkot tehniskos pakalpojumus)

	Mērī- vienība	Daudz.	Intensīvi Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Minimālā augstnes apstrāde	Biotoloģiski
IENĒMUMI	t	4,2	150,00	630,00	4,0	150,00	600,00	600,00	NPK ₂ O ₅ :K ₂ O (32:16:47)
Graudī				630,00					
KOPĀ (1)									272,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS									
ZEJVIELU IZMAKSAS									
Žēķīja	kg	220	0,41	90,20	220	0,41	90,20	250	0,41
Mēsojums:	kg	NPK ₂ O ₅ :K ₂ O (90:44:66)		NPK ₂ O ₅ :K ₂ O (90:44:66)					
Rudens:	t	kg	220	0,57	125,40	220	0,57	125,40	30
Kūtsmēši (reizi piecos gados)									3,66
NPK 8:20:30									109,80
Pavasarīs:	kg	240	0,36	86,40	240	0,36	86,40		
Amonija sulfāts 30+7 S									
Rudens:	kg			6,00			6,00		
Kodīne									
Pavasarīs:									
Herbicidi				18,77			18,77		
Fungicidi				30,00			30,00		
Retardanti				8,03			8,03		
				364,79			364,80		
KOPĀ (2)									212,30
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS									
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	2	21,00	42,00	2	21,00	42,00	30	4,10
Kūtītēšana	t	1	37,52	37,52				1	37,52
Sēšana	reizes	1	44,20	44,20	1			1	44,20
Kombinētā augstnes apstrāde + sēja	reizes	3	23,53	70,59	3	23,53	60,58		
Smidzināšana	reizes	1	92,82	92,82	1	92,82	70,59		
Graudu kulišana	t	4,2	3,11	13,06	4,0	3,11	12,44	1,7	92,82
Graudu ūrīšana	t	4,2	4,44	37,30	4,0	4,44	35,52	1,7	3,11
Transporti (20 t/60 km)	tkm	252	0,060	14,99	240	0,060	0,24	102	4,44
Aršana	reizes	1	65,04	65,04				1	65,04
				417,52			314,19		415,93
KOPĀ (3)				782,31			678,99		628,23
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)									59,70
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ienēmumi-iztejielu izmaksas)									-356,23
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ienēmumi-kopā mainīgās izmaksas)									
ATBALSTS									
Igspēju sekmītējošais lenākumu pamatatbalsts (ISIP)									
Atbalsts par videi un klimatam labvēlīgu laukaimniecības praksi (EKO1)		80,86		80,86					80,86
Ģeorekologijas prakses bioloģiskās saimniecības (EKO7)		30,10		30,10					39,20
Ģiobioloģiskā lauksaimniecība (BLA)									103,00
KOPĀ atbalsts (7)									223,06
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ienēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)									-133,17

Bruto seguma sastādīšanai izmanto LLLC Augkopības nodalas un Vides nodalas sniegtie dati.

Izstrādātais tritikāles bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar eksperu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.
Bruto segums sastādīts tritikālei, kas audzēta augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0-7,0, trudvēlu saturs augsnē 2,0-2,5%.
Tritikāles sēklas izsējās daudzums izvēlēts pēc eksperīeteikuma. Bioloģiskā lauksaimniecība izaudzētās sēkās materiāls nebija pieejams, tādēļ sēklas cena apriņķināta, nemot vērā konvencionālās sēkļas materiāla cenu. Mēslojuma daudzums tritikālei izvēlēts tāds, lai sasniegūtu optimālo rāžu līmeni.
Biooloģiskā audzēšanas variāntā drīkst izmantot tikai bioloģiskos mēslošanas (kūtsmēši, komposts) un augu aizsardzības līdzekļus.
Visi nepieciešamie pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cena nemitas no LLLC apkopotajām vidējām tehnisko pakalpojumu cenām Latvijā 2024. gadā.
Pēc eksperīetei atzīnumā, tritikāle viedīji tiek transportēta 60 km lielā attālumā pa 20 t vienai reizei.
Graudu kultēšanai izvēlēti 2 t%, jo 2024. gads bija labvēlīgs tritikāles audzēšanai un novākšanai. Kultēšanas izmaksas atšķirās atkarībā no saražotā produkcijas apjomu, mituma un pakalpojuma sniedzēja izcenojuma likmēm.
Katrā saimniecībā sāremtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūrajam var atšķīties, jo sāremniecība konkrēto plātību var arī nepieiekrt atbalsta sāremšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2024. gadam.

TRITIKĀLE (izmantojot saimniecības īpašumā esošo tehniku)

	Mēri-vienība	Intensīvi	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Biotoloģiski
IENĒMUMI Graudi	t	4,2	150,00	630,00	4,0	150,00	600,00	600,00	1,7 272,00
KOPĀ (1)				630,00					272,00
MAIŅĀS IZMAKSAS Sēkla	kg	220	0,41	90,20	220	0,41	90,20	250	0,41 102,50
Mēslojums:		N:P2O5:K2O (90:44:66)		NiP ₂ O ₅ :K ₂ O (90:44:66)				NP ₂ O ₅ :K ₂ O (32:16:47)	
Rudens: Kūtsmēši (reizi piecos jados) NPK 8:20:30	t	220	0,57	125,40	220	0,57	125,40	30	3,66 109,80
Pavasarīs: Amonija sulfāts 30+7S Augu aizsardzība:	kg	240	0,36	86,40	240	0,36	86,40		
Rudens: Kodne				6,00			6,00		
Pavasarīs: Herbicidi Fungicidi Retardanti				18,77 30,00			18,77 30,00	8,03	
KOPĀ (2)				364,79			364,80		212,30
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS Minerālmēsli izķiledēšana	reizes t	2	9,48	18,95	2	9,48	18,95	1	97,61 97,61
Kūtsmēšu izķiledēšana	reizes t	1	18,48	18,48				1	18,48 18,48
Kultivēšana	reizes t	1	29,29	29,29	1	63,17	63,17	1	14,82 14,82
Sēšana	reizes t	1	8,98	26,93	3	8,98	26,93	1	29,29 29,29
Kombinētā augstnes apstrāde + sēja	reizes t	3	117,01	117,01	1	117,01	117,01	1	117,01 117,01
Smidzināšana	reizes t	1	3,11	13,06	4,0	3,11	12,44	1,7	3,11 5,29
Graudu kušana	reizes t	4,2	4,44	37,30	4,0	4,44	35,52	1,7	4,44 15,10
Graudu kultivēšana (2 t%) (pakaļpojums)	reizes t	4,2	8,14	34,19	4,0	8,14	32,56	1,7	8,14 13,84
Transporti (20 t/60 km)	reizes t	1	64,83	64,83				1	64,83 64,83
KOPĀ (3)				360,03			306,58		376,28
KOPĀ MAIŅĀS IZMAKSAS (4=2+3)				724,83			671,38		568,58
BRUTO SEGUMS 1 (5=1+2) (ienēumi+izvēli izmaksas)				265,21			235,20		59,70
BRUTO SEGUMS 2 (6=1+4) (ienēumi+kopā mainīgās izmaksas)				-94,83			-71,38		-316,58
ATBALSTS									
Ilgspēju sekmejošais ienākumu pamatlatais (ISIP)									
Atbalsts par videi un klimatam labvēlīgu lauksaimniecības praksi (EKO1)									
Agroekoloģijas prakses bioloģiskās saimniecības (EKO7)									
Biooloģiskā lauksaimniecība (BLA)									
KOPĀ atbalsts (7)									
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ienēumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				110,96			110,96		223,06
	16,13						39,58		-93,52

Bruto seguma sastādīšanai izmantojoti LLKC Augkopības nodajas un Vides nodalas sniegtie dati.

VASARAS KVIEŠI (pērkot tehniskos pakalpojumus)

	Mērī- vienība	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Intensīvi		Minimālā augstnes apstrāde	Biotūski		
IENĀMUMI	t	3,5	210,00	735,00	3,3	210,00	693,00	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
KOPĀ (1)				735,00			693,00			368,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS										
Sēkla Mēslojums:	kg	220	0,41	90,20	220	0,41	90,20	250	0,50	125,00
Tirvielā	kg	250	0,48	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (106:38:38)	200	0,48	96,00	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (81:30:30)	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (32:16:47)	
NPK 15:15:15+11S	kg	200	0,36	120,00	150	0,36	54,00			
Amonijs nitrāts 34	kg			72,00						
Kūtsmēši (reizi piecos gados)	t									
Augu aizsardzība:										
Kodne										
Herbicidi										
Fungicidi										
Retardanti										
KOPĀ (2)					31,85		294,49			234,80
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS										
Minerālmēšu izķiledēšana	reizes	2	21,00	42,00	2	21,00	42,00	30	4,10	123,00
Kūtsmēšu izķiledēšana	t	1	37,52	37,52				1	37,52	37,52
Kultivēšana	reizes							1	26,90	26,90
Sejumu ečēšana	reizes									
Kombinētā augstnes apstrāde + sēja	reizes	1	44,20	44,20	1	60,58	60,58	1	44,20	44,20
Sēšana	reizes	2	23,53	47,06	1	23,53	23,53			
Smidzināšana	reizes	1	92,82	92,82	1	92,82	92,82	1	92,82	92,82
Graudu kuļšana	t	3,5	3,11	3,11	3,3	3,11	10,26	1,6	3,11	4,98
Graudu trišana	t	3,5	4,44	31,08	3,3	4,44	29,30	1,6	4,44	14,21
Graudu kaltēšana (2 t%)	fkm	210	0,060	12,50	198	0,060	11,78	96	0,060	5,71
Transports (20 t/60 km)	t	1	65,04	65,04				1	65,04	65,04
Aršana	reizes	1								
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)					383,10		270,28			414,38
BRUTO SEGUMS 1 (5= -2) (ienāmumi-izvietījumi izmaksas)					724,95		564,77			649,18
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)					393,15		398,51			133,20
BRUTO SEGUMS 2 (6= -4) (ienāmumi-kopā mainīgās izmaksas)					10,05		128,23			-281,18
ATBALSTS										
Igspēju sekmējošais ierāķiņu pamatbalsts (ISIP)										
Atbalsts par videi un klimatam labvērtīgu lauksaimniecības praksi (EKO1)					80,86		80,86			80,86
Agroekoloģijas prakses bioloģiskās saimniecības (EKO7)					30,10		30,10			39,20
Bioloģiskā lauksaimniecība (BLA)										103,00
KOPĀ atbalsts (7)					110,96		110,96			223,06
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)+1) (ienāmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)					121,01		239,19			-58,12

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodajas un Vides nodajas sniegtie dati.

IENĀMUMI	Mērī- vienība	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Intensīvi		Minimālā augstnes apstrāde	Biotūski		
Graudi	t	3,5	210,00	735,00	3,3	210,00	693,00	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
KOPĀ (1)				735,00			693,00			368,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS										
Sēkla Mēslojums:	kg	220	0,41	90,20	220	0,41	90,20	250	0,50	125,00
Tirvielā	kg	250	0,48	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (106:38:38)	200	0,48	96,00	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (81:30:30)	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (32:16:47)	
NPK 15:15:15+11S	kg	200	0,36	120,00	150	0,36	54,00			
Amonijs nitrāts 34				72,00						
Kūtsmēši (reizi piecos gados)	t									
Augu aizsardzība:										
Kodne										
Herbicidi										
Fungicidi										
Retardanti										
KOPĀ (2)										
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS										
Minerālmēšu izķiledēšana	reizes	2	21,00	42,00	2	21,00	42,00	30	4,10	123,00
Kūtsmēšu izķiledēšana	t	1	37,52	37,52				1	37,52	37,52
Kultivēšana	reizes							1	26,90	26,90
Sejumu ečēšana	reizes	1	44,20	44,20	1	60,58	60,58	1	44,20	44,20
Sēšana	reizes	2	23,53	47,06	1	23,53	23,53			
Smidzināšana	reizes	1	92,82	92,82	1	92,82	92,82	1	92,82	92,82
Graudu kuļšana	t	3,5	3,11	3,11	3,3	3,11	10,26	1,6	3,11	4,98
Graudu trišana	t	3,5	4,44	31,08	3,3	4,44	29,30	1,6	4,44	14,21
Graudu kaltēšana (2 t%)	fkm	210	0,060	12,50	198	0,060	11,78	96	0,060	5,71
Transports (20 t/60 km)	t	1	65,04	65,04				1	65,04	65,04
Aršana	reizes	1								
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)					383,10		270,28			414,38
BRUTO SEGUMS 1 (5= -2) (ienāmumi-izvietījumi izmaksas)					724,95		564,77			649,18
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)					393,15		398,51			133,20
BRUTO SEGUMS 2 (6= -4) (ienāmumi-kopā mainīgās izmaksas)					10,05		128,23			-281,18
ATBALSTS										
Igspēju sekmējošais ierāķiņu pamatbalsts (ISIP)										
Atbalsts par videi un klimatam labvērtīgu lauksaimniecības praksi (EKO1)					80,86		80,86			80,86
Agroekoloģijas prakses bioloģiskās saimniecības (EKO7)					30,10		30,10			39,20
Bioloģiskā lauksaimniecība (BLA)										103,00
KOPĀ atbalsts (7)					110,96		110,96			223,06
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)+1) (ienāmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)					121,01		239,19			-58,12

Izstrādātais vasaras kviešu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskāra ar eksperimentu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrētu rāžību.
Bruto segums sastādīts vasaras kviešiem, kas audzēti augstē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augstes skābums pH 6,0–7,0, trūcīvielu saturs augstē 2,0–2,5 %.
Vasaras kviešu sēklas izsējējās daudzums izvēlēts pēc eksperimentu ieteikuma. Mēslojuma daudzums vasaras kviešiem izvēlēts tāds, lai sasniegtu optimālo rāžas līmeni.
Bioloģiskā audzēšanas variāntā drīkt izmantot tikai bioloģiskos mēslojāšanas (kūtsmēši, komposta) un augu aizsardzības līdzekļus.

VASARAS KVIEŠI (izmantojot saimniecības īpašumā esošo tehniku)

IEŅĒMUMI	Mērī- vienība	Daudz.	Intensīvi Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz. Cena, EUR	Kopā, EUR	Minimālā augstnes apstrāde		Bioloģiski Cena, EUR	Kopā, EUR
							Daudz. Cena, EUR	Kopā, EUR		
Graudī	t	3,5	210,00	735,00	3,3	210,00	693,00	1,6	230,00	368,00
KOPĀ (1)				735,00			693,00			368,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS										
IZDEVĒLI IZMAKSAS										
Sekla Mēsojums:	kg	220	0,41	90,20	220	0,41	90,20	250	0,50	125,00
Tirvielā	kg	250	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (106:38:38)	120,00	200	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (81:30:30)	96,00	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (32:16:47)		
Amonija nitrāts 34	kg	200	0,48 0,36	72,00	150	0,48 0,36	54,00			
Kūsmēsei (reizi piecos gados)	t							30	3,66	109,80
Physio Natur PKS 41	kg									
Augu aizsardzība: Kodne Herbicidi Fungicidi Retardanti				9,00 16,14 29,16 5,35			9,00 16,14 29,16 0,00			
KOPĀ (2)				341,85			294,49			234,80
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS										
Minerālmēslu izķledēšana	reizes	2	9,48	18,95	2	9,48	18,95	1	97,61	97,61
Kultivēšanai	reizes	1	18,48	18,48	1	63,17	63,17	1	18,48	18,48
Sēlumu eņešana	reizes								14,82	14,82
Kombinētā augstnes apstrāde + sēja	reizes	1	29,29	29,29	1					
Sēšana	reizes	2	8,98	17,95	1	8,98	8,98	1	29,29	29,29
Smidzināšanai	reizes	1	117,01	117,01	1	117,01	117,01	1	117,01	117,01
Graudu kūšana	t	3,5	3,11	10,89	3,3	3,11	10,26	1,6	3,11	4,98
Graudu tirvisana (pakaļpojums)	t	3,5	4,44	31,08	3,3	4,44	29,30	1,6	4,44	14,21
Graudu kaltēšana (21%) (pakaļpojums)	t	3,5	8,14	28,49	3,3	8,14	26,86	1,6	8,14	13,02
Transports (20 t/60 km)	reizes	1	64,83	64,83				1	64,83	64,83
Ašsana										
KOPĀ (3)				336,98			274,54			374,26
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				678,82			569,03			609,06
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izņemti izmaksas)				393,15			398,51			133,20
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				56,18			123,97			-241,06
ATBALSTS										
Ilgspēju sekmējošais ienākumu pamatatlats (ISIP)										
Atbalsts par viedei un klimatam labvērtīgu lauksmīniecības praksi (EK01)				80,86			80,86			80,86
Agroekoloģijas prakses bioloģiskās saimniecībās (EK07)				30,10			30,10			30,10
Bioloģiskā lauksmīniecība (BLA)										
KOPĀ atlalsts (7)										
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) (ieņēmumi-atbalsti-kopā mainīgās izmaksas)				10,96			110,96			223,06
BRUTO SEGUMS 4 (167,14)				167,14			234,93			-18,00

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodalas un Vides nodalas sniegtie dati.

Izstrādātais vasaras kviešu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar eksperti viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto rāžību.
Bruto segums sastādīts vasaras kviešiem, kas audzēti augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0-7,0, trūcīvelu saturs augsnē 2,0-2,5%.
Vasaras kviešu sēktais izsējās daudzums izvēlēts pēc ekspertu ieteikuma. Mēsojuma daudzums varas kviešiem izvēlēts rāds, lai sasniegūtu optimālo rāžas līmeni. Biololoģiskā audzēšanas variānta drīkst izmantot tikai bioloģiskos mēšlošanas (kūtsnēši, komposts) un augu aizsardzības līdzeklus.

Graudu tiršanas un kaltēšanas pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cena nēmēta no LLKC apkopotajām tehnisko pakalpojumu vidējām cenām 2024. gadā. Pārējām tehnisko pakalpojumu operāciju piemērotas LLKC Inženierhēnišķiskas nodalas eksperta aprēķinātās izmaksas, kādas tās varētu būt, ja Operācijas veic ar saimniecību priejamo tehniku (tehniskie parametri tiek pieņemti pēc biežāk lietotajiem). Skaidrojumu par tehnisko izmaksu aprēķinu skaitit levadrankā. Pēc ekspertu izvēli 20 t vienā reizē.
Graudu kaltēšanai izvēlēti 2 %, jo 2024. gads bija labvērtīgs kviešu audzēšanai un novakšanai. Kaltēšanas izmaksas atšķirās atkarībā no sarazotā produkcijas apjoma, mitruma un pakalpojuma sniedzēja izzenduma liknēm.

Katrā saimniecībā sanemtie atbalsta veidiun līelumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieejikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2024. gadam.

VASARAS MIEŽI (pērkot tehniskos pakalpojumus)

	Mēr-vienība	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Intensīvi	Minimālā augstnes apstrāde	Biolodisksi		
IENĀMUMI	t	2,8	145,00	406,00	2,6	145,00	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
KOPĀ (1)								377,00	390,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS	kg	240	0,38	91,20	240	0,38	91,20	230	0,38
Sēkla Mēsījums:	kg	200	0,48	96,00	NP ₂ O ₅ :K ₂ O (64:30:30)	200	0,48	96,00	NP ₂ O ₅ :K ₂ O (32:16:47)
Trivielā NPK 15:15:15+11S	kg	100	0,36	36,00		100	0,36	36,00	
Amonija nitrāts 34 Kūtsmēsis (reizi piecos gados)	kg							30	3,66
Augu aizsardzība: Kodne Herbicidi	t			6,07	16,14		6,07	16,14	
KOPĀ (2)					245,41		245,41		197,20
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS	reizes	2	21,00	42,00	2	21,00	42,00	30	4,10
Minerālmēšu izķiedēšana	t	1	37,52	37,52	1	60,58	60,58	1	37,52
Kūtsmēsu izķiedēšana	reizes	1	44,20	44,20	1	23,53	23,53	1	44,20
Kombinētā augstnes apstrāde + sēja	reizes	1	23,53	23,53	1	92,82	92,82	1	44,20
Sēšana	reizes	1	92,82	92,82	1				
Smidzināšana	reizes	1							
Graudu kušana	reizes	1							
Saimu priesāšana ritļos (t. sk. auķa)	t	2,8	3,11	8,71	2,6	3,11	8,09	1	92,82
Graudu trišana	t	2,8	4,44	24,86	2,6	4,44	23,09	1,5	61,70
Graudu kaitēšana (2 i%)	tkm	168	0,060	10,00	156	0,060	9,28	90	4,67
Transports (20 t/60 km)	reizes	1	65,04	65,04					13,37
Ašana									5,36
KOPĀ (3)					348,68		259,39		65,04
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)					594,09		504,79		447,62
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ienāmu/mazvieuļu izmaksas)					160,59		131,59		644,82
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ienāmu/mazvieuļu izmaksas)					-188,09		-127,79		192,80
ATBALSTS									-254,82
Igspēju sekmējošais ienākumu pamatbalsts (SIP)									
Atbalsts par videi un klimatam labvēlīgu lauksaimniecības praksi (EKO7)									
Agroekoloģijas praktses bioloģiskās saimniecībās (BLA)									
Brivpriātīgs saistītais atbalsts par miežiem (SMI)									
KOPĀ atbalsts (7)					31,00		31,00		31,00
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ienāmu+iatbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)					-46,13		14,17		-0,76

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodajas un Vides nodajas sniegtie dati.

Izstrādātais vasaras miežu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertru viedokli ir jāpielieto, lai šados apstākļos iegūtu konkrēto rāzību.
Bruto segums sastādīts vasaras miežiem, kas audzēti augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes slābums pH 6,0-7,0, trūdiņu saturs augsnē 2,0-2,5%.
Vasaras miežu sēklas izsējas daudzums izvēlēts pēc ekspertru ieteikuma. Bioloģiskajā lauksaimniecībā izaudzētas sēklas materiāls nebija pieejams, tādējādēj sēklas cena aprēķināta, nemot vērā konvencionālā sēklas materiāla cenu.
Mēsījumi daudzums vasaras miežiem izvēlēts tāds, lai sasniegūtu optimālo rāzus līmeni. Bioloģiskajā audzēšanai variantā drīkst izmantot likaiši bioloģiskos mēsošanas (kūtsmēši), komposta un augu aizsardzības līdzekļus.
Visi nepieciešamie pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas nemeta no LLKC apkopotajām vidējām tehnisko pakalpojumu cenām Latvijā 2024. gadā.
Pēc ekspertru atzinuma, mieži vidēji tiek transportēti 60 km lielā attālumā pa 20 t vienā reizē.
Graudu kaitēšanai izvēlēti 2 %, jo 2024. gads bija labvēlīgs miežu audzēšanai un novākšanai. Kaitēšanas izmaksas atkarībā no saražotā produkcijas apjomu, mitruma un pakalpojuma sniedzeja izcenojuma līkumē.
Katrā sāmniecībā sanemtie atbalsta veidi un liešumi attiecīgajam kultūraugam var atšķirties, jo sāmniecība konkrēto platību var arī nepieiekt atbalsta sanemšanai. Atbalsta veidi un līkmes norādītas atbilstoši 2024. gadam.
Sastādītais bruto segums pamatojots uz ilogadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši sāmniecības tehnoloģijai un apstākliem (augsnes auglība, iekultivētības pakape, nezālainība u. c.).

VASARAS MIEŽI (izmantojot saimniecības īpašumā esošo tehniku)

	Mēr-vienība	Intensīvi Daudz., Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz., Cena, EUR	Kopā, EUR	Minimālā augstnes apstrāde		Biolīģiski
IENĒMUMI	t	2,8	145,00	406,00	406,00	2,6	145,00	Daudz., Cena, EUR
Graudi								
KOPĀ (1)							377,00	1,5
MAINĪGĀS IZMAKSAS							377,00	390,00
Sēklas	kg	240	0,38	91,20	240	0,38	91,20	230
Mēsliņums:								
Tirviešā	kg	200	0,48	(64;30;30)	200	0,48	96,00	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (64;30;30)
NPK 15:15+11S	kg	100	0,36	36,00	100	0,36	36,00	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (32;16;47)
Amonija nitrāts	kg							
Kutsnēši (reži piecos gados)	t							
Augu aizsardzība:								
Kodne								
Herbicidi								
Citas mainīgās izmaksas:								
Tīkls	gab.							
KOPĀ (2)							245,41	16
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS							245,41	201,52
Minerālmēšu izkliedēšana	reizes t	2	9,48	18,95	2	9,48	18,95	1
Kutsnēšu izkliedēšana	reizes t	1	18,48	18,48	1	63,17	63,17	1
Kultivēšana	reizes t	1	29,29	29,29	1	8,98	8,98	1
Kombinētā augstnes apstrāde + sēja	reizes t	1	8,98	8,98	1	117,01	117,01	1
Sēšana	reizes t	1	117,01	117,01				
Smidzināšana	reizes t							
Graudu kuļšana	reizes t							
Salmu presēšanas rituols	reizes t	2,8	3,11	8,71	2,6	3,11	8,09	1
Graudu tiršana (pakaļpūjums)	reizes t	2,8	4,44	24,86	2,6	4,44	23,09	1,5
Graudu kallešana (2,1%) (pakaļpūjums)	reizes t	2,8	8,14	22,79	2,6	8,14	21,16	1,5
Transports (20 t/60 km)	reizes t	1	64,83	64,83				
Aršana								
KOPĀ (3)							313,91	1
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)							559,32	260,45
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (Ienēmumi+izgriezienu izmaksas)							160,59	505,85
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (Ienēmumi+kopā mainīgās izmaksas)							-153,32	131,59
ATBALSTS								-128,85
Ilgspēju sekmējošais ienākumu pamatatbalsts (ISIP)								
Atbalsts par videi un klimatam labvēlu iauksaimniecības praksi (EKO1)								
Agroekoloģijas prakses bioloģiskās saimniecības (EKO7)								
Bioekoloģiskās iauksaimniecības (BLA)								
Brivpārtīgs saistītais atbalsts par mīžiem (SMI)								
KOPĀ atbalsts (7)								
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((Ienēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)							-11,36	13,11

Bruto seguma sastādīšanai izmantooti LLKC Augkopības nodalas un Vides nodalas sniegtie dati.

Izstrādātais vasaras miežu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas raskanā ar ekspertu viendokli ir jāpielieto, lai šādos apstākjos iegūtu konkreto ražību.	
Bruto segums sastādīts vasaras miežiem, kas audzēti augsnē ar vidēju pH 6,0–7,0, trūvēlu saturs augsnē 2,0–2,5%.	
Vasaras miežiem izvēlētais pēc ekspertru ieteikuma. Bioloģiskajā lauksaimniecībā izaudzētais sekla materiāls nebija pieejams, tādēļ sēklas cena apreķināta nemot vērā konvencionāla sēklas materiāla cenu. Mēlojuma daudzums vasaras miežiem izvēlētais tāds, lai sasniegūtu optimālo rāzās līmeni. Bioloģiskajā audzēšanas variantā drīksti izmanto tikai bioloģiskos mēlošanas (kūtsnēši, komposts) un augu aizsardzības līdzekļus.	

KVIEŠI (pērkot tehniskos pakalpojumus)

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodalas un Vides nodalas sniegtie dati.

ZIEMAS KVIEŠI (izmantojot saimniecības īpašumā esošo tehniku)

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodalas un Vides nodalas sniegtie dati.

ZIEMAS MIEŽI (pērkot tehniskos pakalpojumus)

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodalas un Vides nodalas sniegtie dati.

ZIEMAS MIEŽI (izmantojot saimniecības īpašumā esošo tehniku)

IENĒMUMI	Mēr-vienība	Daudz., Cena, EUR	Intensīvi	Kopā, EUR	Daudz., Cena, EUR	Minimālā augstnes apstrāde	Kopā, EUR	Daudz., Cena, EUR	Bioģiski
Graudi	t	2,8	145,00	406,00	2,6	145,00	377,00	1,5	260,00
KOPĀ (1)				406,00			377,00		390,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS									
Sēda	kg	240	0,38	91,20	240	0,38	91,20	230	0,38
Mēsījums:		N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (64:30:30)			N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (64:30:30)			N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (32:16:47)	
Tirvīlā	kg	200	0,48	96,00	200	0,48	96,00	30	3,66
NPK 15:15:15+11S	kg	100	0,36	36,00	100	0,36	36,00		109,80
Amonija nitrāts	kg								
Kūtīnēšana (reizi priečos gados)	t								
Augu alzardzība:									
Kodne									
Herbicīdi									
Citas mainīgās izmaksas:									
Tikls	gab.								
KOPĀ (2)				245,41			245,41	16	0,27
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS									
Minerālmēšu izkliedēšana	reizes t	2	9,48	18,95	2	9,48	18,95	1	97,61
Kūtsmēšu izkliedēšana	reizes t	1	18,48	18,48	1	63,17	63,17	1	18,48
Kombinētā augstnes apstrāde + sēja	reizes t								18,48
Sēšana	reizes t	1	29,29	29,29	1	8,98	8,98	1	29,29
Smidzināšana	reizes t	1	8,98	8,98	1	117,01	117,01	1	29,29
Graudu kultūšana	reizes t	1	117,01	117,01	1				
Salmu priesēšana ritulos	reizes t								
Graudu trīšana (pakaļpojums)	t	2,8	3,11	8,71	2,6	3,11	8,09	1,5	117,01
Graudu kultēšana (2%) (pakaļpojums)	t	2,8	4,44	24,86	2,6	4,44	23,09	1,5	46,91
Transporti (20 t/60 km)	t	2,8	8,14	22,79	2,6	8,14	21,16	1,5	46,91
Aršana	reizes t	1	64,83	64,83					46,91
KOPĀ (3)				313,91			260,45	1	46,91
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				559,32			505,85		605,86
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ienēnumi-izdevumi izmaksas)				160,59			131,59		188,48
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ienēnumi-kopā manīgās izmaksas)				-153,32			-128,85		-245,86
ATBALSTS									
Igspējai sekmejojais ienākumu pamatbalsts (ISIP)									80,86
Atbalsts par videi un klimatom labvēžīgu lauksmīniecības praksi (EKO1)									80,86
Agroekoloģijas prakses bioloģiskās saimniecības (EKO7)									39,20
Biolodisksā lauksmīniecība (BLA)									103,00
Briyprātīgs saistītais atbalsts par miežiem (SMI)									31,00
KOPĀ atbalsts (7)									254,06
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ienēnumi+atbalsts))kopā mainīgās izmaksas)				-11,36			13,11		38,20

Bruto seguma sastādīšanai izmantojoti LLKC Augkopības nodalas un Vides nodalas sniegtie dati.

Izstrādātais vasaras miežu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskārā ar ekspertru viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākjos iegūtu konkrētu ražību.
Bruto segums sastādīts vasaras miežiem, kas audzēti augsnē ar vidēju pH un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0–7,0, trūvdvelu saturs augsnē 2,0–2,5%.
Vasaras miežu sēkļas izsēdās daudzums izaudzēts pēc ekspertru ieteikuma. Bioloģiskajā lauksmīniecībā sēklas materiāla nebja pieejams, tādēļ sēkļas cena apriņķināta, nemot vērā konventionālā sēkļu materiāla cenu. Mēslojuma daudzums varēs miežiem zvēlēts tāds, lai sasniegta optimālo rāzām. Bioloģiskajā audzēšanas variantā drīkst izmantot tikai bioloģiskos mēslōšanas (kutīnēšanas, komposta) un augu dzīvādzības līdzekļus.

ZIRNI (pērkot tehniskos pakalpojumus)

IENĀMUMI	Mēr-vienība	Daudz.	Intensīvi Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Minimālā augstnes apstrāde	Biotoloģiski
KOPĀ (1)	t	3,8	250,00	950,00	3,5	250,00	875,00	875,00	Cena, EUR Kopā, EUR
MAINĪGĀS IZMAKSAS									
Sēkla Mēsjojums:	kg	280	0,47	131,60	320	0,47	150,40	270	0,70
Trivielā NPK 8:20:30	kg	250	0,57	142,50	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (33:50:75)	250	0,57	142,50	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (22:10:31)
Amonija sulfāts 21+24S	kg	60	0,28	16,80		80	0,28	22,40	
Bors Kūtsmēši (reizi piecos gados)	kg	2,5	2,40	6,00		2,5	2,40	6,00	
Augu aizsardzība:	litri t								
Herbicidi									
Insekticidi									
Biotoloģiskie AAL									
KOPĀ (2)					370,26			392,00	
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS									
Minerālmēšu izķledēšana	reizes t	2	21,00	42,00	2	21,00	42,00	20	4,10
Kūtsmēšu izķledēšana	reizes	1	37,52	37,52	1	60,58	60,58	1	37,52
Kombinētā augstnes apstrāde + sēja	reizes								
Sēsana	reizes	1	44,20	44,20	3	23,53	70,59	1	44,20
Smidzināšana	reizes	3	23,53	70,59	1	92,82	92,82	1	92,82
Graudu kušana	reizes	1	92,82	92,82	3,11	10,89	1,9	3,11	5,91
Graudu trišana	reizes	3,8	11,82	33,74	3,5	4,44	31,08	1,9	4,44
Graudu kaltēšana (21%)	t	3,8	4,44	0,060	13,57	210	0,060	12,50	114
Transporti (20 t/60 km)	t	228	0,060	13,57					
Pievēsana	reizes	1	65,04	65,04					
KOPĀ (3)					411,30			320,45	
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)					781,56			712,45	
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (Ienēnumi+Iegūjumi izmaksas)					579,74			483,00	
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (Ienēnumi+kopā mainīgās izmaksas)					168,44			162,55	
ATBALSTS									40,37
Ilgtspēju sekmējošais ienākumu pamatabalsts (ISIP)					80,86			80,86	
Agroekoloģijas prakses bioloģiskas samniecības (EKOT)								39,20	
Biololoģiskā lauksaimniecība (BLA)								46,00	
Briypratīgais saistītais atbalsts par proteinaugiem (SAP)								128,00	
KOPĀ atbalsts (7)					208,86			208,86	
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)+4) ((Ienēnumi+atbalsts)+(kopā mainīgās izmaksas))					377,30			371,41	
									334,43

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodajas un Vides nodajas sniegtie dati.

Izstrādātais zirnu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskārā ar ekspertru viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto rāžību.
Bruto segums sastādīts zirniem, kas audzēti augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0-7,0, trūdvielu saturs augsnē 2,0-2,5%.
Zirnu sēklas izsējējas daudzums izvēlēts pēc ekspertru ieteikuma. Mēslojuma daudzums zirniem izvēlēts tāds, lai sasniegūtu optimālo rāžas līmeni. Bioloģiskajā audzēšanas variantā drīkst izmantot tikai bioloģiskos mēslošanas (kūtsmēši, komposts) un augu aizsardzības līdzekļus.
Visi nepieciešamie pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cena nemeta no LLKC apkopotajām vidējām tehnisko pakalpojumu cenām Latvijā 2024. gadā.
Pēc ekspertru atzinuma, zirni vidēji tiek transportēti 60 km lielā attālumā pa 20 t vienā reize. Kaltēšanai izvēlēti 2%, jo 2024. gads bija labvēlgis ziņu audzēšanai un novārtāšanai. Kaltēšanas izmaksas atķirās atkarībā no sarāzotā produkcijas apjomu, mitruma un pakalpojuma sniedzēja izcenojuma likmēm.
Katrā salīmniecība sāņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo salīmniecība konkrēto platību var arī nepieleteikt atbalsta sanēmānai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2024. gadam.
Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši salīmniekošanas tehnoloģijai un apstākliem (augenes augiba, iekultivētības pakāpe, nezālāmība u. c.).

ZIRNI (izmantojot saimniecības īpašumā esošo tehniku)

IEŅĒMUMI	Mērvienība	Intensīvi			Minimālā augstnes apstrāde			Bioloģiski		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
Graudi	t	3,8	250,00	950,00	3,5	250,00	875,00	1,9	370,00	703,00
KOPĀ (1)			950,00		875,00		875,00		703,00	
MAINIĜĀS IZMAKSAS IZDEVIELU IZMAKSAS										
Sēla	kg	280	0,47	131,60	320	0,47	150,40	270	0,70	189,00
Mēslojums:	kg	N.P ₂ O ₅ .K ₂ O (33:50:75)	0,57	142,50	N.P ₂ O ₅ .K ₂ O (37:50:75)	0,57	142,50			
Tīvīelā	kg	250	0,28	68,00	250	0,28	68,00			
NPK 8:20:30	kg	60	2,40	6,00	250	2,40	6,00			
Amonija sulfāts 21+24S	kg	2,5								
Bors	litri									
Kūtsmēši (reizi piecos gados)	t									
Augu aizsardzība:										
Herbicidi										
Insekticidi										
Bioekoloģiskie AAL										
KOPĀ (2)					370,26		392,00			26,60
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS										288,80
Minerālmēsu izkliedēšana	reizes	2	9,48	18,95	2	9,48	18,95	1		
Kultīvešana	reizes	1	18,48	18,48				1	65,08	65,08
Seklū apstrāde	reizes	1	29,29	29,29	1	63,17	63,17	0,27	18,48	18,48
Kombinētā augstnes apstrāde + sēja	reizes	3	8,98	26,93	3	8,98	26,93	1	20,00	5,40
Sēšana	reizes	1	117,01	117,01	1	117,01	117,01			
Smidzināšana	reizes	1	3,11	11,82	3,5	3,11	10,89	1,9	3,11	117,01
Graudu kūtsana	reizes	3,8	4,44	33,74	3,5	4,44	31,08	1,9	4,44	5,91
Graudu kārtēšana (pakaļpojums)	t	3,8	8,14	30,93	3,5	8,14	28,49	1,9	8,14	16,87
Transporti (20 t/60 km)	t	3,8								
Pievērsana	reizes	1	64,83	64,83				1	24,58	24,58
Aršana	reizes	1	64,83	64,83				1	64,83	64,83
KOPĀ (3)			351,98		296,52				362,92	
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)			722,24		688,51				651,72	
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi+izdevību izmaksas)			579,74		483,00				414,21	
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi+kopā mainīgās izmaksas)			221,76		188,49				51,29	
ATBALSTS										
Ilgspēju sekmējošais iemāku pamatabalsts (ISIP)			80,86		80,86				80,86	
Agroekoloģijas prakses bioloģiskās saimniecībās (EK07)									39,20	
Bioekoloģiskā lauksaimniecība (BLA)									46,00	
Brūvpārtīgais saistītās attalsts par protēnāgiem (SAP)			128,00		128,00				128,00	
KOPĀ atbalsts (7)			208,86		208,86				294,06	
BRUTO SEGUMS 3 (8-(1+7)-4) ((ieņēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)			436,62		398,35				345,35	

Izstrādātais zirnu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas sastāv no ekspertu ievēdoti ir ļāpīleto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrētu ražību.

Bruto segums sastādīs zirniem, kas audzēti augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0-7,0, trūvēlu saturs augsnē 2,0-2,5%.

Zirnu sēklas izsējās daudzums izvēlēs pēc ekspertru ieteikuma. Mēslojuma daudzums zirniem izvēlēs tāds, lai sasniegtu optimālo rāžu līmeni. Bioloģiskā audzēšanas variāntā drīksti izmanto tikai bioloģiskos mēšļanās (kutēmēši, komposts) un augu aizsardzības līdzekļus.

Zirnu trišanās un kārtēšanas pakalpojumi tiek ieņādīti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cena nemeta no LLKC apkopotajām tehnisko pakalpojumu vidējam cenām 2024. gadā. Pārējām tehniskajām operācijām piemērotas LLKC inženierehiniskās nodas eksperta apmeklētās izmaksas, kadas tās varētu būt, ja operācijas veic ar saimniecībā pieejamo tehniku (tehniskie parametri tiek pieejami pēc biļetiņu lietotājiem). Skaidrojumu par tehnisko izmaksu apmeklētām skaitā levādrāstā. Pec ekspertru atzinuma, zirni vidēji tiek transportēti 60 km lidā attālumā pa 20 t viena reize. Kārtēšanai izvēlēti 2 t%, jo 2024. gads bija labvēlīgs zirnu audzēšanai un novāršanai. Kārtēšanas zinakas atkarība no saimniecības produkcijas apjomam, mitrumam un pakalpojuma sniedzēja izcenojuma likmēm.

Katrā saimniecībā sāņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgām kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrētu plātību var arī nepieteikt atbalsta sāņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2024. gadam.

3.1.4. LOPBARĪBAS KULTŪRAS

GANĪBU ZĀLE (pērkot tehniskos pakalpojumus)

NEL = 0,06 MJ/kg sausnas 1 kg zāles = 0,2 kg sausnas		Mēr-vienība	1. gads (ierīkošana)		2.-5. gads (zāle)		
IENĒMUMI		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
Virsaugs (viengadīgā airene)	t	10					
Zāļa masa	t						
NEL (neto energētīja laktācijai)	MJ	12120			17		
MAINĪGĀS IZMAKSAS					20 604		
IZEJVIELU IZMAKSAS							
Sēkla virsaugam (ierīkošanai 15 kg/ha)	kg	15	2,10	31,50			
Sēkla (ierīkošanai 25 kg/ha)	kg	25	4,50	112,50			
Mēsījums:							
Tirvīlā	kg	NP ₂ O ₅ :K ₂ O (94:21:62)	3,66	146,40			
Kūtsmēli	t	40					
NPK 15:15+11S	kg	150	0,360	54,00			
Amonīja nitrāts	kg						
KOPĀ uz 1 ha (1)				344,40			
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS							
Kūstīlmēslu izkliedēšana	t	40	4,10	164,00			
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	1	21,00	21,00			
Kultivēšana	reizes	1	37,52	37,52			
Sēšana	reizes	1	44,20	44,20			
Pievērtēšana	reizes	1	22,70	22,70			
Zāles appjaušana	reizes	2	40,00	80,00			
Ecēšana	reizes	1	44,72	44,72			
Šķīvoššana	reizes	1	65,04	65,04			
Aršana	reizes	1					
KOPĀ (2)				479,18			
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (3=1+2)				823,58			
MAINĪGĀS IZMAKSAS 1 uz 1 kg zāles		0,028	0,034		0,002	0,003	
MAINĪGĀS IZMAKSAS 2 uz 1 kg zāles		0,040	0,082		0,008	0,013	
ATBALSTS							
Ilgspēju sekmējošais ienākumu pamatabalsts (ISIP)				80,86			
Zāļu saglabāšanas veicināšana (EKO6)				49,00			
KOPĀ				129,86			
MAINĪGĀS IZMAKSAS 3 uz 1 kg		0,068	0,069		0,010	0,005	

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC augkopības konsultantes levas Kamerādes-Snedzes un lauku saimniecību sniegtie dati.

IENĒMUMI	Izstrādātais ganību zāles bruto segums, virsaugā sējot viengadīgo aireni, parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar eksperti viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto rāžību.
MAINĪGĀS IZMAKSAS	Bruto segums sastādīts ganību zālei, kura audzēta augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0–7,0, trūdyelu saturs augsnē 2,0–2,5%.
IZEJVIELU IZMAKSAS	Ganību zāles sēklas maišiņuma sastāvā ietilpst baltais abolinjš, ganību aīrene, timotiņš, pāvas auzene un pļavas skařene.
Sēkla virsaugam (ierīkošanai 15 kg/ha)	Sēklas maišiņuma un virsauga sēklas izsejas daudzums izvēlēts pēc ekspertu ieteikuma.
Sēkla (ierīkošanai 25 kg/ha)	Mēsījuma daudzums ganību zālei, sējot zem virsauga, izvēlēts tāds, lai sasniegtu optimālo rāžas līmeni. Zāļai tiek terikot ilk pa pieciem gadiem.
Mēsījums:	
Tirvīlā	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (15:15:15)
Kūtsmēli	40
NPK 15:15+11S	3,66
Amonīja nitrāts	146,40
KOPĀ uz 1 ha (1)	100
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS	0,480
Kūstīlmēslu izkliedēšana	
Minerālmēslu izkliedēšana	164,00
Kultivēšana	21,00
Sēšana	37,52
Pievērtēšana	44,20
Zāles appjaušana	22,70
Ecēšana	80,00
Šķīvoššana	40,00
Aršana	26,90
KOPĀ (2)	21,00
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (3=1+2)	21,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS 1 uz 1 kg zāles	0,028
MAINĪGĀS IZMAKSAS 2 uz 1 kg zāles	0,040
ATBALSTS	
Ilgspēju sekmējošais ienākumu pamatabalsts (ISIP)	80,86
Zāļu saglabāšanas veicināšana (EKO6)	49,00
KOPĀ	129,86
MAINĪGĀS IZMAKSAS 3 uz 1 kg	0,068

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskaitīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic kopējās atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (augsnes auglība, iekultivētības pakāpe, nezālīnība, cenas u.c.).

GANĪBU ZĀLE (izmantojot saimniecības īpašumā esošo tehniku)

	Mēr-vienība	Daudz.	1. gads (ierīkošana)		2.-5. gads (zāle)		
			Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IENĒMUMI							
1 kg zāles = 0,2 kg sausnas							
Virmaugs (viengadīgā airene)	t	10					
Zāļa masa	t						
NEL (neto enerģijai laktācijai)	MJ	12120			17		
MAINĪGĀS IZMAKSAS					20 604		
IZEVIELU IZMAKSAS							
Sēkla virmaugam (ierīkošanai 15 kg/ha)	kg	15	2,10	31,50			
Mēslojums:	kg	25	4,50	112,50			
Tirviešā	t	40	NiP ₂ O ₅ ·K ₂ O (94:21:62)	146,40			
Kūtsmēseli	kg	150	0,360	54,00			
NPK 15:15:15+11S	kg						
Amonija nitrāts							
KOPĀ uz 1 ha (1)				344,40			48,00
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS							
Kūtsmēselu izkliedēšana	reizes	1	130,15	130,15			
Minerālmēselu izkliedēšana	reizes	1	9,48	9,48			
Kultivēšana	reizes	1	18,48	18,48			
Sēšana	reizes	1	29,29	29,29			
Pievešana	reizes	1	24,58	24,58			
Zāles applaušana	reizes	2	30,67	61,34			
Ecēšana	reizes	1	41,75	41,75			
Šķivošana	reizes	1	64,83	64,83			
Aišana	reizes	1					
KOPĀ (2)			379,91				116,31
MAINĪGĀS IZMAKSAS (3=1+2)			724,31				164,31
MAINĪGĀS IZMAKSAS 1 uz 1 MJ un 1 kg zāles			0,028	0,034			0,003
MAINĪGĀS IZMAKSAS 2 uz 1 MJ un 1 kg zāles			0,031	0,072			0,010
ATBALSTS							
Ilgspēji sekmejiošais ienākumu pamatbalsts (ISIP)							80,86
Zāļai saglabāšanas veicināšana (EKO6)							49,00
KOPĀ			129,86				129,86
MAINĪGĀS IZMAKSAS 3 uz 1 kg			0,060	0,059			0,002

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC augkopības konsultantes levas Kamerādes-Shiedzes un lauku saimniecību sniegtie dati.

Izstrādātais ganību zāles brutu segums, virsauga sējot viengadīgo airenī, parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai sādos apstākļos iegūtu konkrētu ražību.
Bruto segums sastādīts ganību zālei, kura audzēta augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0–7,0, trūdielvi saturs augsnē 2,0–2,5%.
Ganību zāles sēklas maisijuma sastāvā ietilpst baltais ābolīnjs, ganību airene, timotīns, plavas auzeņe un plavas skarene. Sēklas maisijuma un virsauga sēklas izsējas daudzums izvēlēts pēc ekspertu ieteikuma. Mēslojuma daudzums ganību zālei, sējot zem virsauga, izvēlēts tāds, lai sasniegtu optimālo ražas līmeni. Zāļai tiek terikoti ik pa pieciem gadiem.
Tehnikām operācijām piemērotas LLKC Izženierietechniskās nodalas eksperta aprēķinātās izmaksas, kadas tās varētu but, ja operācijas veic ar saimniecībā pieejamo tehniku (tehniskie parametri tiek pieņemti pēc biežāk lietotajiem). Skaidrojumu par tehnisko izmaksu aprēķinu skatit levdrakstā.
Katrā saimniecībā sāņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var ašķirties, jo saimniecība konkrēto platību var nepieejot atbalsta sāņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2024. gadam.

KUKURŪZA (pērkot tehniskos pakalpojumus)

	Mēr-vienība	Daudz.	Cena, EUR	Konvencionāli
NEL = 6,1 MJ/kg sāusnas 1 kg kukurūza = 0,4 kg sāusnas				
IEŅĒMUMI				
Zalmasa	t	35		
Neto enerģija laktācijai	MJ	85 400		
MAINĪGĀS IZMAKSAS				
IZEVIELU IZMAKSAS				
Sēkla	vien.	1,8	97,00	174,60
Mēsojums:	kg	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (213:31:229)	1,50	60,00
Tīrviešā	t	40	0,41	102,50
Šķidrmēslis (digestāts)	kg	250	0,48	86,40
Kālijas hlorīds	kg	180	0,28	56,00
Karbamīds 46N	kg	200		
Amonija sulfāts	kg			
Augu aizsardzība:				
Herbicidi				
Citas mainīgās izmaksas	m	4,2	2,65	11,13
Plēve (8 m plata)				
KOPĀ (1)				540,36
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS				
Šķidrmēslu izkliede	t	40	4,10	164,00
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	3	21,00	63,00
Kultivēšana	reizes	1	37,52	37,52
Sēšana	reizes	1	44,20	44,20
Smidzināšana	reizes	3	23,53	70,59
Pļaušana – smalcināšana	reizes	1	110,00	110,00
Transporta no laukuma uz tranšeju (10 t)	h	2	36,88	73,76
Masas bliestēšana	h	2,19	50,00	109,50
Aršana	reizes	1	65,04	65,04
KOPĀ (2)				737,61
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (3=1+2)				1277,97
MAINĪGĀS IZMAKSAS 1 uz 1 kg		0,006	0,015	
ATBALSTS		0,009	0,037	
Ilgspēju sekmējošais ienākumu pamatbalsts (ISIP)				80,86
Atbalsts par videi un klimatam labvēlīgu lauksaimniecības praksi (EKO1)				30,10
KOPĀ				110,96
MAINĪGĀS IZMAKSAS 3 uz 1 kg		0,015	0,033	

Izstrādātais kukurūzas bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskanā ar ekspertru viedokli ir jāpielieto, lai šados apstākļos iegūtu konkrēto ražību.
Lai iegūtu lielāku barības vērtību, kukurūzas masu nekavējoši novāc, kad tā ir apsalusī salnās. Ja kukurūzu nav iespējams novākt uzreiz pēc salnām, barības vielas lietū var izskaloties, kā arī uz augiem var savairoties pelējums, kas izdalā kaitīgu toksīnu.
Aprēķinot plēves daudzumu, tiek pienemts, ka 500 t tranšejas nosegšanai ir nepieciešami 52,5 m plēves ar platumu 8 m.
Aprēķinot masas bliestēšanas ilgumu, tiek pienemts, ka 500 t tranšejas bliestēšanai ir nepieciešamas aptuveni 30 stundas.
Visi nepieciešamie pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas nemitas no LLKC apkopotajām tehnisko pakalpojumu vidējām cenām 2024. gadā.
Katrā saimniecībā saņemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto plātību var arī nepieteikt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2024. gadam.
Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pierdzi, bet to nevar uzskaitīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākliem (augsts auglība, iekultivētības pakāpe, nezālainība, cenas u. c.).

SIENS (pērkot tehniskos pakalpojumus)

IELĀDĒTĀS SIEŅAS NEL = 5,44 MJ/kg sausinas 1 kg siens = 0,85 kg sausinas		Mēr- viennība	Daudz.	1. gads (ierīkošana)	2.–5. gads (siens)
IENĀMUMI	Siens, virsaugs (viengadīgā a Irene)	t	5	Cena, EUR	Kopā, EUR
NEL (neto enerģija laktācijai)		MJ	23120		
MAÑIGĀS IZMAKSAS IZJEVIELU IZMAKSAS					
Sēkla (ierīkošanai 15 kg/ha)	kg	15	2,10	31,50	
Sēkla (ierīkošanai 25 kg/ha)	kg	25	4,50	112,50	
Mēslojums:					
Tirvīlā	kg	40	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (66:43:85)		
Kūtsmēli	t	150	3,66	146,40	
NPK 15;15;15+11S	kg		0,48	72,00	
KOPĀ uz 1 ha (1)				362,40	
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS					
Kūtsmēšlu izkliedēšana	t	40	4,10	164,00	
Minerālmēšļu izkliedēšana	reizes	1	21,00	21,00	
Kultivēšana	reizes	1	37,52	37,52	
Sēšana	reizes	1	44,20	44,20	
Pievērsana	reizes	1	22,70	22,70	
Zāles plaušana	reizes	2	46,81	93,62	
Siena valošana – ārdīšana	reizes	2	31,48	62,96	
Siena presēšana ritulos	reizes	2	61,70	123,40	
Eçēšana	reizes	1	44,72	2	
Šķivošana	reizes	1	65,04	65,04	
Aršana					
KOPĀ (2)				679,16	
KOPĀ MAÑINGĀS IZMAKSAS (3=1+2)					327,88
MAÑIGĀS IZMAKSAS 1 uz 1 kg				1 041,56	375,88
MAÑIGĀS IZMAKSAS 2 uz 1 kg					
ATBALSTS					
Ilgspēji sekmejošais ienākumu pamatbalsts (ISIP)					
Zāļu saglabāšanas veicināšana (EKO6)					
KOPĀ					
MAÑIGĀS IZMAKSAS 3 uz 1 kg					

Bruto seguma sastādīšanai izmantoši LLKC augkopības konsultantes levas Kamerādes-Shiedzes un lauku saimniecību sniegtie dati.

Izstrādātais siena bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertru viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto rāžību.
Bruto segums sastādīts zālei, kura paredzēta siena sagatavošanai un audzēta augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0–7,0, trūdvielu saturs augsnē 2,0–2,5%.
Zālājs tiek ierīkots uz pieciem gadiem. Sēklas maišījumā ietilpst sarkanais ābolīnš, plavas a Irene, timotiņš un sarkanā auzene. Kā virsaugs tiek sēta viengadīgā a Irene.
Sēklas maišījuma un virsauga sēklas izsējas daudzums izvēlēts pēc ekspertru ieteikuma. Mēslojuma daudzums izvēlēts tāds, lai sasniegta optimālo ražas līmeni.
Visi nepieciešamie pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas iemtas no LLKC apkopotajām tehnisko pakalpojumu vidējām cenām 2024. gadā. Sienu vidēji transpōrtē pa 2 tonnām (mažās piekabēs, t. sk. grādu piekabēs) vai pa 6 tonnām (lielās piekabēs).

SIENS (izmantojot saimniecības īpašumā esošo tehniku)

	Mēr-vienība	1. gads (ierīkošana)	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
NEL = 5,44 MJ/kg sausnas 1 kg siens = 0,85 kg sausnas							
IENĀMUMI							
Siens, virsaugs (viengadīgā airenē)	t t	5			5		
NEL (neto enerģija laktācijai)	MJ	23120			23120		
MAINĪGĀS IZMAKSAS							
IZEVIELU IZMAKSAS							
Sēkla virsaugam (ierīkošanai 15 kg/ha)	kg kg	15 25	2,10 4,50	31,50 112,50			
Sēkla (ierīkošanai 25 kg/ha)	kg kg	40 40	3,66 0,48	146,40 19,20			
Mēslojums:	kg gab.	25	0,27	6,75			
Tīrvielā							
Kūtsmēseli							
NPK 15:15:15+11S							
Tīkls							
KOPĀ uz 1 ha (1)				316,35			54,75
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS							
Kūtsmēseli izķķiedēšana	reizes	1	130,15	130,15			
Minerālmēseli izķķiedēšana	reizes	1	9,48	9,48			
Kultivēšana	reizes	1	18,48	18,48			
Sēšana	reizes	1	29,29	29,29			
Pievelēšana	reizes	1	24,58	24,58			
Zāles plaušana	reizes	2	30,67	61,34	2	30,67	61,34
Siena valošana – ārdīšana	reizes	2	19,02	38,05	2	19,02	38,05
Siena presēšana ritulos	reizes	2	46,91	93,82	2	46,91	93,82
Ečēšana	reizes	1	41,75	41,75	1	14,82	14,82
Šķīvošana	reizes	1	64,83	64,83			
Aršana							
KOPĀ (2)				511,77			217,50
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (3=1+2)				828,12			272,25
MAINĪGĀS IZMAKSAS 1 uz 1 kg		0,014	0,063		0,002	0,011	
MAINĪGĀS IZMAKSAS 2 uz 1 kg		0,022	0,166		0,009	0,054	
ATBALSTS							
Igtspēju sekmējošais ienākumu pamatbalsts (ISIP)				80,86			80,86
Zāļaju saglabāšanas veicināšana (EKO6)				30,10			30,10
KOPĀ				110,96			110,96
MAINĪGĀS IZMAKSAS 3 uz 1 kg		0,036	0,143		0,012	0,032	

Izstrādātais siena bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertru viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto rāžību.
Bruto segums sastādīts zālei, kura paredzēta siena sagatavošanai un audzētā augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0–7,0, trūvdvielu saturs augsnē 2,0–2,5%.
Zāļas tiek ierīkotas uz pieciem gadiem. Sēklas maijūmā ietilpst sarkanās ābolīnī, plavas airenē, timotiņš un sarkanā auzenē. Kā virsaugs tiek sēta viengadīgā airenē.
Sēklas maijūma un virsauga sēklas izsējas daudzums izvēlēts pēc ekspertru ieteikuma. Mēslojuma daudzums izvēlēts tāds, lai sasniegtu optimālo rāžas līmeni.
Tehnikām operācijām piemērotas LLKC Inženiertehniskās nodalas eksperta aprekānatās izmaksas, kādās tās varētu būt, ja operācijas veic ar saimniecību pieejamo tehniku (tehniskie parametri tiek pienēmi pēc biežāk lietotajiem). Skaidrojumu par tehnisko izmaksu apriņķinu skaitā levadrankstā.
Sienu vidējā transportē pa 2 tonnām (mazās piekabēs, t. sk. graudu piekabēs) vai pa 6 tonnām (lielās piekabēs).

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC augkopības konsultantes Ievas Kamerādes-Snedzes un lauku saimniecību sniegtie dati.

SKĀBBARĪBA (pērkot tehniskos pakalpojumus)

IEVĒROMI	NEL = 5,63 MJ/kg sausinas 1 kg skābbarība = 0,32 kg sausinas	Mēr- vienība	Daudz. t	Cena, EUR kgā, EUR	Daudz. 20	Cena, EUR kgā, EUR	Daudz. 36 032	Cena, EUR kgā, EUR	Daudz. 22	Cena, EUR kgā, EUR	Daudz. 39 635	Cena, EUR kgā, EUR	Daudz. 2,-5. gads (stūras)		
Virsaugas (viengadīgā airene) Skābbarība (nemot vērā zudumus) NEL (neto enerģija laukācīai)	Sakla virsaugam (ierīkošanai 15 kg/ha) Mēsioljums: Trīvielā Skidrmēsli (digestāts) Kājai hibrīds Amonija sulfāts Plēve (8 m plata) Konservants	kg kg kg kg kg kg m	15 25 40 250 200	2,10 5,80 N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (130:31:229) 1,50 0,41 0,36	31,50 145,00 60,00 102,50 72,00	40 250 200	60,00 102,50 72,00	40 250 200	1,50 0,41 0,36	1,50 0,41 0,36	40 250 200	60,00 102,50 72,00	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (130:31:229) 130:31:229)		
KOPĀ uz 1 ha (1)					411,00								235,62		
MAŠINI UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS	Šķidrmēsli izķilēšana Minerālmēsli izķilēšana Kultivēšana Pievelēšana Sēšana Zāles plaušana Zāles ārdīšana/vālošana Piesāršana (tilpījus (ieskaņot plēvi) Zāles smaidināšana, transports Šķivošana Aršana Masas bilietēšana	t reizes reizes reizes reizes reizes reizes reizes reizes reizes reizes reizes h	40 3 1 1 2 1 2 1 1 1 1 1	4,10 21,00 37,52 22,70 44,20 46,81 31,48 153,00 306,00 44,72 65,04	164,00 63,00 37,52 22,70 44,20 93,62 31,48 136,00 408,00 26,90	40 3 3 22,70 44,20 3 3 3 1 1 1 1	4,10 21,00 37,52 22,70 44,20 93,62 31,48 136,00 408,00 26,90	164,00 63,00 37,52 22,70 44,20 93,62 31,48 136,00 408,00 26,90	40 3 3 22,70 44,20 3 3 3 1 1 1 1	4,10 21,00 37,52 22,70 44,20 93,62 31,48 136,00 408,00 26,90	4,10 21,00 37,52 22,70 44,20 93,62 31,48 136,00 408,00 26,90	4,10 21,00 37,52 22,70 44,20 93,62 31,48 136,00 408,00 26,90	164,00 63,00 37,52 22,70 44,20 93,62 31,48 136,00 408,00 26,90	164,00 63,00 37,52 22,70 44,20 93,62 31,48 136,00 408,00 26,90	Sēkļas maijuma un virsauga sēkļas daudzums izvēlēts pēc eksperimentu ievēlējums izvēlēts tāds, lai sasniegu optimālo rāžas līmeni.
KOPĀ (2)					840,80								555,77		
MAINGĀS IZMAKSAS 1 uz 1 kg	0,015	0,027			1251,80								791,39		
MAINGĀS IZMAKSAS 2 uz 1 kg	0,031	0,083											0,011		
ATBALSTS	Ilgspēji, sekmējošais iemīklumu pamatbalsts (ISP) Zāļu sadarbībasanas veicināšana (EKOG)												0,036		
KOPĀ															
MAINGĀS IZMAKSAS 3 uz 1 kg	0,046	0,075											0,030		

Bruno seguma sastādīšanai izmantoti LLKC augkopības konsultantes ievā Kamerādes-Snieldezes un lauku sāmmieciņu sniegtie dati.

SKĀBBARĪBA (izmantojot saimniecības īpašumā esošo tehniku)

	Mērī- vienība	Daudz.	1. gads (ierīkošana)	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	20 36 032	Cena, EUR	Kopā, EUR
IELĒMUMI									
NEL = 5,63 MJ/kg sausnas	t	15				20			
1 kg skābarība = 0,32 kg sausnas	MJ	27 024							
Virsaug (viengadīgā airene)									
Skābarība (ņemot vērā zudumus)									
NEL (neito enerģija laktācijai)									
MAINIĜĀS IZMAKSAS									
Sēkla virsaugam (ierīkošanai 15 kg/ha)	kg	15	2,10	31,50					
Mēšļojums:	kg	25	5,80	145,00					
Tirviešā	t	40	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (130:31:229)	60,00					
Šķidrmēsīl (digestsāts)	kg	250	1,50	375,00					
Kālija horīds	kg	200	0,41	82,00					
Amonija sulfāts	kg	21	0,36	7,56					
Pļeve	gab.	21	2,28	48,86					
Tīkls	gab.	0,31	6,64	2,28					
KOPĀ uz 1 ha (1)				466,50					308,50
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS									
Šķidrmēsīlu izķilēdēšana	reizes	1	149,32	149,32					
Minerālmēsīlu izķilēdēšana	reizes	3	9,48	28,43					
Kultivēšana	reizes	1	18,48	18,48					
Pievēšana	reizes	1	24,58	24,58					
Sēšana	reizes	1	29,29	29,29					
Zāles plaušana	reizes	2	30,67	61,34					
Zāles vālošana/ārdīšana	reizes	2	46,91	93,82					
Presēšana ritulos	reizes	2	21,66	43,33					
Rituļu ierīšana	reizes	1	41,75	41,75					
Ecēšana	reizes	1	64,83	64,83					
Šķivošana									
Aršana									
KOPĀ (2)				555,18					547,38
KOPĀ MAINIĜĀS IZMAKSAS (3=1+2)				1021,68					855,88
MAINIĜĀS IZMAKSAS 1 uz 1 kg		0,017	0,031						0,015
MAINIĜĀS IZMAKSAS 2 uz 1 kg		0,021	0,038						0,043
ATBALSTS									
Ilgspēju sekmejīgais ienākumu pamatbalsts (ISIP)									
Zāļiju saglabāšanas veicināšana [EKO6]									
KOPĀ									
MAINIĜĀS IZMAKSAS 3 uz 1 kg		0,038	0,039						0,036

Bruto seguma sastādīšanai izmantot LLKC augkopības konsultantes Ievas Kamerādes-Snižedzes un lauku saimniecību sniegtie dati.

Izstrādātais skābarības bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskārnā ar eksperītu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrētu rāzību.
Bruto segums sastādīts zālei, kas paredēta skābarības sagatavošanai un kas audzēta augsnē ar vidēju pH un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0–7,0, trūvdziļu saturs augsnē 2,0–2,5%.
Zāļajās tiek ierikots uz pieciem gadiem. Sēklas maiņsumā ietilpst sarkanais abolinš, ganību ariene, tīmolīns un plavas auzeņe. Ja zāļi noplauj savīcīgi un ir atbilstoši laika apstākļi, tad ir iespējams iegūt 2. un pat 3. plāvumu, ierīkošanas gadā tiek piemēts, ka zāļi izmanto zālbāmbas sagatavošanai.
Sēklas maiņsumā un virsauga sēklas izsējās daudzums izvēlēts pēc eksperītu ierīkuma. Mēslojuma daudzums izvēlēts tāds, lai sasniegūtu optimālo rāzās līmeni.
Tehniskajām operācijām piemērotas LLKC Inženieri tehniskās nodalas eksperītu apriņķinātās izmaksas, kādas tas varētu būt, ja operācijas veic ar saimniecībā pieejamo tehniku (tehniskie parametri tiek piemēti pēc biežāk lietotajiem). Skaidrojumu par tehnisko izmaksu apriņķī skaitā levadriekstā. Sagatavojoši skābarību ritulos, ir piemēts, ka atāls tiek nogāzits. Skābarību vidēji transportē pa 4,8 t (mazais piekabēs, t. sk. graudu piekabēs) vai pa 14,4 t (lielās piekabēs).
Katrā saimniecībā sāņemtie atbalsta veidi un lēlumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieejik atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2024. gadam.
Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar izskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniecības tehnoloģijai un apstāklijiem (augsnes augība, iekultivētības pakāpe, nezālinība, cenas u.c.).

3.1.5. NEKTĀRAUGI

FACĒLIJA (pērkot tehniskos pakalpojumus)

	Mēr-vienība	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IENĒMUMI Sēklas	kg	160	3,20	512,00
KOPĀ (1)				512,00
MAINIĜĀS IZMAKSAS Facēlijas sēkla Mēslojums: Tirviešā NPK 10:26:26	kg	14	5,20	72,80
KOPĀ (2)	kg	190	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (19:49:49) 0,59	112,10 184,90
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS	reizes	1	65,04	65,04
Aršana	reizes	2	37,52	75,04
Kultivēšana	reizes	1	28,80	28,80
Šķūkšana	reizes	1	22,70	22,70
Pieviešana	reizes	1	21,00	21,00
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	1	44,20	44,20
Sēšana	reizes	1	92,82	92,82
Kulšana	t	0,16	3,11	0,50
Sēklas tiršana	t	0,16	4,44	1,42
Sēklas kaltēšana (2 t%)	tkm	2,4	1,06	2,54
Transports facēlijas sēkkai (0,25 t/15 km)				354,06
KOPĀ (3)				538,96
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				327,10
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ienēmumi-izejvieu izmaksas)				-26,96
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ienēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				
ATBALSTS				
Ilgspēju sekmējošais ienākumu pamatatbalsts (ISIP)				80,86
Atbalsts par videi un klimatam labvēlīgu lauksaimniecības praksi (EKO1)				30,10
Ekoloģiski nozīmīgas platības nektāraugji (EKO2)				105,70
KOPĀ atbalsts (7)				216,66
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-5) (ienēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				189,70

Ienēmumi Sēklas	kg	160	3,20	512,00	Izstrādātais facēlijas bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar eksperu viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrētu rāzību.
KOPĀ (1)					
MAINIĜĀS IZMAKSAS Facēlijas sēkla Mēslojums: Tirviešā NPK 10:26:26	kg	14	5,20	72,80	Bruto segums sastādīts facēlijai, kas audzēta augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 5,6–6,5, trūdvielu saturs augsnē 2,0–2,5%.
KOPĀ (2)	kg	190	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (19:49:49) 0,59	112,10 184,90	Visi nepieciešamie pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas nemitas no LLLC apkopotajām tehnisko pakalpojumu vidējām cenām 2024. gadā
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS	reizes	1	65,04	65,04	Kaltēšanai visbiežāk izmanto gaisa plūsmas žāvēšanu caur šāhtām vai tuneljiem.
Aršana	reizes	2	37,52	75,04	
Kultivēšana	reizes	1	28,80	28,80	
Šķūkšana	reizes	1	22,70	22,70	
Pieviešana	reizes	1	21,00	21,00	
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	1	44,20	44,20	
Sēšana	reizes	1	92,82	92,82	
Kulšana	t	0,16	3,11	0,50	
Sēklas tiršana	t	0,16	4,44	1,42	
Sēklas kaltēšana (2 t%)	tkm	2,4	1,06	2,54	
Transports facēlijas sēkkai (0,25 t/15 km)					
KOPĀ (3)					
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				327,10	
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ienēmumi-izejvieu izmaksas)				-26,96	
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ienēmumi-kopā mainīgās izmaksas)					
ATBALSTS					
Ilgspēju sekmējošais ienākumu pamatatbalsts (ISIP)				80,86	
Atbalsts par videi un klimatam labvēlīgu lauksaimniecības praksi (EKO1)				30,10	
Ekoloģiski nozīmīgas platības nektāraugji (EKO2)				105,70	
KOPĀ atbalsts (7)				216,66	
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-5) (ienēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				189,70	

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti Latvijas Biškopības bledības sniegtie dati.

FACĒLIJA (izmantojot saimniecības īpašumā esošo tehniku)

	Mēr-vienība	Daudz.	Konvencionāli Cena, EUR	Kopā, EUR
IENĀMUMI Sēklas	kg	160	3,20	512,00
KOPĀ (1)				512,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS IZEVIELU IZMAKSAS	kg	14	5,20	72,80
Facēlijas sēkla Mēslojums: Trīvielā NPK 10:26:26	kg	190	0,59	112,10
KOPĀ (2)				184,90
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS	reizes	1	64,83	64,83
Aršana	reizes	2	18,48	36,96
Kultivēšana	reizes	1	28,80	28,80
Šķūksana (pakaļpojums)	reizes	1	24,58	24,58
Pievešana	reizes	1	9,48	9,48
Minerālmēslu izkliedēšana	reizes	1	29,29	29,29
Sēšana	reizes	1	117,01	117,01
Kuišana	t	0,16	3,11	0,50
Sēklas tīrišana (pakaļpojums)	t	0,16	4,44	1,42
Sēklas kaltēšana (2 t%) (pakaļpojums)	reizes	1	2,60	2,60
Transporta facēlijas sēklai (0,25 t/15 km)				315,48
KOPĀ (3)				500,38
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				327,10
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ienēnumi-izējību izmaksas)				11,62
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ienēnumi-kopā mainīgās izmaksas)				
ATBALSTS				
Ilgspēju sekmējošais ienākumu pamataatbalsts (ISIP)				80,86
Atbalsts par videi un klimatam labvēlīgu lauksaimniecības praksi (EKO1)				30,10
Ekoloģiski nozīmīgas platības nektāraugi (EKO2)				105,70
KOPĀ atbalsts (7)				216,66
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-5) ((ienēnumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				228,28

Izstrādātais facēlijas bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertru viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrētu ražību.

Bruto segums sastādīts facēlijai, kas audzēta augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 5,6–6,5%, trūdvielu saturs augsnē 2,0–2,5%.

Sēklas tīrišanas un kaltēšanas pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas nemitas no LLKC apkopotajām tehnisko pakalpojumu vidējām cenām 2024. gadā. Kaltēšanai visbiežāk izmanto gaisa plūsmas žāvēšanu caur šahtām vai tunelijem. Pārējām tehniskajām operācijām piemērotas Inženieritehniskās nodaljas eksperta aprēķinātās izmaksas, kādas tās varētu būt, ja operācijas veic ar saimniecībā pieejamo tehniku (tehniskie parametri tiek piņemti pēc biežāk lietotajiem). Skaidrojumu par tehnisko izmaksu apriņķinu skaitit levadrakstā.

Vadoties pēc eksperta viedokļa, tiek plānots, ka no viena facēlijas hektāra, kas audzēta šādā tehnoloģijā, bites ienesīs apmēram 250 kg medus.

Katrā saimniecībā sanemtie atbalsta veidi un lielumi attiecīgām kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto plātību var arī nepieiekt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2024. gadam.

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti Latvijas Biškopības biedrības sniegtie dati.

3.1.6. TĒJAS KUMELĪTES

	Mēr– vienība	Daudz.	Cena, EUR	Bioloģiski Kopā, EUR
IENĒMUMI				9600,00
Kaltēti kumelīšu ziedi	kg	800	12,00	9600,00
Kumeļišu sēklas	kg	40	70,00	2800,00
KOPĀ (1)				12 400,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS IZEVIELU IZMAKSAS				
Sēkla	kg	3	100,00	300,00
Mēslojums:	t	20		
Tīrvielā			N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (22:10:31)	
Kūtsmēslī			3,66	73,20
Citas mainīgās izmaksas	gab.	80	1,20	96,00
KOPĀ (2)				469,20
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS				
Kūtsmēšu izkliedēšana	t	20	4,10	82,00
Kultivēšana	reizes	2	37,52	75,04
Sēšana	reizes	1	35,00	35,00
Pievelēšana	reizes	1	22,70	22,70
Sējumu applaušana	reizes	1	46,81	46,81
Ziedu valkšana ar rokām (5 reizes)	h	400	6,39	2556,00
Sēku kuļšana	reizes	1	92,82	92,82
Kaltēšana	kg	800	2,50	2000,00
Sijāšana/sķirošana (50 kg/h)	h	16	25,00	400,00
Fasēšana papīra maisos	h	8	6,39	51,12
Transports (400 kg/100 km)	tkm	80	2,65	212,00
Aršana	reizes	1	65,04	65,04
KOPĀ (3)				5638,53
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				6107,73
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ienēmumi-izevielu izmaksas)				11 930,80
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ienēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				6292,27
ATBALSTS				
Igtspēju sekmējošais ienākumu pamatabalsts (ISIP)				80,86
Agroekoloģijas prakses bioloģiskās saimniecības (EKOT)				39,20
Bioloģiskās lauksaimniecības atbalsts (BLA)				518,00
KOPĀ (7)				638,06
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ienēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				6930,33

IENĒMUMI	kg	800	12,00	9600,00	Izstrādātais kumelīšu bruto segums parāda konkrētas audzēšanas tehnoloģijas, kas saskaņā ar ekspertru viedokli ir jāpielieto, lai šādos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.
Kaltēti kumelīšu ziedi	kg	40	70,00	2800,00	Kumelītes sēj apriili, tīklīdz augsti var sagatavot sējai. Kumelītes tiek sētas virspusēji. Lai vējš atbrīvotā laukā.
Kumeļišu sēklas	kg			12 400,00	Sēklu digžanai nepieciešama gaisma, tāpēc kumelītes tiek sētas virspusēji. Lai vējš neaizpūstu sēkas, augsts tiek pieblietēta.
KOPĀ (1)					Izējas norma ir 2–3 kg/ha.
MAINĪGĀS IZMAKSAS IZEJVIELU IZMAKSAS					Ja ir iespējams, sēšanu var veikt rudenī pirms pastāvīga sala iestāšanās.
Sēkla	kg	3	100,00	300,00	
Mēslojums:	t	20			
Tīrvielā					
Kūtsmēslī					
Citas mainīgās izmaksas	gab.	80	1,20	96,00	
KOPĀ (2)					
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS					
Kūtsmēšu izkliedēšana	t	20	4,10	82,00	
Kultivēšana	reizes	2	37,52	75,04	
Sēšana	reizes	1	35,00	35,00	
Pievelēšana	reizes	1	22,70	22,70	
Sējumu applaušana	reizes	1	46,81	46,81	
Ziedu valkšana ar rokām (5 reizes)	h	400	6,39	2556,00	
Sēku kuļšana	reizes	1	92,82	92,82	
Kaltēšana	kg	800	2,50	2000,00	
Sijāšana/sķirošana (50 kg/h)	h	16	25,00	400,00	
Fasēšana papīra maisos	h	8	6,39	51,12	
Transports (400 kg/100 km)	tkm	80	2,65	212,00	
Aršana	reizes	1	65,04	65,04	
KOPĀ (3)					5638,53
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)					6107,73
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ienēmumi-izevielu izmaksas)					11 930,80
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ienēmumi-kopā mainīgās izmaksas)					6292,27
ATBALSTS					
Igtspēju sekmējošais ienākumu pamatabalsts (ISIP)					80,86
Agroekoloģijas prakses bioloģiskās saimniecības (EKOT)					39,20
Bioloģiskās lauksaimniecības atbalsts (BLA)					518,00
KOPĀ (7)					638,06
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ienēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)					6930,33

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti tēju audzētāja Ivara Geibas sniegtie dati.

PIPARMĒTRAS (no stādiem)

IENĀMUMI	Mēri-vienība	Daudz.	1. gads (stādīšanai)	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	2. gads	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	3. gads	Cena, EUR	Kopā, EUR
Piparmētras droga	kg	1500	10,00	15 000,00	2000	10,00	20 000,00	1500	10,00	2500	2,00	15 000,00	50 000,00
Piparmētras sakneņi	kg			15 000,00			20 000,00						20 000,00
KOPĀ (1)													
MAINĪGĀS IZMAKSAS													
Stādi	tūkst.	50	100,00	5000,00									
Mēslojums:	kg	220	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (30:22:92)	0,81	178,20	220	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (33:24:51)	0,81	178,20	220	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (16:22:46)	0,81	178,20
Tirviela	kg	100	90,00	90,00	100	100	90,00	90,00	90,00				
NPK 8:11:23													
Kalcija nitāris	kg												
Citas mainīgās izmaksas	gab.	150	1,20	180,00	200	1,20	240,00	150	1,20				180,00
Maisi (10 kg)				5448,20			508,20						356,20
KOPĀ (2)													
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS													
Minerālmēsīšana izkledēšanai	reizes	2	21,00	42,00	2	21,00	42,00	2	21,00	1	21,00	37,52	42,00
Kultivēšana	reizes	2	37,52	75,04	34,17	34,17							37,52
Vagu sagatavošana	reizes	1	34,17										
Stādīšana ečēšanai	h	130	6,39	830,70	1	26,90	26,90	1	26,90				26,90
Stādīšana ar rokām	h	130	34,17	102,51									
Starpindu rušināšana	h	270	6,39	1725,30	160	6,39	1022,40	160	6,39				1022,40
Ravēšana ar rokām	h	140	6,39	894,80	140	6,39	894,80	140	6,39				894,80
Piparmētru novākšana	h	1500	2,50	3750,00	2000	2,50	5000,00	1500	2,50				1725,30
Saknenu novākšana	h	36	8,00	288,00	40	8,00	320,00	30	8,00				3750,00
Kaltēšanas izmaksas	h	12	6,39	76,68	18	6,39	115,02	15	6,39				240,00
Smalcināšanas ietvars	h	150	3,53	530,00	200	3,53	530,00	150	3,53				95,85
Fasēšana maisos	tkm	1	65,04	65,04									530,00
Transporti (300 kg/100 km)	reizes	1											
Aršana													
KOPĀ (3)													
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4)													8364,57
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (Ienēmumi+izejumi kopā mainīgās izmaksas)													8722,77
ATBALSTS													
Ilgspēju sekmējošais ienākumu pamatlīdzīgums (ISP)													
Atbalsts par viedu un klimatisku labvēlu laukumsaimniecības praksi (EKO1)													
KOPĀ (7)													
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) (Ienēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)													11 388,19

Bruto seguma sastādīšanai izmantoji tēju audzētāja Ivara Gelbās sniegtie dati.

Izstrādātais piparmētru bruto segums pārāda konkrētās audzēšanas tehnoloģijas, kas sakārnā ar ekspertru viendibļi ir jāpielieto, lai šādos apstākjos iegūtu konkrētu ražību.													
Konkrētajā piparmētru bruto segumā piparmētras tiek audzētas no stādiem, bet tās ir resīpa audzēt arī no sakneņiem.													
Piparmētras ar stādiem stāda maija vidū. Stādus 6-8 lapu fāzē sarakstīti mātesaugu plantācijā, 1. ha apstādīšanai nepieciešams aptuveni 0,05 ha mātesaugu (50 000 stādu).													
Starpīnību novākšanai uzsāk augusta beigās.													
Piparmētra plānotās sezonā 3 reizes, līdz sāk augsta beigās.													
Otra gads plantāciju, atsākoties vegetācijai, noēcē.													
Starpīnīdu vagošanai neveic, jo piparmētras sakneņi ir izpletušies pa visu lauku.													
Kaltēšanas izmaksas tiek reķinātas kaltei, kurā vienā reize var iekratīt 500 kg savaigu piparmētru lākstu. Iznākums pēc kaltēšanas ir apmēram 100 kg savaus piparmērus.													
Kaltēšanas cikls ir viena diena un kaltēšanas pašināmaka aptuveni 2,50 euro/kg.													
Mēsošanas devas aprekina atbilstoši barības vielu patēriņam. Pētījumos noskaidrots, ka viena tonna sausas piparmētras no lauka iznes: N – 50 kg, P ₂ O ₅ – 20 kg un K ₂ O – 50 kg.													
Saknēnu novācē trēš geda rudeni vai nākamā gada pavasarī. To novākšanai izmanto kartupēļu rokano tehniku. Lai sakneņi neieliekstu, tie 24 stundu laikā jāiesātā. Sakneņus vēlams sadalīt 10–20 cm garos gabaliņos.													
Kaltēšanas ietvars tiek ievērtēts 1000 euro.													
Sāpējās audzēšanas pārāda ietvars tiek ievērtēts 1000 euro.													
Sāpējās audzēšanas ietvars tiek ievērtēts 1000 euro.													
Kaltēšanas ietvars tiek ievērtēts 1000 euro.													
Kaltēšanas ietvars tiek ievērtēts 1000 euro.													
Kaltēšanas ietvars tiek ievērtēts 1000 euro.													
Kaltēšanas ietvars tiek ievērtēts 1000 euro.													
Kaltēšanas ietvars tiek ievērtēts 1000 euro.													
Kaltēšanas ietvars tiek ievērtēts 1000 euro.													
Kaltēšanas ietvars tiek ievērtēts 1000 euro.													
Kaltēšanas ietvars tiek ievērtēts 1000 euro.													
Kaltēšanas ietvars tiek ievērtēts 1000 euro.													
Kaltēšanas ietvars tiek ievērtēts 1000 euro.													
Kaltēšanas ietvars tiek ievērtēts 1000 euro.													
Kaltēšanas ietvars tiek ievērtēts 1000 euro.													
Kaltēšanas ietvars tiek ievērtēts 1000 euro.													
Kaltēšanas ietvars tiek ievērtēts 1000 euro.													
Kaltēšanas ietvars tiek ievērtēts 1000 euro.													
Kaltēšanas ietvars tiek ievērtēts 1000 euro.													
Kaltēšanas ietvars tiek ievērtēts 1000 euro.													
Kaltēšanas ietvars tiek ievērtēts 1000 euro.													
Kaltēšanas ietvars tiek ievērtēts 1000 euro.													
Kaltēšanas ietvars tiek ievērtēts 1000 euro.													
Kaltēšanas ietvars tiek ievērtēts 1000 euro.													
Kaltēšanas ietvars tiek ievērtēts 1000 euro.													
Kaltēšanas ietvars tiek ievērtēts 1000 euro.													
Kaltēšanas ietvars tiek ievērtēts 1000 euro.													
Kaltēšanas ietvars tiek ievērtēts 1000 euro.													
Kaltēšanas ietvars tiek ievērtēts 1000 euro.													
Kaltēšanas ietvars tiek ievērtēts 1000 euro.													
Kaltēšanas ietvars tiek ievērtēts 1000 euro.													
Kaltēšanas ietvars tiek ievērtēts 1000 euro.													
Kaltēšanas ietvars tiek ievērtēts 1000 euro.													

3.1.7. ZĀLĀJI

ĀBOLINŠ, SĒJOT ZEM VIRSAUGA (2 gadi, pērkot tehniskos pakalpojumus)

IEŅĒMUMI	Mēr-vienība	1. gads (mīeži + ābolinš)		Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	2. gads (ābolinš)	
		Daudz.	Cena, EUR						Daudz.	Cena, EUR
Graudī	t	2,0	145,00	290,00	580,00	0,25	3900,00	975,00	975,00	975,00
Ābolina sēkla	t									
KOPĀ (1)										
MAINĪGĀS IZMAKSAS IZJUVELU IZMAKSAS										
Miežu sēkla	kg	200	0,38	76,00	76,00					
Ābolina sēkla	kg	8	10,00	80,00	80,00					
Mēslojums:										
Trivielā	kg	250	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (20:50:75)	0,57	142,50	250	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (20:50:75)	0,57	142,50	142,50
NPK 8:20:30	kg	1				1,5		2,40	3,60	3,60
Šķidras bora mēslojums										
Augu aizsardzība:										
Kodne										
Herbicidi										
Insekticidi										
KOPĀ (2)										
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS										
Minerālmēsliu izkliedēšana	reizes	1	21,00	21,00	21,00	1	21,00	21,00	21,00	21,00
Kultivēšana	reizes	1	37,52	37,52	37,52					
Pieviešana	reizes	1	22,70	22,70	22,70					
Sēšana	reizes	1	44,20	44,20	44,20					
Smidzināšana	reizes	1	23,53	23,53	23,53	3	23,53	23,53	23,53	23,53
Miežu kūlšana	reizes	1	92,82	92,82	92,82	1	92,82	92,82	92,82	92,82
Ābolina kūlšana	reizes	1	61,70	61,70	61,70					
Saimu presēšana riņķos (t. sk. auksa)	t	2	3,11	6,22	6,22					
Graudu tīrišana	t	2	4,44	17,76	17,76					
Graudu kaltēšana (2 t%)	t									
Ābolina sēkļas tīrišana (2 t%)	t									
Ābolina sēkla kaltēšana (2 t%)	t									
Transporta mīežiem (10 t/60 km)	km	120	0,106	12,72	12,72	15	0,44	4,44	2,22	2,22
Transports ābolina sēkai (2 t/60 km)	km						3,11	3,11	1,56	1,56
Aīšana	reizes	1	65,04	65,04	65,04		0,25	0,25	0,530	0,530
KOPĀ (3)										
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4+2+3)										
BRUTO SEGUMS 1 (5=1+2) (Ienēnumi+izjvelu izmaksas)										
BRUTO SEGUMS 2 (6=1+4) (Ienēnumi+kopā mainīgās izmaksas)										
KOPĒJAIS BRUTO SEGUMS 2 (1. gada bruto segums 2+2. gada bruto segums 2)										
ATBALSTS										
Ilgspējīgi sekmējošais ienākumu pamatbalsts (ISIP)										
Ekoģiski nozīmīgas platiņas netāraugji (EKO2)										
Bīnpriātgās saistītais atbalsts par mīežiem										
Bīnpriātgās saistītais atbalsts par sertificētām stiebrzālām un lopbarības augu sēklām										
KOPĀ (7)										
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-5) (Ienēnumi+atbalsts)+kopā mainīgās izmaksas)										
KOPĒJAIS BRUTO SEGUMS 3 (1. gada bruto segums 3+2. gada bruto segums 3)										

Izstrādātais ābolina bruto segums, virsauga sējot miežus, parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas sakāna ar ekspertru viedokli ir jāpielieto, lai konkrētajos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Izstrādātais ābolina bruto segums, virsauga sējot miežus, parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas sakāna ar ekspertru viedokli ir jāpielieto, lai konkrētajos apstākļos iegūtu konkrēto ražību.

Ābolina un virsauga sēkla izdudums izvēlēts pēc ekspertru ieteikuma. Mēslojuma daudzums ābolinam, sējot zem virsauga, izvēlēts tāds, lai sasniegtu optimālo ražas līmeni.

Bruto segums sastādīts ābolinam, kas audzēts augsnē ar pH 6,0–7,0, trūciņu saturās augsnē 2,0–2,5%.

Ābolina un virsauga sēkla izdudums izvēlēts pēc ekspertru ieteikuma. Mēslojuma daudzums ābolinam, sējot zem virsauga, izvēlēts tāds, lai sasniegtu optimālo ražas līmeni.

Visi nepieciešamie pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem un to cena nemeta no LJKC apkopotajām tehnisko pakalpojumu vidējām cenām 2024. gadā.

Pēc ekspertru atzinuma, ābolina sēkla vidēji tiek transportēta 60 km lielā atzīlumā pa 2 t vienā reizē, bet mīeži tiek vidēji transportēti 60 km lielā atzīlumā pa 10 t vienā reizē. Ābolina sēkla un mīeži kaltēšanai izvēlēti 4 %, jo 2024. gads nebija labvēlīgs to audzēšanai un novākšanai. Kaltēšanas izmaksas atšķirībā no saražītā produkcijas apjoma, mituma un pakalpojuma sniedzēja izcenījuma liknēm.

Lai sēkla varētu pārdot, pirms tam jāveic to sertificēšana, nosakot sēklu kvalitati. Sēkla kvalitātēm ir jāveic sertifikācijas, lai sēkla izmaksas kļautu īzmaiņu izmaksām kā vēl nāks sertifikācijas izmaksas.

Katrā sāmniecībā sanemtie atbalsta vēdi un lieumi attiecīgam kultūrugeram var atšķirties, jo sāmniecība konkrēto plātni var arī nepieielikt atbalsta sanemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbalstoši 2024. gadam.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pierdzi, bet to nevar uzskaitīt par universālu un kategorisko. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbalstoši sāmniecības tehnoloģijai un apstākliem (augenes auglība, iekultūrvērtības pakāpe, nezālīmība, cenas u. c.).

ĀBOLINĀŠ, SĒJOT ZEM VIRSAUGA (2 gadi, izmantojot saimniecības īpašumā esošo tehniku)

IENĒMUMI	Mēr-vienība	1. gads (mieži + ābolināš)	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	2. gads (ābolināš)
Graudī Ābolina sēkla	t	2,0	145,00	290,00	0,25	3900,00	975,00
KOPĀ (1)			290,00				975,00
MAINIĜĀS IZMAKSAS IZDEVIELU IZMAKSAS							
Miežu sēsla Ābolīna sēkla Mēslojums: Tirvīlā NPK 8:20:30 Šķidrības bora mēslojums Augu aizsardzība: Kodne Herbicīdi Insekticīdi Tikis	kg kg kg kg -	200 8 NP ₂ O ₅ :K ₂ O (20:5:75) 0,57	0,38 10,00 142,50	76,00 80,00 1,5	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (20:5:75) 0,57 2,40	250 1,5	142,50 3,60
KOPĀ (2)	gab.	8	0,27	2,16			7,91 5,66
MAŠŅU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS				313,62			159,67
Minerālmēslu izķliegēšana Kultivēšana Sēsana Smidzināšana Miežu kūšana Ābolīna kūšana Saimu presēšana ritulos Graudu tiršana (pakaļpulums) Graudu kārtēšana (2 t%) (pakaļpulums) Ābolīna sēklas kārtēšana (2 t%) (pakaļpulums) Ābolīna sēklas tiršana (pakaļpulums) Transports miežiem (10 t/60 km) Transporta ābolīna sēklai (2 t/60 km) Āšana	reizes reizes reizes reizes reizes reizes reizes t t t t t reizes	1 1 1 1 1 1 1 2 2 2 2 1	9,48 18,48 24,58 29,29 8,98 117,01 46,91 3,11 4,44 17,76 0,25 0,25 0,25	9,48 18,48 24,58 29,29 8,98 117,01 46,91 6,22 6,22 17,76 0,25 0,25 0,25	1 1 3 1 1 117,01	9,48 9,48 8,98 8,98 117,01	9,48 9,48 26,93 117,01
KOPĀ (3)				364,35			2,22 0,78 2,60
KOPĀ MAINIĜĀS IZMAKSAS (4=2+3)		677,97		364,35			159,02
BRUTO SEGUMS 1 (5=(1-2) (ienēmumi-izdevieli izmaksas)		-23,62					318,69
BRUTO SEGUMS 2 (6=(1-4) (ienēmumi-kopā mainīgās izmaksas)		-387,97					815,33
KOPĒJAIS BRUTO SEGUMS 2 (1. gada bruto segums 2+2. gada bruto segums 2)							656,31
ATBALSTS							268,34
Ilgspējīgu sekmējočais ienākumu pamatbalists (ISP)							
Ekoloģiski nozīmīgas plātības nektāraugi (EKO2)							80,86
Brivpārīgs saistītais atbalsts par miežiem							105,70
KOPĀ (7)							31,00
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-5) (ienēmumi+atbalsts-kopā mainīgās izmaksas)		-170,41					251,56
KOPĒJAIS BRUTO SEGUMS 3 (1. gada bruto segums 3+2. gada bruto segums 3)							907,87
							737,46

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodajas un lauku saimniecību sniegtie dati.

Izstrādātais ābolīna bruto segums, virsaugā sējot miežus, pārāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskanā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai konkrētajos apstākļos iegūtu konkrētu ražību.
Bruto segums sastādīts ābolīnam, kas audzēts augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0–7,0, trūciņu saturs augsnē 2,0–2,5%.
Bruto segums sastādīts ābolīnam, kas audzēts augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0–7,0, trūciņu saturs augsnē 2,0–2,5%.
Ābolīna un virsaugā sēklas izsējas daudzums izvelets pēc ekspertu ieteikuma. Mēslojuma daudzums ābolīnam, sējot zem virsauga, izvēlēts tāds, lai sasniegta optimālo ražas līmeni.
Graudu un sēklas tiršanas, kaltēšanas un transportēšanas pakalpojumi tiek iegādati no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas nēmtas no LLKC apkopotajām tehnisko pakalpojumu vidējām cenām 2024. gadā. Pārējām tehniskajām operācijām piemērotas LLKC Inženierietechniskas nodalas eksperīta apēriņatās izmaksas, kadas tās varētu būt, ja operācijas veic ar saimniecībā pieejamo tehniku (tehniskie parametri tiek piemērti), Skaidrojumu par tehnisko izmaksu aprēķinu skaitā levadrankstā. Pēc ekspertu atzinuma, ābolīna sēkla virējītieks, transportētā 50 km lielā attālumā pa 2 t vienā reizē, bet mieži tiek vidēji transportēti 60 km lielā attālumā pa 10 t vienā reizē. Aboliņa sēklas un miežu kārtēšanai izvēlēti 4 t% jo 2024. gads nebija labvēlīgs to audzēšanai un novākšanai. Kārtēšanas izmaksas atšķirībā no sarāzojā produkcijas apjoma, mitruma un pakalpojuma sniedzēja izcenojuma liknē.
Lai sēklas varētu pārdot, pirms tam jāveic sēklu sertificēšana nosakot sēklu kvalitati. Sēklaudzējākiem jārēķinās, ka pēc brutu seguma iekļautajām izmaksām kārtējās sertifikācijas izmaksas.
Katrā saimniecībā sanemtie atbalsta veidi un liešumi attiecīgam kultūraugam var atšķirties, jo saimniecība konkrēto platību var arī nepieciekt atbalsta saņemšanai. Atbalsta veidi un likmes norādītas atbilstoši 2024. gadam.

TIMOTINŠ, SĒJOT ZEM VIRSAUGA (4 gadi, pērkot tehniskos pakalpojumus)

ĒNĒMUMI		Mērvienība	1. gads (mēži + timotinš)	2.-4. gads (timotinš)
KOPĀ (1)		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
Graudi	t	2,0	145,00	290,00
Timotina sēkla	t			290,00
Mēžu sēkla	kg	200	0,38	76,00
Timotina sēkla	kg	12	6,00	72,00
Nēslojums:				
Trīviešu NPK 8:20:30	kg	250	N:P ₂ O ₅ :K ₂ O (71:50:75)	142,50
Amonija nitrats	kg	150	0,57	54,00
Augu aizsardzība:				
Kodne	kg		0,36	5,05
Herbicidi				17,80
KOPĀ (2)				367,35
MAŠĀŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS				239,84
Minerālmēslu izķiedēšana	reizes	2	21,00	42,00
Kultivēšana	reizes	1	37,52	37,52
Pieviešana	reizes	1	22,70	22,70
Sēšana	reizes	1	44,20	44,20
Smidzināšana	reizes	1	23,53	23,53
Miežu kušana	reizes	1	92,82	92,82
Timotina presešana ritulos (t. sk. aukla)	reizes	1	61,70	61,70
Graudu frīšana	t	2	3,11	6,22
Graudu kaltēšana (2 t%)	t	2	4,44	17,76
Timotina sēkļas kaltēšana (2 t%)	t			
Transports mēžiem (10 t/60 km)	tkm	120	0,106	12,72
Transports timotītu sēklai (t/60 km)	tkm			
Aršana	reizes	1	65,04	65,04
KOPĀ				426,21
MAINTĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				793,56
BRUTO SEGUMS 1 (5=(1-2) ieņēnumi-izvietību izmaksas)				-77,35
BRUTO SEGUMS 2 (6=(1-4) ieņēnumi-kopā mainīgās izmaksas)				-503,56
KOPĒJAIS BRUTO SEGUMS 2 (1. gada+2. gada+3. gada+4. gada bruto segums 2)				273,63
ATBALSTS				
Ilgspāju sekmējošais ienākumu pamatabalsts (ISIP)				80,86
Briyprātīgs saistītais atbalsts par mēriem				31,00
KOPĀ (7)				111,86
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-5) ((ieņēnumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				-391,70
KOPĒJAIS BRUTO SEGUMS 3 (1. gada+2. gada+3. gada+4. gada bruto segums 3)				823,07

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Augkopības nodalas un lauku saimniecību sniegtie dati.

TIMOTIŅŠ, SĒJOT ZEM VIRSAUGA (4 gadi, izmantojot saimniecības īpašumā esošo tehniku)

		Mēr-vienība	1. gads (mīeži + timotiņš)	2.-4. gads (timotiņš)	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	
IENĀMUMI								
Graudi		t	2	145,00	290,00	0,40	1900,00	760,00
Timotiņa sēkla		t			290,00			760,00
KOPĀ (1)								
MAINĪGĀS IZMAKSAS		kg	200 kg	0,38 6,00	76,00			
IZEJMIELU IZMAKSAS		kg	12 kg	0,57 0,36	72,00			
Mīežu sēkla								
Timotiņa sēkla								
Mēslojums:								
Tirvieša								
NPK 8:20:30								
Amonija nitrāts								
Augu aizsardzība:								
Kodne								
Herbicīdi								
Tīkls								
KOPĀ (2)		gab.	8	0,27	5,05 17,80 2,16	13	0,27	14,84 3,51
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS				369,51				243,35
Minerālmēsli izkliedēšana		reizes	2	9,48	18,95	2	9,48	18,95
Kultivēšana		reizes	1	18,48	18,48			
Pievelēšana		reizes	1	24,58	24,58			
Sēšana		reizes	1	29,29	29,29			
Smidzināšana		reizes	1	8,98	8,98	2	8,98	17,95
Mīežu kušana		reizes	1	117,01	117,01			
Timotiņa kušana		reizes	1	46,91	46,91	1	117,01	117,01
Salmu preeššana ritulos		reizes	1	3,11	6,22	1	46,91	46,91
Graudu tiršana (pakalpojums)		t	2	4,44	4,44			
Graudu kaltēšana (2 t%) (pakalpojums)		t	2					
Timotiņa sēkļas kaltēšana (2 t%) (pakalpojums)		t	2					
Transporta mīežiem (10 t/60 km)		t	2	10,40	20,81	0,4	4,44	3,55
Transporta tīršana (pakalpojums)		t	2					
Transports tīršanai (2 t/60 km)		t	2					
Aršana		reizes	1	64,83	64,83	0,4	10,40	4,16
KOPĀ (3)				373,83				209,79
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				743,34				453,14
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ienēmumi-izveideli izmaksas)				-79,51				516,65
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ienēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				-453,34				306,86
KOPĒJAIS BRUTO SEGUMS 2 (1. gada+2. gada+3. gada+4. gada bruto segums 2)								467,25
ATBALSTS								
Ilgspēju sekmējošais ienākumu pamatabalsts (ISIP)								80,86
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par mīežiem								31,00
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par sertificētām stiebrzālu un lopbarības augu sēklām								111,86
KOPĀ (7)								145,86
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-5) (ienēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)								-341,48
KOPĒJAIS BRUTO SEGUMS 3 (1. gada+2. gada+3. gada+4. gada bruto segums 3)								452,72
								1016,69

Izstrādātais timotiņa bruto segums, virsaugā sējot mīežus, parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskārā ar ekspertru konkretēto ražību. Jāpielieto, lai konkrētos apstākļos iegūtu konkretās rezultātas.
KOPĀ (1)
Bruto segums sastādīts timotiņam, kas audzēts augsnē ar vidēju P un K nodrošinājumu. Augsnes skābums pH 6,0-7,0, trudvielu saturs augsnē 2,0-2,5%.
Timotiņa un virsauga sēkļas izsējas daudzums izvēlēts pēc ekspertru ietekuma. Mēslojuma daudzums timotiņam, sējot zem virsauga, izvēlēts tāds, lai sasniegūtu optimālo rāžas līmeni.
Grādu un sēkļas tīršanas, kaltēšanas un transportēšanas pakalpojumi tiek iegādāti no tehnisko pakalpojumu sniedzējiem, un to cenas ļemtas no LLKC apkopotajām tehnisko pakalpojumu vidējām cenām 2024. gadā. Parējām tehniskajām operācijām piemērotas LLKC Inženieritehniskās nodalas eksperta aprēķinātās izmaksas, kādās tās varētu būt, ja operācijas veic ar saimniecību pieejamo tehniku (tehniskie parametri tiek piemērti pēc biļežāk lietotajiem). Skaidrojumu par tehnisko izmaksu apriņķinu skaitā levadrankstā.
Pēc ekspertu atzinuma, timotiņa sēkļa vidēji tiek transportēta 60 km ilēš attālumā pa 2 t.vienā reizi, bet mīeži tiek vidēji transportēti 60 km ilēš attālumā pa 10 t.vienā reizi.
Kaltēšanai izvēlēti 4 t%, jo 2024. gads nebija labvēlīgs timotiņa audzēšanai un novārkšanai.
Kaltēšanas izmaksas atšķirībā attiecībā no saražotā produkcijas apjoma, mitruma un pakalpojuma sniedzēja izcenojuma liknēm.
Lai sēkļas varētu pārdot, pirms tam jāveic to sertificēšana, nosakot sēkļu kvalitāti. Sēklaudzētājiem jārēķinās, ka pie brutu seguma iekļautajām izmaksām kļāt vēl nāks sertifikācijas izmaksas.

Bruto seguma sastādīšanai izmantoši LLKC Augkopības nodalas un lauku saimniecību sniegtie dati.

3.2. LOPKOPĪBA

3.2.1. AITKOPĪBA

AITKOPĪBAS NOZARES APSKATS PAR 2024. GADU

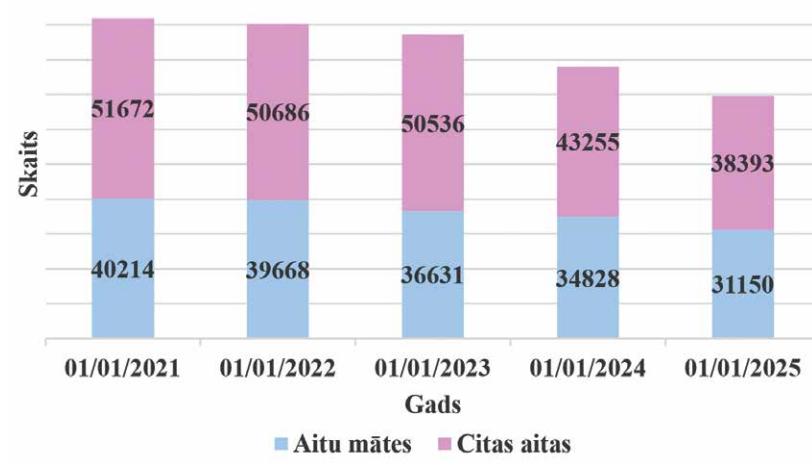
Aitkopības nozarē 2024. gads kopumā vērtējams kā veiksmīgs. Salīdzinoši vēsais un dažos reģionos sausais pava-
saris radīja lielas grūtības ganību sezonas uzsākšanā un kvalitatīva rupjās lopbarības pirmā plāvuma iegūšanā. Vasa-
ras vidū un beigās pietiekams nokrišņu daudzums deva iespēju lielākai daļai saimniecību sagatavot rupjo lopbarību
pietiekamā daudzumā.

Gada otrajā pusē pieaugošā jēru un citu grupu dzīvnieku iepirkuma cena gaļas pārstrādes uzņēmumos iepriecināja
aitkopības nozarē strādājošās saimniecības.

Pēdējos gados Latvijā, tāpat kā ES dalibvalstīs, vērojama tendence samazināties aitu un ganāmpulku skaitam, lai gan
pasaulē sakarā ar pieaugošo pieprasījumu pēc jēru gaļas aitu skaits nepārtraukti palielinās.

1. attēls

Aitu skaits Latvijā no 2021. līdz 2025. gada 1. janvārim

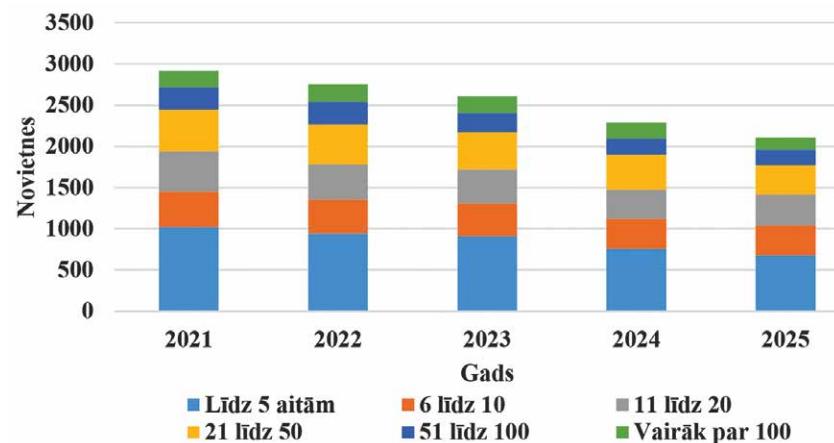
Avots: LDC, 2025

Latvijā kopējais aitu skaits salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem samazinājies attiecīgi par 11% no 2024. gada beigām
līdz 2023. gada beigām, un par 9,4% 2024. gadā pret 2023. gadu. Aitu māšu skaits arī samazinājies par 5 un 10,5%. Pēdējā
gada dati liecina par straujāku aitu un aitu māšu skaita samazinājumu, kam par iemeslu varētu būt aitkopības nozares ne-
spēja konkurēt ar citām nozarēm, kā arī pieaugošo plēsēju daudzumu (vilki, lūši), kas nodara lielus zaudējumus aitkopības
nozarei, it sevišķi mazajās saimniecībās.

Ar katru gadu samazinās arī novietņu skaits, kurās tiek turētas aitas, tas lielākoties notiek uz mazo ganāmpulku rēķina,
kur kopējais aitu skaits nepārsniedz 5 dzīvniekus.

2. attēls

Novietņu daudzums Latvijā pēc aitu skaita novietnē no 2021. līdz 2025. gada 1. janvārim

Avots: LDC, 2025

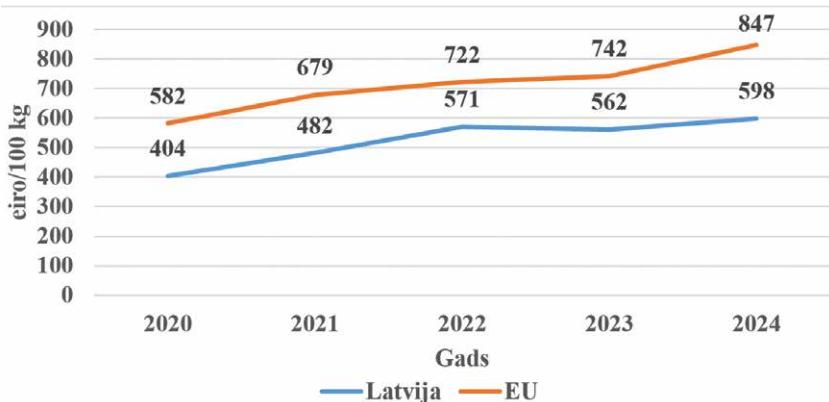
Latvijā pēdējos gados turpinās tendence palielināties dzīvnieku skaitam lielajos ganāmpulkos, samazinoties ganāmpulku skaitam, kuros ir salidzinoši neliels aitu skaits. Aitkopības saimniecības specializējas, arvien lielāku uzsvaru liekot uz ganāmpulku izkopšanas pasākumiem.

Tirdzniecība attiecībā uz jēra gaļas cenām 2024. gadā (pēc Eurostat datiem), neskatoties uz kopējo aitu skaita pieaugumu pasaulei, ir ar augšupejošu tendenci, jo visā pasaulei 2024. gada nogalē tika novērots jēra gaļas cenu kāpums vidēji par 7%.

ES dalībvalstis jēru iepirkuma cena pēdējā gada laikā palielinājās vēl straujāk un vasaras mēnešos sasniedza rekordus, palielinoties par vairāk nekā 14,1%, sasniedzot ES dalībvalstis vidēji 8,45 eiro par kautķermeņa kilogramu. To izjuta arī Latvijas saimnieki, pieaugot jēru iepirkuma cenai vidēji par 6,4%, sasniedzot 5,98 eiro par kautķermeņa kilogramu.

3. attēls

Jēru liemeņu vidējā iepirkuma cena, eiro/100 kg

Avots: European Commission DG Agriculture and Rural Development

Šo iepirkuma cenas kāpumu veicināja būtisks aitu, aitu māšu un jēra gaļas realizācijas samazinājums, ko būtiski ietekmē arī klimata pārmaiņas (pieaugošie karstuma un sausuma periodi), kā arī pieaugošās vīrusu izraisītās infekcīozas slimības (MNS – mutes un nagu sērga, kā arī infekcīozais katarālais drudzis jeb zilās mēles slimība).

Tas viss kopumā Latvijas aitkopības saimniecībām dod lielāku pārliecību un stabilitātes sajūtu, ļaujot ar lielām ceļām turpināt un palielināt ražošanas apjomus, taču arvien lielāka uzmanība būs jāpievērš saimniecību biodrošības pasākumiem.

Ilmārs GRUDULS,
LLKC konsultants piena kvalitātes jautājumos

AITU MĀTES (Šķirnes aitu audzēšanas saimniecība)

IENĒMUMI	Krišana – 1%	Mērvienība	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
Jēri (pēc atšķiršanas 3–4 mēn. veci) Brākētās aitu mātes Ganāmpulka atjaunošana Vilna Kūtsmēslis	kg/gab. kg/gab. kg/gab. kg/t	20 70 52,5 7 0,59	1,8 0,25 -0,25 0,50 5,12	3,50 2,75 5,00 0,50 5,12	126,00 48,13 -65,63 3,50 3,02
KOPĀ (1)					115,02
MAINĪGĀS IZMAKSAS IZEVIELU IZMAKSAS	kg	74	0,054	4,00	
Siens	kg	50	0,140	7,00	
Mieži	kg	21	0,255	5,36	
Lopbarības pupas	kg	853	0,043	36,68	
Skābbarība	kg	1550	0,010	15,50	
Ganību zāle	kg	4	1,60	6,40	
Minerālbarība	kg			15,00	
Veterinārās un pārraudzības izmaksas	kg			7,00	
Cirpšanas izmaksas	kg	105	0,05	5,25	
KOPĀ (2)					102,18
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS	h	15	8,95	134,22	
Algotsais darbs				134,22	
KOPĀ (3)				236,40	
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ienēmumi-izvielu izmaksas)				12,84	
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ienēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				-121,38	
ATBALSTS					
Brīvprātīgs saistītais atbalsts par aitu mātēm (SAI)				27,00	
KOPĀ (7)				27,00	
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ienēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				-94,38	

Iztrādātais bruto segums aitu mātēm parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai noteiktos apstākļos un periodā iegūtu konkrēto rezultātu.

Plānotais vasaras periods aitu mātēm ir 155, bet ziemēšanas periods – 210 dienas.

Vasaras periodā aitu mātēm kā pamatbarība tiek plānota no ganību zāle vai zaļbarība ar nelielām spēkbarības devām, kurus ir attirkāgas no ganību zāles botāniskā sastāva.

Kūtsmēslis novērtēti vērtībā, kas pieņemta, vadoties pēc tajos ietilpstoto augiņu preejamo barības elementu vērtības.

Ziemēšanas periodā tiek izbarota tradicionālā barības deva – siens, skābbarība un spēkbarība.

Siena, skābbarības, ganību zāles cenas tiek nemtas no attiecīgo lopbarības kultūraugu brutu segumu mainīgo izmaksu aprēķiniem. Kā spēkbarība tiek izbaroti mieži un lopbarības pupas.

Brīvprātīgo saistītu atbalstu par aitu mātēm lauksaimnieki var saņemt, ja dzīvnieks turēts lauksaimnieka ganāmpulkā 3 mēnešus pēc lākatas, sākot no 01.03.2024., vai atnesušās laika periodā no 01.10.2023. līdz 30.09.2024. Atbalsta likmes ir uzrādītas atbilstoši 2024. gadā spēkā esošajām likmēm. Atbalsta saņemšanas prasības un likmes mainīšanai katru gadu, tāpēc plānojot ir jāseko līdzīgi informācijai par izmaiņām.

Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota Valsts ienēmumu dienesta apkopotā brutovidējā stundu tarifa likme aitkopījiem 2024. gadā. Likmē ieklauts darba devēja VSAO.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskaitīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā īr jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (barības devas, sastāvs u. c.).

Bruto seguma sastādīšanai izmantoji LLKC Lopkopības nodalas konsultanta piena kvalitātes jautājumos Ilmāra Grudula un audzētāju sniegtie dati.

AUDZĒJAMĀS AITAS (šķirnes aitu audzēšanas saimniecība)

Izstrādātais audzējamo aitu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai noteiktos apstākļos un periodā iegūtu konkrēto rezultātu.					
Plānotais vasaras periods audzējamām aitām ir 155, bet ziemas periods – 210 dienas.					
Vasaras periodā audzējamām aitām kā pamatbarība tiek plānota ganību zāle vai zaļbarība ar nelielām spēkbarības devām, kurās ir atkarīgas no ganību zāles botāniskā sastāva.					
IENĀMUMI	Krišana – 3%	Vēr-vienība	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
Dzīvmasa		kg/gab.	52,5 20 4,0 0,5	1,00 -1,00 0,50 5,12	5,00 5,00 0,50 2,69
Jers		kg/gab.			262,50 -100,00 2,00
Vilna		kg			
Kūsmēsi		t			
KOPĀ (1)					167,19
MAINĪGĀS IZMAKSAS IZEJVIELU IZMAKSAS					
Siens	kg	kg	130	0,054	7,02
Mieži	kg	kg	45	0,140	6,30
Lopbarības pupas	kg	kg	25	0,255	6,38
Skābbarība	kg	kg	373	0,043	16,04
Ganību zāle	kg	kg	1128	0,010	11,28
Minerālbarība	kg	kg	1,5	1,60	2,40
Veterinārās un pārraudzības izmaksas					15,00
Cirpšanas izmaksas					7,00
Pakaiši	kg	kg	84	0,05	4,20
KOPĀ (2)					75,61
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS					
Algotais darbs	h	h	10	8,95	89,48
KOPĀ (3)					89,48
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)					
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ienāmumi-kopā mainīgās izmaksas)					165,09
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ienāmumi-kopā mainīgās izmaksas)					91,57
					2,09

Bruto seguma sastādīšanai izmantoji LLKC Lopkopības nodaļas konsultanta piena kvalitātes jautājumos Ilmāra Grudula un audzētāju sniegtie dati.

JĒRI ŠĶIRNEI (izaudzēšanas periodā līdz 7 mēnešu vecumam)

IENĀMUMI	Krišana – 5%	Mēr– vienība	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
Dzīvmasa realizējot Jērs Kūtsmēsi	kg/gab. kg/gab. t	45 20 0,3	1,00 -1,00 5,12	5,00 5,00 5,12	225,00 -100,00 1,28 126,28
KOPĀ (1)					
MAINĪGĀS IZMAKSAS IZEVIELU IZMAKSAS					
Siens	kg	65	0,054	3,51	
Mieži	kg	22	0,140	3,08	
Lopbarības pupas	kg	13	0,255	3,32	
Ganību zāle	kg	564	0,010	5,64	
Skābbarība	kg	186	0,043	8,00	
Minerālbarība	kg	0,7	1,60	1,12	
Veterinārās un pārraudzības izmaksas				10,00	
Sertifikācija	kg	10	0,05	7,00	
Pakaiši	kg			0,50	
KOPĀ (2)				42,16	
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS	h	2	8,95	17,90	
Algotais darbs					
KOPĀ (3)				17,90	
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				60,06	
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ienēumi-izēvielu izmaksas)				84,12	
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ienēumi-kopā mainīgās izmaksas)				66,22	

Izstrādātais jēru bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar eksperti viedokli ir jāpielieto, lai noteiktos apstākļos un periodā iegūtu konkrēto rezultātu.

Jērus šķirnei nevar pārdot ātrāk kā 7 mēnešu vecumā, jo veterināro izmeklējumu uz *Maedi Visna* slimību var veikt no 6 mēnešu vecuma.

Lai pārdotu jērus ar šķirnes dzīvnieka sertifikātu (vaišai), saimniecībai jāiegūst šķirnes aitu audzēšanas saimniecības statuss.

Siena, skābbarības, ganību zāles cenas tiek nēmtas no attiecīgo lopbarības kultūraugu bruto segumu mainīgo izmaksu aprēķiniem. Kā spēkbarība tiek izbarots graudu maijums.

Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota Valsts ienēmušu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme atkopojem 2024. gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSAO.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskaitīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic kopējās atbilstošīs saimniekošanas tehnoloģijai un apstāklijem (barības devas, sastāvs u. c.).

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Lopkopības nodajos konsultanta piena kvalitātes jautājumos Ilmāra Grudula un audzētāju sniegtie dati.

NOBAROJAMIE JĒRI (nobarošanas periodā)

IENĀMUMI	Krišana – 5%	Mēri–vienība	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
Dzīvmasa realizējot		kg/gab.	45 20 0,27	1,00 -1,00 0,27	3,50 3,50 5,12
Jērs		kg/gab.			157,50 -70,00 1,38
Kūtsmēsi		t			88,88
KOPĀ (1)					
MAINĪGĀS IZMAKSAS IZEJVIELU IZMAKSAS		kg	9,2 65 27	0,054 0,140 0,255	0,50 9,10 6,89
Siens		kg			
Mieži		kg			
Lopbarības pupas		kg	220	0,010	2,20
Ganību zāle		kg	105	0,043	4,52
Skābbarība		kg	0,7	1,60	1,12
Minerālbarība		kg			7,00
Veterinārās un pārraudzības izmaksas		kg	54	0,05	2,70
Pakaiši		kg			
KOPĀ (2)					34,02
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS	h		2	8,95	17,90
Algotais darbs					17,90
KOPĀ (3)					
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)					51,91
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ienēmumi-izgāvēlu izmaksas)					54,87
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ienēmumi-kopā mainīgās izmaksas)					36,97

Izstrādātais nobarojamo jēru bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai noteiktos apstākļos un periodā iegūtu konkrēto rezultātu.

Jērus galai realizē ar 40–50 kg dzīvmasu. Nobarojamo jēru plānotais realizācijas vecums ir 6 mēneši.

Aitu galas ražošanas saimniecībās visi krustotānas rezultātā iegūtie jēri neatkarīgi no dzīmuma ir jārealizē galai.

Jēru dzīvmasas realizācijas cena norādīta, balstoties uz iepirkuma cenām Latvijas tirgū (bez PVN).

Siena, skābbarības, ganību zāles cenas tiek Ņemtas no attiecīgo lopbarības kulturaugu bruto segumu mainīgo izmaksu aprekiniem. Kā spēkbarība tiek izbarots graudu maišums.

Algotā darbaspēka izmaksu aprekīnā piemērota Valsts ienēmumu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme aikopijem 2024. gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSAOI.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākliem (barības devas, sastāvs u. c.).

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Lopkopības nodajas konsultanta piena kvalitātes jautājumos Ilmāra Grudula un audzētāju sniegtie dati.

VAISLAS TEĶI

	Mēr-vienība	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IENĀMUMI Brāķetie dzīvnieki (50% gadā) Ganāmpulka atjaunošana (50% gadā) Vilna Kūtsmēsti	kg/gab. kg/gab. kg/gab. t	100 80 6 0,6	0,5 -0,5 6 5,12	2,75 6,00 0,50 5,12
KOPĀ (1)				-96,43
MAINĪGĀS IZMAKSAS IZEVIELU IZMAKSAS Siens Mieži Lopbarības pupas Skābbarība Ganību zāle Minerālbarība Veterinārās un pārraudzības izmaksas Cirpšanas izmaksas Sertifikācija Pakaiši	kg kg kg kg kg kg kg kg kg	116 50 21 1096 1845 4 1,60 105	0,054 0,140 0,255 0,043 0,010 1,60 0,05	6,26 7,00 5,36 47,13 18,45 6,40 20,00 7,00 15,00
KOPĀ (2)				5,25
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS Algotais darbs	h	10	8,95	137,85
KOPĀ (3)				89,48
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				227,33
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (Ienāmumi-izejielu izmaksas)				-234,28
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (Ienāmumi-kopā mainīgās izmaksas)				-323,75

Izstrādātais vaislas teķu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai noteiktos apstākļos un periodā iegūtu konkrēto rezultātu. Plānotais vasaras periods vaislas teķiem ir 155, bet ziemošanas periods – 210 dienas. Teki paredzēts realizēt uzpircejējām.
Vasaras periodā vaislas teķiem kā pamatbarība tiek plānota ganību zāle vai zaļbarība ar nelielām spēkbarības devām, kuras ir atkarīgas no ganību zāles botāniskā sastāva.
Ziemošanas periodā tiek izbarota tradicionālā barības deva – siens, skābbarība un spēkbarība.
Siena, skābbarības, ganību zāles cenas tiek nemtas no attiecīgo lopbarības kultūraugu bruto segumu mainīgā izmaksu apriņķiniem. Kā spēkbarība tiek izbaroti mieži un lopbarības pupas.

Bruto seguma sastādīšanai izmantoši LLKC Lopkopības nodajas konsultanta piena kvalitātes jautājumos Ilmāra Grudula un audzētāju sniegtie dati.

3.2.2. BIŠKOPĪBA BIŠKOPĪBAS NOZARES APSKATS PAR 2024. GADU

Latvijas biškopību raksturo kopējais saimju skaits valstī, dravu skaits un saražotā medus apjoms. Pēdējā desmitgadē bišu saimju skaits valstī nedaudz pārsniedz 100 tūkstošus. Bišu saimes atrodas aptuveni 2800 dravās (kurās reģistrētas 1 līdz 900 saimes), un vidējais vienas dravas lielums ir nedaudz mazāk kā 40 bišu saimes.

Pēc Latvijas Biškopības biedrības (LBB) datiem, valstī vidējais medus ienesums (produktīvais ienesums – tas, ko biškopis atņem bišu saimei) ir 30 kg no bišu saimes, un tas ir līdzvērtīgs medus ražām, ko ievāc arī citās mūsu reģiona valstis (Ziemeļvalstis un Baltijas valstis).

Bez medus Latvijas biškopība ražo arī putekšņus un bišu maizi, vasku, mazākā daudzumā – propolisu un bišu māšu Peru pienu. Atsevišķos gadījumos tiek pelnīts arī ar bišu izmantošanu kultūraugu apputeksnēšanā. Vaska ražošanai ir nosacīti nemainīgs raksturs, jo laba biškopības prakse paredz, ka bišu saimē, regulāri nomainot šūnas, tiek saražoti 0,5 līdz 0,7 kg vaska. Lielākā daļa vaska paliek nozarē (no tā izgatavo mākslīgās šūnas, kas atgriežas stropos), un tikai neliela daļa dažādu izstrādājumu veidā (galvenokārt sveces, arī ziedes u. c.) nonāk tirdzniecībā.

Vienai ģimenei pašu patēriņam nosacīti pietiek ar vienas bišu saimes saražoto medu. Tas nozīmē, ka praktiski visas bišu saimes iesaistītas tirgus produkcijas ražošanā un, ja pieņem, ka LBB nosauktā vidējā medus raža no vienas bišu saimes atbilst patiesībai, tad Latvijas biškopības medus ražošanas potenciāls ir aptuveni 3000 tonnas medus jeb videjji 1,58 kg uz iedzīvotāju. Šāds ražošanas apjoms noteikti pārsniedz patēriņa iespējas – pēc statistikas datiem medus patēriņš Latvijā ir 700 līdz 900 grami uz cilvēku. Līdz ar to varam secināt, ka lielās dravās (60 līdz 900 bišu saimes dravā, kopā nedaudz virs 400 dravas jeb 15% no kopejā dravu skaita valstī) daļa medus, vai pat viss dravā saražotais ir jāpārdod ārpus valsts robežām. Šajā grupā ir ap 60 tūkstošiem bišu saimes ar ražošanas potenciālu 2000 tonnas medus gadā.

Tomēr nozares raksturojums nebūtu pilnīgs, ja no apskata izslēgtu pārējās biškopības saimniecības (dravas ar 1–59 bišu saimēm). Lai gan tās ir nelielas dravas (videjji 25 bišu saimes dravā), to ir salīdzinoši daudz – vairāk nekā 1300 dravas ar 40 000 bišu saimes (40% bišu saimes no kopejā saimes skaita). Šīs dravas ir ekonomiski ļoti stabīlas, jo tās neietekmē medus tirgus svārstības: lielākā daļa produkcijas tiek realizēta tiešajā tirdzniecībā un dažādos tirdziņos, ienākumi no biškopības nav dravnieku iztikas avots, bet gan papildu ienākumi.

Medus ir biškopībā kopumā visvairāk ražotais produkts un no tā biškopījā gūst arī vislielākos ienākumus.

Medus tirgus apskats

50% Latvijas iedzīvotāju medu iegādājas tiešajā tirdzniecībā – tieši no dravas un 30% – dažādos tirdziņos (SKDS aptauja 2020. un 2022. gadā, LBB pasūtījums). Aptaujas dati labi parāda, kur vidējais Latvijas iedzīvotājs pērk medu – tiešajā tirdzniecībā. Tikai 14% respondentu atzina, ka medu pērk lielveikalā vai kādā citā veikalā. Bet tikpat – 14% – norādīja, ka viņiem pašiem vai viņu ratiem ir bites, līdz ar to arī šī respondentu grupa medu iegūst tieši no dravas.

Medus tiešās tirdzniecības īpatnība ir tāda, ka cenu izmaiņas ir ļoti ierobežotas, tās notiek reti un ir nelielas – klienti ar laiku tiek tuvāki iepazīti un cenu maiņu kavē dažādi psiholoģiski aspekti. Cenas tiešajā tirdzniecībā ļoti lēni mainās gan inflācijas gadījumā, arī citu iemeslu dēļ – neražas gadi, cenu svārstības medus vairumtirdzniecībā vai lielveikalū tiklos. Šāds stāvoklis izdara slēptu spiedienu uz nozari, jo, pieaugot ražošanas izmaksām, samazinās peļņas daļa un pieaug biškopījā neapmierinātība ar ekonomisko stāvokli.

Analizējot medus iegādes paradumus Latvijā, noskaidrots, ka pirkšanas biežums parāda, ka medus nav pirmās nepieciešamības prece. Trešā daļa respondentu medu iegādājas tikai reizi gadā, 40% – pāris reižu un tikai 20% biežāk par pāris reizēm gadā. Vispirktākais apjoms (32%) ir 2–3 litru iepakojums, un tas saskan ar tendenci iepirkties tieši dravā nevis veikalā. Otrs pirktākais apjoms (28%) ir viena litra trauku. ļoti iecienīts iepakojums tiešajā tirdzniecībā. Trešajā vietā (21%) ir 0,5–0,9 litru iepakojums, kas, ja respondenti ir spējuši pareizi noorientēties, ietver arī lielveikalos tirgoto lēto medu (1 kg iepakojums, kura tilpums ir nedaudz virs 0,7 litriem). Saistībā ar šī medus tirdzniecību 2024. gadā Latvijas veikalū plauktos tika konstatēts viltots medus par ļoti zemu cenu (5,00–7,00 EUR/kg, analīzes pasūtīja LBB). 2025. gada sākumā, ķemot vērā LBB izrādīto iniciatīvu, situāciju veikalos pārbaudīja arī Pārtikas un veterinārais dienests. Dienests konstatēja neatbilstību vairākos medus paraugos un apturēja attiecīgo medus partiju tirdzniecību. Šāda negodīga konkurence apgrūtina Latvijā ražotā medus tirdzniecību veikalos, jo vietējā medus cena ir divas līdz trīs reizes lielāka par cenu medium, kas ievestis no valstīm ārpus Eiropas Savienības robežām.

Dravošanas sezonas apskats

Saskaņā ar Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra datiem 2024. gads kopā ar 2020. gadu bija siltākie Latvijas novērojumu vēsturē. Marts un maijs ir mēneši, kas ļoti būtiski ietekmē bišu saimju attīstību. Tādos bija neparasti silti laika apstākļi un tie kļuva attiecīgi par 3. un 2. siltākajiem novērojumu vēsturē. Visi 2024. gada mēneši, izņemot janvāri, bija siltāki par normu, turklāt katrā mēnesī sasniegts vismaz viens diennakts maksimālās gaisa temperatūras rekords.

Bišu saimju attīstība sākās neparasti agri, bites peroja jau kopš februāra. Pagarinoties bišu aktivitāti sezona, pieaug arī bišu parazīta – varrēces – attīstības intensitāte un ērču nodarītais kaitējums bišu saimēm. To gan atsvēra bezienesuma periods, kas sākās agri jūlijā un, sarūkot Peru apjomam bišu saimēs, nelabvēlīgi ietekmēja arī ērču attīstību. Diemžēl rudenī perosana bišu saimes atsākās un septembrī, oktobrī un pat vēl novembrī saimes varēja konstatēt perus. Tas savukārt vei-

cināja ērču un to pavadošo vīrusslimību ietekmi uz bitēm – daudzās dravās tika konstatēta saimju bojāeja jau ziemošanas sākumā, citās – arī vēlāk ziemošanas laikā.

Nektāraugu ziedēšana sakarā ar silto laiku sākās neparasti agri un bites veiksmīgi varēja ievākt nektāru no pirmajiem pavasara nektāraugiem – blīgznām, pienenēm un rapša. Neparasti agri sāka ziedēt liepas un citi jūlijā nektāraugi. Siltais laiks saīsināja augu ziedēšanas ilgumu. Arī virši sāka ziedēt aptuveni pusotru nedēļu agrāk kā parasti, tomēr ienesums sākās tikai augusta pirmajā dekādē. Neskatoties uz to, Ādažu poligona virsājos tas bija labākais viršu ienesums pēdējo 6–7 gadu laikā (vidēji ap 20 kg no bišu saimes).

Saimju ieziemošanas laikā, 2024. gada rudenī, nelabvēligi laikapstākļi netika novēroti un bišu saimju ieziemošanu izdevās veikt sekmīgi. Vienigi, kā jau minēts iepriekš, siltais rudens stimulēja augu ziedēšanu un nektāra izdalīšanu. Tas savukārt veicināja bišu saimes pastiprinātu perošanu un veicināja varrēču veirošanos.

Neskatoties uz Latvijas nosacīti nelielo teritoriju, biškopībā var vērot klimatisko apstākļu ietekmētas atšķirības. Līdz ar to ir grūti vērtēt nozares rezultātus kopumā valstī – salīdzinot austrumu un rietumu reģionus, nektāraugu ziedēšanas periodos vērojama reizēm pat divu nedēļu nobīde. Klimats dažādi ietekmē bišu ziemošanu – Baltijas jūras piekrastē ziemas ir maigākas un īsākas par ziemām austrumu rajonos vai Ziemeļvidzemē, taču tas negarantē labākus ienesuma apstākļus.

Kopumā Latvijā 2024. gada dravošanas sezonu var vērtēt kā apmierinošu jeb vidēji labu. Profesionālās dravās, kur dravo intensīvi, saimes pārvietojot pie nektāraugiem vairākas reizes gadā, vidējais medus ievākums bija 50 kg no bišu saimes, ekstensīvi dravojot – 20–30 kg no saimes. Vislabāk veicās biškopjiem Latvijas austrumu reģionos, labas ražas izdevās ievākt arī valsts vidienē, bet rietumos gads biškopjiem nebija tik labs, kā cerēts.

Juris ŠTEISELIS,
Latvijas Biškopības biedrība

BITES

IEŅĒMUMI	Mēr-vienība	Konvencionāli (ekstensīvi)			Konvencionāli (intensīvi)			Bioloģiski (ēkstensīvi)	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR				
Medus	kg	30,00	4,50	135,00	60,00	2,40	144,00	20,00	5,70	114,00	
Vasks	kg	1,50	10,00	15,00	2,00	10,00	20,00	2,00	15,00	30,00	
Ziedputekšņi	kg	3,00	8,50	25,50	4,00	8,50	34,00	3,00	12,00	36,00	
Propolisss	kg	0,10	50,00	5,00	0,10	50,00	5,00	0,10	60,00	6,00	
Bīšu maize	kg	0,30	28,00	8,40	0,90	28,00	25,20	0,50	34,00	17,00	
KOPĀ (1)				188,90			228,20			203,00	
MAINĪGAS IZMAKSAS											
IZEJVIELU IZMAKSAS											
Cukurs (inversifups)	kg	15,00	0,90	13,50	20,00	1,15	23,00	15,00	2,00	30,00	
Dravošanas inventārs	gab.	0,20	20,00	7,00	0,50	7,00	13,00	0,20	20,00	10,00	
Bīšu mātes										4,00	
Veterinārās izmaksas										15,00	
Transporta										42,00	
Realizācijas izmaksas										25,00	
KOPĀ (2)				72,50			155,50			126,00	
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS	h	14	8,33	116,62	8	8,33	66,64	9	8,33	74,97	
Algošais darbs				116,62			66,64			74,97	
KOPĀ (3)				116,62			222,14			200,97	
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				189,12							
BRUTO SEGUMS 1 (5=1+2) (Ienēmumi+izjelju izmaksas)				116,40			72,70			77,00	
ATBALSTS				-0,22			6,06			2,03	
Vaišta subsidijas											
Bioloģiskais atbalsta maksājums par bīšu saimīni											
KOPĀ (7)											
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((Ienēmumi+atbalsts)-Kopā mainīgās izmaksas)				-0,22			21,06			42,03	

Bruto seguma sastādīšanai izmantoji Latvijas Biškopības biedrības sniegtie dati.

3.2.3. BRIEŽKOPĪBA

TEĻI 15 MĒNEŠU VECUMĀ (no atšķiršanas 3 mēnešu vecumam līdz 15 mēnešu vecumam)

IEŅĒMUMI	Mēr-vienība	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
Teši (15 mēnešu vecumā)	kg	100	1	1,65
Teši (3 mēneši)	gab.	-1	85,00	85,00
KOPĀ (1)				80,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS IZEJVIELU IZMAKSAS				
Lopbarības graudi	kg	365	0,157	57,18
Siens	kg	600	0,054	32,40
Skābsiens	kg	1800	0,043	77,40
Ganību zāle	kg	2000	0,010	20,00
Minerālbarība	kg	20	2,00	40,00
Veterinārie pakalpojumi				35,00
KOPĀ (2)				261,98
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS	h	20	7,79	155,72
Algotsais darbs				155,72
KOPĀ (3)				417,71
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				-181,98
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izvietelu izmaksas)				-337,71
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti biedrības ‘Biologisko lauksaimnieku un savvaļas dzīvnieku audzētāju asociācija’ sniegtie dati.

VAISLAS GOVS (kopā ar teļiem līdz atšķiršanai 3 mēnešu vecumā)

IENĀMUMI	Mērvienība	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
Vaislas govs Teles, atšķirot Teles	kg/gab. gab.	140 0,083 -0,083	0,083 0,85 100,00 626,47	1,65 19,17 85,00 -52,00
KOPĀ (1)				52,18
MAINĪGĀS IZMAKSAS IZEVIELU IZMAKSAS	kg	365	0,157	57,18
Lopbarības graudi	kg	840	0,054	45,36
Siens	kg	2500	0,043	107,50
Skābsiens	kg	2400	0,010	24,00
Ganību zāle	kg	20	2,00	40,00
Minerālbarība				35,00
Veterinārie pakalpojumi				309,04
KOPĀ (2)				
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS	h	20	7,79	155,72
Algots darbs				155,72
KOPĀ (3)				464,77
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				-256,87
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ienāmumi-izejumi izmaksas)				-412,59
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ienāmumi-kopā mainīgās izmaksas)				

Izstrādātais briežu vaislas govs bruto segums parāda konkrētas audzēšanas tehnoloģijas, kas saskaņā ar ekspertru viedokli ir jāpielieto, lai noteiktos apstākļos un periodā iegūtu konkrēto rezultātu.
Dzīvnieku realizācijas cena noteikta, balstoties uz iepirkuma cenām lopu kautuvēs (bez PVN).
Vaislas govis ganāmpulkā tiek izmantotas vidēji 12 gadus. Brāļēšanas koeficients pieremets 8%
gadā.
Briežu govis pirmo reizi tiek lecinātas 2,5 gadu vecumā. Optimālos apstākļos dzimst viens teļš gadā – no maija sākuma līdz jūlijā vidum.
Siena, skābsiena, ganību zāles cenas tiek ļemtas no attiecīgo lopbarības kultūraugu bruto segumu mainīgo izmaksu apriņķiem.
Algotās darbaspēka izmaksu apreķinā piemērota Valsts ienāmumu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme lauku strādniekiem lopkopības jomā 2024. gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSAO.
Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākliem (barības devas, sastāvs u. c.).

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti biedrības "Bioloģisko lauksaimnieku un savvaļas dzīvnieku audzētāju asociācija" sniegtie dati.

VAISLAS JAUNDZĪVNIEKI (no 15 mēnešu vecuma līdz 24 mēnešu vecumam)

IENĒMUMI Jaundzīvnieks (24 mēnešu vecumā) Teis						Mēr- viенīба kg gab.	Daudz. -1	Cena, EUR 165,00	Kopā, EUR 247,50 -165,00 82,50	Izstrādātais vaislas jaundzīvnieka bruto segums parāda konkrētas audzēšanas tehnoloģijas, kas saskaņā ar ekspertru viedokli ir jāpielieto, lai noteiktos apstāklos un periodā iegūtu konkrēto rezultātu.
KOPĀ (1)						Dzīvnieku realizācijas cena noteikta, balstoties uz lepirkuma cenām Latvijas tirgū (bez PVN).				
MAŅĪGĀS IZMAKSAS IZEVIELU IZMAKSAS						kg	365	0,157	57,18	
Lopbarības graudi						kg	840	0,054	45,36	
Siens						kg	2400	0,043	103,20	
Skābsiens						kg	2500	0,010	25,00	
Ganību zāle						kg	20	2,00	40,00	
Minerālbarība						kg			35,00	
Veterinārie pakalpojumi									305,74	
KOPĀ (2)										
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS						h	20	7,79	155,72	
Algotais darbs									155,72	
KOPĀ (3)										
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)									461,47	
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ienēmumi-izevielu izmaksas)									-223,24	
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ienēmumi-kopā mainīgās izmaksas)									-378,97	

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti biedrības "Bioloģisko lauksaimnieku un savvaļas dzīvnieku audzētāju asociācija" sniegtie dati.

NOBAROJAMIE JAUNDZĪVNIEKI (no 15 mēnešu vecuma līdz 20 mēnešu vecumam)

	Mēr- vienība	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IENĀMUMI				
Jaundzīvnieks (20 mēnešu vecumā)	kg	120	1,65	198,00
Teiš (15 mēnešu vecumā)	gab.	-1	165,00	-165,00
KOPĀ (1)				33,00
Dzīvnieku realizācijas cena noteikta, balstoties uz iepirkuma cenām Latvijas tirgū (bez PVN).				
MAINĪGĀS IZMAKSAS				
IZEJVIELU IZMAKSAS				
Lopbarības graudi	kg	365	0,157	57,18
Siens	kg	840	0,054	45,36
Skābsiens	kg	2500	0,043	107,50
Ganību zāle	kg	2400	0,010	24,00
Minerālbarība	kg	20	2,00	40,00
Veterinārie pakalpojumi				35,00
KOPĀ (2)				309,04
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS				
Algotais darbs	h	20	7,79	155,72
KOPĀ (3)				155,72
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				464,77
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				-276,04
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				431,77

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti biedrības "Bioloģisko laukaimnieku un savajas dzīvnieku audzētāju asociācija" sniegtie dati.

VAISLAS BULĀLI

IENĒMUMI		Mēr-vienība	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
Vaislas bullis		kg/gab.	220	0,083	1,65
Nopirkts vaislinieks		kg/gab.	-0,083	5000	-415,00
Ragi		kg	4	18,00	72,00
KOPĀ (1)					-312,87
MAINĪGĀS IZMAKSAS					
IZEVIELU IZMAKSAS					
Lopbarības graudi		kg	365	0,157	57,18
Siens		kg	1000	0,054	54,00
Skābsiens		kg	3000	0,043	129,00
Ganību zāle		kg	3000	0,010	30,00
Minerālbarība		kg	55	2,00	110,00
Veterinārie pakalpojumi					
Citas mainīgās izmaksas					
KOPĀ (2)					440,18
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS		h	20	7,79	155,72
Algatās darbs					
KOPĀ (3)					155,72
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)					595,91
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ienēmumi-izejību izmaksas)					-753,05
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ienēmumi-kopā mainīgās izmaksas)					-908,78

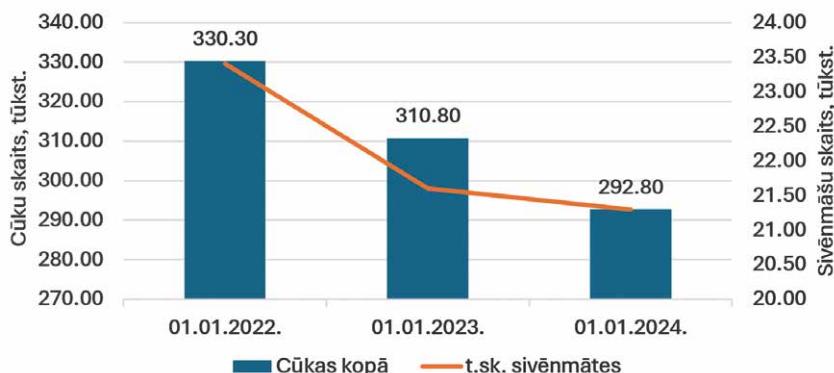
Bruto seguma sastādīšanai izmantoti biedrības "Bioloģisko lauksaimnieku un savvajas dzīvnieku audzētāju asociācija" sniegtie dati.

3.2.3. CŪKKOPĪBA CŪKKOPĪBAS NOZARES ZINOJUMS PAR 2024. GADU

Laika periodā no 2022. gada sākuma līdz 2024. gada sākumam ir vērojama gan kopējā cūku skaita samazināšanās valstī, gan sivēnmāšu skaita samazināšanās (1. attēls).

1. attēls

Cūku skaita izmaiņas laika posmā no 2022. līdz 2024. gadam

Avots: LAD, Lauksaimniecības dzīvnieku reģistrs (2024)

Lai arī līdz 2024. gada 1. janvārim cūku un sivēnmāšu skaits ik gadu samazinājās, tomēr 2024. gada laikā bija vērojams cūku kopējā skaita pieaugums.

Pēc LAD Lauksaimniecības dzīvnieku reģistra datiem, 2023. gada beigās bija reģistrētas 294 320 cūkas, bet 2024. gada beigās – 305 298 cūkas. Kopējais cūku skaits pieauga par 10 978 dzīvniekiem. Sivēnmāšu skaits šajā laika periodā pieauga par 94 sivēnmātēm.

Pēc Centrālās statistikas pārvaldes apkopotajiem provizoriskajiem datiem, cūkgalas ražošanas apjoms 2024. gadā, salīdzinot ar 2023. gadu, pieauga par 3,5% (2023. gadā saražota gaļa kautsvarā bija 33,3 tūkst. tonnu, 2024. gadā – 34,5 tūkst. tonnu). Valstī kopējā gaļas ražošanas struktūrā saražotās cūkgalas ipatsvars bija 38,0%. Dzīvo cūku eksports 2024. gadā samazinājās par 21,0 tūkstoti jeb 7,3% salīdzinājumā ar 2023. gadu. No kopējā eksportēto cūku skaita 81,8 % bija sivēni tālakai nobarošanai (2022. gadā – 76,6 %). Importēto cūku skaits pieauga par 79,7 tūkstošiem jeb 82,2%.

Pēc apkopotajiem cūku pārraudzības un snieguma pārbaudes datu kopsavilkumiem, sivēnmāšu auglība 2024. gadā ir nedaudz samazinājusies, salīdzinot ar 2023. gadu, par 0,06 sivēniem vidēji metienā (2024. gadā – 17,80 vidēji metienā dziemuši sivēni, 2023. gadā – 17,86). 2024. gadā vidējais atšķirto sivēnu skaits metienā bija 14,46 sivēni, bet 2023. gadā – 14,39. Sivēnu krišanas procents līdz atšķiršanai pieaudzis par 0,69% (2024. gadā – 6,91%, 2023. gadā – 6,22%).

Avots: LAD, cūku pārraudzības dati par 2024. un 2023. gadu.

Santa KIMERĀLE,
LLKC Lopkopības nodaļas lopkopības konsultante

NOBAROJAMĀS CŪKAS (nobarošanas periodā)

IEŅĒMUMI	Krišana (intensīvā variānci) – 3,00% Krišana (ekstensīvā variānta) – 0,42%	Mēr- vienība kg/gab. t	Eks tensi vi		Intensīvi					
			Daudz.	Cena, EUR kg/gab.	Kopā, EUR t	Daudz.				
Dzīvmasa Svēns Kūtsmēli		110 20 KOPĀ (1)	1 -1 3	2,60 4,00 4,55	286,00 -80,00 13,65	115 8,0 3	1 -1 5,70	1,55 4,65 5,70	174,69 -37,20 17,10	154,59
MAINĪGAS IZMAKSAS IZEVIELU IZMAKSAS					219,65					
Barība										
Stānerbarība 45.–60. dienai (15 dienas x 0,8 kg) Spēkbarības mājsūjums (mieži, kvieši, auziņi, rūdzi, tirkīzē) (vidēji diena 3,06 kg)		kg	12,00	0,828	9,94					
Zirni (30% no kopējās spēk barības devas dienā)		kg	380,00	0,221	83,98					
Minerāla barība (baro 189 dienas pa 30 g dienā)		kg	114,00	0,230	26,22					
Nobarošanas dienas – 189		kg	5,67	0,840	4,76					
Barība										
Prestarteris 28.–35. dienai (7 dienas x 0,25 kg)		kg								
Starteris 35.–65. dienai (30 dienas x 1,20 kg)		kg								
Groveis 65.–115. dienai (50 dienas x 1,7 kg)		kg								
Finisher 115.–168. dienai (53 dienas x 2,98 kg)		kg								
Nobarošanas dienas – 140										
Vēlerinārās izmaksas		kg	80,00	0,05	4,56					
Pakaļi – salmi		kg			4,00					
Organiskais materiāls – salmi		kg			5,66					
Citas mainīgās izmaksas					23,70					
KOPĀ (2)					139,12					
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS		h	40,00	6,10	243,97	5,00	6,10			21,77
Algošais darbs										116,62
KOPĀ (3)					243,97					
KOPĀ MAINĪGAS IZMAKSAS (4=2+3)					383,09					30,50
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (Ierēķumi-izējvēlu izmaksas)					80,53					147,12
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (Ierēķumi-kopā mainīgās izmaksas)					-163,44					37,96
										7,47

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Lopkopības nodalas lopkopības konsultantes Santas Ķimerāles sniegtie dati.

SIVĒNMĀTES (intensīvi)

IEŅĒMUMI	Krīšana sivēniem līdz 8,0 kg – 11,5%	Mēr-vienība	Intensīvi		Periodā	Gadā
			Daudz.	Cena, EUR		
Svēni (atšķiršanai 28 dienu vecumā, 2,36 metieni)		kg/gab.	8,00	13,41	4,65	498,85
Brāķeķas sivēnmātes		kg/gab.	0,30	0,72	***	51,84
Remontūcikas		kg/gab.	-0,30	1,32	***	-59,40
Kūsmēši (t)		t	3	8,08	***	24,24
KOPĀ (1)					498,85	1193,97
MAŘĀĢAS IZMAKSAS						
IZEVJIELU IZMAKSAS						
Barība sivēnmātēm:						
Kombinētā barība grūsnām sivēnmātēm 4.–26. grūsnības dienai (22 dienas x 1,8 kg)	kg	39,60	0,269	10,65	25,14	
Kombinētā barība sivēnmātēm servisa periodā (7 dienas x 5 kg)	kg	35,00	0,274	9,59	22,63	
Kombinētā barība grūsnības periodā 26.–90. dienai (64 dienas x 2,3 kg)	kg	147,20	0,269	39,60	93,45	
Kombinētā barība grūsnības periodā 90.–115. dienai (25 dienas x 4,0 kg)	kg	100,00	0,269	26,90	63,48	
Kombinētā barība zidīšanas periodā līdz 28. dienai (28 dienas x 8,0 kg)	kg	224,00	0,325	72,80	171,81	
Barība sivēniem 18 dienās 2,36 metieniem						
Prestartēns 10.–28. dienai (18 dienas 0,12 kg/dienā)	kg	28,97	0,754	21,84	51,54	
Maksīgais apēķlošanas izmaksas						
Veterinārās izmaksas gadā						
Citās materiāls – salmi	kg	23,70	0,05	4,35	24,31	
Citas mānīgās izmaksas						
KOPĀ (2)					8,47	10,27
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS						
Algots darbs	h	76,27	6,10	465,19	20,00	
KOPĀ (3)					485,43	
KOPĀ MAINĪGAS IZMAKSAS (4=2+3)						
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (Ienēmumi-izējvēlu izmaksas)				670,88		
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ienēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				1583,28		
BRUTO SEGUMS				293,16	708,54	
					-389,31	
					-172,03	

Izstrādātais sivēnmātu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskāra ar ekspertu viedokli ir jāpieliegt, lai noteiktos apstākļos un periodā iegūtu konkrēto rezultātu.

Kolonnā ar nosaukumu "Periodā" aprēķins attiecas uz vienu metienu, bet kolonā "Gadā" visi daudzumi ir reizināti ar metienu skaitu gadā (2,36 metieni).

Remontūciku un brāķēto sivēnmāsu skaits (30 nozīmē, ka gadā no 100 sivēnmātēm tiek nomainītas 30. Pēdējo gadu tendences ciklopēdi sivēnmāsu dzīvmasa varē nelielā svara diapazonā no 220 līdz 260 kg. Nereti ilēlajos cīku ganāmpulkā sivēnmāsu un remontūciku brāķēšanas priekšrocību sasniegta 40%.

Gadā tiek iegūti 2,36 metieni. Virdēji sivēnu skaita dzimstot ir 14,9, bet dzīvību dzīvmasa varē 12,6. Taču skaits vienā metiņā medži būt dažāds, tas ir atkarīgs no sivēnmātes un vaisiniekā ražībās, kā arī no lecināšanas laikā. Metiņa krišana sivēniem ir 10–13% (vidēji 11,3%). Sivēnu atšķiršanas dzīvmasa variē no 6 līdz 8 kg un tā ir atkarīga no sivēnmātes pierīguma un sivēnu skaita metiņā.

Industriālajā cīku audzēšanas sistēmā pakaši netiek lietoti, jo ir redzējuši (spraugu) gridas. Tikai mazajās novietnēs, ja ir slēgtas gridas, šie materiāli (salmi, skaidras, u.c.) tiek izmantoti kā pakaši.

Pamatā organiskais materiāls izmanto kā labturības prasību nodrošināšanas elementu, lai cūkas būtu nodarbinātās un izmazinātos agresīvitāte, ausu un astes graūšana.

Kutsmēši novērtēti vērtībā, kas piņemta, vadoties pēc tajos ietilpstoto augiem pieejamo barības elementu vertības.

Barības deva sivēnmātēi aprēķināta pēc sekojošiem datiem:

- * servisa periods – 7 dienas;
- * grūsnības periods – 115 dienas; tai gan, nemot vērā pēdējās tendences, cūkkopībā grūsnības periods medži būt variabilis, un tas ir robežas no 114 līdz 119 dienām;
- * zodīšanas periods – 28 dienas; taču atkarībā no konkrētās situācijas saimniecībā, infekcijas slimību fona un sivēnmāšu veselības stāvokļa sivēnu zīdīšanas periods varē no 25 līdz 30 dienām. Pirms 28 dienām drīkst atšķirt tikai ar veterinārāsta atlaiju.

Saskāna ar Valsts ienēmumu dienesta sniegtu informāciju vidējā bruto likme par darba stundu 2024. gadā cūkkopījem bija 111,77 eiro. Konkrētajā bruto seguma aprēķina noteikta algotā darbaspēka likme, vadoties pēc arsevišķu cūkkopības sāmniecību datiem.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pīrciņu, bet to nevar uzskaitīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniecības tehnoloģijai un apstākļiem (bambas devas, sastrāvs u.c.).

Bruto seguma sastādīšanai izmantooti LLK C Lopkopības nodalas opkopības konsultantes Santas Kimerāles sniegtie dati.

3.2.4. GALĀS LOPKOPĪBA

NOBAROJAMIE JAUNLOPI 16 MĒNĒSU VECUMĀ (no atšķiršanas 7 mēnēsu vecumā līdz realizācijai 16 mēnēsu vecumā)

IEŅĒMUMI	Mērīvienība	Ekstensīvi			Intensīvi			Cena, EUR	Kopā, EUR
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR		
Jaunlops	kg	600	1	1,60	960,00	650	1	1,80	1170,00
Teiš	gab.	-1	690,00	-690,00	27,30	-1	828,00	-828,00	
Kūtsmēli	t	6,0	4,55	297,30	7,0	4,55	31,85	373,85	
KOPĀ (1)									
MAINĪGĀS IZMAKSAS IZJUVELU IZMAKSAS									
Lopbarības graudi	kg	230	0,140	32,20	360	0,140	50,40		
Siegs	kg	950	0,054	51,30	1200	0,054	64,80		
Skabbarība	kg	6500	0,043	279,50	8500	0,043	365,50		
Ganību zāle	kg	1900	0,010	19,00	2500	0,010	25,00		
Sāls	kg	15	0,35	5,25	25	0,35	8,75		
Minerālbarība	kg	10	1,60	16,00	20	1,60	32,00		
Pakaši	kg	2100	0,05	105,00	2400	0,05	120,00		
Veterinārie pakalpojumi									
Citas mainīgās izmaksas									
KOPĀ (2)									
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS	h	8	9,91	79,30	8	9,91	79,30		
Algotais darbs									
KOPĀ (3)									
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)									
BRUTO SEGUMS 1 (5=1+2) (Ierēnumi-izpelyeli izmaksas)					641,55		805,75		
BRUTO SEGUMS 2 (6=1+4) (Ierēnumi-kopā mainīgās izmaksas)					-270,95		-352,60		
ATBALSTS					-350,25		-431,90		
Brivpārtošas salisītās atbalsts par lielopiem (SLM)									
KOPĀ (7)									
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) (Ierēnumi-izbalsts) kopā mainīgās izmaksas)					87,00		87,00		
					97,00		97,00		
					-263,25		-344,90		

Bruto seguma sastādīšanai izmantoji LLKC Lopkopības nodajus konsultanta piena kvalitātes jaukājumos ilmāra Grudula un audzētāju sniegtie dati.

Izstrādātais bruto segums pamatojās uz līgadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar urzīkatt par universālu un kategorisku. Kat rā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbalstīši samniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (barības devas, sastāvs u.c.).

VAISLAS BUŁLI (ganāmpulkā bulli izmanto 2 gadus)

Izstrādātās vaisas bulļa bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertru viedokli ir jāpielieto, lai noteiktos apstakļos un periodā iegūtu konkrēto rezultātu.	Izstrādātās vaisas bulļa bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertru viedokli ir jāpielieto, lai noteiktos apstakļos un periodā iegūtu konkrēto rezultātu.
Dzīvnieku realizācijas cena noteikta, balstoties uz iepirkuma cenām Latvijas tirgū (bez PVN).	Dzīvnieku realizācijas cena noteikta, balstoties uz iepirkuma cenām Latvijas tirgū (bez PVN).
Vaisas bullis	Vaisas bullis
Nopirkts vaisiņi eks Aplecinātas govis	Nopirkts vaisiņi eks Aplecinātas govis
Kūtsmēši	Kūtsmēši
KOPĀ (1)	KOPĀ (1)
MAINĪGĀS IZMAKSAS	MAINĪGĀS IZMAKSAS
VEZEJVIELU IZMAKSAS	VEZEJVIELU IZMAKSAS
Lopbarības graudi	Lopbarības graudi
Siens	Siens
Skābbarība	Skābbarība
Ganību zāle	Ganību zāle
Sāls	Sāls
Minerālbarība	Minerālbarība
Pakaishi	Pakaishi
Veterinārie pakalpojumi	Veterinārie pakalpojumi
Citas mainīgās izmaksas	Citas mainīgās izmaksas
KOPĀ (2)	KOPĀ (2)
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS	MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS
Algotais darbs	Algotais darbs
KOPĀ (3)	KOPĀ (3)
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)	KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ierēnumi+izveidi izmaksas)	BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ierēnumi+izveidi izmaksas)
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ierēnumi+kopā mainīgās izmaksas)	BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ierēnumi+kopā mainīgās izmaksas)
ATBALSTS	ATBALSTS
Valsts subsīdijas	Valsts subsīdijas
Briyprātīgs saistītais atbalsts par liellopiem (SLM)	Briyprātīgs saistītais atbalsts par liellopiem (SLM)
KOPĀ (7)	KOPĀ (7)
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) (ierēnumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)	BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) (ierēnumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)
776,43	776,43

VAISLAI AUDZĒJAMĀS TELES (no atšķiršanas 7 mēnešu vecumā līdz atnešanās brīdim 26–30 mēnešu vecumā)

	Mēr-vienība	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IENĒMUMI				
Jaunlops	kg	600	2,50	1500,00
Teš	gab.	-1	828,00	-828,00
Kūtsmēslis	t	7	3,96	27,72
KOPĀ (1)				699,72
MAINĪGĀS IZMAKSAS IZEJVIELU IZMAKSAS				
Lopbarības graudi	kg	360	0,140	50,40
Siens	kg	1200	0,054	64,80
Skābbarība	kg	8500	0,043	365,50
Ganību zāle	kg	2500	0,010	25,00
Sāls	kg	25	0,35	8,75
Minerālbarība	kg	20	1,60	32,00
Pakaši	kg	2400	0,05	120,00
Veterināriei pakaļpojumi				25,00
Citas mainīgās izmaksas				35,00
KOPĀ (2)				726,45
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS	h	8	9,91	79,30
Algots darbs				79,30
KOPĀ (3)				805,75
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4+2+3)				-26,73
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ienēmumi-izvelvielu izmaksas)				-106,03
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ienēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				
ATBALSTS				
Briņprātīgs saistītās atbalsts par liellopiem (SLM)				87,00
KOPĀ (7)				87,00
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ienēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				-19,03

Izstrādātais vaislas teles bruto segums parāda konkrētas audzēšanas tehnoloģijas, kas saskārā ar ekspertru viedokli ir jāpielieto, lai noteiktos apstākļos un periodā legūtu konkrēto rezultātu.

Barības devas atkarīgas no teles atskiršanas laika, kā arī audzēšanas metodēs (intensīvi vai ekstensīvi).

Dzīvnieku realizācijas cena noteikta, balstoties uz iepirkuma cenām Latvijas tirgū (bez PVN).

Aparēkinā paredzēta pakašu kūtsmēslu ieguve (lopū turēšana uz vienlaidus grīdas).

Siene, skābbarības, ganību zāles cenas tiek nemtas no attiecīgo lopbarības kultūraugu bruto segumu mainīgo izmaksu apriņķiem.

SLM var saņemt par zīditājigovi, kas netiek slaukta, bet tiek izmantota teļu zīdišanai: ir atnesusies divu gadu laikposmā, kas noslēdzas 15.11.2024. un lauksaimnieka ganāmpulkā noturēta 6 mēnešus pēc kantas, sācot no 15.05.2024. Atbalsta maksājumi ir uzrādīti atbilstoši 2024. gadā spēļa esošajām likmēm. Atbalsta saņemšanas prasības un likmes mainīšanai katru gadu, tāpēc plānojot ir jāseko līdzi informācijai par izmaiņām.

Bruto seguma sastādīšanai izmantoji LLKC Lopkopības nodalas konsultanta piena kvalitātes jautājumos Ilmāra Grudula un audzētāju sniegtie dati.

GALAS ŠĶIRNES ZĪDĪTĀJGOVIS (kopā ar tejiem līdz atšķiršanai 7 mēnešu vecumā)

	Mērvienība	Ekstensīvi Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IENĀMUMI							
Zīdītāgovs	kg/gab.	700 250 0,8	0,11 3,45 -0,11	1,80 1633,75 4,86	138,60 690,00 -179,71 38,88	700 300 -0,14 10	0,14 0,8 3,45 4,86
Teles							
Kūsmēši	t						
KOPĀ (1)				687,77			824,24
MAINIĜAS IZMAKSAS							
IZDEVIELU IZMAKSAS							
Lopbarības graudi	kg	200	0,140	28,00	450	0,140	63,00
Siens	kg	2000	0,054	108,00	2500	0,054	135,00
Skābīsiens	kg	7300	0,043	313,90	8500	0,043	365,50
Salni	kg	200	0,05	10,00	300	0,05	15,00
Ganību zāle	kg	9000	0,010	90,00	11 000	0,010	110,00
Sāls	kg	20	0,35	7,00	20	0,35	7,00
Minerālbarība	kg	30	1,60	48,00	35	1,60	56,00
Pakaīsi	kg	2100	0,05	105,00	2100	0,05	105,00
Veterinārie pakalpojumi							80,00
Citas mainīgās izmaksas				35,00			60,00
KOPĀ (2)				60,00			60,00
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS	h	10	9,91	99,12	10	9,91	99,12
Algotais darbs							99,12
KOPĀ (3)				99,12			99,12
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				904,02			1096,62
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ienāmu-i-zejīvu izmaksas)				-117,13			-172,26
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ienāmu-kopā mainīgās izmaksas)				-216,25			-271,38
ATBALSTS							
Briņķītāgs sastāvītais atbalsts par lielopiem (SLM)				87,00			87,00
KOPĀ (7)				87,00			87,00
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ienāmu-i-atbalists)-kopā mainīgās izmaksas)				-129,25			-184,38

Bruto seguma sastāvā išanai LMKC Lopkopības nodalas konsultanta plena kvalitātes jautājumos ilmāra Grudula un audzētāju sniegtie dati.

Izstrādātais galas šķirnes zīdītāgovs bruto segums parāda konkrētas audzēšanas tehnoloģijas, kas saskaņā ar eksperti viedokli ir jāpielieto, lai noteiktos apstākļos un periodā iegūtu konkrētu rezultātu.
Dzīvnieku realizācijas cena noteikta, balstoties uz iepirkuma cenu līellopu izsolu namos un lopu katuvēs (bez PVN).
Vaišas govis intensīvā variantā ganāmpulkā tiek izmantotas vidēji 7 gadus, bet eksploratīvā - 9 gadus.
Apriekšnā paredzēta raksturā kūsmēšu liegve. Kūsmēši novērtēti vērtībā, kas piemēta, vadoties pēc tajos ietipstos augiem pieejamo barības elementu vērtības.
Siena, skābīsiena, ganību zāles cenas tiek īemtas no attiecīgo lopbarības kulturaugu brutu segumu mainīgo izmaksu aprekšinējiem.
Citas mainīgās izmaksas ietver sevi dzīvnieku reģistrācijas, pārraudzības un citas ar audzēšanu saistītās izmaksas.
SLM var sanemt par zīdītāgovi, kas netiek izmantota telu zīdišanai, ir atnesusies diju gadu laikposmā, kas noslēdzas 15.11.2024. un lauksaimnieka ganāmpulkā noturēta 6 mēnešus pēc kārtas, sākot no 15.05.2024. Atbalsta maksājumi ir izrādīti atbilstoši 2024. gadā spēkā esošajām likmēm. Atbalsta sanemšanas prasības un likmes mainīši kattu gadu, tāpēc plānojot ir jāseko līdzīgi informācijai par izmaiņām.
Algotā darbaspēkā izmaksu apriekšnā piemērotā Vārtīši ienāmu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme lielopju lopkopījēm 2024. gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSQI.
Sastādītais bruto segums pamatojies uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskaņoti par universālu un kategorisko. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstādījumiem (barības devas, sastāvs u. c.).

3.2.5. KAZKOPĪBA

KAZU AUDZĒŠANAS NOZARES APSKATS PAR 2024. GADU

Kā jau ierasts kazkopības nozarē, arī 2024. gads bija gana piepildīts ar izaicinājumiem. Pieprasījums pēc kazas piena joprojām ir augsts, bet ierobežoto piena un pārstrādes produktu realizācijas iespēju dēļ joprojām tiek samazināti dārgo proteīna piedevu izbarošanas apjomī, lai apzinātīgi samazinātu kazu ražību.

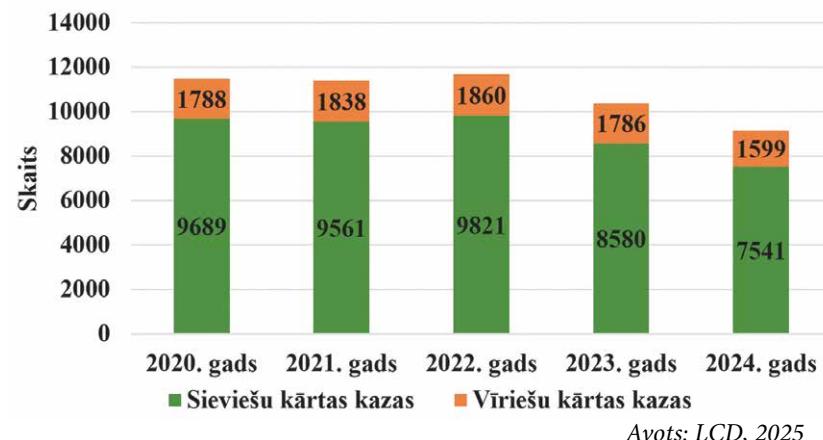
Joprojām aptuveni 80% no visiem Latvijas kazu audzētājiem ir bioloģiskās saimniecības. No visām saimniecībām 20 ir ekonomiski aktīvas jeb tādas, kas nodod pienu. Pienas pārstrādes iespējas ir nestabilas un mainīgas. Kazu pienu lielākoties pārstrādā mājražotāji, jo nav pārstrādes rūpnieci. Joprojām ir ļoti daudz kazu, kas nav reģistrētas LDC un nav ziņu par tām. Svarīgi, ka šobrīd kazu produkcija ir atpazīstama un cilvēki to pērk un lieto. Audzētājiem pastāv arī alternatīva no-darboties ar kvalitatīvu vaislas materiāla izaudzēšanu un realizāciju.

Kazkopības ekonomiskā efektivitāte ir atkarīga no:

- klimata un vietas apstākļiem piemērotas šķirnes izvēles;
- labas ēdināšanas, turēšanas un kopšanas;
- pareizas un mērķtiecīgās vaislas dzīvnieku izlases un atlases;
- valsts atbalsts likumdošanas normu izstrādē un iesaiste, lai nodrošinātu ražošanas kēdi jeb veicinātu pārstrādes uzņēmumu sadarbību ar kazkopjiem un pieņemtu kazas pienu pārstrādei.

1. attēls

Kazu skaits Latvijā no 2020. līdz 2024. gadam

Avots: LCD, 2025

Pēdējo gadu laikā kazu skaits Latvijā samazinās. Uz 2024. gada 31. decembri kazu skaits Latvijā bija 9140, tai skaitā 1599 vīriešu kārtas un 7541 sieviešu kārtas. Kopā ir 1304 saimniecības, kurās ir reģistrētas kazas. Pienas pārraudzībā esošo saimniecību skaits ir palielinājies par 3 – no 20 uz 23, kopā Latvijā ir 1412 saimniecības, kurās audzē kazas.

1. tabula. Vidējie piena produktivitātes un kvalitātes rādītāji laika periodā no 2021. līdz 2024. gadam

Piena produktivitātes un kvalitātes rādītāji	2021. gads	2022. gads	2023. gads	2024. gads
Noslēgtās laktācijas (n)	575	294↓	296	~ 326↓
Izslaukums, kg	540	550	542	~ 583↑
Pienas tauku saturs, %	4,27↑	3,89	4,36↑	~4,22
Pienas tauki, kg	23,0	21,3	22,4	~ 23,9↑
Olbaltumvielu saturs, %	3,36	3,52↓	3,49↑	~3,03
Olbaltumvielu daudzums, kg	18,2	19,3	17,9	~ 19,3↑
Somatisko šūnu skaits	1003	829	528	~1468

Avots: LDC gada ziņojumi, LAD ciltsdarba CILDA

Secinājumi: Kazu audzēšana balstās uz entuziastiem un kazu mīlotājiem. Kazu skaits turpina samazināties, kas nepriecē, domājot par nozares attīstību. Ja valstiskā limenī nebūs atbalsta un ieinteresētābas uzturēt un attīstīt nozari, tad tā var strauji turpināt samazināties. Kazu skaits un kazkopība ir apdraudēta, neskaitoties uz to, ka patiesie kazkopības entuziasti cenšas gan ievest jaunu vaislas materiālu gaļas šķirņu kazām, gan arī strādā mūsu Zānes kazas saglabāšanas programmā.

Laila PLĪTA,
LLKC Lopkopības nodaļas konsultante

KAZAS

IENĒMUMI	Mēr-vienība	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
Piens	kg	550	0,80	440,00
Ganāmpulka atjaunošana (25%)	kg/gab.	40 -0,25	120,00	-30,00
Kazlēni (2 mēn. veci)	gab.	2	100,00	200,00
Brākētās kazu mātes (kautsvars)	kg/gab.	20 0,25	4,50	22,50
Kūtsmēsi	t	1,5	9,53	14,30
KOPĀ (1)				646,80
MAINĪGĀS IZMAKSAS IZEJVIELU IZMAKSAS	litri	221	0,50	110,50
Piens kazlēniem	kg	160	0,30	48,00
Graudi (milti – kvieši, mieži, auzas)	kg	5	0,60	3,00
Granulas kazlēniem	kg	525	0,043	22,58
Skābsiens	kg	400	0,16	64,00
Sulīgā barība	kg	1260	0,010	12,60
Zalībarība (ganību zāle)	kg	2,4	0,70	1,68
Laizāmais sāls	kg	3,50	0,80	2,80
Minerālvielas	kg	400	0,05	20,00
Salmi (barība + pakaishi)	kg			18,00
Veterinārie pakalpojumi				1,00
Citas mainīgās izmaksas				303,16
KOPĀ (2)				
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS	h	15	7,79	116,79
Algotos darbs				116,79
KOPĀ (3)				419,95
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				343,64
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ienēumi-izejvielu izmaksas)				226,85
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ienēumi-kopā mainīgās izmaksas)				ATBALSTS
Brīvpārtīgs saistītais atbalsts par kazām				27,00
Valsts atbalsts				93,00
KOPĀ (7)				120,00
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ienēumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				346,85

Izstrādātais kazu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskāra ar ekspertru viedokli ir jāpielieto, lai noteiktos apstākļos un periodā iegūtu konkrēto rezultātu.

Kazas tiek brākētās reizi 4 gados. Brākētās kazas netiek realizētas.

Kazas ganāmpulka atrāzošanai tiek izaudzētas saimniecībā, un to vērtība ir 120,00 eiro (tīršķirne vai asinība >75%).

Ganāmpulka atjaunošanas izmaksas tiek sadalītas uz 4 gadiem – vienā gadā atrāzošanai ir paredzēti 30,00 eiro (1/4 daļa no 120,00 eiro).

Jaundzimušie kazlēni pirmās 60 līdz 75 dienas saņem mātes pienu.

Siena, ganību zāles cenas tiek nemtas no attiecīgo lopbarības kultūraugu brutu segumu mainīgo izmaksu aprekšiniem. Graudu cena pieļdzināta vīdejai iepirkuma cenai.

Parējās ar pienu pārstrādi saistītās izmaksas tiek iekļautas pastāvīgo izmaksu sastāvā.

Algotā daibaspēkai izmaksu aprekšinā piemērota Valsts ienēmumu dienesta apkopotā bruto vīdejā stundu tarifa likme lauku strādniekiem lopkopībā 2024. gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSAO.

Brīvpārtīgo saistīto atbalstu par kazām lauksaimnieks var saņemt, ja laika posmā no iepriekšējā gada 1. oktobra līdz kārtējā gada 30. septembrim ir vismaz trīs atbalstītiesīgas kazas. Atbalsta maksājumi ir uzrādīti atbilstoši 2024. gadā spēkā esošajām likmēm. Valsts atbalstu var saņemt par Latvijas vietējās kazu šķirnes dzīvnieku. Atbalsta saņemšanas prasības un likmes mainīšanai katrau gadu, tāpēc plānojot ir jāseko līdzīgi informācijai par izmaiņām. Bruto segumā ir pieņemts atbalsts par A - ciltsgāramatas pamatdālas dzīvnieku.

Bruto seguma sastādīšanai izmantoata LLKC Lopkopības nodojas konsultantes Lailas Pītas un Latvijas Kazkopības biedrības vadītājas Kristīnes Plienes sniegtā informācija.

3.2.6. PIENA LOPKOPĪBA PIENA LOPKOPĪBAS NOZARES APSKATS PAR 2024. GADU

Piena lopkopības nozare Latvijā 2024. gadā piedzīvoja nedaudz labāku gadu nekā 2023. gads, jo piena cenas bija ar augšupejošu tendenci un lopbarības cenas samazinājās.

Informācija par nozares attīstību:

1. Statistikas dati liecina, ka 2024. gadā svaigpiena vidējā iepirkuma cena bija 0,406 eiro par kg, kas ir par 14,4% vairāk nekā 2023. gadā. Salīdzinot ar 2022. gadu, cena samazinājusies par 13,8%, bet salīdzinājumā ar 2021. gadu – pieaugusi par 27,8%.

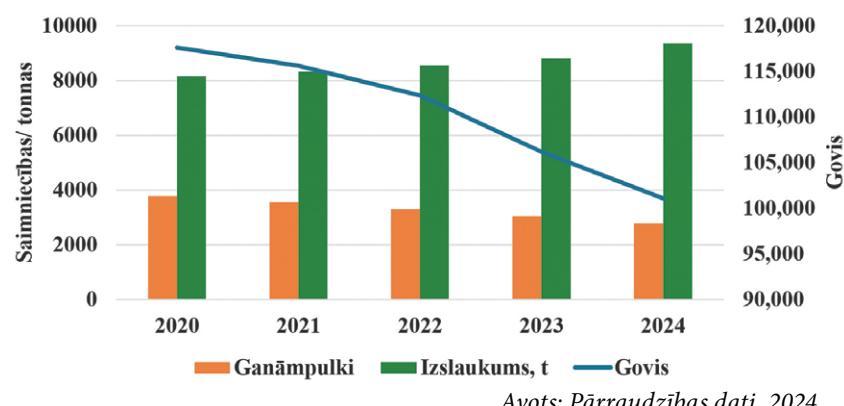
2. 2024. gada nogalē Latvijā bija reģistrētas 113 046 slaucamās govīs, kas ir par 4,99% jeb 5928 govīm mazāk nekā gadu iepriekš.

3. Piena pircēji 2024. gadā no lauksaimniekiem iepirkā 833,7 tūkstošus tonnu svaigpiena, kas ir par 0,6% vairāk nekā 2023. gadā.

Pagājušajā, 2024. gadā, vidējā govju ražība (pārraudzības ganāmpulkos) ir pārkāpusi deviņu tūkstošu slieksnim un ir 9355 kg ar vidējo tauku saturu 3,96% un 3,38% olbaltumvielu (1. attēls). Izslaukumu gada laikā esam kāpinājuši par 541 kg. Vidējais somatisko šūnu daudzums pienā ir 221 tūkstotis. Telites pirmo reizi tiek sēklotas 1,48 gadu (17,8 mēnešu) vecumā, bet atnesās 2,39 gadu (28,7 mēnešu) vecumā. Ja par ražības kāpumu varam priecāties, tad ganāmpulka atražošanas un saimniekošanas efektivitātes rādītāji (sēklošanas un atnešanās vecums) ir jūtami paslīktinājušies. ļoti iespējams, ka zemās piena cenas un aizpagājušās vasaras sausuma, kas neļava sagatavot daudziem pietiekami daudz lopbarības, dēļ nācās taupīt, un tas ir rezultāts, kas ganāmpulkus ietekmē ilgāk nekā tikai vienu ziemošanas sezonu.

1. attēls

Izslaukums, ganāmpulku skaits un govju skaits pārraudzības ganāmpulkos Latvijā no 2020. līdz 2024. gadam

Avots: Pārraudzības dati, 2024

Latvijā ir 234 saimniecības jeb 8% no visām pārraudzības saimniecībām, kas vidēji slauc vairāk par 10 tonnām piena no katras govīs. No iepriekšminētajām saimniecībām 26 saimniecības ir ar vidējo izslaukumu vairāk par 13 tonnām no govīs gadā.

Noslēgtajā piena pārraudzības gadā pārraudzībā bija 2795 ganāmpulki un vidējais ganāmpulka lielums 36,2 slaucamās govīs, bet to lielums ir no 1 līdz 2185 slaucamajām govīm.

Mums 44% saimniecību, kas veic pārraudzību, ir ar vidējo govju skaitu līdz 10. Nākamā lielākā grupa (33%) ir ar govju skaitu no 10 līdz 30 slaucamajām govīm. Ganāmpulku ar govju skaitu vairāk par 200 slaucamajām govīm ir tuvu 3% no kopejā pārraudzības ganāmpulku skaita (1. tabula). Savukārt, ja skatāmies uz govju skaitu, tad lielajos ganāmpulkos (>200 govīm) atrodas 38% slaucamo govju, ganāmpulkos ar 100 līdz 199 slaucamajām govīm 16%, un ganāmpulkos ar 10 slaucamajām govīm 15% no visām pārraudzībā esošajām slaucamajām govīm. Ražība vērtējama tā, ka, jo lielāki ganāmpulki, jo vidējā ražība ir augstāka. Gimenes saimniecībās saimnieks pavism logiski nevar būt speciālists visās jomās, bet nav jābaidās jautāt padomu konsultantiem.

1. tabula

2023./2024. gada piena pārraudzības rezultāti Latvijā

Ganāmpulkū lielums	Saimniecības		Govis		Vidējais izslaukums	Pirmās atnešanās vecums
Govju skaits vidēji gadā	Skaits	% no kopējā skaita	skaits	% no kopējā skaita	kg	gadi
1 līdz 9	1232	44,1	6642	7,0	6983	2,45
10 līdz 29	910	32,6	14 378	15,1	6944	2,61
30 līdz 49	252	9,0	9255	9,7	7203	2,65
50 līdz 99	203	7,3	13 407	14,1	8364	2,65
100 līdz 199	119	4,3	15 632	16,4	9494	2,49
vairāk par 200	79	2,8	35 877	37,7	11 220	2,24
Kopā:	2795	100,0	95 191	100,0	9355	2,39

Avots: Pārraudzības dati, 2024

Piena nozare nav viegla, bet vēl arvien esmu pārliecināta, ka tā ir nozare, kam ir potenciāls Latvijā. Kā atrast celu uz lauksaimnieku sadarbību un sava spēka stiprināšanu par stabilākām un augstākām piena cenām ilgtermiņā, ir lielais uzdevums visiem nozarē iesaistītajiem.

Silvija DREIJERE,
LLKC Lopkopības nodaļas vadītāja

AUDZĒJAMĀS TELES (no 3 līdz 12 mēnešu vecumam)

IENĀMUMI	Mēri- viensība	Ekstensīvi			Intensīvi		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
Teles	kg/gab.	250	1	2,20	550,00	300	1
Teles	kg/gab.	-1	280,46	-280,46	-1	2,20	660,00
Kūtsmēsis	t	1,5	3,07	4,61	3	269,93	-269,93
KOPĀ (1)				274,15		3,07	9,21
MAINĪGĀS IZMAKSAS IZEVIELU IZMAKSAS				274,15			399,28
Piens	kg	180	0,360	64,80			
Skābarība	kg	1200	0,043	51,60	2500	0,043	107,50
Siens	kg	100	0,054	5,40	80	0,054	4,32
Ganību zāle	kg	2220	0,010	22,20			
Proteībarība	kg	40	0,499	19,96	250	0,499	124,75
Graudi	kg	200	0,140	28,00	200	0,140	28,00
Minerālbarrība	kg	14	0,844	11,82	19,0	0,844	16,04
Pakaši (saimi)	kg	510	0,05	25,50	140	0,05	7,00
Veterinārās izmaksas				7,00			7,00
KOPĀ (2)				236,28			294,61
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS							
Algotais darbs	h	13	9,91	128,85	13	9,91	128,85
KOPĀ (3)				128,85			128,85
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				365,13			423,46
BRUTO SEGUMS 1 (5=1+2) (ienēmumi-izeivielu izmaksas)				37,87			104,68
BRUTO SEGUMS 2 (6=1+4) (ienēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				-90,98			-24,18

Bruto seguma sastādīšanai izmantoji LUKC Lopkopības nodalas sniegtie dati.

Izstrādāto telu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas cikšķā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai noteiktos apstākļos un periodā iegūtu konkrētu rezultātu.
Apriekšnā ir paredzēta pakaišu kūtsmēslu ieguve (teles tiek turētas piesietā veidā uz vienlaicīgu grīdu).

Līdz 6 mēnešu vecumam telēm devā jānodrošina 20–22% proteīna, 7–12 mēnešu vecuma periodā telēm barības devā ir jānodrošina 16% proteīna. Atkarībā no proteīna sastāva pamatbarībā nepieciešams papildus izēdināt proteinbarību.
Intensīvā saimniekošanas sistēmā teles līdz apsēlēšanai plānots ēdināt ar skābarību.

AUDZĒJAMĀS TELES (no 13 līdz 24 mēnešu vecumam, 1. atnešanās)

Izstrādātās audzējamo teļu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskārā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai noteiktos apstāklos un periodā iegūtu konkrētu rezultātu.							
Ekstensīvā audzēšanas variāntā ir paredzēta oākaišu kūtsmēšu ieguve, bet intensīvajā – šķidrmēši. Kūtsmēši novērtēti vertībā, kas piņemta, vadoties pēc tajos ietilpstoto augiem pieejamo barības elementu vērtības.							
Ekstensīvā audzēšanas variāntā ir paredzēta oākaišu kūtsmēšu ieguve, bet intensīvajā – šķidrmēši. Kūtsmēši novērtēti vertībā, kas piņemta, vadoties pēc tajos ietilpstoto augiem pieejamo barības elementu vērtības.							
Instensīvā audzētu vaislas teļu izmantošanu vāstai uzsāk 12,5 līdz 14 mēnešu vecumā, bet ekstensīvi audzētu vaislas teļu izmantošanu vāstai 14 līdz 16 mēnešu vecumā. Uzsākot izmantot teles vāstai, to dzīvmasas ir jāsasniedz 60–65% no pieaugušas govs dzīvmasas.							
Vāstas teļiem dzīvmasas pieauga gumi dienākti pēc mākslīgās apsēklošanas neplāno lielāku par 150–250 g, lai tās neaptaukotos.							
Grūsnajām vāstas teļiem līmitē enerģiju saturōšus barības līdzekļus, lai nodrošinātu vieglas dzemīdības.							
Barības devā atkarībā no pamatbarības kvalitātes mēnesi pirms plānotās sēklošanas palielināti protēīnbātbīns un graudu barību un mineralābarību. Divas nedēļas pirms atrašanās devā iekāju barības līdzekļus, kas tiek izdevināti slaucamajām govīm.							
Algotā darbaspēka izmaksu apriņķinā piemērotā Valsts ieņēmumu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme liellopu lopkopjiem 2024. gadā. Likme iekļauts darba devēja VSAO.							
Sastādītās bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākliem (barības devas, sastāvs u. c.).							
IENĀMUMI	Mēr-vienība	Daudz.	Ekstensīvi Cena, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Intensīvi Cena, EUR
Teles	kg/gab.	430	1	500	1	2,20	1100,00
Teles	gab.	-1	645,59	-645,59	-1	2,20	-693,39
Kūtsmēši	t	6	3,36	20,16	7	5,15	36,05
KOPĀ (1)			320,57				442,66
MAINĪGĀS IZMAKSAS IZEJVIELU IZMAKSAS							
Skābbarība	kg	5000	0,043	215,00	8800	0,043	378,40
Siens	kg	600	0,054	324,0	365	0,054	19,71
Salmi (kā barība)	kg	100	0,05	5,00			
Ganību zāle	kg	3000	0,010	30,00			
Proteīnbarība	kg	100	0,140	14,00	180	0,499	89,82
Graudī	kg	25	0,844	21,10	125	0,140	17,50
Minerālbarība	kg	3,6	0,35	1,26	25,0	0,844	21,10
Sāls	reizes	1,19	45,00	53,55	3,6	0,35	1,26
Apsēklošana (reizes)	kg	405	0,05	20,25	1,40	56,00	78,40
Pakaiši (salmi)				75	75	0,05	3,75
Veterinārās izmaksas				7,32			7,32
Citas mainīgās izmaksas				25,00			40,00
KOPĀ (2)				424,88			657,26
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS	h	35	9,91	346,92	35	9,91	346,92
KOPĀ (3)				346,92			346,92
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				771,80			1004,18
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ieņēmumi-izejvielu izmaksas)				-104,31			-214,60
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ieņēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				-451,22			-561,51

Bruto seguma sastādīšanai izmantoji LLKC Lopkopības nodajas sniegtie dati.

AUDZĒJAMIE TEĻI (līdz 2 mēnešu vecumam)

IENĀMUMI	Mērvienība	Ekstensīvi			Intensīvi		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
Teli	kg/gab.	60	1	118,80	65	1	1,98
Teji	gab.	-1	77,22	-77,22	-1	77,22	128,70
Kūsmēsi	t	0,3	3,84	1,15	0,3	3,84	-77,22
KOPĀ (1)				42,73			1,15
MAINĪGĀS IZMAKSAS							52,63
IZDEVIELU IZMAKSAS							
Piens	kg	420	0,360	151,20	50	0,400	20,00
Piena aizvietotājs	kg	7	0,802	5,61	40	2,40	96,00
Starterbarība	kg	10	0,140	1,40	40	0,802	32,08
Graudi	kg	12	0,054	0,65	2	0,054	0,11
Siens	kg	30	0,05	12,80	30	0,05	17,90
Veterinārās izmaksas							
Pakaishi (salmi)	kg			1,50			1,50
Reģistrācija				3,25			3,25
Citas mainīgās izmaksas				7,00			7,00
KOPĀ (2)				183,41			177,84
MĀŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS	h	2	9,91	19,82	1,5	9,91	14,87
Algootais darbs							14,87
KOPĀ (3)				19,82			
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)							192,71
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (Ienāumi-izdeviņi izmaksas)				203,24			-125,21
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (Ienāumi-kopā mainīgās izmaksas)				-140,68			-140,07
				-160,50			

Bruto seguma sastādīšanai izmantoši LKC Lopkopības nodalas sniegtie dati.

Izstrādātais audzējamo teļu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskānā ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai noteiktos apstākļos un periodā iegūtu konkrētu rezultātu.
Teļu audzēšanas periods ir 60 dienas.
Lopu realizācijas cena norādīta atbilstoši vidējam iepirkuma cenām lopu kautuvēs.

Ja teļus baro limitēti, tad vienam teļam dienā izedina vidēji 7 litrus piena.

Intensīvā audzēšanas metodā pienu dod 7 dienas, pēc tam pariet uz piena aizstājēju. Viena piena lītra sagatavošanai ir nepieciešami 125 g aizvietotāja.

Izvēloties teļu audzēšanai nelimitēto piena izēdināšanas metodi, vidējais izēdinātā piena apjoms diennakti variē no 10 līdz 12 lītriem. Piena veida izvēli nosaka piena iepirkuma cena tirgū.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskaņi par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic koreklijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (barības devas, sastāvs u. c.).

SLAUCAMĀS GOVIS (ganāmpulka atjaunošana ar pašaudzētu teli)

	Mēr-vienība	Ekstensīvi			Intensīvi		
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IENĒMUMI							
Piens	kg	5500	0,360	1980,00	11 000	0,400	4400,00
Brākētās govis	kg/gab.	550	0,25	2,03	680	2,03	414,12
Tele	gab.	-0,25	1417,38	-354,35	-0,30	1697,56	-509,27
Teli	gab.	0,85	77,22	65,64	0,85	83,16	70,69
KŪTSMĒLI	t	12	3,66	43,92	17	6,21	105,57
KOPĀ (1)				2014,34			4481,11
MAINĪGĀS IZMAKSAS IZJIVIELU IZMAKSAS							
Skābbarība	kg	8800	0,043	378,40	15 000	0,043	645,00
Siens	kg	435	0,054	23,49	180	0,054	9,72
Ganību zāle	kg	8500	0,010	85,00			
Saimi	kg	1160	0,140	162,40	1740	0,140	243,60
Graudi	kg	232	0,26	59,16	495	0,530	262,35
Sojas spraukumi	kg	30	0,230	6,90	500	0,43	215,00
Lauka pupas	kg	23,2	0,35	8,12	23,2	0,35	34,50
Rapša spraukumi	kg	10	0,30	2,95	15	0,30	8,12
Melase	kg	54	0,844	45,58	20	0,75	4,43
Sāls	kg	1,9	45,00	85,50	54	0,844	15,00
Krits	kg	500	0,128	64,00	2,0	56,00	45,58
Soda	kg			54,00	75	0,128	112,00
Minerālbarība				54,00			9,60
Apšēkošana (reizes)	reizes			47,00			58,00
Pakaši (skaidas)				50,00			50,00
Veterinārās izmaksas							
Piena higēnēa							
Citas mainīgās izmaksas							
KOPĀ (2)				1072,50			1837,89
MĀŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS	h	180	9,70	1746,33	180	9,70	1746,33
Algotais darbs				1746,33			1746,33
KOPĀ (3)				2818,82			3584,22
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)							2643,22
BRUTO SEGUMS 1 (5=1(2) (Ienēmumi-kopā mainīgas izmaksas)					941,84		896,89
BRUTO SEGUMS 2 (6=1(4) (Ienēmumi-kopā mainīgas izmaksas)					-804,49		
ATBALSTS							
Bīri prātīgs saistītais atbalsts par slaucamām goviem (SSG)					223,00		223,00
KOPĀ (7)					223,00		223,00
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)+4) ((Ienēmumi+atbalsts)-kopā mainīgas izmaksas)					-581,49		1119,89

Bruto seguma sastādīšanai izmanto LKLC Lopkopības nodalas sniegtie dati.

Izstrādāts slaucamo govi bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskāra ar ekspertu viedokli ir jāpielieto, lai noteiktos apstākļos un perīodū iegūtu konkrētu rezultātu.

Teles vērtība tiek iegūta no audzējamo teli bruto seguma. Cena par brākētu govi tiek iegūta no Eiropas Komisijas datiem.

Intensīvā saimniekošā genvi brākēšana atbilst 30%, savukārt ekstensīvā saimniekošanas variāntā govis tiek brākētas retāk, un brākēšana atbilst 25%, t.i. 4 rāzēšanas gadījumā.

Apriķina ekstensīvajā variāntā ir paredzēta Dakašu kūtsmēlu ieguve, bet intensīvā – šķidrmēsi. Kūtsmēsi novērtēti vērtību, kas piemonta, vadoties pēc tajos ietilpst oso augumi pieejamo barības elementu vērtības.

Piena cena intensīvajā saimniekošanas variāntā iegūta no Eiropas Komisijas datiem. Zāles lopbarības cenas tiek iegūtas no attiecīgo lopbarības kultūru māningo izmaksu apriķinā.

Nemot vērā skābbarības vidējais analīžu rezultātus un kvalitāti, papildus proteinu nodrošināšanai barībā nepieciešams protēīna avots, konkrētā gadījumā tika izvēlēta lauku pupas. Melasi papildus energējīgas nodrošināšanai ieteicams dot pirms tās iekļūšanas periodā. Saimniecības kurās slaucamo goviu rāzība ir augstāka, enerģējīgas nodrošināšanai nepieciešams izmantot propilenglikolu, kuru izbaro 300 līdz 500 ml dienākti vienam dzīvniekam.

Intensīvā audzēšanas variāntā netiek paredzēta zālbbarības izēdināšanai.

Sienas ieklātus barības devā 0,5 kg dienā intensīva rāzēšanas periodā. Cietstāvēs periodā barības devā tiek ieklāuti salmi atkarībā no barības vielu koncentrācijas skābbarībā, taču tās vajadzības gadījumā var aizstāt ar sienu, ja ir iespēja to sagatavot pietiekamā daudzumā vai ja simmniecībā audzē graudaugus.

Sienas skābbarības gājinu zāles cenas tiek nemtas no attiecīgo lopbarības kultūraugu bruto segumu māningo izmaksu apriķinā.

Graudiem piemēota mānežu iepirkuma cena.

Algotā darbaspēka izmaksu apriķinā plēmērota Vārtīstā ienēmumu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme mechanizēta slauksanas operācijonē 2024. gadā. Likme iekļauts darba devēja VSOLi.

Veterinārās izmaksas piensaimniecībās parasti variē 1-3% no kopējam saimniecības izmaksām un ir atkarīgas no samaksas par veterīnārāju pakalpojumiem un epizoootiskā fona konkrētā piensaimniecībā, kā arī veiktais biocirobības pasākumiem.

Sanemtā atbalsta apjoms par slaucamām goviem katrā saimniecībā var but atšķīgus. SSG piešķir pāraudzību esotai govi, kurai izsaukums no reprekēšā gada 1. oktobra līdz kārtējā gada 30. septembrim ir viasmaz 6300 kg (bioloģiskajās saimniecībās – 4650 kg). Atbalsti ir uzraudzīti atbilstoši 2024. gadā spēkā esošajām likmēm. Likmes māinas katru gadu, tapēc plānojot ir īstekojumi par zināmām.

Sastādītais bruto segums pamatojots uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskaitīt par universālu un kategorisko. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākliem (barības devas, sastāvs u.c.).

SLAUCAMĀS GOVIS (ganāmpulka atjaunošana, pērkot grūsnu teli)

IEŅĒMUMI		Mērvienība	Daudz.	Cena, EUR	Ekstensīvi	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Intensīvi	Kopā, EUR
Pieks		kg	5500	0,360	1980,00	11 000	0,400	4400,00	4400,00	
Brāķetās govis		kg/gab.	550	2,03	279,13	680	2,03	414,12	414,12	
Tele		gab.	-0,25	986,00	-249,00	65,64	-0,30	-420,00	-420,00	
Teji		gab.	0,85	77,22		0,85	83,16	70,69	70,69	
Kūtsmēši		t	20	3,66	73,20	30	6,21	186,30	186,30	
KOPĀ (1)					2148,96				4651,11	
MAJĀNGĀS IZMAKSAS										
ZEJVIELU IZMAKSAS										
Skābarība		kg	8800	0,043	378,40	15 000	0,043	645,00	645,00	
Siens		kg	435	0,054	23,49	180	0,054	9,72	9,72	
Ganību zāle		kg	8500	0,010	85,00					
Saimi		kg								
Graudi		kg	1160	0,140	162,40	150	0,050	7,50	7,50	
Sjoras spraukumi		kg								
Lauka pupas		kg	232	0,255	59,16	495	0,140	243,60	243,60	
Rapša spraukumi		kg								
Melase		kg	30	0,230	6,90	500	0,430	262,35	262,35	
Šāls		kg	23,2	0,350	8,12	150	0,295	15,00	15,00	
Krīs		kg	10	0,295	2,95	20	0,750	15,00	15,00	
Soda		kg								
Minerālbarība		kg	36	0,844	30,38	50	0,844	42,20	42,20	
Apsekišana (reizes)		reizes	1,9	45,00	85,50	2,0	56,00	112,00	112,00	
Pakaši (skaidas)		kg	500	0,128	64,00	75	0,128	9,60	9,60	
Veterinārās izmaksas										
Pieja higiena										
Citas maiņās izmaksas										
KOPĀ (2)					50,00				50,00	
MAJĀNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS					1053,30				1834,52	
Algotais darbs		h	180	9,70	1746,33	180	9,70	1746,33	1746,33	
KOPĀ (3)					1746,33				1746,33	
KOPĀ MAJĀNGĀS IZMAKSAS (4=2+3)					2798,63				3580,84	
BRUTO SEGUMS 1 (5=1+2) (ieņēmumi+izviedumi+atbaists)					1095,66				2816,59	
BRUTO SEGUMS 2 (6=1+4) (ieņēmumi+kopā maiņās izmaksas)					-650,67				1070,26	
ATBALSTS										
Brīvpriekšīgs seistītās atbalsts par slaucesmāni goviņi (SSG)									223,00	
KOPĀ (7)									223,00	
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) (ieņēmumi+atbaists)					-421,74				1293,26	

Bruto sequuma sastādīšanai izmantoti LLKC Lopkopības nodalas snieqtie dati.

<p>Izstrādātais slacamgoju bruto segums pārāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskārnā ar ekspertru viedokli ir jāpielieto, lai noteiktos apstakļos un periodā iegūtu konkrēto rezultātu.</p> <p>Bruto seguma ir iekļauta teles tirgus vērtība. Cena par brāketu govī tiek iegūta no Eiropas Komisijas datiem.</p>	<p>Intensivajā saimniekošanā gojuv brākēšanā atbilst 30%, savukārt ekstensivajā saimniekošanās variantā govis tiek brākētas reiķ, un drākēšana atbilst 25%, t. i., 4 razošanas gadiem.</p>	<p>Apriņķa ekstensivajā variantā ir paredzēta daļai kūtsmēšu lejuve, bet intensivajā – šķidrmēši. Kūtsmēši novērtēti vērtību, kas piemērti, vadoties pēc tajos ietilpstoto augiem pieejamo barības elementu vērtības.</p>
<p>Pienācena intensivajā saimniekošanas variantā iegūja no Eiropas Komisijas datiem.</p>	<p>Zāles lopbarības cenas tiek iegūtas no attiecīgo lopbarības kultūru mainīgai izmaksu aprēķiniem.</p>	<p>Nemot vērā skābarības vidiņos analīzi rezultātā un kvalitāti, papildus proteinu nodrošināšanai barībai nepieciešams proteīna avots. Konkrētā gadījumā tika izvēlēts laukas pupas. Māleši papildus enerģijas nodrošināšanai ieteicams dot pirms un pēc atnešanas. Saimniecībās, kurās slaucamo gojuv rāža ir augstāka, enerģijas nodrošināšanai nepieciešams izmantonot propiliēgikolu, kuru izbaro 300 līdz 500 ml dienākti vienam dzīviniekam.</p>
<p>Intensivajā audzēšanas variantā netiek paredzēta zālbbarības izdzīnāšana.</p>	<p>Siens iekļauts barības devā 0,5 kg dienā intensivā rāzotanas periodā. Ciešstāvās periodā barības devā tiek iekļauti salni atkarībā no barības vielu koncentrācijas skārbārības, tācū tos vaiāzības gradījumā var aizstāt ar sienu, ja ir iespēja to sagatavot plietiskāmā daudzumā valja saimniecībā audzē graudaugus.</p>	<p>Atgādītā darbaspēka izmaksu aprēķinā pīmērotā Vads ienangumu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarītā likme mehanizētās staukšanas operatiņiem 2024. gada. Izmērē iekļauts darba devēja VSAO.</p>
<p>Veterinārās izmaksas piensaimniecībās parasti variē 1–3% no kopējā saimniecības izmaksām un ir atkarīgas no samaksas par veterīnārājumi pakalpojumiem un epizoootiskā fona konkrētā piensaaimniecībā, kā arī veiktaijem birodrošības pasaīkumiem.</p>	<p>Sanemtā atbalsta apjomis par slaucamām govim katrā saimniecībā var būt atšķirīgs. SSG piešķir pārraudzībā esošai govi, kurai izstaukums no iepriekšējā gada 1. oktobra līdz kārtējā gada 30. septembrim ir vismaz 63 000 g. kg (bioloģiskās saimniecības – 4650 kg). Atbalsts ir uzraudzīt atbilstoši 2024. gada spēka esošajām likumiem. Izmērs manas katru gadu, tāpēc plānoti ir jāseko līdzīgi informācijai par izmaksām.</p>	<p>Sastādītās bruto segums pamatojas uz līgādgūju audzēšanas piederzi, bet to nevar uzskaitīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstošās saimniekošanās tehnoloģijai un apstakļiem barības devēs, sastāvs u. c.</p>

3.2.7. TRUŠKOPĪBA

TRUŠI

	Mēr-vienība	Daudz.	Cena, EUR	Ekstensīvi Kopā, EUR
IENĀMUMI				
Truši galai	gab./kg	12	2,00	10,00
Truši vairslai	gab./kg	6	4,50	24,00
Ādas	gab.	12	15,00	270,00
Trušu māte	gab.	-0,5	45,00	180,00
Kūtsmēšļi	t	0,23	100,00	-22,50
KOPĀ (1)				23,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS IZEVIELU IZMAKSAS	gab.	kg		690,50
Barība trušu mātei:				
Auzas	kg	1	9	0,150
Spēķkarība	kg	1	45	0,55
Siens	kg	1	67	0,054
Sulfīgā barība	kg	1	13	0,15
Veterinārās izmaksas trušu mātei	gab.	1	9,00	9,00
Barība trušiem:				
Tritikale	kg	18	10	0,150
Spēķkarība	kg	18	9	0,55
Siens	kg	18	20	0,054
Sulfīgā barība	kg	18	5	0,15
Veterinārās izmaksas trušiem	gab.	18	7,00	126,00
Barība trušu tēvam:				
Auzas	kg	0,2	5	0,150
Spēķkarība	kg	0,2	9	0,55
Siens	kg	0,2	13	0,054
Sulfīgā barība	kg	0,2	10	0,15
Veterinārās izmaksas trušu tēvam	gab.	0,2	9,00	1,80
Citas mainīgās izmaksas:				
Sprosti trušiem (izmanto 10 gadus)	gab.	0,2	35,00	7,00
Sprosti trušu mātei (izmanto 10 gadus)	gab.	0,1	40,00	4,00
Sprosti trušu tēvam (izmanto 10 gadus)	gab.	0,02	35,00	0,70
KOPĀ (2)				330,79
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS	h	30	7,79	233,59
Algotais darbs				233,59
KOPĀ (3)				233,59
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				564,37
BRUTO SEGUMS 1 (5=1+2) (ierēnumi-izvejielu izmaksas)				359,71
BRUTO SEGUMS 2 (6=1+4) (ierēnumi-kopā mainīgās izmaksas)				126,13

IENĀMUMI	Mērvienība	Daudz.	Cena, EUR	Ekstensīvi Kopā, EUR
Truši galai	gab./kg	12	2,00	10,00
Truši vairslai	gab./kg	6	4,50	24,00
Ādas	gab.	12	15,00	270,00
Trušu māte	gab.	-0,5	45,00	180,00
Kūtsmēšļi	t	0,23	100,00	-22,50
KOPĀ (1)				23,00
MAINĪGĀS IZMAKSAS IZEVIELU IZMAKSAS	gab.	kg		690,50
Barība trušu mātei:				
Auzas	kg	1	9	0,150
Spēķkarība	kg	1	45	0,55
Siens	kg	1	67	0,054
Sulfīgā barība	kg	1	13	0,15
Veterinārās izmaksas trušu mātei	gab.	1	9,00	9,00
Barība trušiem:				
Tritikale	kg	18	10	0,150
Spēķkarība	kg	18	9	0,55
Siens	kg	18	20	0,054
Sulfīgā barība	kg	18	5	0,15
Veterinārās izmaksas trušiem	gab.	18	7,00	126,00
Barība trušu tēvam:				
Auzas	kg	0,2	5	0,150
Spēķkarība	kg	0,2	9	0,55
Siens	kg	0,2	13	0,054
Sulfīgā barība	kg	0,2	10	0,15
Veterinārās izmaksas trušu tēvam	gab.	0,2	9,00	1,80
Citas mainīgās izmaksas:				
Sprosti trušiem (izmanto 10 gadus)	gab.	0,2	35,00	7,00
Sprosti trušu mātei (izmanto 10 gadus)	gab.	0,1	40,00	4,00
Sprosti trušu tēvam (izmanto 10 gadus)	gab.	0,02	35,00	0,70
KOPĀ (2)				330,79
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS	h	30	7,79	233,59
Algotais darbs				233,59
KOPĀ (3)				233,59
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				564,37
BRUTO SEGUMS 1 (5=1+2) (ierēnumi-izvejielu izmaksas)				359,71
BRUTO SEGUMS 2 (6=1+4) (ierēnumi-kopā mainīgās izmaksas)				126,13

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Lopkopības nodalas konsultantes Lailas Pītas un Latvijas Šķimes trušu audzētāju asociācijas sniegtie dati.

3.2.8. VISTKOPĪBA

DĒJĒJVISTAS (EKSTENSĪVI)

IENĀMUMI	Krišana – 10%	Mērvienība		Ekstensīvi
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
Olas		gab.	270	0,25
Braķetie putni		gab./kg	0,67	1,7
Jaunputna (cāla) izaudzēšana/iegāde		gab.	-0,67	4,00
Kūtsmēši	t	t	0,05	11,25
KOPĀ (1)				67,50
MAINĪGĀS IZMAKSAS IZEJIVELU IZMAKSAS				4,56
Kvieši un mieži		kg	18,25	0,16
Kukurūza		kg	9,12	0,31
Zirņi		kg	7,30	0,23
Saulespuķu spraukumi		kg	10,95	0,45
Lucerna		kg	3,65	0,60
Mikroelementi		kg	1,42	0,88
Lopbarības kalkis		kg	1,66	0,20
Elektīriba		kWh	1,00	0,17
Pakaiši (salmi)		kg	7,0	0,05
Veterinārās izmaksas		eiro		0,35
Iepakojamais materiāls olām		gab.	27	0,05
KOPĀ (2)				3,78
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS		h	0,14	20,48
Algotais darbs				
KOPĀ (3)				29,21
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				49,68
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ienēmumi-izvejību izmaksas)				45,08
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ienēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				15,88

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti Latvijas Apvienotās putnkopības nozares asociācijas un saimniecību sniegtie dati.

DĒJĒJVISTAS (INTENSĪVI)

IENĀMUMI	Krišana – 14,8%	Mērvienība	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Intensīvi
Olas	gab.	270	0,135	36,40		
Brākētie putni	kg	0,67	0,22	0,29		
Jaunputna (cāļa) iegāde	gab.	-0,67	5,90	-3,95		
Jaunputna (cāļa) izaudzēšana	gab.	-0,67	1,00	-0,67		
Kūtsmēsi	t	0,042	12,00	0,50		
KOPĀ (1)					32,57	
MAINĪGĀS IZMAKSAS IZEVIELU IZMAKSAS						
Kvieši	kg	22,46	0,222	4,99		
Kukurūza	kg	2,562	0,232	0,59		
Soja	kg	6,954	0,481	3,34		
Saulgriežu spraukumi	kg	3,691	0,280	1,03		
Citi barības ingredienti	eiro	0,906	1,840	0,88		
Premikss	kg	3,109	0,062	0,19		
Kalkis	kWh	1,461	0,113	0,17		
Elektīra	eiro					
Veterinārās izmaksas	gab.	27,0	0,120	3,24		
lepkojamais materiāls olām						
KOPĀ (2)					16,26	
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS	h	0,04	11,23	0,45		
Algotais darbs	h	0,08	8,05	0,64		
Algotais darbs						
KOPĀ (3)					1,09	
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)					17,35	
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ienēmumi-izelvielu izmaksas)					16,31	
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ienēmumi-kopā mainīgās izmaksas)					15,21	

Izstrādātais vistu bruto segums parada vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar ekspertru viedokli ir jāpielieto, lai noteiktos apstākļos un periodā iegūtu konkrēto rezultātu.
Ganāmpulks tiek atjaunots reizi 1,5 gados. Aprēķinos pieņemts, ka vistas tiek turētas sprostos.
Vistas pamatā tiek barotas ar graudaugiem, kuru cena ir aprēķināta no saimniecības grāmatvedības datiem. Citi barības ingredienti sevī iekļauj dažādus vitaminus un papildbarību.
Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota konkrētas saimniecības bruto vidējā stundu tarifa likme putnkopijiem 2024. gadā. Likmē ieklauts darba devēja VSAOI.

Algotais darbs	h	0,04	11,23	0,45
Algotais darbs	h	0,08	8,05	0,64
KOPĀ (3)				1,09
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				17,35
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ienēmumi-izelvielu izmaksas)				16,31
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ienēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				15,21

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti Latvijas Apvienotās putnkopības nozares asociācijas un saimniecību sniegtie dati.

BROILERI (EKSTENSĪVI)

	Klišana – 5%	Mēr– vienība	Daudz.	Cena, EUR	Ekstensīvi
IENĒMUMI					
Brāķetē putni (dzīvsvars)					
Jaunputna (cāļa) iegāde					
Kūtsmēši					
KOPĀ (1)					
MAINĪGĀS IZMAKSAS					
IZEJVIELU IZMAKSAS					
Barība 0–10. dienai	kg	0,248	0,96	0,24	
Barība 11.–24. dienai	kg	0,742	0,91	0,68	
Barība 25.–34. dienai	kg	0,990	0,89	0,88	
Miežu milti 25.–34. dienai	kg	0,100	0,165	0,02	
Barība 35.–55. dienai	kg	1,932	0,83	1,60	
Miežu milti 35.–55. dienai	kg	0,150	0,165	0,02	
Ganību zāle	kg	0,500	0,010	0,005	
Elektrība	kWh	0,04	0,17	0,01	
Pakaiši (kūdra)	litri	5,0	0,03	0,17	
Citas mainīgās izmaksas	eiro			0,74	
KOPĀ (2)					4,36
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS	h	0,55	10,43	5,74	
Algotais darbs					
KOPĀ (3)					5,74
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)					10,10
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ienēmumi-kopā mainīgās izmaksas)					9,23
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ienēmumi-kopā mainīgās izmaksas)					3,49

Izstrādātais vistu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskanā ar ekspertru viedokli ir jāpieliefto, lai noteiktos apstākļos un periodā iegūtu konkrēto rezultātu. Aprēķini veikti, pieņemot, ka saimniecībā ir ROS308 šķirne un 50 broileru ganāmpulks.
Cālēni tiek iepirkti diennakts vecumā. Līdz 25. dienai tos audzē ar sildampu apsildāmās telpās. Pēc 25. dienas broileri tiek pārvietoti uz ganību aploku (4 m x 6 m), kur tie neierobežotā daudzumā patēri ganību zāli.
Sākumā putni tiek baroti ar kombinēto barību, bet vēlāk papildus tiek baroti ar miežu miltiem. Putni tiek baroti 50 līdz 60 dienas, līdz sasniedz 3 kg dzīvmasu.
Citas mainīgās izmaksas sevī ietver novietnes dezinfekcijas līdzekļi un vitamīnus.
Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota Valsts ienēmumu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme putnkopijiem 2024. gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSAO.

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti Latvijas Apvienotās putnkopības nozares asociācijas un saimniecību sniegtie dati.

BROILERI (INTENSĪVI)

Krišana – 5%		Mēr-vienība	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Intensīvi
IENĒMUMI		kg	2,3	1,20	2,76	
Brākētie putni		kg	-1,00	0,42	-0,42	
Jaunputna (cāļa) izaudzēšana		kg	4,00	0,02	0,08	
Kūtsmēsi						2,42
KOPĀ (1)						
MAINĪGĀS IZMAKSAS		kg	0,484	0,410	0,20	
IZJIELU IZMAKSAS		kg	1,359	0,406	0,55	
Barība 0–10. dienai		kg	0,896	0,407	0,36	
Barība 11.–24. dienai		kg	0,862	0,395	0,34	
Barība 25.–31. dienai		mWh	0,003	36,00	0,11	
Barība 32.–37. dienai		kWh	0,25	0,11	0,03	
Gāze		kg	0,5	0,05	0,03	
Elektība		eiro			0,05	
Pakaiši (salmi)		eiro			0,03	
Veterinārās izmaksas		eiro			0,05	
Citas mainīgās izmaksas		eiro			0,23	
KOPĀ (2)					1,90	
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS	h	0,02	10,37	0,21		
Algotais darbs					0,21	
KOPĀ (3)					2,10	
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)					0,52	
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ienēmu-izējvieu izmaksas)					0,32	
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ienēmu-kopā mainīgās izmaksas)						

Izstrādātais vistu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskānā ar ekspertru viedokli ir jāpielieto, lai noteiktos apstākļos un periodā iegūtu konkrēto rezultātu. Aprēķini veikti, piememot, ka saimniecībā ir ROSS08 šķīme.

Jaunputna izaudzēšanas izmaksas sevī ieķauj olas pāsizmaksu un inkubācijas izdevumus.

Pēc receptūras, barības sastāvs ir ap 60% graudu vai kukuruza, 20% sojas un atlikušie 20% ir eļļa, vitamini un piedevas.

Pakašiem tiek izmantotas 50% skaidu un 50% küdras.

Ganāmpulks tiek audzēts, līdz tas sasniedz 37 dienu vecumu.

Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota konkrētas saimniecības bruto vidējā stundu tarifa likme putnkopījēm 2024. gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSAO!

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti Latvijas Apvienotās putnkopības nozares asociācijas un saimniecību sniegtie dati.

3.2.9. ZIRGKOPĪBA

JAUNZIRGS (no atšķiršanas 7 mēnešu vecumā līdz 36 mēnešu vecumam)

	Mērvienība	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
IENĀMUMI				
Jaunzirgs 36 mēnešu vecumā Kumeļš pēc atšķiršanas Kūtsmēši (pēc uzglabāšanas)	gab. gab. t	1 -1 12	7000,00 2500,00 6,76	7000,00 -2500,00 81,12
KOPĀ(1)				4581,12
MAITĪGĀS IZMAKSAS IZĒJVIELU IZMAKSAS				
Auzas Speciālā barība Siens Ganību zāle Minerālbarība Pakaiši (skaidas) Pakaiši (salmi) Veterinārās izmaksas Nagu apstrāde, apgrīšana, kalšana Citas mainīgās izmaksas	kg kg kg kg kg kg kg kg reizes	1000 800 2400 4000 16 60 1800 8	0,15 1,80 0,054 0,010 3,20 15,00 0,05 40,00	150,00 1440,00 129,60 40,00 51,20 900,00 90,00 320,00 140,00
KOPĀ(2)				3305,80
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS	h	200	8,84	1767,34
Algotais darbs				1767,34
KOPĀ(3)				5073,14
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				1275,32
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ienēmumi-izvejielu izmaksas)				-492,02
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ienēmumi-kopā mainīgās izmaksas)				-322,02
ATBALSTS				
Valsts subsīdijas par pārraudzībā esošu un novērtētu jaunzirgu				170,00
KOPĀ(7)				170,00
BRUTO SEGUMS 3 (8=(1+7)-4) ((ienēmumi+atbalsts)-kopā mainīgās izmaksas)				-322,02
Pie citām mainīgajām izmaksām ir pieskaitīta inventāra iegāde un apkope.				
Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota Valsts ienēmumu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme ziņkopijem 2024. gadā. Likmē iekļauts darba dēvēja VSAO!				
Atbalstu var saņemt par tīršķīnes jaunzirga sagatavošanu vērtēšanai un novērtēšanai, ja tas ir iegūts no sertificēta valstis ērzela atbilstoši cītsdarba programmai. Bruto segumā piemērota biedrības "Latvijas šķirnes zirgu audzētāju asociācija" likme par novērtētu jaunzirgu.				
Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākļiem (barības devas, sastāvs u. c.).				
Bruto seguma sastādīšanai izmantoji LLKC lopkopības konsultantes Aijas Luses sniegtie dati.				

PIEAUDZIS, NODARBINĀTS ZIRGS (gada uzturēšanas izmaksas)

IENĀMUMI	Mērvienība	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR
Zirga izmantošana izjādēs Kūtsmēši (pēc uzglabāšanas)	h t	260 8	25,00 6,76	6500,00 54,08
KOPĀ (1)				6554,08
MAINĪGĀS IZMAKSAS IZEVIELU IZMAKSAS				
Auzas	kg	1400	0,15	210,00
Speciālā barība	kg	350	1,80	630,00
Siens	kg	2700	0,054	145,80
Ganību zāle	kg	8530	0,010	85,30
Mineralbarība	kg	25	3,20	80,00
Pakaši (skaidas)	m ³	20	15,00	300,00
Pakaši (salmi)	kg	1600	0,05	80,00
Veterinārās izmaksas				65,00
Nagu apstrāde, apgrīešana, kaišana	reizes	6	80,00	480,00
Citas mainīgās izmaksas				200,00
KOPĀ (2)				2276,10
MAŠĪNU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS				
Algotais darbs	h	500	8,84	4418,34
KOPĀ (3)				4418,34
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)				6694,44
BRUTO SEGUMS 1 (5=1-2) (ienāmumi-izvējēlu izmaksas)				4277,98
BRUTO SEGUMS 2 (6=1-4) (ienāmumi-kopā mainīgās izmaksas)				-140,36
Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC lopkopības konsultantes Aijas Luses sniegtie dati.				
Izstrādātais pieauguša, nodarbināta zirga bruto segums parāda vienu konkrētu uzturēšanas praksi, kas saskaņā ar eksperti viedokli ir jāpielieto, lai noteiktos apstākļos un periodā iegūtu konkrēto rezultātu.				
Ienāmumi, kurus dod pieaudzis zirgs, ir atkarīgi no zirga izmantošanas veida.				
Izstrādātajā bruto segumā ir uzrādīti ienāmumi no zirga izmantošanas izjādēs.				
Ienāmumus var dot arī kūtsmēšu pārdošana, zirga izmantošana vaislā, kā arī citos pasākumos.				
Izmaksas reķinātas vienam nodarbinātam pieaugašam zirgam gadā, neņemot vērā pastāvīgas izmaksas. Tās būs atšķirīgas, ja zirgs tiks izmantots vairāk, kā arī tad, ja tas tiks intensīvi izmantots sporta sacensībās.				
Siena un ganību zāles cenas tiek ņemtas no attiecīgo lopbarības kultūraugu bruto segumu mainīgo izmaksu aprēķiniem.				
Pie citām mainīgajām izmaksām ir pieskaņīta inventāra iegāde un apkope.				
Algotā darbaspēka izmaksu aprēķinā piemērota Valsts ienāmumu dienesta apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme zirgkopījēm 2024. gadā. Likmē iekļauts darba devēja VSAOI.				
Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskatīt par universālu un kategorisku. Katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši saimniekošanas tehnoloģijai un apstākliem (barības devas, sastāvs u. c.).				

3.3. AKVAKULTŪRA

KARPAS (uz 1 ha)									
IEŅĒMUMI	Mērvienība	Vienīvasaras		Divvasaras		Trīsvasaru		Daudz., Cena, EUR	Daudz., Cena, EUR
		Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR	Daudz.	Cena, EUR	Kopā, EUR		
Karpas	kg	500	4,00	2000,00	440	3,90	1716,00	600	3,40
MAINĪGĀS IZMAKSAS									
IZĒJVIELU IZMAKSAS									
Karpas kāpuri	gab.	60 000	0,0025	150,00	110	4,00	440,00	200	3,90
Karpas	kg	1215	0,760	923,40	1650	0,200	330,00	1730	0,200
Kombinētā barība	kg			99,62	95,52				
Graūviela (lopbarības kvieši)	kg			29,17					
Degviela	eiro			26,45	0,23				
Kūtsmēši, salmi	eiro	115	0,23	115					
Kalkis	kg			59,38					
Dīķa diskosana	eiro	1	38,33	38,33	1	31,66	31,66	1	30,00
Ūdens augu plaušana	reizes			70,08					
Mazvērtīgais inventārs	eiro			1396,43					
KOPA (2)									1441,33
MAŠINU UN ROKU DARBA OPERĀCIJAS									
Algotais darbs	eiro			270,00					260,00
KOPĀ (3)									260,00
KOPĀ MAINĪGĀS IZMAKSAS (4=2+3)									
BRUTO SEGUSS 1 (5=1-2) (ieņēnumi-izējvielu izmaksas)		1666,43			1298,89				1701,33
BRUTO SEGUSS 2 (6=1-4) (ieņēnumi-kopā mainīgās izmaksas)		603,57		687,11					598,67
		333,57		417,11					338,67

Bruto seguma sastādīšanai izmantoti LLKC Zivsaimniecības nodalas eksperta Raiņa Apīša, Latvijas Zivju audzētāju asociācijas un Latvijas Vēžu un zivju audzētāju asociācijas sniegtie dati.

Izstrādātais karpu bruto segums parāda vienu konkrētu audzēšanas tehnoloģiju, kas saskaņā ar eksperta viedokli ir jāpielieto, lai noteiktos apstākļos un periodā iegūtu konkrētu rezultātu.

Lai sasniegtu 1. gadā aprēķinot redzamo rezultātu, nepieciešams ielāist karpu kāpurus 60 000-80 000 gab. (izdzīvošana 25-75%). Rudenī vienvasaras karpu svars sasniegls 25-50 gramus. Loti labos augšanas apstākļos vienvasaras mazulji svars var sasniegt 150-200 gramus.

Karpu barības koeficients, izmantojot speciālo kombinēto karpu barību ir 2-2,5, izmantojot profesionālo estrudēto barību ir 1-1,5 un ar kviešu graudiem - 4-8. Barošana šajā piemērā tiek velika pirmajā vasārā, izmantojot speciālo kombinēto karpu barību, bet otrajā vasārā un trešajā vasārā - kviešu graudu (izmērceti). Par papildu barību tiek izmanta dabisksā dīķa barības bāze. Lai paaugstinātu dīķa dabīsās barības bāzes līmeni, tiek izmanti kūtsmēši dīķa mēlošanai. Pie +20°C, karpu barības deva ir vidēji 2% no tās ķermenja svara, bet temperatūrai pazeminoties līdz +16°C, tikai 1%.

Būtiskakās pastāvīgās izmaksas karpu audzēšanā ir dīķu inventāra (svari, ūdens sūknis, oksnimerts u. c.) noliejojums, tehniskas remontizdevumi un administratīvās izmaksas.

Algotā darbaspēka izmaksu apreķinā piemērota Latvijas Zivju audzētāju asociācijas apkopotā bruto vidējā stundu tarifa likme akvākturas zivkopijiem 2024. gada. Likmē iekļauts darba devēja VSACI.

Sastādītais bruto segums pamatojas uz ilggadīgu audzēšanas pieredzi, bet to nevar uzskaitīt paru universālu un kategorisko, katra konkrētajā gadījumā ir jāveic korekcijas atbilstoši samērķošanas tehnoloģijai un apstākļiem (barības devas, sastāvs u. c.).

ABONĒJIET LLKC IZDEVUMUS!

ŽURNĀLS "LATVIJAS LOPKOPIS"

LLKC izdotais žurnāls "Latvijas Lopkopis" ir vienīgais specializētais izdevums Latvijā, kas informē par aktualitātēm piena un gaļas lopkopībā, kā arī zirgkopībā un putnkopībā. "Latvijas Lopkopī" varat lasīt intervijas ar nozares lideriem, tajā atradisiet saimnieku pieredzes stāstus, praktiskus padomus piena un gaļas lopu audzētajiem, kā arī rakstus par nozarei saistošām likumdošanas izmaiņām un tirgus tendencēm.

Žurnāls "Latvijas Lopkopis" iznāk reizi mēnesi, un tā tirāža ir vairāk nekā 2000 eksemplāru. Mēs varam lepoties ar abonentiem visos Latvijas novados.

Mūs atbalsta Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padome, žurnālu lasa LLKC, Lauksaimniecības datu centra, Lauku atbalsta dienesta un PVD birojos. To saņem Latvijas lielāko banku ekonomikas analītiķi, kā arī nacionālo un reģionālo mediju pārstāvji un ar nozari saistīto iestāžu profesionāļi.

"Latvijas Lopkopis" ir vienīgais specializētais lopkopības izdevums, kas nonāk tieši mērķauditorijas rokās, uzrunājot zemniekus visos Latvijas novados.

"Latvijas Lopkopī" iespējams pasūtināt visās "Latvijas Pasta" nodaļās, kā arī "Latvijas Pasta" mājaslapā elektroniskās abonēšanas sadaļā. Cena mēnesi 3,30 euro.

Abonēšana: https://abone.lv/lv/latvijas_preses_izdevumi/zurnali/2044/2025_gads/

INFORMATĪVAIS IZDEVUMS "LAUKU LAPA"

"Lauku Lapa" informē par aktualitātēm lauku attīstībā, uzņēmējdarbībā un lauksaimniecībā. Jauņumi likumdošanā, labas un pārņemamas prakses piemēri dažādās lauku uzņēmējdarbības jomās un speciālistu ieteikumi efektīvākas saimniekošanas nodrošināšanai. Ik mēnesi – kalendārs par svarīgākajiem datumiem, kurus katrs lauksaimnieks nedrīkst aizmirst.

Vienlaikus abonenti saņem arī izdevumu "Zivju Lapa", kas iznāk reizi ceturksni un stāsta par aktualitātēm un pieredzi zivsaimniecības dažādās nozares, kā arī pārstrādē un makšķerēšanā.

"Lauku Lapa" iznāk reizi mēnesi. Cena mēnesi 0,80 euro. Abonēšanas indekss – 1163. Izdevumu iespējams pasūtināt visās "Latvijas Pasta" nodaļās, kā arī "Latvijas Pasta" mājaslapā elektroniskās abonēšanas sadaļā.

Abonēšana: https://abone.lv/lv/latvijas_preses_izdevumi/latviesu_valoda/1163/2025_gads/

LLKC KONSULTĀCIJU BIROJI REĢIONOS

CĒSIS

Bērzaines iela 5, Cēsis,
LV-4101, T. 28381477

VALMIERA

Liljas iela 4, Valmiera
LV-4201, T. 640207459

VALKA

Rīgas iela 13, Valka,
LV-4701, T. 29188612

ALŪKSNE

Dārza iela 11, Alūksne,
LV-4301, T. 64307013

MADONA

Poruka iela 2, Madona,
LV-4801, T. 64807465

BALVI

Brīvības iela 46a, Balvi,
LV-4501, T. 64507250

RĒZEKNE

Dāru iela 7a, Rēzekne,
LV-4601, T. 64625255

DAUGAVPILS

Skoļas iela 9, Krāslava,
LV-5601, T. 6568104

KRĀSLAVA

1. maija iela 5, 2. sl/(4. kab.),
LV-5701, T. 65707200

PREIĻI

Raiņa bulv. 21b, Preiļi,
LV-5301, T. 65381261

PREIĻI

Raiņa bulv. 21b, Preiļi,
LV-5301, T. 65381261

DAUGAVPILS

Sēlijas iela 25, Daugavpils
LV-5415, T. 65422332

JĒKABPILS

Bebru iela 108, Jēkabpils,
LV-5201, T. 65207070

AIZKRAUKLE

Bērzu iela 7, Aizkraukle,
LV-5101, T. 22431941

BAUSKA

Kalna iela 7, Bauska,
LV-3901, T. 29180377

DOBELE

Muldavas iela 16, Dobele,
LV-3701, T. 63721218

JELGAVA

Dobeļes iela 41a, Jelgava,
LV-3801, T. 63050555

LAZDĪGA

Pilētas iekums
4-106, Kuldīga,
LV-3301, T. 63323447

TALSI

K. Valdemāra iela 21a, Talsi
LV-3201, T. 63291908

VENTSPILS

Pils iela 16, Ventspils,
LV-3601, T. 29277011

TUKUMS

Ed. Veidenbauma iela 9, Tukums,
LV-3101, T. 63123452

LIMBAŽI

Jūras iela 58, Limbaži,
LV-4001, T. 64023770

OGRE

Ogres tehnikums «Aizupes»
Tnūžu pag., Ikskilles nov.,
LV-5001, T. 22035481

SIGULDA

Dārza iela 2a, Sigulda,
LV-2150, T. 67973470

Valka

Gulbenes iela 27, Gulbene,
LV-4801, T. 28375800

VALKA

O. Kalpaka iela 27, Valka,
LV-4701, T. 29188612

VALMIERA

Liljas iela 4, Valmiera
LV-4201, T. 640207459

VALKA

Rīgas iela 13, Valka,
LV-4701, T. 29188612

ALŪKSNE

Dārza iela 11, Alūksne,
LV-4301, T. 64307013

MADONA

Poruka iela 2, Madona,
LV-4801, T. 64807465

BALVI

Brīvības iela 46a, Balvi,
LV-4501, T. 64507250

RĒZEKNE

Dāru iela 7a, Rēzekne,
LV-4601, T. 64625255

DAUGAVPILS

Skoļas iela 9, Krāslava,
LV-5601, T. 6568104

KRĀSLAVA

1. maija iela 5, 2. sl/(4. kab.),
LV-5701, T. 65707200

PREIĻI

Raiņa bulv. 21b, Preiļi,
LV-5301, T. 65381261

DAUGAVPILS

Sēlijas iela 25, Daugavpils
LV-5415, T. 65422332

JĒKABPILS

Bebru iela 108, Jēkabpils,
LV-5201, T. 65207070

AIZKRAUKLE

Bērzu iela 7, Aizkraukle,
LV-5101, T. 22431941

BAUSKA

Kalna iela 7, Bauska,
LV-3901, T. 29180377

DOBELE

Muldavas iela 16, Dobele,
LV-3701, T. 63721218

JELGAVA

Dobeļes iela 41a, Jelgava,
LV-3801, T. 63050555

LAZDĪGA

Pilētas iekums
4-106, Kuldīga,
LV-3301, T. 63323447

TALSI

K. Valdemāra iela 21a, Talsi
LV-3201, T. 63291908

VENTSPILS

Pils iela 16, Ventspils,
LV-3601, T. 29277011

TUKUMS

Ed. Veidenbauma iela 9, Tukums,
LV-3101, T. 63123452

LIMBAŽI

Jūras iela 58, Limbaži,
LV-4001, T. 64023770

OGRE

Ogres tehnikums «Aizupes»
Tnūžu pag., Ikskilles nov.,
LV-5001, T. 22035481

SIGULDA

Dārza iela 2a, Sigulda,
LV-2150, T. 67973470

VALKA

Gulbenes iela 27, Gulbene,
LV-4801, T. 28375800

ALŪKSNE

Dārza iela 11, Alūksne,
LV-4301, T. 64307013

MADONA

Poruka iela 2, Madona,
LV-4801, T. 64807465

BALVI

Brīvības iela 46a, Balvi,
LV-4501, T. 64507250

RĒZEKNE

Dāru iela 7a, Rēzekne,
LV-4601, T. 64625255

DAUGAVPILS

Skoļas iela 9, Krāslava,
LV-5601, T. 6568104

KRĀSLAVA

1. maija iela 5, 2. sl/(4. kab.),
LV-5701, T. 65707200

PREIĻI

Raiņa bulv. 21b, Preiļi,
LV-5301, T. 65381261

DAUGAVPILS

Sēlijas iela 25, Daugavpils
LV-5415, T. 65422332

JĒKABPILS

Bebru iela 108, Jēkabpils,
LV-5201, T. 65207070

AIZKRAUKLE

Bērzu iela 7, Aizkraukle,
LV-5101, T. 22431941

BAUSKA

Kalna iela 7, Bauska,
LV-3901, T. 29180377

DOBELE

Muldavas iela 16, Dobele,
LV-3701, T. 63721218

JELGAVA

Dobeļes iela 41a, Jelgava,
LV-3801, T. 63050555

LAZDĪGA

Pilētas iekums
4-106, Kuldīga,
LV-3301, T. 63323447

TALSI

K. Valdemāra iela 21a, Talsi
LV-3201, T. 63291908

VENTSPILS

Pils iela 16, Ventspils,
LV-3601, T. 29277011

TUKUMS

Ed. Veidenbauma iela 9, Tukums,
LV-3101, T. 63123452

LIMBAŽI

Jūras iela 58, Limbaži,
LV-4001, T. 64023770

OGRE

Ogres tehnikums «Aizupes»
Tnūžu pag., Ikskilles nov.,
LV-5001, T. 22035481

SIGULDA

Dārza iela 2a, Sigulda,
LV-2150, T. 67973470

VALKA

Gulbenes iela 27, Gulbene,
LV-4801, T. 28375800

ALŪKSNE

Dārza iela 11, Alūksne,
LV-4301, T. 64307013

MADONA

Poruka iela 2, Madona,
LV-4801, T. 64807465

BALVI

Brīvības iela 46a, Balvi,
LV-4501, T. 64507250

RĒZEKNE

Dāru iela 7a, Rēzekne,
LV-4601, T. 64625255

DAUGAVPILS

Skoļas iela 9, Krāslava,
LV-5601, T. 6568104

KRĀSLAVA

1. maija iela 5, 2. sl/(4. kab.),
LV-5701, T. 65707200

PREIĻI

Raiņa bulv. 21b, Preiļi,
LV-5301, T. 65381261

DAUGAVPILS

Sēlijas iela 25, Daugavpils
LV-5415, T. 65422332

JĒKABPILS

Bebru iela 108, Jēkabpils,
LV-5201, T. 65207070

AIZKRAUKLE

Bērzu iela 7, Aizkraukle,
LV-5101, T. 22431941

BAUSKA

Kalna iela 7, Bauska,
LV-3901, T. 29180377

DOBELE

Muldavas iela 16, Dobele,
LV-3701, T. 63721218

JELGAVA

Dobeļes iela 41a, Jelgava,
LV-3801, T. 63050555

LAZDĪGA

Pilētas iekums
4-106, Kuldīga,
LV-3301, T. 63323447

TALSI

K. Valdemāra iela 21a, Talsi
LV-3201, T. 63291908

VENTSPILS

Pils iela 16, Ventspils,
LV-3601, T. 29277011

TUKUMS

Ed. Veidenbauma iela 9, Tukums,
LV-3101, T. 63123452

LIMBAŽI

Jūras iela 58, Limbaži,
LV-4001, T. 64023770

OGRE

Ogres tehnikums «Aizupes»
Tnūžu pag., Ikskilles nov.,
LV-5001, T. 22035481

SIGULDA

Dārza iela 2a, Sigulda,
LV-2150, T. 67973470

VALKA

Gulbenes iela 27, Gulbene,
LV-4801, T. 28375800

ALŪKSNE

Dārza iela 11, Alūksne,
LV-4301, T. 64307013

MADONA

Poruka iela 2, Madona,
LV-4801, T. 64807465

BALVI

Brīvības iela 46a, Balvi,
LV-4501, T. 64507250

RĒZEKNE

Dāru iela 7a, Rēzekne,
LV-4601, T. 64625255

DAUGAVPILS

Skoļas iela 9, Krāslava,
LV-5601, T. 6568104

KRĀSLAVA

1. maija iela 5, 2. sl/(4. kab.),
LV-5701, T. 65707200

PREIĻI

Raiņa bulv. 21b, Preiļi,
LV-5301, T. 65381261

DAUGAVPILS

Sēlijas iela 25, Daugavpils
LV-5415, T. 65422332

JĒKABPILS

Bebru iela 108, Jēkabpils,
LV-5201, T. 65207070

AIZKRAUKLE